

Erik Johan Stagnelius
Samlade skrifter

IV

OTRYCKTA SKRIFTER:

LYRIK I

SVENSKA KLASSIKER
UTGIVNA AV SVENSKA AKADEMIEN

ERIK JOHAN STAGNELIUS SAMLADE SKRIFTER IV

Erik Johan Stagnelius

Samlade skrifter

Under redaktion av Paula Henrikson
och med inledning av Anders Olsson

IV

OTRYCKTA SKRIFTER:
LYRIK I

SVENSKA KLASSIKER
UTGIVNA AV SVENSKA AKADEMIEN
I SAMVERKAN MED
BOKFÖRLAGET ATLANTIS

Erik Johan Stagnelius
Samlade skrifter IV
Atlantis, Stockholm

© 2013

INLEDNING:

Anders Olsson och Svenska Akademien

TEXTETABLERING, KOMMENTARER

OCH ORDFÖRKLARINGAR:

Paula Henrikson och Svenska Akademien

FORMGIVNING OCH TYPOGRAFI:

Anders Ljungman och Johan Melbi

PDF-GENERERING:

Megin Media 2014

Innehåll

OTRYCKTA SKRIFTER: LYRIK I

Renskrivna samlingar

Lyriska Dikter och Elegier
Första Boken. Moraliska, Religiösa
och Patriotiska Sånger

I. Till Sånggudinnan	5
II. Dygden	6
III. Människokärleken	8
IV. Över Slaget vid Salamanca	10
V. Över Slaget vid Vitoria	13
VI. Dygdelära	15
VII. Krigssång	17
VIII. Hymn	19
IX. Vällustens förakt. Canzone	20
X. Kristi födelsenatt. Andelig Romans	22
XI. Sjuklingens Aftonpsalm	25
XII. Längtan efter det Himmelska	27
XIII. Till Äran	29
XIV. Högtidssång	31
XV. Karl Johan	32
XVI. Över H. K. H. Kronprinsens, nuvarande Konungens, hemkomst, efter fälttåget i Tyskland, år 1814	34
XVII. Över Slaget vid Waterloo	36
XVIII. Vårsång	37
XIX. Världsförakt	38
XX. Till Dygden	39
XXI. Naturens Son	42
XXII. Aftonpsalm (Efter Claudius.)	44
XXIII. Trosbekännelse	45
XXIV. Nattankar	46
XXV. Den sälle, i vars kyska bröst	47

Andra Boken.
Visor, Romanser och Idyller

II. Serenad	51
III. Flodguden	53
IV. Det varnande Exemplet	55
V. Dialog	57
VI. Monolog (Rimes Couronnées.)	59
VI. Anna	60
VII. Fången	61
VIII. Den Svartsjuka (Idén ur en Tysk Folkvisa.)	63
IX. Abelard och Heloisa. Växelsång (Efter de la Motte Fouqué.)	65
X. Talismanen	67
XI. Skyddsängeln	69
XII. Mathilda	71
XIII. Skridskofarten. Sann Berättelse	73
XIV. Det förfärliga Bröllopet. Romans	75
XV. Konungens Vrede. Ur Herders Volkslieder [...]	81
XVI. Konungen under Trädet. Efter en Visa [...]	84
XVII. Åsknatten	85
XVIII. Flickan och Jägaren	86
XIX. Vaggvisa	88
XX. Bekännelsen	90
XXI. Spinnerskan	91
XXII. Den övergivna	93
XXIII. Till en Blomma (Efter Rist.)	95
XXIV. Gubben	96
XXV. Sjömännernas Visa i hamnen	98
XXVI. Väntan	100
XXVII. Den första Maj (Efter Milton.)	101
XXVIII. Vandrarens Visa	102
XXIX. Bönhörelsen	103
XXX. Solen och Bägaren	106
XXXI. Midsommarsnatten	108
XXXII. Kyssarne. Till Chloë	109
XXXIII. Flickan till sin Älskare	110
XXXIV. Dialog	111

Tredje Boken.
Erotiska Sånger

I. Visa	115
II. En Annan	116
III. Till Aftonstjärnan	119
X. Där källan mellan rosor dansar	120
XI. Mina Önskningar	121
XII. Idealet	123
XIII. Till Sånggudinnan	125
XIII. Till Zulima	126
XIV. Vinteraftonen	127
XV. Till Därskapen	128
XVI. Återblick på Barndomen	129
XVII. Drömmen	132
XVIII. Till Venus	133
XIX. Amanda	135
XX. Inbjudningar. Epikuréern och Platonikern	136

[Pastorala dikter]

I. Kärleken och landet	141
II. Damon	149
III. Dafne	150
IV. Iris	152
V. Hylas	155
VI. Det hemliga Vittnet	159
VII. Kyssen	160
VIII. Hösten	162
IX. Nattbesöket	163
X. Gubben	166
XI. Den sovande Herdinnan	168
XII. Cittran	170
XIII. Selim	171
XIV. De Tävlande Skalderna	174

Strödda dikter (1812–1819)

Den signade dag som vi här se, etc.	181
Vak upp, min själ	182
Hor. XI. Ode I. Boken	183
Hor. XXI. Ode I. Boken	183
Hor. IV. Ode I. Boken. Till Sestius	184
Ljuv är vandrarns sömn	185
Nr 411	186
Nu vilar hela Jorden	188
Ode	190
Soldatvisa	191
Till Sånggudinnan	193
Elegi	194
Hymn till Venus	197
Imit. av Prop. II. El. I. Boken. Till Cynthia	200
Kriget. Ode	202
Jag vill ej lyckans fala nåd begära	204
Kvinnan	206
Ode	207
På Johannas Dag, d. 21 Juli 1813	209
Till Kärleken	211
Midnatten	213
Gunlög	214
Natten	216
Till Skönheten	217
Till Bacchus	220
Verser, avsjungne då Studenterne Ahlberg, Zimmert och Schough blevo Medico-Philosoph. Candidater i Uppsala den 8 Juni 1814	223
Vilan	224
Till Bacchus	226
Bönhörelsen. Romans (Efter A. W. Schlegel.)	228
Ljuv Nattmusik (Efter A. W. Schlegel.)	229
Den Vandrande Riddaren	230
Moln av dimmor hemskt sig lyfta	232
Ond och besvärlig är tiden	234
Spindelen. Epigram	236

Till Öland	237
Allt sen människor först	241
Avsked till Sånggudinnan	243
Bland jordens vilda ätter	246
Brudnatten. Idyll	249
Elegi	251
Fåfångt, Minka! tåren svallar (Efter en Kosackvisa.)	254
Hymn till Ceres	256
I denna mörka skog	258
Hur lycklig mänskan var	259
Hösten. Elegi	260
Elegi	262
Julkvåde	264
Kärlekens Triumf (Fri Imitation efter Schiller.)	266
Lyftom de blänkande glasen	272
Morgontanke	273
Narcissus	274
Evigheten	275
Lidner	275
Sinnlighetens makt. Efter A. W. Schlegel.	276
Bröderna (Efter samme författare.)	277
Propertii II. El. III. Bok	277
Till Naturen. Elegi	278
Till Näktergalen	280
Blommornas tid har flytt	281
Cloelia. Idyll	282
Jag när violernas doft	284
Ödet och Slumpen	285
Ack! vad jag hatar den man	285
Bereden åt Bruden	286
Du, som milt i vinets floder	288
Har jag Thessaliens kalk	288
Hilma! min vän!	289
Idyll	290
I kedjor, o Himmel! jag smäktar	291
Om kring Stadens dånande torg	293
Parabel	294
Se timman, dagarne och åren	295

Till Månen	296
Till Natten	298
Var är du, Kärlek?	299
Vårfloden härligt svallar	300
På Emerentias Dag	302
Sång till Kvinnorna i Norden	304
Kadriljen	314
Upp Flickor! upp, o Gossar!	316
Och sänker	318
Rolig den är	318
Polskan	319
Valsen	321
Stygiska rövarens spann	324
Till Lyran	325
Till Förruttnelsen	326
Aftonen nalkas	327
Fjärilens Dödssuck	329
Graven (Efter Salis.)	330
Jag känner en helig	331
Vid det öppna fönstret	333
Kom, sköna Flicka!	335
Morgonens rosiga sken	336
Norden	337
När trött av Ödets ilar	339
Olympens barn	341
Oxenstierna	342
Grymt verklighetens hårda band	342
Vals	343
Älvorna	345
<i>Kommentarer och ordförklaringar .....</i>	<i>347</i>

RENSKRIVNA SAMLINGAR

Lyriska Dikter och Elegier

FÖRSTA BOKEN
Moraliska, Religiösa och
Patriotiska Sånger

I. Till Sånggudinnan

Om, Sånggudinna! till Ditt hulda bröst
Du förr mig tryckt, bland skuggorna i dalen,
Och gett mig harpan, gett mig sångens röst
För glädjens fest, till mulna stunders tröst,
Så övergiv ej nu i sorgens höst
Din Fosterson åt lidandet och kvalen.

Min dag är mulen. Blek förgängelse
Betäcker fälten. Gudar i det höga!
O! vem av Er skall milt förbarmande
Åt livets rosor purpurn återge,
En flyktad vår åt hoppets *Elysé*
Och glädjens solsken åt *den usles* öga?

Du, Sånggudinna! ensam det förmår
En evig vårvind i Ditt fotspår susar
Och *cyperkransen* blomstrar i Ditt hår
I evig fågring. När Du harpan slår
Förmälter kvalet i en hänryckt tår,
Och plågans ormar silverstämman tjusar.

Du hört min suck och jag är åter säll.
Se, *bildningskraften* sina kedjor skakar.
Du själv, o, hell Dig! Sånggudinna hell!
Med glädjens *Sylfer* nedstår i mitt tjäll,
Där, lämnad åt mig själv en stormig kväll
Vid minnets trolsken drömmande jag vakar.

O! med Din stämma, ljuv som källans sus,
I sommardalen vandrande bland liljor,

Mitt hjärta sänk i höga känslors rus
 När stjärnan flamar i [Olympens hus](#)
 Och fönstret i mitt tjäll, vid Månans ljus
 Sitt skimmer kastar över golvets tiljor.

Då med orfeiska lyrans harmoni
 Förädla känslan, döva livets smärta
 Och lär mig sjunga, oskuldsfull och fri,
 Om kyska lågor, själars sympati,
 Den vises trots mot Ödets tyranni
 Och pliktens allmakt i ett dygdigt hjärta.

II. Dygden

Ja, ädle Yngling! hör den gudaröst
 Från gråa [Bardens](#) silverharpa strömmar!
 Vid nöjets sköte fjättra ej Ditt bröst
 Och misstro hoppets rosenröda drömmar.
 Stig upp att verka, livets dag är kort –
 Dess gyllne morgon, skall han drömmas bort?

[Dig fogar](#) Äran, leende, min vän!
 En evig krans av klara helgonstrålar.
[Gack](#), ädle Yngling, att förvärva den
 Med bragder like dem, oss Fabeln målar.
 Ja följ med själens [himlaburna](#) drift
 Till Minnets ära Bardens föreskrift.

Där bort på fjällen, i ett åldrigt slott,
 En Skönhet längtar att Dig handen giva:
 Dess kinder härmar morgonrodnan blott
 Och vit är barmen som en nyfödd driva.

Elysisk vällust blomstrar i dess famn
Och livets fullhet – Dygd är Tärnans namn.

I bygd och Städer, leende och fri,
Hon förr beundrad gick bland Folkets skaror.
Dess klara öga Skaldens svärmeri
Elektriskt tände, och mot död och faror
Den unga Hjalten för dess bifallsblick,
Glad som till festlig offermåltid gick.

Nu egennyttan, denna grymma Fe
Med gyllne bommar slutit jungfruburen,
Begärens hopar, mäktigt väpnade
Med blanka trollsvärd stå på vakt kring muren,
Och fega Svaghet! Du, till Seklets blygd,
Förbytt i jätte, ger åt porten skygd.

Ett nyckfullt öde har med törnets kval
Besått den bana som åt borgen leder,
Å ömse sidor en elysisk dal
Sin rika fågning lockande förbreder
Och villans döttrar sväva där i dans,
Av rosor krönte, i sylfidisk glans.

Upp, tappre Yngling! rusta Dig till strid!
Den fega svärmen flyr för modets klinga
Och Religionens väldiga Egid
Skall trygg och oskadd Dig till målet bringa.
Så gack att sova efter stridens harm
En helig brudnatt vid den huldans barm.

Låt hennes kyssar festligt viga Dig
Till nya segrar, nya bragders ära.

Mot lastens **hydra** i ett evigt krig
 Du evigt nya lagrar då skall **skära**
 Och snart Ditt namn, vid **minnets rökelse**,
 Förgudat skalla genom seklerne.

III. Människokärleken

O Mänska! tro ej att till nöjen blott,
 Till Jordens Konung Du av himlen ämnas.
 Han ljuva rosor på din bana sått,
 Men desse vissna – nakna törnet lämnas.
 Dig hotar vigggen, gömd i molnets flor,
 Och Nordans andedräkt och tigers klor.

Hör opp att jaga lyckans falska **hamn!**
 Som meteorer hennes skänker lysa
 Och ge ej värma. – Lät i yppig famn
 Dig **feiskt** glimmande palatser hysa,
 Vars gyllne spiror sträcka sig mot skyn,
 Vars skönhet magiskt fjättrar vandrarns syn.

Ja, inom riglar **Perus skatter** slut,
 Från vida tegar skörda **Livlands gröda**,
 Med **Syriens oljor** Dina hår begjut,
 Lät Söderns viner vid Din måltid flöda
 Och slumra in, vid cittrors lena röst
 På ejderdun vid Sultaninnors bröst.

I hycklad sällhet ler Du, **usle** träl!
 Din hemska uppsyn kval och ledsnad målar –
 Bekänn att nöjet räckte Dig likväl
 Ett sockrat gift i rosenkrönta skålar,

Att guldets åsyn aldrig gjort Dig nöjd
Och dagars äckel följt minuters fröjd.

När bleka plågor, dödens förebud,
Vid jämnens läger dig i bojor smida,
Ej Flickans skämt och silverbägarns ljud
Då i ditt hjärta glädjens tjusning sprida,
Och lyckans gåvor köpa ej sin slav
Ur kvalets armar och från dödens **glav**.

Ack! från Monarken i sitt majestät
Till **Irus** fjättrad vid sin nötta krycka,
Den svarta Oron följer allas fjät
Och tunga bördor allas skuldror trycka.
Åt allas hjärtan slipas Ödets stål,
På allas vandring bidar gravens mål.

Vad? skänktes mänskan livet blott att dö?
Dess korta dagar blott till rov åt plågor?
Så lever Seglarn på en ödslig Ö
Av plankan ditförd över bistra vågor –
Han sitter ensam på sin mulna strand
Och gråter fåfångt efter bättre land.

Nej, mine Bröder! Livets resa är
En helig vallfärd. **Genom öknar** ledes
Vår skumma kosa, men vid målet där
I palmens skuggor oss en fest beredes,
Och många, många vandra samma ban
Och glädjen härskar i vår Karavan.

Ja, glädjen härskar – ej i dårens bröst
Som tror en sällhet, gjord för sig allena –

Nej, där i plågans mörka dar till tröst,
 Till delad tjusning bröder sig förena
 Och allas bördor delas lika jämt,
 Där flyktar resan under sång och skämt.

O ja! då hjärta ljuvt mot hjärta slår
 Och änglar skåda från det ljusa, höga,
 Med bifall ned, och tackens fromma tår
 Serafiskt glimmar i den frälstes öga,
 Då lyfter Anden sig mot stjärnors höjd
 Och känslan anar evigheters fröjd.

O Mänskokärlek! himlatänd och klar,
 I livets natt Din helga fackla strålar.
 Blott Du med glädje kröner våra dar,
 Blott Du försötmar plågans bittra skålar.
 Ur livets öknar under fröjdeljud
 I rosenband Du leder oss till Gud.

IV. Över Slaget vid Salamanca

Jag såg **civismen**, hur med gäckad arm
 Mot våldets forsar dammar han uppförde,
 Såg svärd och bilar straffa Dygdens harm
 Och rövarhorders segerlöjen hörde.
 Då grät mitt öga, häpet irrande
 Kring jordens dystra, blodbestänkta zoner,
 Och ur sitt fångsel Anden längtade
 Till högre världars fria regioner.

O Du som dundrande i molnen far,
 Vars bud av Solar och planeter följas,

O Gud! om Dygden blott Din kärlek har
 Vi skall Din kärlek jämt i töcken höljas?
 Och våldet evigt härja detta klot?
 Och åldrars vittnen jordens hopp föröda?
 Och frihet, väpnad mot Tyrannens hot,
 Med krossat huvud för dess fötter blöda?

Dygd! gudaflamma i de ädles bröst,
 O Du, som, upphöjd över grusets hinder,
 Ger bojans Son i häktets avgrund tröst,
 Med ärans rodnad purprar nödens kinder!
 Hell dock den ädle, hell! som äger Dig
 Och lugn ser **Nornan** sina lansar vässa!
 Trots hunger, plågor, nakenhet och krig
 Skall segerkronan flamma kring hans hjässa.

Fritt Ödets järnris honom **gissla** må –
 Se, döende, mot dundrarn i det höga
 Ur **marterdjupet** lyfter han ändå
 En obesegrad själ, ett tårlöst öga.
 Må världar rysligt störta mot varann,
 Må Solen mörkna, himlens stjärnor falla,
 På världens spillror triumferar han,
 Ur domens åskor gällt hans hymner skalla.

Nationer! himlen friheten Er gav.
 Åt **sensta åldrar** den i arv bevaran,
 Och **slukens** alle förr av samma grav
 Än I det tunga träldomsok **förfaren**!
 Nej! aldrig skall Du, o mitt fosterland!
 För våldets blodbestänkta gissel bäva,
 Och Fädrens skuggor, på din helga strand,
 I bojor smidda barnabarn omsväva.

I **Ebros Söner!** I vars borgardygd
 Så himmelskt strålat under hårda Öden,
 Och som till ärvda rättigheters skygd
 Med romersk storhet offrat Er åt döden,
 O, slumren, fallne, ljuvt på Ärans bädd!
 Ert lov skall fylla tidevarvens kvällar
 Och gråa **Barden**, harpan florbeklädd,
 Med ljuva tårar fukta Era hällar.

Vad? Är det dagen, som jag randas ser,
 Och Dygdens jubel som mitt öra fyller?
 En morgonrodnad, upphöjd över Er,
 Förtryckta länder! nattens valv förgyller.
 Så höjen åter Eder frihetssång,
 Så låten dubbelt krigets åskor blossa!
 I himlens åsyn svärjen än en gång
 Er svurna ed att krossas eller krossa!

O **Albions Hjärte**, **Ossians tider** värd,
Alcidens ära, jordens offerlågor!
 Som väpnad kom med hämnadens ljungeldssvärd
 Till **Söderns halvö** över havets vågor,
 Som **Junots här**, med Dina åskors ljud,
 Ur **Lusitaniens blomsterdalar** drivit
 Vars lockar nu, i gudastrålars skrud,
 Vid Salamanca festligt krönte blivit!

På stjärnevalvet glimmar ren Ditt namn,
 Och inget töcken skall dess klarhet skymma.
 Odödligheten öppnar Dig sin famn
 Och jordens dalar ej Din lovsång rymma.
 Nu Era kedjor skaken, alla land!
 På Fädrens glömda, sörjande troféer

Med ånger blicken och, från strand till strand,
 Varann tillsjungen, väldige Tyrtéer!

V. Över Slaget vid Vitoria

Ädle Spanjorer! i tryggade kojor
 Höjen segrens och frihetens sång!
 Krossade äro förtryckets bojor,
 Fjärrmat det hotande dundrets gång.
 Tröttad av morden WELLINGTON släcker
 Törsten i närmsta, sorlande våg,
 Torkar det blodiga svärdet och sträcker
 Mot Galliens slätter sitt hämnande tåg.

Iberiens Söner!

Förgäten Ert kval.
 De trängt, Era böner
 Till Gudarnes sal.
 Er längtan sig fyller
 Och frälsningens Sol
 Går opp och förgyller
 Er nattliga pol.

Som dammet förströddes
 De härjandes flod.
 Iberien göddes
 I Galliens blod.
 Kring fjällarnes toppar
 I skogar, å hed,
 På stinkande kroppar
 Slå gamarna ned.

Med rivna lockar, i sorgeskrudar
 De fallnes mödrar, de fallnes Brudar
 Vid Seinen, bleke som **hamnar**, sitta,
 Och dansens lyror ej klinga mer.
 Din gråt, **Lutetia!** fåfängt rinner,
 Se, **hämndesvärdet i molnen brinner**
 Och olycksbådande stjärnor titta
 På Dig från vredgade himlar ner.

Där **Petters Stad** i **Nevas stolta vågor**
 Sin prakt beser – där Britten från sin Ö
 Vitt över haven slungar krigets lågor,
 Där Stockholm badar i sin dubbla sjö,
 Och där **Germaniens** blodbegjutna slätter
 Av födslovärkar nu man **kväljas** ser,
 Med enig tjusning alla Jordens ätter,
 I frälsta Skaror! fröjda sig med Er.

Ja gläd Dig, **Ebros tryckta Son!** Din hjässa
 Skall åter bära fridens blomsterkrans.
 I djupa kar Du druvans blod skall pressa
 Och cittran kalla dina barn till dans.
 Då, frälsad själv, ur krigets hårda skiften
 De fallnes skuggor brottsligt ej förglöm.
 Till vården ila och kring Hjaltegriften
 Ur fulla händer, offerliljor tom.

En dag skall skänka oljekrönta friden
 Till jorden åter
 Och ostörd glädje och den gyllne tiden
 Som Barden gråter.
 Kring lugna hyddor skola honungsbäckar
 I dalen kryssa,
 Och frid och oskuld under rosenhäckar
 Varannan kyssa.

VI. Dygdelära

Svage Yngling! tvekar du i val
 Mellan jordens eller himlens fröjder,
 Mellan nöjets stilla blomsterdal
 Eller ärans stjärnbeklädda höjder?

Utför villans gyllne Feslott står
 Lustan tjusfull och till njutning kallar,
 Rosor dofta i dess smorda hår
 Och av tjusning marmorbarmen svallar.

»Vandrare i öknen! se Dig om!«
 Så hon sjunger till sin veka luta,
 »Moln sig höja. I min boning kom
 Fröjd och stillhet i dess famn att njuta.

Där vid flöjters och vid harpors ljud
 Glädjens rosenröda Tärnor dansa,
 Blomsterkrönte och i florets skrud,
 Gyllne kalkar silverborden kranza.

Snart kring **etern** brusar regnets flod,
 Hesa stormar klippans tallar skaka,
 Blixtar flamma, målade i blod,
 Och i rymden dova åskor braka.

I min boning undan **vädrens** larm
 Hasta, Yngling! att pokalen fatta
 Och vid Flickans himlaljuva barm
 Tvinga livet att Dig sällhet skatta.«

Väl, o Yngling! följ dess tjusningsröst,
 Blomsterbojan fjättre dina händer
 Ruse nöjets söta gift Ditt bröst
 Sent med ånger Du tillbaka vänder.

Löjets yra **sommarfåglar** dö,
 Glädjens friska purpurrosor falla.
 Snart, då hjässan höljs av tidens snö,
 Skall din suck dem fåfängt återkalla.

Evig trollkonst fjärmar hoppets mål
 Glättig himmel snart i moln sig döljer,
 Tårar fylla nöjets tömda bål
 Och på brudnatt ryslig dödsnatt följer.

Himmelskt skallar Dygdens varningsljud.
 Stolt hon blickar ur sin helgonkrona,
 Snövit oskuld väver hennes skrud,
 Andestämmor ifrån harpan tona.

Tillbed, Yngling! i den högas glans,
 Glöm för henne Lustans fagra tärnor
 Och för nöjets **korta** blomsterkrans
 Välj en evig krans av ryktets stjärnor.

GUSTAV VASA så har återställt
 Svithiods himmel gyllne frihetssolen,
 Så från Lützens blodbegjutna fält
 GUSTAV ADOLF rycktes över polen.

KARL den Tolfte så i Odens sal
 Uti evig ungdomsåra prålar,
 Så KARL JOHAN skall i deras tal
 Rosenläppig suga Sköldmöns skålar.

Manhems Skalder! sjungen hans beröm!
 På hans altar tänden offerbranden,
 Se, han framgår som Egyptens ström,
 Översvämmar och besällar landen.

Likberg trampas av hans segerfot,
 Hämnens ängel framför honom svävar,
 Jordan fröjdas och med bleknat hot
 Korsikanska rövardrotten bävar.

Sjungen, Skalder! Lik en tonfull svan,
 Trånande i flodens vass, jag klagar
 Att ej äran lagerstrött min ban
 Och att fåfängt tändes mina dagar.

VII. Krigssång

Mål för driften av en renad håg,
 Mål som mödan endast hinna lärde,
 Skönsta segerrov på livets tåg,
 Över guldets och demantens värde!
 Änglarena Skönhet! Dig, o Dygd!
 Älskar Ynglingen i Sveas bygd.

Hell Er, ädle! som vid Dygdens bud
 Villigt trotsen plågorna och Döden!
 Hell Er, ädle! som i lagerskrud
 Vid dess altar festligt offerblöden!
 Evigt skiner sårens purpurglans
 Marterkronan blir en helgonkrans.

Hell Dig, **Jätte som på skyberg går!**
 Ej med grusets dina flammor blandas.
Polens stjärnor kransa ju ditt hår,
 Blåa **eterns** änglaluft Du andas.
 Hell Dig, hell Dig! vid din segerfot
 Ödets åskor ryta fåfängt hot.

Kämpa, Yngling! Äran blir din lön.
 Dygdens törnstig till dess praktslott leder.
 Ila, ila! Bruden är så skön,
 Rosigt läger hon sin brudgum reder.
 Upp, att rusas vid Gudinnans barm!
 Upp, att slumra på Gudinnans arm!

Frukta nöjets smilande försåt.
 Glädjens stunder fly på ljugeldsvingar.
 Harpans toner byta sig i gråt
 Och i liktåg dansens yra ringar.
 Kvar står törnet när dess rosor fly –
 Äran ensam evig är och ny.

O! vad tjusning att på livets rand
 Trotsigt sväva under ärans fanor!
 Hjärtat minnes då sitt fosterland,
 Minns från himlen sina ärvda anor,
 Och bland morden, vid trumpetens ljud,
 Viges Hjälden till en väldig Gud.

Ljungen, Svenskar! i KARL JOHANS spår
 Upp till ärans stjärnbeströdda himmel!
 Ljungen, ljungen! Över likberg går
 Hjältens bana. – Långt från krigets vimmel,
 Jag av Sångmön förd i trollband är
 Och för svärdet klagolutan bär.

VIII. Hymn

Ödets höge Regent, Jordens och himmelens!
 Kring vars strålande tron, krönte av glorian
 Och i blomstrande skönhet
 Myriader av helgon stå!

Dig i sorgernas natt brinner min rökelse,
 Dig ur törnenas dal söker mitt tårade
 Ögas döende blickar,
 Dig mitt flammande hjärtas suck.

Mäktig är Du och god. Tolka ej morgonens
 Gyllne Solar Ditt lov? Skapare! blicka ej
 Från den nattliga polen
 Milda stjärnor till Jorden ned?

Ack! din givande hand sådde, o Fader! kring
 Vårens skiftande fält glödande rosor och
 Nardusångande liljor,
 Krönte hösten med druvors guld.

Västans smekande vind, sommarns balsamiska
 Anda, himmelens ljus, fåglarnes samljud och
 Källans tonande vågor,
 Allt förkunnar hur god Du är.

Aldrig glömma Du kan, Herre! Din skapelse.
 Ej att sucka och dö födde Du människan.
     Nej i sällare världar
     Blomstrar kronan för Dygdens hopp.

Mig i ungdomens brand lockade njutningens
 Rosenkransade bål, lockade äran, i
     Magiskt bländande skimmer.
 Ja, men Himlen för mig beslöt.

Pris Dess vilja dock ske! Vägen till stjärnorna
 Genom mörker och kval mig han **betecknade**,
     Genom striderna vägen
     Till den eviga fridens hem.

IX. Vällustens förakt

Canzone

O Yngling! rys att smaka
 De blomsterkrönte skålar,
 Som Lustans Fe med listig hand dig räcker.
     Begäret håll tillbaka!
     Den purpursaft, där prålar,
 Förnuftets stråle i ditt hjärta släcker.
     Snart ryslig natt betäcker
     Den häpna Andens öga:
     Till **avgrundsbrädden** driven,
     Du klagar, övergiven,
 Och tordönsstämmor svara från det höga.
     O, darra! evigt dödde
 Den gudaeld, som än i stoftet glödde.

Må andra livets fröjder
 I skummande pokalen
 Med iver söka, – i Ditt Tempel, **Fröja**.
 På bergens fria höjder,
 I stilla blomsterdalen
 Åt Alltets skönhet vill jag mig förnöja,
 Se **Dagens Brud** sig höja,
 Med gullröd prakt, ur vågen,
 Se gyllne skyar simma
 Kring **azurns fält** och glimma
I skiftad glans den rika himlabågen,
 Vill höra lärkan kvittra
 Av fröjd – och källan slå sin dova cittra.

Då Nattens Måne tronar
 I bleka stjärnehären
 Och Karlavagnen rullar, tyst, kring Norden,
 Då näktergalen **tonar**
 De eviga begären,
 Som aldrig, aldrig, fyllnad nå på Jorden,
 En ängel dessa orden
 Då viskar i mitt öra:
 »Håll obesmittad **Bruden!**
 I vita andeskruden
 Hon snart skall möte med sin brudgum göra,
 Och, lyft från Jordens dalar,
 Sitt intåg hålla i hans blåa salar.«

O, fjärran över gruset
Den helga staden prålar –
 Han ler i hoppet, lik en dag, som randas.
 Där **överbanskligt** ljuset
 Från pärltak återstrålar

Och himmelsk vårluft över nejden andas,
 Där gullpalatsen blandas
 Med skumma cederparker,
 Där änglaharpor klinga
 Och silverklockor ringa
 Till bords med **Jovas** fromma patriarker,
 Och **livsens strömmar** flyta
 Och **ambravindar** krusa deras yta.

Här evigt den sig gläder
 Som ej på Jorden trälar,
 I svarta brott ej fläckar sina händer.
 I ljusa högtidskläder,
 De trognas syskonsjälur
 Gå, hand i hand, på Evighetens stränder.
 O! dit i glädjens länder,
 Min ande ock skall ila,
 I livets bad förskönas,
 Med himlarosor krönas
 Och säll i Edens cederskuggor vila.
 Han under prövningsåren
 Ju följde oskuld och Natur i spåren.

X. Kristi födelsenatt

Andelig Romans

Till jorden sjönk den lugna aftonstunden,
 Hult glänste stjärnans blick,
 Och klara Månan över cederlunden
 I stilla fågning gick.

I fikonlöven ej en vindfläkt susar
 Och molnfri himlen ler.
 Ej vädrets anda vattnets spegel krusar,
 Som himlen återter.

Av tjusning skogens näktergalar tiga
 Och allt är ljuvlig fred.
 Ur molnen vallmokrönta drömmar stiga,
 I stadens hyddor ned.

Men, ner i dalen tvenne Herdar dröja
 I vakor vid sin hjord.
 Ej flöjtens kvitter de till tävlan höja,
 De tala ej ett ord.

En silverklarhet, renare än Solen,
 Då hastigt kring dem ler,
 Och överströmmar stjärnbeströdda polen,
 Och Månen syns ej mer.

En himmelsk ungdom över Jorden svävar,
 I morgonrodnans skrud.
 Så deras sång i stilla luften bävar,
 Vid gälla harpors ljud.

Pris vare Jova! Ur sin höga boning
 Av oförvanskligt ljus,
 Hans öga blickat räddande försoning
 Till Jordens låga grus.

Den helga timman slog i himlens salar
 Och fyllt är Jordens hopp,
 Och över hennes nattbetäckta dalar
 Går nådens vårsol opp.

Ty Gudasonen, mänskan att besälla
 Sig mänskan iklätt har.
 I natt en jungfru, ren som ljusets källa,
 Åt Jorden honom bar.

Hans segerfot skall ormens huvud krossa,
 Han syndens tryckta slav
 Med segerarmar skall ur bojan lossa
 Och bryta dödens glav.

Till himlen evigt bödens rökverk stige
 Från jordens låga strand!
 Och brödrakarlek folken sammanvige
 I sämjans rosenband!

Till Betlehem I, Herdar, mågen ila,
 Att se, i lindans skrud,
 På låga strån, i modersfammen vila
 Er Frälsare och Gud.

Så himlaskaran sina körer höjde
 Och, blixtrande, försvann.
 Ånyo Månen över skogen dröjde
 Och gyllne stjärnan brann.

Och herdeparet över blomsterängen
 Till låga skjulet drog,
 Där världsförsonarn, på den gröna sängen,
 Vid Modrens hjärta log.

De falla ned. Kring Gudasonen brinner
 Högtidligt bödens gärd,
 Och tårens pärla vid dess fötter rinner
 Mot Ofirs sjufalt värd.

XI. Sjuklingens Aftonpsalm

Den långa dagen nått sin ända,
 Ur havet Månan, gullröd, går,
 Azurens milda bloss sig tända
 Och frid i jordens hyddor rår.
 Allt sig förvandlar – blott min smärta
 Ej skiften underkastad är.
 Allt njuter vilan – blott mitt hjärta
 Av himlen fåfängt den begär.

Nu fläktar vinden svettens droppar
 Av skördarn bort, i lindens hägn,
 Nu livas rosens brända knoppar
 I daggens tysta silverregn.
 Den svett, ifrån min panna rinner,
 Ej någon afton torkar av,
 Och ingen droppe till mig hinner
 Ur Alltets stora glädjehav.

Från plogen nu man dragarn spänner,
 På nytt, vid aftonklockans ljud,
 Sig trälen fri och lycklig känner, –
 Han flyr till sömnens milde Gud,
 Och glömmet alla olycksöden,
 I ljuva drömmars blomsterland,
 Då, himmel, himmel! endast döden
 Kan lossa mina trälomsband.

Ack! sömnens vallmo skall ej kransa
 Den bädd, där plågans törne gror,
 Och kring vars kuddar spöken dansa,

Vid Månans sken och uvars kor.
 Om dvalan fångslar mina sinnen,
 Mig fasan dock ej överger:
 Blek, iskall, svept i vita linnen,
 Jag mig i kistan vila ser.

Dock tröst en himmelsk Kvinna skänker,
 Som lugn vid jämnens läger står.
 Mot korset hon sitt huvud sänker
 Och stjärnor brinna kring dess hår.
 Hon lyfter stum den ljusa handen
 Och ögat, dränkt i änglagråt,
 Ur natten mot de blåa landen,
 Dit hopp och kärlek följas åt.

Hur nattens stjärnor härligt pråla
 På azurvalvets dunkla grund!
 Så även jag en dag skall stråla
 I änglars skimrande förbund,
 När uppenbar i molnens zoner,
 Messias, vid basuners skri,
 Har störtat onskans gamla troner
 Och ändat Dödens tyranni.

Då skola gravens skumma häkten
 Med rysligt dunder öppna sig,
 Och alla tider, alla släkten
 Församlas, Domare! kring Dig.
 Som eterblossen fordom kvälde
 Ur Kaos' mörker, Herre! – så,
 Befriade från dödens välde,
 Ur natten helgonen nu gå.

Likt morgonsolen denne brinner
 I ljusets nya himlakropp
 Mild som en stjärna, denne rinner
 Ur gravens tysta dimmor opp.
 Och Månans klarhet denne sprider,
 När, en **balsamisk** sommarkväll,
 Hon fram på molnfri himmel skrider
 Och silvrar vatten, dal och fjäll.

Mig även skall en glans beskruda,
 Som morgonrodnans ljuv och klar,
 Och gyllne vingar silverljuda
 Där genom rymderna jag far.
 Jag vandra skall i blomsterängar,
 Vid **livets böljande kristall**,
 Och harpan, från dess **etersträngar**,
 Med segertoner brusa skall.

XII. Längtan efter det Himmelska

När Månans förtrollande öga
 Nedstirrar på tigande kojor,
 När stjärnor bekransa det höga,
 Och stillhet kring jordkretsen rår;
 Då svingar den smäktande Anden,
 Ur kvalet av sinnliga bojor,
 Sig upp till de himmelska landen,
 Och tjusningens fullhet där når.

På gyllne, balsamiska vingar
 Än hänryckt kring **etern** han dansar,

I himmelska parker än klingar
 På harpan sitt jublande mod.
 Av himmelska rosor han binder
 Sig aldrig förvissnande kransar,
 Och speglar förklarade kinder
 I livets kristalliska flod.

Hur saligt den frälsade andas,
 Där, högt över Solar och stjärnor,
 Hans stämman med Änglarnes blandas,
 Som festligt kring tronerna stå.
 Ej bägaromblixtrade borden,
 Ej löjet av blomstrande Tärnor,
 Ej glimmande kronor till Jorden
 Att vända hans blick mer förmå.

Med helgonens vitklädda skara
 Vad sällhet däruppe att vandra!
 Där breder ej lasten sin snara,
 Där smilar ej lustans försåt.
 Förtroliga andar där sluta
 I glänsande armar varandra:
 De tindrande ögon där gjuta
 Blott glädjens och andaktens gråt.

Försvinnen, I töckniga stränder!
 Ett kvidande dårhus är världen.
 Jag längtar till sällare länder,
 Till helgonens saliga kor.
 O, rycktes jag fjärran ur gruset,
 Från villorna, onskan och flården,
 Dit opp, där i etern och ljuset
 Den himmelska Kärleken bor!

XIII. Till Äran

Gudinna, som tronar, i bländande glans,
 På bergens åldriga topp,
 Och vinkar, med glimmande stjärnors krans,
 Den unga Tävlaren opp!

Dig, Ära! mitt hjärta sitt offer bär,
 Vid harpans väldiga röst.
 Hur brann Din låga ej, ren och skär,
 I gossens eldiga bröst!

När ensliga Månen till Jorden göt
 Ur vintermolnen sin blick,
 På knarrande snöfält i skogarnes sköt,
 Om Dig, han drömmande gick.

Och svajande fanor i drömmen såg
 Och mäktiga härars gång.
 Såg blodet välva sin frusande våg
 Vid styckens dövande sång.

Hell honom, Gudinna! som Du förtror
 Din kärleks eteriska fröjd!
 Så fri och lycklig ej örnen bor
 I fästets lysande höjd.

Må veklingen rusas av Tärnans blick,
 Av druvans skummande must,
 Den girige ligge i drakeskick
 Och skåde på guldets sin lust!

Vad utan stolthet och frejdat namn
 Är människolivet väl?
 En ros, som förblomstrar i öknens famn,
 Ditt liv, du suckande träl!

Snart bleknar ungdomens mörka hår
 Och skönhetsens purpurkind,
 Snart Lyckans Eden förhärjat står
 Av Ödets tyranniska vind.

Men evig är Äran. Ej dyster höst
 Förtar dess blomstrande glans,
 Ej bytes dess lockande silverröst,
 Ej vissnar dess glimmande krans.

Ej jag, Gudinna! skall, jublande, nå
 Din stjärnomglimmade höjd,
 Ej jag skall segrande digna uppå
 Ditt läger, rusig av fröjd.

Snart ser man ej längre mitt forna rum
 I livets grönskande dal,
 Snart dväljes min skugga, blek och stum,
 I dödens nattliga sal.

Och ingen harpa, i vintrens kväll,
 Mitt lov för ringarne slår,
 Och ingen Flicka till Skaldens häll
 Med offerblommorna går.

XIV. Högtidssång

Ej klinga längre i min hand
 Må sorgediktens veka luta!
 Ej mer vid aftonstjärnans brand
 Mitt hjärta veka suckar gjuta!
 Vem skulle, Svea! vid ditt väl
 Ej egna plågor rättvist glömma?
 Ej Hjältens skål med hänryckt själ
 Ur blixtrande pokalen tömma?

Må tjust av Svenska ärans glans
 Vart bröst för helig glädje bäva
 Och Thules mör i festlig dans
 Med pärlbegrönte lockar sväva!
 Av rätter svikte alla bord,
 Med ljumma vågor bålen svalle
 Och slott och hydda i vår Nord
 Av jubelrop och harpor skalle!

Vem tolkar värdigt Ditt beröm
 Du Frälsare, som kom från randen
 Av Seinens tornbegrönte ström
 Och trofast räckte Svea handen?
 I jordens sensta tidevarv
 Förnyad stråla skall Din ära,
 Och gråhårsmän till heligt arv
 Karl Johans dyrkan barnen lära.

Mot Eiderns vågor Hämnarn gick
 Från Leipzigs blodfördränkta slätter
 Och hotet av hans ljungeldsblick
 Förskräckte Cimbriens skygga ätter.

Han går sin trygga segerban –
 Försvunne äro deras leder.
 Så störtar öknens karavan
 För **Samums heta ilar** neder.

Ånyo Svenska dundren gå,
 Ånyo ryta **Manhems** lurar,
 Och häpne **Jutlands** skaror stå
 Och plötsligt falla deras murar.
 Karl Johan med gigantiskt hot
 Besegrar dvärgars ställda hinder
 Och **Dana** störtar till hans fot
 Med rivna hår och bleka kinder.

Där **Oden** rest en evig tron
 Vid **Lögarns** friska silverbölja,
 Ren **Svensk och Norrman, en Nation,**
 Med rökelse varannan följa.
 Så länge dagar **täljde bli**
 Och **Nordens stjärna polen** kröner
 Skall **Thules halvö**, lugn och fri,
 Omarma ärorika söner.

XV. KARL JOHAN

Han föll, som av blixten förkrossad,
Den hotande Resen – och Jorden,
 Ur bojornas smälek förlossad
 Välsignar Heroernas dygd.
Oliven Europa bekransar,
 Och Kungarne, trötte av morden,

Avlägga sin blodade pansar
Och samlas i festsalens skygd.

Vem röjer mitt öga bland dessa
Odödliga? – mångfaldig lager
Beskuggar hans lockiga hjässa
Och blickarne **stråla** hans själ.
I striden, som ljungelden gruvlig,
Hans anblick med fasa betager –
I friden som majsolen ljuvlig
Han sprider förtjusning och väl.

»Karl Johan sig Halvguden kallar.
Den starke! – vitt famnar hans Snille,
Omätligt som världshavet svallar,
Omarmat av **stjärnornas pol.**«
Så ropa myriader i **tjällen**,
I Konungars lysande gille
Från dundrande **Kalpe** till fjällen
Bestrimmad av midnattens Sol.

Till järnets och frihetens länder
Kom åter, o Hjalte! – Än **röka**
Kring **fjäll-landet** tvedräktens bränder
Och **Nore** ej offerar med oss.
Än **Skandiens** trofasta ätter
Med längtande blickar dig söka
Som Seglarn i stormiga nätter
Den vakande **nordstjärnans bloss.**

Kom åter – Din kosa bevinga! –
Kom, **jula** i eviga fester
Med Svea, som, trygg av din klinga,
Med stolthet Dig kallar för Sin.

Kom åter – som Åskguden slungar
 Sin blixtnifrån Öster till Väster,
 Som Örnen ur skyarne ljungar, –
 Kom, Segrare! skåda och vinn!

Som lärkor mot vårsolen trängta,
 Som efter sin maka den unga,
 Den ensliga Bruden – så trängta
 Ock Skandiens barn efter Dig.
 Din åsyn allena **hugsvalar**
 De sörjande. – Dig vi besjunga
 I fridens **hesperiska** dalar,
 Dig följa vi tjuste i krig.

**XVI. Över H. K. H. Kronprinsens,
 nuvarande Konungens, hemkomst,
 efter fälttåget i Tyskland, år 1814**

Triumf, o Svea, sjung!
 Omarmar ej Din Kung
 Sin dyre Son?
 Du själv din Frälsare?
 Må högtidseldar le,
 Kanoner fröjden **te**
 Med festligt då!

O Segerhjärte! hell,
 På tallbegrönta fjäll,
 I bergig Nord!
 Din arm i helga krig
 Gigantiskt lyfte sig

Och tacksamt ärar Dig
En frälsad Jord.

O hell, från [Seinens strand](#),
Till [Odens helga land](#)
De frias [tjäll](#)!
I krigisk segerprakt
Går Sveas kämpamakt
Kring fanorna i vakt
Kring [charen](#), – hell!

I ärorika tåg
De över [Elbens våg](#)
Med [hämnamn](#) gått.
Den stolta [Rhein](#) också
De skådat, klar och blå,
Kring druvokullar gå,
Kring marmorslott.

Till Nordisk [bardalek](#)
De trängta nu – för vek
Är Söderns strid.
[Förrn Thule lugnad är](#),
O järnbeklädda här!
Ej vilan Du begär,
Ej sömnens frid.

Än modren sakna skall
Sin älskling, – viggars fall
Han trotsar, blind, –
Och ingen [myrt](#) än får
Bekransa Flickans hår,
Än rinna skall dess tår
På månblek kind.

O Hjärte! för oss an!
 Den väg Ditt snille fann
 Till segern bär.
 Hur skönt att fjällens snö
 Med blodets rosor strö!
 Att i din åsyn dö
 Vår himmel är.

XVII. Över Slaget vid Waterloo

Upp, Hjältar! den heliga kampen att strida,
 Att döpa den syndiga jorden i blod!.*
 I bojor Lutetia åter må kvida
 Och grumla med gråt sin kristallblanka flod.
 Vitorias hjälte till segern Er kallar.
     En hämnande Gud,
 Han glimmar i slaktningens hotande skrud.
     Se, blodfanan svallar!
 Hör, dödens basun med förskräckande ljud
     Kring rymderna skallar!

Och mordängeln svävar från himmelen neder
 Med glödande kinder och svävande hår.
 Kring Galliens slätter sig dödstystnad breder
 Och blek som en vålnad Förtryckaren står.
 I spetsen för Brittiska kämparnes leder,
 Med flammande svärdet, se härjaren gå
     Och ljungar och slår.

* Allusion till Napoleons verkliga eller föregivna yttrande:
 »Världen måste döpas i blod för att försona sina synder.«

Fåfångt mot Wellington åskorna ryta.
 Mäktigt i stormen skallar hans röst
 Och slaktningens vågor mot Hjältens bröst
 Som havets mot hällen sig dånande bryta.
 Europa, o Hjälte! sitt offer Dig bringar
 Albion nämner med stolthet ditt namn
 Och Sonen av Fingal i skyarnes famn
 Ättlingens ära på eldsharpan klingar.

Snart åskorna tiga,
 Gulltiden kröner jordens hopp
 Och rökelse stiga
 Tacksamt mot Gudarnes boning opp.
 Gyllene skördar vaggas av vinden,
 Hjordarne leka i ostörd fred,
 Och Oskulden svävar från himmelen ned,
 Med liljor i håret och rosor på kinden.

XVIII. Vårsång

På gyllene skyar ånyo Du kommer, o Vår!
 Förbi äro molnen, förbi äro stormarnes dagar.
 Se skördarne knoppas, se fruktrådet blommande står
 Och turturtn så ömt i de susande lundarne klagar.

Med kärlek på Jorden, från himlarnes eviga höjd,
 Guds Dotter, den strålande Solen, nu fäster sitt öga.
 I brudliga smycken Naturen sig kläder med fröjd
 Och möter den kraft, som beströmmar dess sköt från det höga.

Nu lovsjunger skogen, nu ängarne blomstra och le,
 Små Änglar i **dälderna** leka med fläktande vingar,
 Ljuvt lindarne susa och blommorna vällukter ge
 Och frälsade Andarnes korsång ur böljorna klingar.

Att kärlekens under, o Människa! fröjda din syn,
 Med vördnad av dig den grönskande marken beträdes!
 De himmelska flyttat till jordrunden neder ur skyn.
Jehova är själv i sitt heliga Tempel tillstädes.

I Templet, Profeter! med **ångande** rökelse gå
 För Honom, **som är, som har varit, som evigt skall bliva,**
 Och följde av tusende röster Er gullharpa slån
 Att genljod därav de odödliga fjällarne giva!

XIX. Världsförakt

Helga, o Mänska! till Gudomens altar ditt hjärta,
 Sök i den eviga himlen din krona, din skatt.
 Trolös är jorden – dess välluster bytas i smärta,
 Sommarn i vinter, det strålande ljuset i natt.

Tror du med lekarne, blomstrande hälsan och friden
 Evigt få **jula** i lyckans förtrollade borg?
 Bäva! – snart för mot de skälvande portarne Tiden
 Härar av svarta bekymmer, av plågor och sorg.

Festliga harpor ej längre i salarne skalla,
 Nöjena stiga ur dansen med fladdrande hår.
 Brännande tårar i tömda pokalerna falla,
 Plågornas vålnad bland tynande lamporna står.

Väggarne rämna och Månen med vemodigt öga
 In genom springorna tittar från midnattens sky.
 Byggnaden sviktar på grunden och plötsligt de höga
 Marmorkolonnerna falla med brakande gny.

Säg mig den jordiska sällhet, som icke är vorden
 Skördad, o Bröder! av tidens förödande hand.
 Rök äro nöjena – hell den, som redan på jorden
 Äger i himlen sin boning, sitt fädernesland.

Svävar hans bräckliga **julle** på skyhöga vågor
 Blundar hans öga i ljuvliga drömmar ändå,
 Trygg vid hyenernas tjut och vid tordönets lågor
 Färdas han **öknar – Serafer** vid sidan ju gå.

Icke han bävar, **fast slukade mörker opp Solen**,
 Urgamla bergen förgingos i rytande hav,
 Stjärnornas härar, som brinnande skurar från **polen**
 Regnade neder, och världen försjök i sin grav.

Eviga hyddor, i trygghet för åskor och ilar,
 Pilgrimen uppta – därinne vid gullharpors röst
Abraham spisar med Änglar, och **Lärjungen** vilar
 Guldlockig hjässa vid Jesu förtroliga bröst.

XX. Till Dygden

O höga, änglarena Dygd!
 En gång likväl i saligt skygd
 Av Edens palmer skall jag finna
 Dig, mitt begär, min själs Gudinna.

Jag sett Din bild. En gång Dig själv
 Vid livets spegelklara älv
 Min blick skall hälsa, ljuvt betagen,
 I skenet av den nya dagen.

Då skall en härlig jubelsång,
 Ej fjättrad mer av smärtans tvång,
 Från mina rosenläppar ljuda
 Och festligt hyllningen dig bjuda.

Som Månans ljuvt Ditt anlet är.
 Auroras purpurskrud Dig klär.
 Kring kinden evigt blommor våren
 Och stjärnor kransa ambrahåren.

Med namnlös kärlek skådar Gud
 På Dig, o alla själars Brud!
 Hans sfärer sjunga till din ära
 Och helgonen Dig offer bära.

Serafen stum av tjusning står
 När över himlarna Du går.
 Keruber sig till jorden böja
 Vid fläkten av din ambraslöja.

Tills känslan i de högas bröst
 Försmälter i melodisk röst
 Och löser deras silvertunga –
 Då börja tusen harpor sjunga.

Då flamma rökverk till Dig opp.
 Då svävar rena Jungfrurs tropp
 I liljedräkt och månskenskransar
 Omkring din tron i offerdansar.

Men vi, som bo i Jordens grus,
 Vi smäkta, **kvalde**, till ditt ljus,
 Vi skåda med förmörkat öga
 Upp till ditt stjärnpalats, Du höga!

Se tänkarn vakar, kysk och mild,
 Från varje jordisk glädje skild,
 Vid lampans tysta midnattslågor –
 Martyren trotsar död och plågor.

Föraktad, **misskänd** och förglömd,
 I låga dalens skuggor gömd,
 Går denne mödans teg att **skära**
 Och skyr att **lastens purpur** bära.

Vad livar dessas eldbegär?
 Ej kronor dem belöna här.
 Till Dig, o strålande Gudinna!
 De ädles bröst av kärlek brinna.

En gång Du skall dem kransen ge –
 En gång ditt helga anlete,
 Det gudaglänsande, det ljusa,
 Skall mäktigt deras hjärtan tjusa.

O anderikets Drottning, hör!
 En gång, en gång mig värdig gör
 Att på Odödlighetens stränder
 Ta segerns palm av dina händer.

XXI. Naturens Son

Lycksalig den, i samma tjäll,
 Där han på vaggans läger vilat,
 Får dväljas i sin levnadskväll,
 Förnöjd med timmarne, som ilat!
 Den guldbegäret aldrig lagt
 I kvalet av en neslig boja
 Och ärans glans och lyckans prakt
 Ej borttryckt ur hans låga koja!

Hans hjärta känner ingen harm,
 Ej brottsligt på Försynen klagar,
 Där vid Naturens modersbarm
 Han jollrar bort sin ungdoms dagar.
 Som Man han barnets oskuld har,
 Och, ljus och glättig, ungdomsvåren
 I Gubbens hjärta än är kvar
 När vintren silverfärgar håren.

Med fjärln, yrande och täck,
 Med näktergalarne i parken,
 Med rosorna på törnets häck
 Och silverliljorna på marken
 Han skämtar glad, och inget gift
 Den blomsterkrönte bägarn gömmer,
 Som, ledd av hjärtats fria drift,
 Han ur Naturens händer tömmer.

Hans Eden ej förlorat är.
 Vid bäckars sorl och fåglars kväden
 I himmelsk oskuld går han där,
 Beskuggad av de gröna träden.

Han ej av [kunskapsträdet](#) än
 Med djärva händer frukten brutit
 Och ur sin åsyn Skaparen
 Det fromma barnet ej förskjutit.

Vid stjärnors ljus, vid dagens lopp
 Med Gud hans själ förtroligt talar
 På trädbeväxta klippors topp,
 I sommarns tysta blomsterdalar,
 Och änglar vid hans sida gå
 På berg, i skogar och kring slätter,
 Och änglar kring hans läger stå
 På vakt i stjärnbesådda nätter.

När krigarn trotsar åskors hot
 Och blodig över likfält ilar,
 Han sträckt vid ekens spridda rot
 På blommor trygg och sorgfri vilar.
 När sent i höstens mörka kväll
 Mot storm och vågor seglarn strider,
 Han drömmer makligt i sitt tjäll
 Vid skenet som hans lampa sprider.

Så glad [förbidar](#) han den stund
 Då dödens klockor honom kalla
 Till Andars heliga förbund
 Och kroppens nötta bojor falla.
 Hur lycklig ur [sin hamn av larv](#)
 Förskönad svävar han ur gruset
 Till salighetens rika arv,
 Till det [ovanskeliga](#) ljuset.

XXII. Aftonpsalm

(Efter Claudius.)

Sin skugga natten målar,
 Av gyllne stjärnor prälar
 Det mörkblå **fästets** grund.
 Ur jorden dimman stiger,
 I helig stillhet tiger
 Det vida fält, den skumma lund.

Naturen är så **rolig** –
 Hur stilla, hur förtrolig
 Hon ler, i skymning klädd!
 En kammar lik, **varinne**
 Den tunga dagens minne
 Vi slumra bort på vilans bädd.

Se Månen vänligt **myser**!
 Till hälften blott han lyser
 Och är dock rund och skön.
 Ack! i vår blindhet fräcka
 Vi mången sanning gäcka
 För det han undflyr ögats rön.

Vi stolta barn av gruset
 Från helgelsen och ljuset
 I öknar fjärran gå.
 Vi mycket veta vilja
 Och oss från målet skilja
Ju mer vi tänke målet nå.

O Herre! mot det höga
 Oss vända lät vår öga,

Med tillförsikt och ro!
 På jorden ren beskär oss
 En strimma ljus, och lär oss
 Att älska, hoppas och att tro.

XXIII. Trosbekännelse

Jag tror på ett Förnuft, som vitt kring Alltet tänker,
 Mer långt än luften når, än ljusets stråle blänker,
 En Gud, som varit har, som är och bliva skall,
 I trots av världars dom och solsystemers fall.
 Det bloss oss dagen ger, de stjärnor Natten kröna
     Som gnistor utgå från hans ljus,
     Och allt det ädla, allt det sköna
 Av honom är en skänk åt Jordens låga grus.

Jag på en Kärlek tror, som från Olympens troner
 I tidens gryning steg till jordens mulna zoner,
 Från världens början ren till offer utsedd var
 Och mänskan till sin Brud för sekler korat har.
 Av Isis ömsom född och Venus och Maria
     Hans gudom svävar kring oss än.
     Från dödens våld han vill oss fria
 Och till vårt fosterland milt föra oss igen.

Jag tror en bildningsdrift som härskar i Naturen
 Kring jorden blommor sår och stjärnor kring Azuren,
 På själarne dock mest sin allmakt plär bete
 Och viger mänskans bröst till himlens altare.
     Han tröstar och hugsvalar Bruden,
     Han jordens rop till himlen för.

Ve den, som fräckt bespottar Guden,
Som blundar för hans glans och ej hans stämman hör.

Jag tror att ingen död min varelse kan ända,
Att detta hjärtas liv skall evigt återvända,
O Kärlek, vid din röst, din milda andedräkt,
Som blomstren höja sig för vårens ljumma fläkt.
Jag på en samling tror av ljusets sälla Andar,
Jag tror att segrande en dag
Min Ande sig försonad blandar
Vid Skaparns helga tron i deras brödralag.

XXIV. Nattankar

När skuggor jorden hölja,
När dagens buller dör,
Och blott av flodens bölja
Ett dunkelt brus jag hör,
Från bädden jag mig höjer
Och Sions harpa tar.
Ditt lov min själ förnöjer,
O Skapare och Far!

Och stjärnorna, som tindra
I himlens blåa hus,
Och vågorna, som glindra
I Månans helga ljus,
Och asparne, som bäva
Med sakta suckars ljud,
Och skuggorna, som sväva, –
Allt prisar Dig, o Gud!

Och paradisiskt stänker
 En glädjedagg min hy.
 I själen Ro sig sänker
 Och sorg och smärtor fly.
 Likt regnbegjutna stänglar
 Mitt hjärta lyfter sig
 Och alla mörkrets Änglar
 Förmå ej mer mot mig.

XXV. Den sälle, i vars kyska bröst

Den sälle, i vars kyska bröst
 Vestalisk ljusets kärlek brinner,
 Som i det eviga sin tröst
 Vid livets alla smärtor finner,
 Ej världen honom räcka kan,
 Han ler åt dödarne och kvalen.
 I lejonkulor gästar han
 Och tömmer oskadd giftpokalen.

Nyss då vid foten av ett berg,
 Som hjässan, krönt av furor, gömde
 I himlavalvets blåa färg,
 Om Gud och helgonen jag drömde,
 Bröt rasslande ur dunkla snar
 En huggorm fram. Av gift han svällde.
 Mer rysligt ej det monster var,
 Som Delierns gyllne båga fällde.

I tusen ringlar böljade
 Hans långa kropp på Jordens yta:

Omkring de öppna käftarne
Sågs gröna **etterskummet** flyta.
Ren över mig hans gadd var sträckt.
Men Änglar Dygdens fjät bevaka.
Av ett osynligt svärd förskräckt
Han vände darrande tillbaka.

Om Libyens Solar bränna mig,
Om **Polens** isberg jag beträder,
Tungt flämtande på öknens stig,
Kring haven vräkt av bistra **väder**,
Skall glansen dock av dina Bud,
O Fader! i min natt mig trösta
Och hjärtats luta, stämd av Gud
All världens missljud överrösta.

Lyriska Dikter
och Elegier

ANDRA BOKEN
Visor, Romanser
och Idyller

[--]

II. Serenad

Dagen
Förlåter
De mörknande zoner.
Klagen
Då åter,
I smäktande toner!
Ljuvt skake er röst
Min Olympias bröst.

Härligt
Azuren
Av eldar besjålas.
Kärligt
Naturen
Och natten förmålas.
Dock vakar din själ,
Du Olympias träl!

Häcken
Tycks sörja
Att Solen är gången.
Näcken
Hörs börja
Den klagande sången.
Mer klagande gå
Mina toner ändå.

Dvalan
Kring lundar

Och ängar sig sprider.
Svalan
Hon blundar
Och turtur ej kvider.
Dock kvider din vän
Min Olympia! än.

Rusad
Av glansen
Ej fjärilen ilar
Tjusad
I dansen –
Hos Rosen han vilar.
När vilar jag varm
Vid Olympias barm?

Ljuder
Förgäves
Ej cittran min smärta,
Sjuder
Och häves
Ej fåfängt mitt hjärta,
Förtjusning och liv
Med en vink mig då giv!

Zonen
Med löje
Du lossar och tiger.
Tronen
För nöje
Och sömn Du bestiger.
Med daggiga hår
Ner i dalen jag står.

Månen
Beströmmar
Med silverljus famnen.
Lånen,
I drömmar!
Av älskaren **hamnen**.
Till hjärtat en stig.
Gån och bedjen för mig.

III. Flodguden

I poppelskuggor, tätt vid flodens rand,
En Flicka satt vid middagssolens brand.
Sefyren smekte barmens nakna klot
Och silvervågen kysste hennes fot.

Så **underbart** hon var till mods i dag.
Det lilla hjärtat slog med ökta slag
Och tåren sakta ur dess öga rann
På kinden ned, som het och eldröd brann.

Men se ur böljan med ett stilla ljud
Av säv bekransad höjer sig en Gud.
Av skum ett bälte kring hans länder går
Och pärlor regna ur hans gröna hår.

Hans växt är ädel och hans panna klar,
Det blixtrar vållust ur hans ögonpar.
Nu talar Guden och hans silverröst
Med ljuva känslor skakar Flickans bröst.

»Kom, sköna Flicka!« ropar han, »att bo
 I mina riken, mina salars ro.
 För varje trånad, som ditt hjärta tär
 En salig lisa dig skall givas här.

Med vårens blommor länge nog Du lekt
 Och ängens lamm med fromma händer smekt.
 De ren försvunnit, dina barndomsdar –
 Till högre fröjder nu Du mognat har.

Förgäves skaptes ej din barm så rund,
 Förgäves blomstrar ej din rosenmund,
 Är ömheten så läsbar i din blick,
 Din kind så röd, så vällustfullt ditt *skick*.

Ack! månet under jag dig lära skall –
 Kom ned till mig i grottor av kristall.
 Av *veka* mossor grönskar bädden där
 Och sådd med pärlor *baldakinen* är.

Här skall Du nöjd, vid silverurnans ljud,
 I mina armar slumra in, o Brud!
 Av mina kyssar festligt väckas opp
 Och härska purpurklädd bland *Nymfers* tropp.«

Han teg, och Flickan mot Förförarn log.
 En magisk kraft åt djupet henne drog.
 Om Flickans höfter, yr och älskogsvarm,
 Den sälla Guden lindade sin arm,

Och djupt i floden ryckte henne ner.
 Ej Flickan binder ljuva kransar mer,
 Ej smeker kärligt sina vita lamm
 Och lätt i ringdans far kring almens stam.

IV. Det varnande Exemplet

Ren aftonens stjärna
På himmelen står:
En darrande Tärna
Ur hyddan går.

Tyst glimmar av tåren
Dess rosiga hy:
Ur kransarne håren
Kring skuldrorna fly.

I nattliga stunden
Vid syrsornas sång,
Hon ställer åt lunden
Sin vacklande gång.

O Flicka! vänd åter
I moderligt tjäll!
Räds! evigt begråter
Du annars din kväll.

I tårar **förvändas**
Ju lekar och fröjd
Och sällheten ändas
I sällhetens höjd.

Men ack! Du försvinner
Bland ekarne ren
Och **Hesperus** brinner
Med klarare sken.

Och Fullmånans kärliga
Anlete ser
Så milt i de härliga
Parkerna ner.

Hans trollsilver hoppar
Likt irrbloss i dans
På vågornas toppar
Med underbar glans.

Från susande krona
Från ormande ström
Hörs kärleken tona
Sin himmelska dröm,

Tills morgonen träder
På klippornas topp
I rosiga kläder
Ur vågorna opp,

Och släcker de strålande
Lampornas ljus
I Andarnes prålande,
Eviga hus.

Ack! åter den bävande
Flickan jag ser,
Ej kransen i svävande
Lockarne mer.

Av ånger betagen
I darrande skick
Hon gömmer för dagen
Sin tårade blick.

O! vakten Er, Tärnor,
Ur hyddan att gå,
När tindrande stjärnor
På himmelen stå.

V. Dialog

»Älskade Vän!
Vakar Du än?
Hör Du min röst?
Skänk då ur fönstret en blick till min tröst.
Ute står älskarn i parken och skickar
Upp till din kammar försmäktande blickar.«

Saktare då!
Kan Du förstå.
Solgudens ljus
Flyktade knappt, och än vakar vårt hus.
Mamma nyss handen till avsked mig räckte
Nyss [Thestylis](#) elden i köksspisen släckte.

»Aftonens tår
Badar mitt hår.
Kärlekens glöd
Fräter mitt hjärta och vållar min död.
Kvällarne fåfängt [Olympen](#) förgylla –
Skall min förhoppning då aldrig [sig fylla](#)?«

Eviga tal
Om lågor och kval!
Säj vad Du vill!
Skynda! snart stänger jag fönsterna till.

Häftigt i nattvinden flaxar min huva.
Kvällen är kulen – jag fruktar för snuva.

»Kvällen är skön.
Dunkel och grön
Boklunden står.

Gullröd ur vågorna fullmånen går.
Liljorna dofta och fåglarnes kväden
Lockande ljuda från bugande säden.«

Stjärnornas här
Med glitter beklär
Himmelens rund –

Inne är midnattens sorgliga stund.
Vandra, o Herman! till hyddan tillbaka
Och kärlekens griller för vilan försaka.

»Gruvliga Mö!
Bjud mig att dö,
Bjud mig ej gå!

Segra jag måste i afton ändå.
Minns Du, o grymma! det löfte Du givit?
Må graven mig sluka om narrad jag blivit!«

Herman, o hör!
Gruvligt Du stör
Oskuldens frid,

Väcker passionernas eviga strid.
Sömnen jag hittills var afton fått smaka –
Snart kommer väl tiden att sucka och vaka.

VI. Monolog

(*Rimes Couronnées.*)

Ned från himlarunden **Blunden**
Far med **vallmokvist** i hand
Och med silverstrålar målar
Nattens Konung hav och land.

Sovgemak är jorden vorden.
Djupt behärskar tystnaden
Gatorna och torgen: Sorgen
Vakar blott och Kärleken.

Lampan i min kammar flammar:
På en vid och gästfri bädd,
Skuggad av gardiner, skiner
Strålen flämtande och rädd.

O! när får mitt öra höra
Älskarn lätt i trappan gå?
När, o tysta läger! äger
Du omarmande oss två?

Klockan slår i tornet: hornet
Repar opp dess hemska slag.
Ängsligt räknar Bruden ljuden –
»Midnatt ren och ensam jag!«

Våldsamt hjärtat svallar – Skallar
Nöjets klockslag icke snart?
O! vad kval mig sårar! Tårar
Fukta kinden underbart.

Hänger ej på stolen kjolen?
 Fängslar schalen väl min barm?
 Ack! i slummerskruden Bruden
 Sträcker fåfängt dock sin arm.

Var kan älskarn vara? Svava,
 Nattens älskogsbleka ljus!
 Männ han mig förskjuter? njuter
 Med en annan känslans rus?

Nej, han kommer. Hjärtat smärtat
 Långe av begärets ve
 Lämna vill mitt sköte, möte
 Göra med den kommande.

Bort, o sorg och smärta! Hjärta
 Känns mot hjärta hänryckt slå.
 Fritt må lampan slockna! Tjockna,
 Skymning! kring de sälla två.

VI. Anna

Lilla Anna i sitt fönster står.
 Svala väder hennes kind förfriska,
 Fläkta vänligt hennes långa hår
 Och förtroligt viska:
 »Kom, o Flicka! kärlek, vår och hopp
 Ute härska. Kom, o sköna Flicka!
 Träden blomma, alla rosor spricka
 Ur sin knopp.«

Dagens **bloss** sitt varma middagssken
 Över lundar, över ängar gjuter.
 Anna träder utom hyddan ren.
 Vårens prakt hon njuter.
 Bäckan sjunger i sin blomsterdal:
 »Kom, o Flicka! mellan gröna kullar,
 Under lindar jag i gullsand rullar,
 Tyst och sval.«

Anna vandrar. Månget skuggrikt träd
 Över henne ljuvt sin krona välver.
Purpurblomman, lockande och späd,
 Vid dess fötter skälver.
 Viskar sakta: »Stanna, sköna Mö!
 En minut allena värdes stanna.
 Bryt mig, bryt mig! På din barm, o Anna!
 Vill jag dö.«

Anna lyssnar och till blomman ned
 Att den bryta leende sig böjer,
 Då en huggorm, väsande och vred,
 Sig ur gräset höjer.
 Anna **dignar**. Flydd är kindens glöd.
 Livets värma hennes kind **förlåter**.
 Lunden sörjer, mulnad himlen gråter
 Hennes död.

VII. Fången

Fången, på sin låga bädd,
 Låg i häktets valv:

Nattens Måne, blek och rädd,
Mellan stormmoln skalv.

Knarrande för vädrens lek
Tornets flagga ljöd.
Ugglan i en hålig ek
Sjöng om kval och död.

Fången glömde allt sitt ve.
Löst ur sina band,
Han i drömmen vandrade
Genom blomsterland.

Fåglarne från varje häck
Hördes kvittra där.
Mellan liljor dalens bäck
Löpte, blå och skär.

Rankorne av klasars mängd
Tyngdes vänligt ned.
Rosen kring den stilla ängd
Himmelsk vällukt spred.

Vännen med en fylld pokal
Milt i skuggan log.
Älskarinnan i en dal
Glad sin luta slog.

Men av tunga riglars gny
Fången snart blev väckt.
Ljus var redan Österns sky,
Månens lampa släckt.

Och han fördes till sitt mål,
Böjde hjässan ned

För den lyfta bilans stål,
Drömde aldrig mer.

Arma fångar äro vi
Här på världens Ö.
Drömma **städs** att sälle bli
Vakna opp och dö.

VIII. Den Svartsjuka

(Idén ur en Tysk Folkvisa.)

Ren dag och färgor tyst försvunno,
Det mörknade, blev natt.
På **fästet** klara stjärnor brunno
Och Månen lyste matt.
Till Agnes kom en Ryttare.
Det hennes Vilhelm var.

»Välkommen, Vilhelm! bind din fåle
Vid höga linden där
Och dröj i Månans bleka stråle
Hos mig på bänken här.
Jag haft så ledsamt efter dig.
Kom, muntra mig en stund.«

»Jag har ej ro att länge **töva**,
Ej skämta jag förmår,
Ty sorger grymt min själ bedröva,
Och hemskt mitt hjärta slår.
O Agnes, Agnes! det är Du,
Som dessa kval mig gör.«

En dolk i Månans strimma blänker.
 O ve! med lyftad arm
 Den grymma älskarn **honom** sänker
 I Flickans sköna barm.
 Ur såret **frusar** hennes blod
 Och stänker Vilhelm ned.

Till jorden sjunker nu den arma
 Och ropar i sin nöd:
 »O Herre Jesu! dig förbarma!
 Det är en bitter död.«
 Så bleknar hennes rosenmund
 Så flyktar hennes själ.

En dyrbar gullring Vilhelm tager
 Av bleka fästemon,
 Och med en blodig tår den tvager
 Och kastar den i sjön.
 »Nu har jag ingen Agnes mer,
 Nu är min Agnes död.«

Slikt händer när en älskarinna
 Kan trolöst älska två,
 Ty falskheten sin lön skall finna,
 Hur den sig akta må.
 O Flickor! älsken ej en man
 Med halva hjärtat blott.

IX. Abelard och Heloisa

Växelsång
(Efter de la Motte Fouqué.)

I.

Över **dälder**, över vallar
Kvällen sina rosor strör.
En man Heloisa kallar
Men i klostrets park hon dör.
    Henne grymma
    Murar skymma –
Ej hon **fägnar** vandrarn mer.
    Kan ej flyga
    Måste smyga
Trånande till jorden ner.

2.

Ljuvligt spelar näktergalen,
Stjärnan tändes, mild och klar,
Aftonskuggor hölja dalen –
Ack! det **tiden** förr ju var.
    Fly, o Minne,
    Nunnans sinne!
Klostrets hemska klockor gå.
    Lyran tiger,
    Dödssång stiger
Ensamt nu mot himlens blå.

I.

Heloisa! kom att vira
Kransar åt din hjässa än.

2.

Kom, o Abelard! att fira
Våren, hoppet, kärleken.

I. 2.

Nej den låga
Jordens plåga
Jordens vällust ej oss rör.
Ett av smärta
Krossat hjärta
Till de levande ej hör.

2.

Ljud från skogens kronor bäva –
Suckar, Abelard, ditt bröst?

I.

Toner över havet sväva –
Är det Heloiskas röst?

I. 2.

Nej! i dalen
Näktergalen
Avskedsdrill åt våren slår.
Tårar, kvällen!
I och cellen
Ensamt läka hjärtats sår.

X. Talismanen

»O Clara, Clara! långt från dig
Jag tågar bort i blodigt krig.

Tag denna ringen, ömma vän,
Och svär att troget gömma den.

Du ser i ringen en rubin,
Som blodet röd, som druvans vin.

Så länge stenen än är röd
Din Fredrik lider ingen nöd.

Men när Du honom vitna ser
Då andas ej din Fredrik mer.«

Han for. **Sin kammar jungfrun slöt,**
Sjönk på sin bädd och tårar göt.

Ren hade året gått förbi.
Ej Clara ville tröstad bli.

»O Dotter! varför sörja så?
Tag krans och högtidskläder på.

Din Fredrik kommer väl igen.
Rubinen har ej bleknat än.

I afton komma gäster hit.
Gack nu att pryda dig med flit.«

Och Clara fram till spegeln går.
Hon virar blommor i sitt hår.

En klänning skimrande, likt snön,
Omböljar lätt den ädla mön.

Ren salen full av gäster var,
I taket kronan brann så klar.

Av harpa, flöjter och cymbal
Genljudade den höga sal.

Och dansen ren begynte gå
Och Claras bröst att högre slå.

Förföriskt skön som Kärleken
Till henne kom en ungersven.

»O Jungfru! blott en dans med Er!
Jag dansar annars icke mer.«

Av harpa, flöjter och cymbal
Genljudade den höga sal.

Och skön som Astrilds väna Mor
Steg Clara upp i dansens kor.

Dess Yngling log. Med känslig brand
Han tryckte hennes mjuka hand.

Musiken teg, och Flickan såg
På ringen ned med sorglös håg.

Flydd var rubinens rosenglöd.
Till golvet nedsjönk Clara död.

XI. Skyddsängeln

Sjungande, förnöjd och säll,
 Herman kom en sommarkväll
 Till sin hembygd åter.
 Tänkte: »snart jag ser min Mor
 Där i hyddans lugn hon bor
 Och sin Herman gråter.«

Tänkte: »snart jag ser igen
 Dig mitt hjärtas ömma vän –
 Snart, i hänryckt möte,
 Jag din tår vill kysa bort,
 Slumra fridsamt innan kort
 I ditt hulda sköte.«

Högt av längtan sjöd hans blod.
 Ren vid Modrens tjäll han stod
 Och vid låsen rörde.
 Mäktigt klappade hans bröst,
 Då sitt namn med hålig röst
 Dovt han viskas hörde.

Herman såg sig om, och se!
 Dyster, blek och sörjande,
 Stod hans trogna flicka.
 Bytt i gravdok var dess krans
 Och ett öga utan glans
 Sågs ur tåren blicka.

»Herman«, sade hon, »farväl!
 Domarn ropar nu min själ –

Smädom ej hans lagar.
 Graven lämnar ej sitt rov,
 Tack för alla ömhetsprov,
 Alla glada dagar.

De juveler, som Du bär,
 Herman! i din ficka där
 Skola mig ej kröna.
 Inga spännen åt min arm!
 Inga pärlor att min barm
 Att mitt hår försköna!

Länge sen man bort mig bar,
 Länge sen jag bäddad var
 I den svarta mullen.
 Gräset växer på min grav
 Men ej själen fångslas av
 Bräderna och kullen.

Ack! med rädda böneljud
 Bad jag gråtande till Gud
 Att på havets bölja
 Att i ödemarkers famn
 Till din resas trygga hamn
 Troget dig få följa.

Min blev denna sälla lott –
 Ren ett år min Ande gått
 Stadigt vid din sida.
 Mången varning jag dig gav
 Böjde mången fara av,
 Skänkte kraft att lida.

Nu farväl, o ömma vän!
 Mäktigt ropar Domaren.
 Himlens klockor ringa.«
 Långsamt såg man natten fly,
 Dagen ren begynte gry,
 Lärkans röst att klinga.

Modren ut ur hyddan gick –
 Varför öppna hennes blick,
 Gyllne morgontimma?
 Herman död vid tröskeln låg,
 Dock på kinden öm man såg
 Tårens pärla glimma.

XII. Mathilda

Med tårfullt öga
 Ifrån det höga
 Det öppna fönstret Mathilda såg
 Bedrövad bort över havets våg.
     När dagen grydde,
     När dagen flydde,
 I Solens strålar, i stjärnprydd natt,
 Hon tyst och sorgsen i fönstret satt.

Mot himlaranden,
 Mot fjärran landen
 Hon sträckte ögats och själens blick,
 Men ej sin Ludvik hon återfick.
     Ack! mången flagga
     Sågs havet vagga,

Ack! mången **snäcka** i hamnen **lopp**
 Men Ludvik steg ej på bryggan opp.

Och långsamt dödde
 Den ros, som glödde
 På jungfrukinden, så mild och skön.
 En grav blev trohetens enda lön.
 Och klockor rördes
 Och Flickan fördes
 Till kyrkogården på svartklädd bår.
 Men ro i mullen dess stoft ej får.

Var gång då Natten
 Kring jord och vatten
 Sitt **dävna** töckniga flor har sträckt,
 Då blir till vandring Mathilda väckt –
 Hör! dörren knarrar.
 Se! vitklädd darrar
 Mathildas skugga igenom den.
 I fönstret ställer sig Flickan än.

Åt havet ser hon,
 Än hoppfullt ler hon
 Än tyst hon gråter och suckens röst
 Framsvävar dovt ur dess tomma bröst.
 Vid stjärnors glitter
 Hon stum där sitter
 Tills hanen sjunger på nytt i byn
 Och strålen leker på morgonskyn.

XIII. Skridskofarten

Sann Berättelse.

Klädd i vintrens liljeskrud
 Jordan ler mot Dagens Gud.
 Himlen myser, klar och blå.
 Nakne Hildurs lindar stå.
 Från sin frostbeklädda gren
 Hälsar sparven Solens sken,
 Och i bojor av kristall
 Glimma hav och vattenfall.

Hildur i sitt lugna rum
 Sitter väntande och stum,
 Nystar vid Kaminens brand
 Purpurtrå med snövit hand.
 Ängslan i dess hjärta rår.
 Ofta hon till fönstret går,
 Andas från dess rutor bort
 Frostens blommor innan kort,
 Ser med oro i sin håg
 Över insjöns frusna våg,
 Kan ej lära sig förstå
 Varför Albert dröjer så.

Dock, o Sällhet! nu hon ler.
 Glädjen i dess blick sig ter.
 O! dess älskling kommer ren,
 Lätt som morgonstrålens sken,
 Som en pil från bågen snar
 Över sjöarne han far.
 Se! han nalkas till sitt mål,

Ty med **vingar utav stål**
 Har han fötterna beklätt.
 Se hur vig och skön och lätt,
 Se hur glad han kommer där!
 Se hur lekande han **skär**
I Kristallen Flickans namn,
 Ilar mot dess öppna famn!
 Ren han blickar, full av hopp,
 Till det höga fönstret opp.
 Vaken vaken han ej ser –
 Gudar! ack, förbarmen Er!
 Fåfångt! ner i avgrunden
 Hjäplös störtar älskaren.

Hildur klaga vill. Ett skri
 Kan dess smärta icke bli.
 Rysligt vill hon smäda Gud,
 Men hon får ej fram ett ljud.
 Modern ropar: »Hildur, kom!»
 Hildur bryr sig ej därom.
 Modern in i rummet går,
 Ropar: »Hildur!» Hildur står
 Vid det höga fönstret kvar,
 Ger sin Moder ej ett svar.
 Harmsen närmar Modern sig:
 »Flicka! säg, vad fattas dig?»
 Intet svar. Där Hildur stod
 Står hon än med stelnat blod,
 Krossat hjärta, flyktad själ,
 Död för smärtor och för väl.
 Än i svarta vaken ner
 Hennes brystna öga ser.

XIV. Det förfärliga Bröllopet

Romans

En sorglig visa vill jag sjunga
Om Riddar Asmund och hans Brud.
O, lären tidigt Er, I unga!
Att tillbe och att frukta Gud.
Om han ej bröllopsfacklan tänder
Er fröjd i jämmer sig förvänder.

Fru Agnes bort i Schwaben bodde,
En ädel Änka, mild och from.
Man överallt lycksalig trodde
Och avundsvärd dess ålderdom –
Med rikdom henne Gud benådat,
Men ingen än ens inre skådat.

En Dotter hon i livet ägde,
Som Fröken Bertha kallad var,
Dess fågring allas övervägde,
För landets Mör hon kronan bar.
Så ser man Rosen skönast vara
Bland tusen fagra blommors skara.

»Rank var dess växt, som unga lindens«,
Som Näckens harpa ljuv dess sång,
Lätt hennes dans som västanvindens
Och stolt som krigarns hennes gång.
Täckt flöt dess hår i gyllne vågor,
Skönt brann dess kind av purpurlågor.

Men av Naturen dock ett hjärta
 Som marmorn känslolöst hon fått.
 Ej rörde henne likars smärta,
 Ej vällusten att göra gott.
 Med hårdhet alla hon bemötte,
 Om Modrens grå hår knappt hon skötte.

När andra fromt i mässan gingo
 Tapeter Bertha virkade
 Och sällan hennes Tärnor fingo
 Åt Gud en stund till offer ge.
 För Prästens tal hon slöt sitt öra
 Och ville ingen varning höra.

Mångtornat sig ett fäste höjde
 Mot skyarne i samma nejd,
 Där bjudande Herr Asmund dröjde
 Så ofta han ej var i fejd.
 Ung, rik och frejdad av idrotter,
 Men lik i ondska Agnes' dotter.

Så hårt han sina Bönder tryckte –
 Döv för de Faderlösas rop
 Från Änkorna han gudlöst ryckte
 Den sista skärv de sparat hop
 Ej kvalets tårar honom rörde,
 Kallsinnigt nödens bön han hörde.

Självfrossande han bågarn tömde:
 Vid harpors ljud och frillors sång
 Han Gud och evighet förglömde –
 I blodig härnad mången gång
 Han gräsligt våld i landet övat
 Och Präster dräpt och Kyrkor rövat.

En långlig ofrid mellan huset
 Av vilket Asmund framfödd var
 Och det som gett åt Bertha ljuset
 Ägt rum från gråa forntidsdar.
 Det hat sig mellan husen rotat
 På helig arvskapsrätt var fotat.

Vid en **tornering** sig dock hände
 Att Riddar Asmund Bertha såg.
 Straxt kärleken försåtligt tände
 Med vilda flammor upp hans håg,
 Ty sympati och kärlek alla
 Härnere, ond som god, **befalla**.

Ej blott han **rönte** älskogssmärtan,
 Han girigt längtade också
 Med Berthas hand, med Berthas hjärta
 Dess skatter och dess borg att få.
 Ej våldsamt kunde han med vapen,
 Med godo ej för ovänskapen.

Men även Berthas hjärta kände
 För Asmund lika ömma slag
 Och till sin fromma Moder vände
 Hon sig med dessa ord en dag:
 »Av kärlek är mitt hjärta sårat.
 En man jag redan åt mig korat.

Jag för den tappre Asmund flammor,
 Han brinner lika ömt för mig.
 Rik, från ett ädelt hus han stammar
 Och frejdad är i månet krig.
 För honom blott, för ingen annan
 Med bröllopskrans jag smyckar pannan.«

När Modren hörde dessa orden
 Av djupa kval dess hjärta sved,
 Hon suckade och stum till jorden
 Det våta ögat sänkte ned.
 Till slut, som uppväckt ur en dvala,
 Begynte hon till dottern tala:

»Mitt barn! Du till fördärvet hastar,
 Du av din vreda stjärna drivs.
 Du i ett avgrundsdjup dig kastar
 Ur vilket ingen räddning givs.
 Du Asmund ej till man kan äga.
 Nej, nej! därtill de döde säga.

Stamfadren till det hus dig födde
 Med Asmunds Stamfar ovän var.
 Det grymma hat, varav han glödde
 I själva döden levde kvar.
 Kort innan än han uppgav Anden
 Han tog sin äldsta Son vid handen.

Och honom nödgade att svära
 En helig outplånlig ed,
 Att hat till Asmunds ättmän bära,
 Att aldrig göra med dem fred,
 Att, om han kunde, Fadren hämna,
 Att barnbarn fejdén överlämna.

Och Sonen lydde. Snart han lade
 Sin fiende i blodigt grus,
 Och ofrid sinsemellan hade
 Alltsedan ständigt dessa hus.
 Om tröttade av strid de slöto
 Ett kort förbund, de snart det bröto.

Den sista arvingen, o Bertha!
 Du är av dina faders ätt.
 O! **lät** ej rösten av ditt hjärta
 Förnärma deras helga rätt.
 Om blott ditt uppsåt nu de kände
 I graven harmsna de sig vände.«

Av vrede Berthas kinder brunno,
 Hemskt skälvde hon av raseri,
 Än tårar från dess ögon runno,
 Än ljungeld strålade däri.
 Döv var hon för sin Moders smärta,
 Snart brast av sorg den frommas hjärta.

På borgen alla tjänarena
 Begräto bittert hennes död.
 Den hårda Bertha log allena,
 Var som en törnros frisk och röd.
 Knappt var en vecka slut av sorgen
 Förrn bröllop firades på borgen.

Och ren det ädla paret **dignat**
 För altaret högtidligt ned.
 Ren Prästen heligt dem välsignat
 Och bägge svurit trohetsed.
 Snart hundra ljus i salen brunno
 Och harpan ljöd och viner runno.

Snart Bruden vandrat, trött av dansen
 Till sängs med Tärnor i sitt spår.
 Ren var hon avklädd, redan kransen
 Var lossad ur dess blonda hår.
 På svandun, mellan vita linnen,
 Hon låg med kärleksdruckna sinnen.

I kronan, som från taket lyste,
 Man redan utsläckt ljusens mängd.
 Ren samma bädd de sälla hyste
 Och brudgemakets dörr var stängd.
 Men utanför i höga salen
 Småsvenner tömde gullpokalen.

Hemskt lyste Månens dunkla stråle,
 Bland spridda moln en stjärna brann,
 Då på en hög och becksvart fåle
 Till borgen kom en Riddersman.
 Så lätt han svängde sig av hästen,
 I salen steg den sena gästen.

Anherrens konterfej, som hängde
 På muren där, han liknade.
 Blott vildare hans öga blängde
 Och askgrått var hans anlete.
 Hans huvud räckte upp i taket.
 Så gick han in i brudgemaket.

Och efter honom kom en annan.
 Av blod hans rustning fläckad var.
 Hans hjälm var kluven, likså pannan
 Men hämnden i sin blick han bar.
 Hans huvud räckte upp i taket.
 Så gick han in i brudgemaket.

Och alla snart med bävan hörde
 Ett skri av jämmer därifrån.
 Nu släcktes Månen, åskan körde
 I skyarne med gräsligt dån,
 Och blixtar himmelen förgyllde,
 Och svavelångor rummet fyllde.

Och tjänare och gäster flydde
 Med kvävda rop åt skogen bort,
 Tills rosenröda dagen grydde
 På östra bergen innan kort.
 Till borgen alla återvände.
 Sitt blod av skräck de isas kände.

Ej Riddar Asmund, ej hans maka
 Man återfann sen denna natt.
 Brudtäcket kastat var tillbaka
 Och blod på golv och väggar satt.
 Från denna tid står borgen öde,
 Ty rysligt spöka där de döde.

När därför vintergatan flammar
 Och vandrarn förbi stället går,
 Han sakta korsar sig och stammar
 Ett fromt, andäktigt Fader Vår,
 Och beder tyst för Satans snara
 Gud nådelig hans själ bevara.

XV. Konungens Vrede

Ur Herders Volkslieder 6 B. Lieder der Wilden N:o 8.

O! var är Du, arma Flicka?
 Ur sin dvala Kungen vaknar,
 Sträcker efter dig sin famn.
 O! var är Du? – dystre blicka
 Härskarns ögon – han dig saknar.
 Ropar, **Usla!** vred ditt namn.

Ack! i lekar, himmelskt ömma,
 Till din älsklings hjärta sluten
 Yrar du i skuggan där.
 Hasta nöjets kalk att tömma,
 Njut den flyende minuten –
 Flicka! han din sista är.

Vrede Kungens hjärta tänder
 Och han ropar: »Vakter, hören!
 Gripen straxt de fräcka två.
 Sliten dem med kopparhänder
 Ur varannans famn och fören
 Dem till mig i kedjor så.«

Ren de komma. Vilde sväva
 Kring de armas skuldror håren –
 Obetäckte komma de.
 Se, de nalkas! dödligt bäva
 Deras lemmar och i spåren
 Rysligt slamra kedjorne.

Vild som dundrets röst från [polen](#),
 Ryter Härskarn: »Dödens smärta
 Utan [misskund](#) väntar Er.
 Dö, o brottslingar! I skolen.
 Yngling! stöt i Flickans hjärta
 Detta kastspjut jag dig ger.«

Hemskt far Ynglingen tillbaka
 Och med sina bägge händer
 Täcker han sitt anlete.
 Fasor vilt hans lemmar skaka
 Men hans Flicka icke vänder
 Ögat från den älskade.

Dödsblek står Du, arma Kvinna!
 Stänkt av himlens gråt om våren
 Liljan står och darrar så.
 Pärlor från ditt öga rinna,
 Men gudomligt genom tåren
 Skimrar kärleken ändå.

Fradgande av vrede Kungen
 Nu sig höjer, och till morden
 Väpnar, ljugande, sin arm.
 Och av lansens genomstungen
 Sjunker Flickan blek till jorden –
 Blodet frusar ur dess barm.

Och ett skri av namnlös smärta
 (Varför skulle jag det höra?)
 Tolkar älskarns raseri.
 Evigt från mitt rörda hjärta
 Återskallar, – i mitt öra
 Evigt ljuder detta skri.

Lansen blixtrar och på liket
 Av sin dyra älskarinna
 Blodig sjunker älskarn ned.
 Gå i tysta Anderiket,
 Usla par! att tillflykt finna,
 Slumra nu i ostörd fred!

XVI. Konungen under Trädet

*Efter en Visa hos Vildarne på Madagaskar.
Se Herders: Volkslieder.*

Än Solen högt på blåa fästet dröjer,
Och blomman, tvinande, sitt huvud böjer.
I trädets svala skygd jag här vill bida
Tills aftonvädren ljuvlig kyla sprida.

O, kommen Kvinnor! kommen att förnöja
Monarkens öron och hans blick, – att höja
Er röst till sånger! – skynden och förjagen
Med lek de tröga stunderna av dagen.

På nytt de ömma kärleksvisor kväden
Som Flickan sjunger, då hon vaktar säden
Och då till mattor hon med späda fingrar
Snabbt om varannan sävens trådar slingrar.

Ty sångens röst mitt öra mäktigt tjusar,
Likt kyssar dansens trollbehag mig rusar.
I dansar, Kvinnor! långsamt mig omsväven,
Av glädje springen och av vällust bäven.

Men ren kring fälten susar aftonvinden,
I källor Månen speglar röda kinden,
Och daggens tårar fukta brända heden –
O Kvinnor, gån! en måltid mig bereden! –

XVII. Åsknatten

Stjärnor blicka
Ned från luftens tjäll:
Herden smyger till sin Flicka,
Bävande och säll.

Svarta skyar
Månens lampa släckt.
Natten över fält och byar
Tunga vingar sträckt.

Blixtar korsa
Himlens mörka sky.
Våldsamt regnets skurar forsa,
Storm och åskor gny.

Skogen böjer
Trötta kronor ned.
Böljan sig mot stranden höjer,
Hotande och vred.

Herden vilar
Roligt hos sin Brud.
Ej förskräckt av stormens ilar,
Ej av åskans ljud.

Väder! bjuden
All er fasa opp!
Lugn och rolig kröner Bruden
Herdens blyga hopp.

Kyssar bytas,
 Viskningar och namn.
 Nöjets blyga rosor brytas
 Tyst i nattens famn.

Inget öra
 Ha de älskande,
 Ingen syn att åskan höra
 Eller blixten se.

Fåfångt fölle
 Himlavalvet ned.
 Fångne dem i döden hölle
 Nöjets [rosenked](#).

XVIII. Flickan och Jägaren

Mamma sagt mig hundra gånger:
 »Svär, o Flicka att åt skogen
 Dina blickar ens ej vända,
 Ty av [bergsrå](#) är han full.
 Mången Flicka där med ånger
 Önskat, att, förbudet trogen,
 Hon ej [lupit](#) från sin slända,
 Sina kardor och sin ull.«

Rosig morgonen sig höjde,
 Hjul och kvarnar hördes bullra,
 Jag åt skogen såg och tänkte
 På vad Mamma förr mig sagt.

Kom så jägarn, kom och dröjde
 Utför hyddan – på hans skullra
 Härligt eldgeväret blänkte
 I den röda Solens prakt.

Och han började att locka
 Och han sade: »Bästa Flicka!
 Kom att mig till skogen följa.
 Se hur ljuv och grön han är.
 Kom att purpursmultron plocka
 Under ekarne och dricka
 Källans friska silverbölja,
 Kom att bryta rosor där.

Gyllne äpplen träden kröna,
 Underbara fåglar sjunga,
 Harpor ner i berget tona,
 Skogsfrun på dess kullar går.
 Mellan buskar i det gröna
 Frasar den av pärlor tunga
 Silvermanteln och en krona
 Strålar kring den högas hår.«

Och hans ord min åtrå väckte –
 Allt vad Mamma mig förmanat
 Jag, min toka! straxt förglömde
 Och till skogs med jägarn gick.
 Mörka skuggor snart oss täckte –
 Vad min tanke aldrig anat,
 Vad mitt hjärta aldrig drömde
 Innan kort jag röna fick.

Bästa Flickor! mig ej frågen
 Vilka under det kan vara.

Inga ord min tunga äger
 Som dem riktigt nämna kan.
 Varen stilla och på hågen
 Läggen detta rådet bara:
 »Misstron allt vad jägarn säger.
 Blott med falskhet umgås han.«

XIX. Vaggvisa

Lilla Calle, med ett svärd
 Vid sin vänstra sida,
 Hastar ut i riddarfärd
 Att mot trollen strida.
     Vit är hans häst,
     Gullprydd hans väst,
 Fjädrarne svaja på hatten.

Minna för sin spegel står,
 Som en stjärna blänker,
 Flätar pärlor i sitt hår
 Och på Calle tänker.
     Skön är hans Mö,
     Vit som en snö,
 Röd som en törnros i dalen.

Lilla Calle i galopp
 Runt kring världen travar,
 Över branta klippors topp,
 Ängar, berg och gravar.
     Präktig han far,
     Borgar han tar,
 Städer och byar han vinner.

Minna jämt till dagens slut
Sitter i sin kammar,
Spänner silkesväven ut
Mellan [bågens rammar](#).

[Stickar](#) därpå
Vita och blå,
Röda och gullgula rosor.

Lilla Carl i kungasaln
Dricker söta viner.
Pärlor bubbla i pokaln,
Klara som rubiner.
Tapper han är:
Stjärnor han bär,
Stjärnor och band uppå rocken.

I sin faders park ibland
Lilla Minna vankar,
Med en blomma i sin hand,
Carl i sina tankar.
Röd är dess kind,
Lätt som en hind
Minna i buskarne svävar.

Lilla Calle, vig och snar
På sin häst sig kastar,
Över berg och backar far
Och till Minna hastar.
Flickorna se
På ritten och ge
[Anskri](#) vid travarens satser.

Lilla Calle, hög och stor,
 In i salen stiger.
 Minna står bredvid sin Mor
 Och för Riddarn niger.
     Eldig och kär,
     Hon tänker så här:
 »Krist give att Riddarns jag vore!«

XX. Bekännelsen

Att min Vilhelm möte göra
 I en björklund nyss jag gick.
 Ville blott hans stämma höra,
 Endast se hans ljuva blick,
 Tänkte på sin höjd att ge
 Ett par kyssar eller tre.

Ack! jag kände ej vad fara,
 Ej vad överdåd det är
 Att i lundens skymning vara
 Ensam med en karl så där.
 Systrar! lyden I mitt råd!
 Skyn för sådant överdåd.

Ingen helig slöja motar
 Älskarns fräcka segerarm.
 Fåfångt be vi – fåfångt hotar
 All vår jungfruliga harm.
 Tårar eller våld ändå
 Över oss till slut skall rå.

Fåfångt mot en man att strida
 Allt hans trolldomsmakt förmår
 Och vårt hjärta på hans sida
 Under kampen övergår.
 Sansen flyktar, tanken dör
 För vårt blod, som uppror gör.

Hårda Systrar! varför blicka
 På den fallna med förakt?
 Vet en att en dödlig Flicka
 Än ej motstått Amors makt.
 Vet en att i dylikt krig
 Er det säkert gått som mig.

XXI. Spinnerskan

Från morgonsolens möte
 Tills aftonstjärnan brann,
 Jag satt i hyddans sköte
 Så oskuldsfull och spann.

Tyst allting var som muren –
 En katt, ett kärligt par
 Av steglitsor i buren
 Mitt enda sällskap var.

En kväll, vid slutad spånad
 Till sängs jag ville gå.
 Då hörde jag förvånad
 En hand på rutan slå.

Ett mörker som i graven
 Naturen övergöt.
 Kring slätterna och haven
 En kulen stormvind röt.

Jag mig ej neka torde,
 Jag [lät för gästen opp](#).
 Han kom, mitt hjärta gjorde
 I barmen yra hopp.

Glad husrum jag beskärde,
 Men knappt han detta fått
 Förrn han en säng begärde
 Och en jag hade blott.

Man över hela världen
 Sig hjälper som man kan.
 Ack! samma huvudgården
 Vi brukte, jag och han.

Vad svävar mig för sinnet?
 Vad aning mig betar?
 Månn något mer än minnet
 Hos mig han lämnat har?

Ack åtta gånger redan
 Har Månan skiftat om
 Emellan Ny och Nedan
 Sen Vandringsmannen kom.

Ack! och ej längre kjolen
 Vill framtill räcka ner.
 Knappt bär mig furustolen,
 Knappt kan jag andas mer.

Den skälmen var ej ensam,
 Nu först jag märker det.
 En hågkomst, oss gemensam,
 Hos mig han stanna lät.

Må snart han åter kliva
 Inom min hyddas dörr.
 Självttredje vill jag bliva,
 Får ingen vila förr.

XXII. Den övergivna

Undra ej att tårar löga
 Mina kinder, att mitt öga
 Än på molnen i det höga,
 Än mot jorden ser:
 Att ej mer i högtidskläder
 Jag bland Folkets ringar träder,
 Aldrig dansar, aldrig kväder
 Mina visor mer:

Att vid Månans bleka strimma
 Jag i dalens silverdimma
 Vandrar mången enslig timma
 Förr ej trädde spår.
 Att mot himmlarandens blånad
 Stum jag ser med namnlös trånad
 Och en suck av kvalfull brånad
 Då från hjärtat går.

Han som all min ömhet njutit,
 I vars famn min själ jag gjutit,

Trolöst, ack! han mig förskjutit,
 Känner ej mitt namn.
 Övergiven, lik en blomma,
 Som förvissnat, står hans fromma
 Brud och smäktar i den tomma
 Ödemarkens famn.

Evigt tycker sig mitt öra
 Ljudet av hans stämma höra,
 Vart mig fjäten långsamt föra
 Målad står hans bild.
 Ljuvt till mötes han mig smilar
 Där i drömmens band jag vilar;
 Men jag vaknar – tåren ilar,
 Barmen svallar vild.

Trygg mitt hjärtas bud jag följde,
 Varje slöja som mig höljde
 Bort han lyfte, – svekfullt döljde
 Ingen larv min själ.
 Barmens suckar, kindens lågor
 Svarade hans ömma frågor,
 Min förtjusning, mina plågor
 Kände han så väl.

Ymnigt molnets tårar svalla,
 Höstens lurar mäktigt skalla,
 Blad och blommor sorgligt falla –
 Allt förvandlar sig.
 Vänner! minnens dessa orden –
 Snart en kulen vind från Norden
 Blek och darrande till Jorden
 Läger även mig.

Dödens klockor! snart I ljuden.
 Snart i vita svepningsskruden
 Vilar den förgråtna Bruden –
 Gudar! ej mot hans
 Skall mitt hjärta slå dess sista
 Jämmerfulla slag och brista.
 Ej han pryda skall min kista
 Med en tårad krans.

XXIII. Till en Blomma

(Efter *Rist.*)

Att i morgonens gyllne strimma
 Daggens pärlor din skrud omglimma,
 Guld och purpur den yppigt måla
 Kan min Rosa gärna tåla.

Att din fågring, din ånga gläder
 Lätta fjärlar och västanväder,
 Att av Läkarn berömd du bliver
 Ingen harm åt Rosa giver.

Må av brokiga örters skara
 Du, o blomma! den första vara,
 Men i Skapelsens vida rike
 Ser min Rosa ej sin like.

Varje vandrare lätt dig bryter.
 All den fågring, varav Du skryter,
 Snart förgås och i graven sänker
 Ofta läkdomen Du skänker.

Vad är skönhet, som ej kan tala?
 Ack, som dömd till en evig dvala
 Ej kan sucka och ej kan brinna,
 Ej som Rosa hjärtan vinna?

Blickar, ljuva som stjärnans strålar,
 Purpurglans, lik den Rosen målar,
 Och en röst, som i myrtendalen
 Ljuvt förstummar näktergalen:

Och en dygd, som till vördnad tvingar,
 Och en godhet, som tjusning bringar,
 Och en skönhet, som överväger
 Allas, allas, Rosa äger.

XXIV. Gubben

»Njut den flydda ungdomsvåren,
 Gubbe! än en dag.
 Krön med rosor silverhåren
 Och pokalen tag.
 Drick och glöm den bleka Drotten
 Vid Kocytens våg.
 Drick och säg oss vad i botten
 Av din kalk du såg.«

»Ack! min Lotta såg jag åter,
 Min försvunna vän.
 Glädjens tårar stum jag gråter
 Vid dess hjärta än.

Blomsterkrönt hon kring mig svävar,
 Suckar ömt mitt namn.
 Varm av tjusning än jag bävar
 Mot dess öppna famn.

Nattens Måne ser jag stiga
 Ur kristallisk sjö.
 Alla fåglar hör jag tiga
 Alla toner dö.
 Endast Lottas cittra klagar
 Med harmonisk röst.
 Viskar ömt: »för tvångets dagar
 Skänke natten tröst.«

Vitt kring Staden slockna ljusen
 I varenda gård.
 Mäktigt hålla ren om husen
 Stängda portar vård.
 Blott i Lottas boning flammar
 Silverlampan skär.
 Blott till hennes lugna kammar
 Dörren oläst är.

Oläst, – men för mig allena.
 Se, i aftondräkt
 Möter mig den änglarena
 Lik en västanfläkt.«
 »Gubbe! skjut till rätta kransen
 I ditt bleka hår.
 Drick, o Gamle! drick till sansen
 Evtigt dig förgår.«

XXV. Sjömannernas Visa i hamnen

När Eos, Bröder! ses i morgon hasta
 Ur vågens famn,
 Vi få ej längre här vid bågarn rasta
 I stormfri hamn.

Och innan nästa aftonrodnad glimmar
 Vår brödrahär
 Förbytt i spridda lik måhända simmar
 Kring öde skär.

Ty denna afton, när den gyllne Solen
 Till vila gick,
 Med blodrött skimmer omgav hela polen
 Vår häpna blick.

Välän! vår dom har Nornan redan ristat
 I kopparen
 Och ingen kuvat, ingen överlistat
 Sitt öde än,

Det må som Hjalte svärdets blixtar svinga
 Med ståklädd arm,
 Det må som orm bland rosorna oss stinga
 Vid Flickans barm.

Vad morgondagens förlåt ock må hölja
 Vi kunna ju
 Med nöje suga vinets purpurbölja
 I kväll ännu.

Ty den sin framtid dunkelt genom tåren
 Till mötes ser,
 För honom ila utan njutning åren
 Till **Orcus** ner.

Ej lyran tjusning i hans hjärta skallar
 Och sorgfritt mod.
 För honom Tärnans änglabarm ej svallar,
 Ej druvans blod.

O sköna Flicka! Du som bland oss svävar
 En ängel lik,
 Vars barm i sløjans lätta fångsel bävar,
 Så vällustrik,

Vars kinder strös av yppig ungdomsvärma
 Med rosenfärg,
 Vars runda lemmar drivans skimmer härma
 På Grönlands berg,

Med kärleksstrålar fäst ditt blåa öga,
 Lisett! på mig.
 Förn morgonstjärnan brinner i det höga
 Jag lämnar dig,

Och far min väg, fast hjärtat skulle brista
 Av älskogsve.
 Nu av din sockermund en kyss! den sista
 Jag får kanske.

Ty fjärran bort från kyssar, glam och Tärnor
 Min grymma lott
 Till havs mig för, – snart ser mitt öga stjärnor
 Och vågor blott.

Ack! tusen faror mot en Sjöman strida
 I vilt förbund.
 På honom klippor, grymma stormar **bida**
 Och dolda grund.

Bär till min hågkomst vad jag nu dig skänker,
 En gyllne **ked**.
 O! tänk på mig, när blicken tyst Du sänker
 I barmen ned.

Varhelst jag faller **snäckans** tunga ankar
 I hamnens dy,
 Varthän jag far, – din bild för mina tankar
 Är evigt ny.

XXVI. Väntan

Ej kransad mer av **strålarnes tiar**,
 På **Thetis' bädd** sitt huvud Solen böjer,
 Och dimmans flor sig över fälten drar
 Men älskarn dröjer.

Olympiskt nattens gyllne stjärnor le,
Latonas Dotter silvermolnen plöjer,
 Och himmelsk vällukt andas ängarne
 Men älskarn dröjer.

Mathildas hjärta klappar av begär,
 Dess barm av längtan vällustfull sig höjer.
 Mathilda vakar, suckande och kär,
 Men älskarn dröjer.

Vad ser jag skymta där på fältens plan?
 Vad sakta buller nu mitt öra röjer?
 O träd, o skuggor! grymt I mig bedran!
 Min älskling dröjer.

Jag vill **teorbens** milda strängar slå.
 Dess röst **elysiskt** lugnar och förnöjer.
 Så längtansfulle silverljuden gå,
 Men älskarn dröjer.

Dock sakta öppnas dörren. Ur min hand
 Teorben faller klingande till Jorden.
 Det är min älskling. Ljuvt i kyssars brand
 Förkvävas orden.

XXVII. Den första Maj

(Efter *Milton*.)

Nu dansar **Fosforos**, vid facklans brand
 I öster fram och leder vid sin hand
 Den friska Maj, som över grönklädd hed
 Gullvivor strör och bleka sippor ned.
 Hell, sköna Maj! Du glad oss bär
 Ungdom, fröjd och varmt begär.
 Skog och mark Du härligt kläder
 Berg och dal ditt anlet gläder,
 Ty fire vi din fest med tidig sång
 Och önske din regering lång.

XXVIII. Vandrarens Visa

Hur skön går ej Solen ur böljorna opp!
 Hur skimrar ej guldet på klippornas topp!
 Hur **myser** ej kring mig, vart ögat jag vänder
Elysiska parker, förtrollade länder!

Jag kan icke trivas i **dälderna** här.
 Var blomma, var buske jag känner ju där.
 Nej! ut i det vida med brinnande iver
 En underbar trånad, en trollkraft mig driver.

Ty fattar jag staven med längtande hand
 Att vandra en främling i avlägsna land
 Och ömkar den arme, som dömdes av Ödet
 Att dricka i stillhet det hembryggda mjödet.

Jag Rhenflodens vinrika stränder vill se,
 Mig **Galliens** druva sin nektar skall ge
 Och hon som på **Malagarankorna** sitter
 Och **portdruvan**, älskad av handlande Britter.

Fritt andra må dväljas i hembygdens tjäll
 Från levnadens morgon till levnadens kväll,
 Fritt smeke de hustrun, som upphört att smila
 Och vagge den gråtande ungen till vila!

Iberiens Mö i en glimmande krans
 Skall dansa för mig sin förföriska dans,
 Skall löna med sällhet min **diktade** smärta
 Och svartsjukans dolkar ej träffa mitt hjärta.

Lutetias Dotter vid kronljusens brand
 Skall trycka i valsen min bedjande hand,
 Skall kämpa med Hjälden den ensliga striden
 På soffor, betäckte av frasande siden.

När dagen sig svalkar i vågornas bad,
 Från vandrarens cittra en öm serenad
 Skall tjusa Ausoniens lyssnande Tärna,
 Vid skenet av kvällens olympiska stjärna.

Så går jag i stillhet min fredliga gång
 Men skulle mig vägen till slut bli för lång,
 Välan till min hembygd jag vänder tillbaka
 Och bygger en hydda och tar mig en maka.

XXIX. Bönhörelsen

Ren granens korp sig till vila satt
 Och tjädern bjudit sin vän: god natt!
 Den ömma duvan, av kyssar trött,
 Vid makens sida nu slumrar sött.
 Naturen vilar, jag vakar än,
 Jag täres fridlös av kärleken.

O Emma! blicka till älskarn ner,
 Som till ditt hjärta med tårar ber!
 O, stig till fönstret i nattlig skrud
 Vid lutans klagande silverljud,
 Och milt i skenet av Månan te
 Ditt väna, himmelska anlete!

Av våta dimmor är rymden full,
 Fördunklat stjärnornas klara gull.
 Snart kalla stormar kring jorden gny
 Och Luna sjunker i bister sky.
 Utför din boning jag likväl står
 Med nattens droppar i rivna hår.

O sköna Flicka! till fönstret stig
 Och vinka älskaren upp till dig!
 Jag nyss vid muren en stege fann,
 Han mig till himmelen föra kan.
 O! liva, Ängel, mitt djärva hopp
 Och lätt som tanken jag svävar opp!

»O Yngling! darra att tro mig svag!
 Mitt hjärta vördar Dianas lag.
 Ej falska löften, bedrägligt tal
 Och tvungna suckar och diktat kval,
 Ej lutans klagande silverröst
 Förmår att dåra mitt fria bröst.

Ack! som en orm på violers bädd
 Gör blotta kärlekens namn mig rädd.
 Mig roar idka med färdig hand
 Minervas konst, vid lampans brand,
 Och höja leende någon gång
 Bland muntra Tärnor min röst till sång.

De ord jag noga på hjärtat lagt
 Som mig om kärleken Mamma sagt.
 Väl tjusar mäktigt hans första lust,
 Men leken ändas med sorg och pust.
 Han fagra blommor om våren bär
 Men frukten bitter om hösten är.«

O Emma! darra att tala så!
 Mot Amors Gudom dig ej förgå.
 Han envåldsspiran kring världen för,
 Han Jordens fröjd och Olympens gör,
 Sin dyrkan lönar med salighet
 Men ock föraktaren straffa vet.

Se, blek som liljan min hy ju är.
 Din kärlek, Emma, mitt liv förtär.
 Snart kall jag vilar på svartklädd bår.
 Förbi ditt fönster min likfärd går,
 Och under klockornas hemska dån
 Tar jorden åter sitt korta lån.

Dock skall vid stjärnornas bleka ljus
 Min Ande sväva kring detta hus.
 Av klagotoner Du väckas skall
 Ur nattens vila, – som marmorn kall
 En hand dig fatta, och grifteklädd
 Min vålnad stå vid din lena bädd.

»O tala, Ludvig, ej mer så grymt
 Ren sorgens tår mina blickar skymt.
 Nej, goda Ludvig, mitt öga ej
 Skall se din sorgliga likfärd, nej!
 Vi flyr Du, Ludvig, min sträckta famn?
 Kom åter, Yngling! i Amors namn!

O Du som härligt i etern far
 Med silvervingade duvors par,
 Som allt besällar med givmild hand
 Och knyter hjärtan i rosenband!
 O! bistå, gyllene Venus, mig!
 Och i mystärerna själv mig vig.<

XXX. Solen och Bägaren

Ej fursten på den gyllne stolen
 Ej grannlåtsdockan på en bal
 Så mycken likhet har med Solen,
 O Bröder! som en vinpokal.

Kall, själlös, stum Naturen vilar
 Så länge än kring Söderns pol
 Du på en lägre himmel ilar
 Och **sneddad** blickar hit, o Sol!

Men knappt igen mot höga Norden
 Du farten av din eldvagn sträckt,
 Förn, löst ur vintrens svepning, Jorden
 På nytt sig klär i hoppets dräkt.

Då börjar lärkan sina kväden,
 Då klingar bäckens melodi,
 Då kyssas duvorna i träden,
 Då dansar hjorden, säll och fri.

Så molnet allas panna målar,
 I allas hjärtan vinter är,
 Tills bägaren i laget strålar
 Och tänder glädje och begär.

Dess **ånga**, ljuv som västanvinden
Elysisk väcker sångens röst
 Och rosor spricka ut på kinden
 Och vällust andas varje bröst.

Då närmar skämtet sig, och löjet
 Tätt följer i dess muntra spår,
 Ur allas blickar strålar nöjet
 Och varje barm av längtan slår.

Då börja händer trycka händer,
 I öga öga kärligt ser
 Och älskarn djärva blickar sänder
 Emellan Flickans *gaser* ner.

Tungt natten vilar kring Naturen,
 Ej skönjas ljud, ej färgor mer.
 Blott dunkla stjärnor från *azuren*
 Emellan stormmoln blicka ner.

Men knappt i rosenröda kläder
Aurora Solen *bådat* har,
 Knappt denna *fästet* själv beträder
 Förn allt sin *skapnad* återtar.

Av dunkel grönska skogen lyser
 Och stadens torn i gullglans stå,
 I brokig fågning ängen *myser*,
 Med purpur flodens böljor gå.

Så mörker djupt vår själ betäcker,
 Så härskar i vårt hjärta sorg
 Tills vinets ånga *farten sträcker*,
 Idéer! mot Er gudaborg.

Ju högre *dagens Konung* skrider
 Det ljusnar ock kring rymderne,
 Så i vår själ ju mer det lider
 Åt bottnen på vår bägare.

Den Gud, som **Zodiaken** plöjer
 Är varken Ande eller kropp:
 Likså den **Spiritus** sig höjer
 Ur vinet i vår hjärna opp.

Var afton Solen bakom fjällen
 Tycks dö, men uppstår snart igen.
 Den bågare jag tömt om kvällen
 Må den stå full om morgonen.

O **Dionysos!** lät i kvalen
 Mig evig tröst av druvan få.
 Om Ödet nekar mig pokalen
 Må Solen nekas mig också.

XXXI. Midsommarsnatten

Retande Flicka! och alltså Du skänker
 Icke en kyss åt din älskare mer!
 Sorglös i handen din panna Du sänker,
 Blundar vid älskarens sida och ler.
 Räds, o förtjuserska! timmarne ila.
 Tagom i flykten de skyndande fatt!
 Lång blir i griften vår ensliga vila –
 Varför ej vaka en midsommarsnatt?

Öppna ditt blåa förtroliga öga!
 Lyssna till **vaktelens högljudda sång**.
 Skåda hur **Cynthia** ställer bland höga
 Vandrande skyar sin drömmande gång.
 Kalkarne öppnar ju **ambraviolen**.

Nattfjäriln glättigt kring tjuserskan far.
 Fritt var, o Flicka! min törnros i Solen,
 Ack! men i månsken min *Hesperis** var!

Dagrandens strimma i Öster jag röjer,
 Vakna, o älskade! Natten är kort.
 Guldlockigt huvud snart morgonen höjer,
 Jagar den rodnande kärleken bort.
 Natten i silver förbyter sin svärta,
 Stjärnorna blekna kring himmelens rund.
 Läppar mot läppar och hjärta mot hjärta
 Firom den rosiga morgonens stund.

XXXII. Kyssarne

Till Chloë.

Ve att mina
 Läppar dina
 Bävande rörde, o älskade Flicka!
 Kärlekens eldkalk där gavs mig att dricka.

Sövd och vaken
 Eftersmaken
 Av din förföriska lockmat jag känner.
 Evig, o Chloë! är törsten mig bränner.

Lik en gädda
 På förklädda
 Hållfasta kroken mitt hjärta känns spritta.
 Faste de retande kyssarne sitta.

* *Hesperis tristis*, Nattviol.

Vinets bölja
 Kan ej skölja
 Bort deras kraft med sin pärlande nektar.
 Kyssa dem bort ingen tjuserska mäktar.

Mäktigt dragen,
 Ljuvt betagen,
 Honung lik biet jag tänkte att suga,
 Drack så **mercurium**, lik sommarens fluga.

XXXIII. Flickan till sin Älskare

Till ända dagen skrider,
 Åt natten snart det lider,
 Kring **fästet** kvällen sprider
 Sin bleka stjärnehär.
 Naturen är så dyster –
 Jag suckar, nyss så yster.
 Mig fåfängt sova lyster –
 Dröj, o min älskling, här!

Åt vilan allt sig viger.
 All världen kring mig tiger,
 Allt högre natten stiger,
 Det mörknar ständigt mer.
 Kring **polen** norrsken sväva,
 Ur sjön sig töcken häva –
 Hur gruvligt jag skall bäva
 Om Du mig överger!

Din eld mig genomglöde!
 Jag skälver för mitt öde,

Jag darrar för de döde
 Som gravarne bebo.
 Må nöjets fackla brinna!
 Kom, bönhör din slavinna.
 O! lät den svaga finna
 I dina armar ro!

XXXIV. Dialog

Sköna Flicka! nöjets altar,
 Prytt av rosor, vinkar ren.
 Utanför i Månans sken
 Sällsamt dimman sig gestaltar,
 Och kring Jordens krets förvaltar
 Nattens Gud, till dagens skymf
 Värvet av en Paranymf.

»Varför, o min älskling! trängta
 Till det tysta lägret så?
 Nöjena som rök förgå.
 Det är ljuvare att längta
 Att i varma, nektarstänkta
 Kyssar ana sällheten
 Än att redan njuta den.«

Flicka! skyndom oss att hinna
 Önskningarnas gröna strand.
 O! hur länge på din hand
 Skall den tomma kysen brinna?
 Kom, o älskade Corinna!
 Lät mystären för mitt hopp
 Gå i rosenskimmer opp!

»Ack! vad **båtar** väl att sträva
Mot vårt eget hjärtas brand?
Redan mina lemmars band
Av en vällustrysning bäva –
Barmens glober vilt sig häva,
Alla pulsar ropa: njut!
Kom! men först släck lampan ut.«

Varför hennes stråle släcka?
Flicka! varför önskar Du
Att i segertimman nu
Mörka skuggor dig betäcka?
Ack! där känslans blickar sträcka
Sin förtjusning, varför få
Synens även dit ej nå?

»Dåre! ögonen som njuta
I ditt anlet du ej bär.
Hjärnan deras hembygd är.
Klarast de sin eldblick gjuta
När dem skuggor innesluta
Och den yra kärleken
Sällast är med bindelen.«

Lyriska Dikter
och Elegier

TREDJE BOKEN
Erotiska Sånger

I. Visa

Dröm ej, o Yngling! sekunderna gå,
Timglaset rinner.
Evigt din rosiga levernestrå
Parcen ej spinner.

Hälsad av Vårens föryngrande Gud,
Smekt av hans väder,
Ser Du hur jorden i majblommors skrud
Festligt sig kläder?

Floden sig kastar från klippornas topp.
Ljuv är hans brusning.
Lärkorna sväva i skyarne opp,
Kvittra sin tjusning.

Snövita hjordar i lekar och språng
Vimla kring marken.
Duvornas kyssar och orrarnes sång
Ljuda i parken.

Kärlek, o Yngling! förljuve din vår
Kärlek och dansar!
Häng i ditt mörka ambrosiska hår
Doftande kransar!

Sommarn av glödande rosor betäckt
Jorden förlåter.
Straxt hon sig klär i förgängelsens dräkt,
Himmelen gråter.

Tystnaden gravlik kring ängarne rår,
 Dimmorna stiga.
 Eken, förhärjad, på klipporna står,
 Fåglarne tiga.

Yngling! din höst skall ock komma en dag,
 Regnig och kulen.
 Kransen ur frostiga lockar då tag,
 Dyster och mulen.

Häng då på spiken med darrande hand
 Kärlekens lyra.
 Banna vid eldstadens husliga brand
 Ungdomens yra!

II. En Annan

O Yngling! blomsterkrön din panna
 Och sug en bräddad festpokal!
 Var omsorg från din själ förbanna
 Och söv i nektar varje kval!
 På ljungeldsvingar hastigt rymmer
 Din glada rosenålder bort.
 O! räds att mörda med bekymmer
 En tid, så ljuvlig och så kort.

Det batar till din sällhet föga
 Om i ett skyhögt marmorslott,
 Vars prakt förbländar vandrarns öga
 Din boning Du av lyckan fått,
 Om dina hundra tegar gjuta
 Kring fältens vidd sitt gyllne svall,

Om rika vattenkonster spruta
I dina parker sin kristall.

Ett Peru fåfängt ses förgylla,
Förgäves harpors gamla kor
Och kronors sken de salar fylla
Där Orons svarta Demon bor.
Att utestänga Eumeniden
Ej kungars hela makt förslår
Och hjärtat under guld och siden
Dock blöder än av samma sår.

För dig, o Yngling! jorden prålar
I höstens guld, i vårens krans.
För dig av stjärnor himlen prålar
Och Eos ler i purpurglans.
För dig de blomstra fältets tuvor
Och parkens häckar, – se för dig
Hur Bacchi ranka, tyngd av druvor,
Om almen trofast lindar sig.

Ja, rik och givmild är Naturen –
O! hasta i dess sköte ned
Och under välvande Azuren
Ett yppigt läger dig bered,
Där täckt av blomsterrika lindar
I dalens famn den klara ån
Sig mellan krumma stränder vindar
Med stilla musikaliskt dån.

Här för din åsyn allt församla
Vad skönt och ädelt jorden har,
Och vet, när lyckans Tempel ramla
Att dock Naturens än stå kvar.

Lät sången ljuda, bågarn fraggas,
 Och vid en älskvärd Flickas barm
 Ditt hjärta milt i drömmar vaggas
 Från världens strävande och larm.

Försvinna skall var dag som randas –
 Snart purpurrosen flyktat har
 Med fjärlin, som dess vällukt andas,
 Med biet, som dess honung drar.
 Lät ögat vandra över Jorden –
 Vem härskar där? – Förgängelsen. –
 Du själv är endast skapad vorden
 Att sucka och att hylla den.

Gläds! vore ock din dag förliden
 I vårens glädje – snart ändå
 Av den försvunna rosentiden
 Blott nakna törnen återstå.
 Ur vita lockar dock skall falla
 Den krans din stolta hjässa bär
 Och Venus på sitt duvspann kalla
 Och fly med lekar och begär.

O! darra för de mulna dagar,
 Som ängsligt ända varje lust,
 Då Flickans kyss ej mer behagar,
 Ej lyrans klang, ej druvans must.
 Till dess må känslan silverljuda
 I glada hymner från din mund,
 Och Amor prisas, bålen sjuda
 I vänners skämtande förbund.

III. Till Aftonstjärnan

Dagens strålande Gud hos Thetis vilar.
Skrid på himmelen fram, o aftonstjärna!
Att till Kärlekens Tempel
Viga en suckande Jord.

Se! Du kommer så mild: din gyllne lampa
Leder älskarens gång ur hyddans sköte
Mot den rodnande Flickans
Möte i björkarnes skygd.

Nu av trohetens ed, förbundets kyssar,
Gyllne Hesperus! du till vittne tages
Och i ångande gräset
Digna de saliga ned.

Trygge fira de här på blomstermattor
Nöjets himmelska fest, ty Du allena,
Kvällens glimmande stjärna!
Ser deras menlösa ro.

O! de nöjen, som blott av dagens strålar
Hämta färgor och liv, av hopens ögon,
O! vad äro väl dessa?
Skimmer och brokiga moln.

Undfly, älskande själ! i öknar världens
Glädjemördande blick. Vårt liv besälla
Blott de fröjder, som mäktigt
Höljas av tystnad och natt.

X. Där källan mellan rosor dansar

[— — —]

Där källan mellan rosor dansar
 Och häcken viskar **Amors** namn.
 Din stämma Du till sånger höjer,
 I stum förvåning Jorden dröjer,
Olympens portar öppna sig
 Och gudaskaror omge Dig.

Men gömmer **Luna** frusna kinden
 I molnets dok, en stormig höst
 Ur bäddens famn på midnattsvinden
 Vi sakta lyssna, bröst vid bröst.
 För seglarn på de bistra haven,
 För honom, som vid pilgrimsstaven
 I öknar sig förirrat har
 Vi bedja då till stoftets far.

Men drömmar blott försona **Parcen** —
 Ur dvalan väckt jag åter står
Förlåten, ack! i ödemarken
 Och fasans mörker kring mig rår.
 Som flodens böljor utan vila
 Till Oceanen fly, — så ila
 Min levnads mulna dagar bort
 Och glädjen är som blixten kort.

XI. Mina Önsknings

Om himlen mina böner hörde
 Och biföll mina nöjens val,
 Mitt obemärkta liv jag förde
 I en av skogar kransad dal.
 I skuggan av de gröna träden
 Min låga hydda skulle stå
 Och runt omkring den gyllne säden
 I vågor för Sefyren gå.

Amanda här min vandring glädde –
 Behagen sväva i dess spår.
 En enkel slöja henne klädde
 Och rosor hennes mörka hår.
 När stjärnan brann i nattens svärta,
 När Eos purpurflämmor göt,
 Jag Flickan till mitt druckna hjärta
 Med outsäjlign omhet slöt.

Vår ära vi ej dårligt sökte
 I sybaritiska kalas.
 Ej silverfat på borden rökte,
 Ej Kapvin fyllde våra glas.
 Ej gyllne vagnar till oss foro
 Att bringa gäspningar och tvång.
 Blott valda trogna vänner voro
 Vår sällhets vittnen, mången gång.

Och skulle för vår husdörr stanna
 En arm, föraktad vandrare,
 Med silverlockar, fårad panna,
 Av år och mödor lutande,

Vi honom in i tjället ledde,
 Vi givmilt delade vårt bröd,
 Och på den **veka** bädd vi redde
 Han drömde bort sin långa nöd.

När drivan smält på våra klippor
 Och svalan hälsat **Manhems strand**,
 I gröna dalen, mellan sippor,
 Vi troget gingo, hand i hand.
 I skumma lundar än vi lågo –
 Ett lövtak **sommarn** återhöll –
 Med glada blickar än vi sågo
 Hur skördens gull för lian föll.

Låg snö kring slätterna och fjällen
 Och Nordan över Jorden ven
 Vi lugnt förnötte vinterkvällen
 I hyddans famn vid brasans sken.
 Vi då, i mild förtjusning sänkte,
Omsvuro aldrig bruten **tro**,
 På flydda dar med glädje tänkte
 Och på de kommande med ro.

Så glatt vi skulle banan vandra
 Tills dödens natt sitt töcken göt,
 Vi hade levat med varandra,
 Vi dogo i varannans sköt.
 En brudsäng, trygg för alla skiften
 Vårt **mängda** stoft i jorden fann,
 Och tvenne lindar över griften
 Symboliskt famnade varann.

Vi stiger tåren i mitt öga?
 Vi darrar så mitt **klämda** bröst?

Vi svävar sucken mot det höga
 Och återvänder utan tröst?
 Förgäves mina böner låga –
 När fyllde Ödet hjärtats krav?
 Allena skall jag öknens tåga,
 Allena sova i min grav.

XII. Idealet

På gyllene vingar, o Minne! tillbaka
 I diktens förtrollade dalar mig för!
 Olympiska nektarn mig åter lät smaka
 Och saligt mitt suckande hjärta än gör!
 Du hör mina böner... jag friare andas.
 Se kinden är fuktad av tjusningens tår.
 Hesperiska ångor med vindarne blandas
 Och klarare Solen på himmelen går.

Här gick hon i oskuldens snövita kläder
 Med kransar i håret den blomstrande Mön.
 Ej skönare Eos, ej Cynthia träder
 Med lågande anlet ur krusiga sjön.
 Här räckte hon dejlig som Kärlekens Moder
 Till festliga dansar sin glänsande arm.
 Här sov hon vid randen av kyliga floder,
 Här krönte hon glättigt med rosor sin barm.

I grönskande lunden, där Ekarne gjuta
 På liljorna neder sin härmande natt,
 Med kransar i håret, i famnen sin luta,
 På blomstertapeten hon sjungande satt.

Där borta i susande skygd av den höga
 Romantiska linden, förtroligt hon låg
 Vid älskarens hjärta – dess fuktade öga
 I älskarens öga försmäktande såg.

I helig triumf jag till altaret förde
 Den rodnande Flickan med segrande hand.
 I brudsalen redan man harporna rörde,
 Förjagades natten av kronljusens brand.
 Men snart de melodiska strängarna tego
 Och ljusen i kronorna sloknade ren.
 Till kärleksasylen de lyckliga stego,
 Beglänste av Månans erotiska sken.

På leende slätter, av majblommor prydda,
 I lönnarnes skygd, vid en ormande å,
 Sig höjde vår låga, vår fredliga hydda
 Och änglar där sågos i parkerna gå.
 Här tittade stjärnornas bleka Prinsessa
 Om aftonen in på ett älskande par
 Och höjde sig Eos med guldlockig hjässa
 Hon vittne till våra omarmningar var.

Vart flydde så fjärran min älskade Flicka?
 Då lärkorna vakna, förtjusande vän!
 Jag söker dig redan – då stjärnorna blicka
 Från himmelen neder, jag söker dig än.
 O! säj var ditt strålande anlet Du döljer!
 Förgäves jag ropar i skogen ditt namn,
 Förgäves den buktande floden jag följer
 Och hemskt mig fördjupar i klyftornas famn.

O! lät mig din himmelska röst dock få höra!
 Din saliga anblick mitt öga beskär!
 Som gullharpan tjusar din stämma mitt öra,
 Som Fullmånans ljuvligt ditt anlete är.
 Men rysliga Öden!... Du kommer ej åter,
 I suckar förtäres min lågande själ.
 Åt döden Du trolöst din älskling förlåter
 Och hör ej hans darrande sista farväl.

XIII. Till Sånggudinnan

O himmelska Sångmö! din gullharpa tag
 Och döva med gälla, förtrollande slag
 Min frätande oro, – kom, bönhör en svag!

Som blomstrande plantan i middagens brand,
 Som vandrarn i Libyens glödgade sand,
 Så kväljes mitt hjärta i kärlekens band.

När Solen på zenit förbländande står,
 När Månen i nattliga skyarne går,
 Av bävande oro mitt hjärta än slår.

Höj, strålande Sångmö! din ljuvliga röst!
 Du milda! Du äger mot smärtorna tröst
 Och läkande balsam åt sårade bröst.

Du sjunger – då fröjdar sig bojornas slav.
 I spira förvandlar sig tiggarens stav
 I brudläger uslingens bäddade grav.

Sjung, himmelska Sångmö! vid gullharpans ljud
 Om Hjalten, som nedsteg i blixtrande skrud
 Från Skandiens klippor en hämnande Gud,

Och krossade väldigt med viggarnes brand
 Napoleons Örnar och gav åt vårt land
 Gigantiska valarnes boning till strand.

XIII. Till Zulima

Olympiska Flicka! ej bönernas makt,
 Ej brinnande sucken din genkärlek tänder.
 Från älskarens kyssar med iskallt förakt
 Ditt strålande anlet, o grymma! Du vänder
 Och skjuter tillbaka hans flämtande bröst
 Och unnar hans kval ej en dropa av tröst!

Med frasande siden ej Skalden förmår
 Din runda förbländande kropp att betäcka,
 Du stolta! och ej åt ditt korpsvarta hår
 En blixtrande krans av demanter att räcka.
 Men Sångmön är evigt sin älskare huld –
 Långt mer det betyder än pärlor och guld.

Förgäves i ungdomens blomstrande glans,
 Lik Solen till alla förtjusning Du sprider.
 Föraktad lik högtidens vissnade krans
 Du enslig skall tråna, i stundande tider,
 Din lutande hjässa skall höljas av snö,
 Ditt öga skall brista, ditt hjärta skall dö.

Åt Skalden, sin älskling, dock himmelen ger
 Förmåga att Skönheten rädda från döden.
 Av **Naso** förgudad **Corinna** ju ler
 I retande fågning åt tider och öden,
 Och **Laura**, **Petrarcas** förtjuserska! Du
 Klart strålar i Skönhetens himmel ännu.

Ja, älskade Flicka! ej **dårligt** försmå
 Den gudabelöning dig Sångaren bjuder.
 Ej vintrarnes makt på hans kärlek skall rå,
 Hans ömma **teorb** genom åldrarne ljuder.
 O! vika dock giv för hans lågande bön!
 En krona av stjärnor skall bliva din lön.

XIV. Vinteraftonen

Se! **Dagens Gud** försvinner
 Bland Västerens snöbetäckta berg,
 Och aftonrodnan brinner
 I svarta moln, med blodig färg.
 Av bleka stjärnor, här och där,
 Den mörka **Polen** upplyst är.

Sin vinge stormen höjer –
 I fåfängt motat tordönslopp
 Han skogens toppar böjer
 Och retar havets vrede opp.
 I tjocka virvlar utav snö
 Han sveper himmel, jord och sjö.

Och **Luna**, hemsk och frusen
 Sig höljer i en bister sky.

De gyllne himlaljusen
 I rysligt mörker alla fly.
 Hör vådrens tjut – olycklig den
 Som plöjer skogens drivor än!

Må vintren ute rasa.
 O Bröder! sättom oss i ring
 Kring spiselns lugna brasa
 Och låtom bågarn gå ikring.
 Vad gör oss vådrens raseri?
 Kling! klang! i trygghet äro vi.

I fridens tysta koja
 Den Vise makligt dväljes så
 Och låter dåren stoja
 Och Ödets stormar ute rå.
 Om himlens stjärnor falla ned
 Han tömmer dock sin mugg i fred.

XV. Till Dårskapen

Höga Dårskap! starka Trollgudinna!
 I hur många växlande gestalter
 Du mitt hjärta satt i rök och lågor!
 Mig att fånga av Olympens hela
 Gudaskara hamnarna Du lånat.
 Än som Venus, krönt av nöjets myrten,
 I den stilla blomsterdalens sköte
 Du befallde dansande Chariter,
 Amuretter, fjärilar och duvor.

Än som Vingud, rosenröd och frodig,
 Purpurdruvor om de gyllne håren,
 Satt Du glad vid blomsterkrönta skålar.
 Än vid Månens bleka ljus från **Pindens**
Lagerkullar steg Du som **Camena**
 Till din älskling med **teorben** neder.
 Fräcka! ja, Du blygdes ej att iklä
 Dig **Minervas** ljusa hamn och tala
 Idel vishet med bombastisk tunga.

Grymma Dårskap! o, hur skall jag undfly
 Dina snaror, dina blomsterbojor?
 Dig jag dricker ur den fulla bägarn,
 Dig jag kysser i var rosig Flicka,
 Dig jag läser i var bok jag öppnar.
 O! hur slippa dina trollband, häxa?

XVI. Återblick på Barndomen

Barndomsminnen! **församlens** än
 Vid min klagande lutas röst!
     Ack! som dagg på brända rosor
     Vederkvicken I själen!

Visken sakta hur säll jag var,
 Då, i **menlösa** fröjders sköt,
     Inga kval mitt hjärta fyllde
     Inga tårar mitt öga.

Sol och Måne med himmelsk frid
 Nederblickade då på mig.

Och omkring mig Jorden *myste*
I romantisk förtrollning.

Mina bröder och Systrar då,
Hårda Människor! voren I,
Och i *eterns* blåa länder
Bodde allas vår Fader.

Honom lyftes min fromma blick
I den stjärniga nattens lugn,
Honom brann ett heligt *rökverk*
I mitt skuldfria hjärta.

Fri som tanken om dagen jag
Lopp kring *ångande* blomsterfält,
Blev var natt av Herrans Ängel
Sövd i gyllene drömmar.

Ljuvlig slummer vid källors rand
Och i feiska land en färd,
Paradisisk dygd och glädje,
Så jag tänkte mig livet.

Då mitt öga i Rosens prakt
Såg den kommande Flickans bild,
Hennes lena röst jag hörde
I den viskande bäcken,

Och åt mystiska framtidsdar
Sträckte glödande armar ut –
O! vi tjusar mig ej längre
Hoppets jordiska himmel?

Ej jag visste att världen blott
Guld och purpur sin dyrkan ger,
Ej att övermodet rysligt
Trampar likar i stoftet.

Hårda Öde! vi tog jag med
Ur min ljuvliga barndomsdal
Samma hjärta, samma oskuld
I den brottsliga världen?

Kan jag hycklade offers skatt
Ge åt målet för mitt förakt?
Kan jag väl med rökverk hylla
Jordens låga **Idoler**?

O! när randas den gyllne dag,
Då för sorger och mödor fri,
Jag, Natur! får åter vila
I ditt blomstrande sköte?

Då i susande bokars skygd
Mig besöker en trofast vän,
Och ur Evighetens drömmar
Flickans kyssar mig väcka?

Aldrig! aldrig! Kring Ödets hav
Oupphörligt jag vråkas skall
Och en störtlåg **jullen** sänka
Snart i fradgande djupet.

XVII. Drömmen

I en dal, vid sorlande källans rand,
 Sömmen slöt mitt öga med vänlig hand.
 Livets bittra plågor jag straxt förglömde
 Och till [Cyperns](#) himmelska strand mig drömde.

Där ur myrtenkogarne för min syn
 Marmortemplet höjdes mot blåa skyn.
 Harpors silverljud ur dess salar trängde
 Och kring fälten [döende sig förlängde](#).

Där, i helga blommiga dalars sköt,
 Bäckens våta, glittrande silver flöt,
 Milt från vassen ljudade svanors kväden,
 Turturduvor smektes i rosenträden.

I en dunkel grotta av [vinrev](#) klädd
[Venus](#) själv, på doftande rosors bädd
 Sågs, beglänst till hälften av brutna strålar
 Dricka sömnens ljuva [papaverskålar](#).

Floret röjde himmelska lemmars glans,
 Vänligt log om tinningen vårens krans,
[Ambralocken](#) höjdes med barmens vågor
 Och på kinden flämtade rosenlågor.

Jag från grottans öppning med tjusad håg
 På Gudinnans leende vila såg
 Men som lyrans toner, som fläktens susning
 Flydde även hastigt min himlatjusning.

Drömmens tavlor rullades plötsligt hop
 Och jag väcktes – Uvarnes hesa rop
 Mängde sig med stormarnes tjut i öknen –
 Blodröd glänste blixten i midnattstöcknen.

Ofta sen vid sorlande källans våg
 Jag i sömnens dövande armar låg,
 Men ej livets plågor jag mer förglömdo,
 Blott om gravar, åskor och natt jag drömde.

Är det avgjort, Gudar! att aldrig mer
 Cyperns helga stränder jag återser?
 O! mitt korta sorgliga liv då tagen
 O! så slutet evigt min blick för dagen!

Lyd mitt råd, o Yngling! var glad, var öm!
 Blott en gång han drömmes, din rosendröm.
 Snart Du skall i rysliga öknar vakna
 Och med bittra tårar din villa sakna.

XVIII. Till Venus

O gyllne Venus! vilken tallös här
 Av sköna Flickor i din sold ej är!
 Som blomster skifta mot varannan alla
 Men lika mäktigt hjärtan dock befalla.

Den ena ler, av liv och värma rik,
 En daggig ros, en morgonstjärna lik.
 Den andra bleknar för den stilla trånan,
 Som ängens lilja, som den blyga Månan.

Se denna fladdrar, under lek och ras
 Med barmen ohöljd, kroppen svept i gas
 Och hjässan smyckad av juvelers glitter –
 Vid Modrens sida denna ärbar sitter.

Här står en Flicka, smal och reslig, opp,
 Diana lik, bland Oreaders tropp –
 Kort trippar där, den lilla väna Bruden,
 En älskvärd lekkamrat åt Kärleksguden.

Förföriskt dennas blåa öga ler,
 I dennas bruna stoltheten sig ter,
 Av guldets skimmer dessa lockar pråla,
 Och dessa åter korpens färg ses måla.

Hur länge, Venus! skall jag Flickor se
 I ombytt skönhet för mitt öga le
 Och ingen ingen bland de vänas skara
 Min suck, min kyss, mitt famntag ömt besvara?

Hur länge skall jag i din sköna värld
 Av fåfång trånad långsamt bli förtärd?
 Som mellan frukter, mellan silvervågor,
 Av hunger Tantalus, av törstens lågor?

O gyllne Venus! mig en Flicka giv,
 En bland de många! – om dess änglaliv
 Med trofast kärlek skall jag linda armen
 Och dö i kyssar på den hulda barmen.

XIX. Amanda

I blomman, i Solen
 Amanda jag ser.
 Kring jorden, kring polen
 Hon strålar, hon ler.
 I rosornas anda,
 I vårvindens pust,
 I druvornas must
 Jag känner Amanda.

När gullharpan klingar,
 När Västan sig rör
 Med susande vingar,
 Amanda jag hör.
 Allt, Ängel, bestrålar
 Din himlagesalt,
 Lik Skaparns i allt
 Din gudom sig målar.

Se! själarne ila,
 Vid dödängeln bud,
 Till gyllene vila
 I famnen av Gud.
 Se! floderna hasta
 Med skummande fart.
 I havet de snart
 Sig dånande kasta.

Men aldrig min trånad
 Till målet skall nå.

Blek, suckande, hånad,
 Jag enslig skall gå,
 Skall evigt, Gudinna!
 Lik stjärnan dig se
 Högt över mig le
 Och aldrig dig *hinna*.

XX. Inbjudningar

Epikuréern och Platonikern.

EPIKURÉERN.

Kom, o Flicka! Ljuvt med *Kapvin* bräddad
 Är pokalen, – svandunssängen bäddad.
Tyrisk purpur lågar skönt däröver,
 Sidenhimlar pråla ovanför.

PLATONIKERN.

Kom i lunden, ömma älskarinna!
 Lövens skuggor magisk natt där spinna,
 Källans sus i drömmar hjärtat söver
 Och bland rosor Västan långsamt dör.

EPIKURÉERN.

Kom när Solens eld, som Jorden bränner
 Ner till njutning dina nerver spänner,
 Kom när, tynande för middagsglansen,
Duvne blommorna i parken stå.

PLATONIKERN.

Kom när mörkret rodnaden betäcker,
 Månans anlet himmelsk trånad väcker,

Kom, när stjärnorna till fackeldansen
Fram i vita andeskrudar gå.

EPIKURÉERN.

Sväva kring oss skola **Pafias duvor**,
Kärleksgudar, kransade med druvor,
Gå i Tempelsalen fram och tända
Nöjets helga offerflammar an.

PLATONIKERN.

Glimmande i klara stjärneskruden
Från sin borg den stora himlabruden
Skall till oss sitt milda anlet vända
Och den **Amor, som för Psyche brann**.

EPIKURÉERN.

Gyllne kedjor vill jag festligt vinda
Om din hals, – vill pärlekransar binda
Åt de svarta silkeslena håren.
Lova blott att intet neka mig.

PLATONIKERN.

Minnesblommor, fostrade vid bäcken,
Nardusrosor, vinkande från häcken, –
Tusen barn av ängarne och våren
Vill jag räcka offerande åt dig.

EPIKURÉERN.

Blott en högtid skall vår levnad vara.
Jublande, som vårens lärkor fara
Opp i **etern**, så vi sväve båda
Nöjets **empyré** oändligt mot.

STAGNELIUS

PLATONIKERN.

Ömt hos Dig jag vill försucka livet.
Kärlek vare värvet, tidsfördrivet.
Döende jag i din blick vill skåda,
Lik en hymn förklinga vid din fot.

[Pastorala dikter]

I. KÄRLEKEN och LANDET

Från stadens buller skild, i bygdens stilla gömma,
Där hjärtat endast lär att älska och att drömma,
Där bäckens silvervåg framsorlar **Amors** namn
Och **Fröja** slumrar själv i dunkla grottors famn,
Alexis! glättigt här vid Hilmas sida flyta
Din vän, Lysanders dar: Ej ville han förbyta,
Mot alla Kungars makt och alla Kronors glans,
Sin oskuldsfulla ro, sin blyga herdekrans.
O gyllne Frihet! här mitt hjärta rätt Dig njuter,
Ej höga murars tvång mitt ögas utsikt sluter.
Det svävar fritt kring skyn, kring blomsterrika fält
Och i min lugna väg sig dårars flock ej ställt.
I ljuva känslor dränkt jag går vid Hilmas sida:
Vid **krumma** floders rand på liljor fram vi skrida.
Den värld av harmoni och skönhet kring mig ler
Ur flickans anlete jag återstråla ser
Och henne till mitt bröst med eldad känsla trycker
Och sällare än Gud i denna stund mig tycker.
Ack! konstens rikedom, Alexis, intet är
Mot all den Gudaprakt Naturen slösar här.
Med tusen milda lån hon mina sinnen tjsar,
Och ur sin **nektarbål** mig livets sällhet rusar.
Omätligt över mig en molnfri himmel ler,
Han gjuter fruktbar dagg på mina tegar ner,
Han bjuder västans fläkt att vagga sädens vågor
Att **rosenångor** strö och svalka dagens lågor.
Om stundom tordönsmoln i fasans mörka skrud
Den glada **polen** klä och hölja **dagens Gud**,
Om blixten **härnad** för mot hundraåra tallar
Och dundrets hemska röst från bergen återskallar,

Snart klarnar himlen dock, snart tystnar **vädrens ras**:
 Den gyllne Solen strax i vågens lugna glas
 Sin bild med stolthet ser, av pärlor fälten glimma
 Och fåglarne på nytt i trädens kronor stimma.
 Ja, milda Gudar här, i våra parker rå:
 När allt blott andas fröjd jag skulle sorgsen gå?
 Jag skulle nöjet fly? jag skulle brottsligt glömma
 Att vällustens pokal i Hilmas armar tömma?

O, nej! till Tjuserskan jag hör med själ och kropp:
 O, gåve i dess famn jag ock min anda opp!
 När himlen överges av **Stjärnornas Prinsessa**
 Och **Eos** tittar fram med rosenkransad hjässa,
 Då vaknar jag förnöjd vid morgonfågelnas larm
 Med friden i mitt bröst och Hilma på min arm.
 Med blygsamhetens eld på **veka** rosenkinder
 Besvarar hon min kyss och, lös från varje hinder,
 Dess himlaljuva barm i vågor häver sig –
 O Eos! till vad fest din fackla vinkar mig!
 Så hänryckt ej **Anchis** i parkerna av **Ida**
 Gudinnans famntag njöt, att Amors härnad strida
 Ej **Hektor** störtat har, vid dagens slut, så glad,
 I **Andromakes** famn, på nöjets lägerstad.
 Vid sängen mäktigt kvar förtrollerskan mig håller:
 Så jagas timmar bort av kyssar, **ras** och joller,
 Och Solen redan högt på **firmamentet** står
 Förn jag ur Flickans famn att slita mig förmår.

Men nu med kinden smekt av friska **östanväder**
 På blomsterrika fält ur hyddans sköt jag träder,
 Av daggens pärlor strödd föryngrad jorden ler
 Och rika tavlors mängd av liv och skönhet **ter**.

I solbeglänsta ån av vällust fisken spritter
 Och blåa *etern* fylls av lärkans muntra kvitter,
 I gräset stimmar gällt *cikaders* lätta tropp
 Och trastens visa hörs från björkens höga topp.
 I mörka klyftors famn, bland ålderstigna tallar
 Med ömma klagorop sin maka turtur kallar,
 På rosens unga barm av vällust fjäriln dör
 Och örnen ett besök hos ljusets Herre gör.
 Från bygdens kupor hit sig biens svärm begiver
 Och med en rask musik som eldar deras iver,
 I blombehängda träd, kring flodens rika strand,
 De sina flockar strö att plundra *Floras* land.
 Med långsamt bölande som bergens grottor svara
 Den vilda tjuren hörs sin *Kärlekseld* förklara,
 Till stoet i galopp sin kosa fålen tar
 Och festligt kring dess hals den spridda manen far.
 På klöversådda fält den späda hjorden dansar
 Då Herden mellertid i skuggan virar kransar
 Än eko trötta hörs med flöjtens muntra röst,
 Än lutar sig förnöjd mot *Tärnans* ömma bröst.
 Ej ärelystnans törst och guldets vilda hunger
 Förtära Herdens liv: han älskar och han sjunger.
 Ej honom flärdens hand i gyllne bojor lagt
 Och sällheten han valt för lyckans glitterprakt.
 Om mänskan alltid så i helig oskuld levat,
 Ej brottsligt efter guld i bergens avgrund trevat
 Och tornade palats ej höjt mot himlens sky –
 Ej världen skullat då av vapenbrak och gny.
 Ej *Moskvas* rika slott gått opp i rök och lågor,
Kosackens djärva häst ej druckit *Seinens* vågor;
 Med staven i sin hand och rosor kring sitt hår,
Napoleon gått i vall på Korsika med får.

Men snart på zenits höjd den gyllne Solen prålar
 Och bränner jordens bryn med lodrätt sänkta strålar.
 I dunkla törnens skygd den gröna ödlan flyr
 Och till en skuggrik flod sin kosa hjorden styr.
 I täta granars valv förstummad Herden rastar,
 Vid närmsta trädets rot sig trötta vandrarn kastar
 Och lian sjunker ned ur åkermannens hand.
 Man allt försmäkta ser i sommarhettans brand.
 Ej långt ifrån det tjäll där med en älskad maka
 Jag lever sälla dar, där Gudars fröjd vi smaka
 På **Hymens** rosenbädd, i nattens ömma krig,
 En mörk och åldrig skog högtidligt öppnar sig.
 Här **Jofurs helga trån** med sänkta kronor välva
 Ett skjul mot dagens eld vars brutna strålar skälva
 Och än för ögats blick i lövets skymning dö,
 Och än, vid fläktars sus, med stjärnor mossan strö.
 Hur lycklig jag mig här i fridens boning gömmer,
 Om bättre tidevarv, om bättre världar drömmer
 Och Sångmön åt min fröjd betalar trogen skatt.
 Bland dunkla skuggor här i **magiskt härmad natt**
 Den hulda Fantasin en troll-lanterna tänder.
 Från **Hellas' lagerbygd**, från **Tiberns helga stränder**
 Av mången åldrig Skald jag hit ledsagad är
 Och i hans gudaverk mig livets sällhet lär.
 Jag **gullfantomer** ser i yppig dans sig svinga
 Och kring mitt läger hör antikens lyror klinga.
 O ålderdomens värld! o diktens gyllne dar,
 Då skönheten ännu på Jorden dyrkad var!
 Då himmel, skogar, hav, då källor, träd och floder
 Av Gudar vimlade, då **Amors väna Moder**,
 Kring daggbeströdda fält, vid aftonrodnans glans,
Eteriskt fladdrade med **Gracerna** i dans.

Än Solens gyllne spann i höjden **Febus** körde,
 I myrtendalen än sin ömma harpa rörde,
 Än **system** göt ur skyn sin vemodsfulla blick,
 Med **kograd skuldra** än på fjällarna hon gick
 Och fångslade sitt liv med dubbla **jungfruzoner**.
 Kring havets rymder, följd av blåsande **Tritoner**
Neptun i pärlsatt **char** med treuddsspiran for
 Och havet tystnad bjöd vid **snäckors** gälla **kor**.
 Man skogens **Dryas** såg ett gyllne äpple kasta
 På **Faunen** vid sitt krus och bortom träden hasta,
Najaden enslig satt i grottans dunkla sköt
 Och urnans silvervåg på klippans mossor göt.
Narcissus trånande sig än mot Jorden sänkte,
Adonis' unga blod på Anemonen blänkte,
 I ödemarkens djup fick älskarns klagoröst
 Ett sorgligt återsvar ur **Ekos** tomma bröst
 Och **Filomela** än i bleka aftonstunden
 En rövad oskuld grät bland ekarna i lunden.

Men icke själen blott behov av näring har,
 Mig kroppens hunger snart åt hemmet mäktigt drar
 Där Hilma mellertid sig klätt för hyddans spegel
 Och i sin prydnads val föraktat modets regel.
 Naturens **enfald** själv i hennes klädsel rår:
 Ett yppigt diadem ej strålar i dess hår,
 Ej siden i dess fjät med sakta frasning simmar
 Och ej dess stolta barm av guld och pärlor glimmar.
 Nej, i en slöja, vit, lik svanens silverdräkt
 Som vädret lätt och fri, sin änglakropp hon täckt.
 Omkring dess smala liv ett ljusblått skärp sig lindar,
 Vars ändar gå i dans för ljumma sommarvindar,
 I hennes mörka hår man liljor blomstra ser
 Och ljuvt i barmens **däld** en **purpurblomma** ler.

Så klädd på avstånd ren hon skyndar till mitt möte
 Och öppnar åt sin vän det kärleksfulla sköte
 Där himlens sällhet bor: en välkomstkysst jag får:
 Så dansar hon **förut**, jag ilar i dess spår.
 I famnen av **den park vi helgat åt Pomona**
 Där fruktens gyllne klot försköna apelns krona
 Och skogar höja sig med **Cerasontis** bär,
 Vårt enkla middagsbord i skuggan dukat är.
Ostindiens fågelbon man här förgäves söker,
 Och ingen gödd **kapun** för **sybariten röker**,
 Av rika vaser ej man bordet glimma ser –
 En duk av snö vitt **lärf** från hörnen svävar ner,
 I skålar av kristall den friska mjölken flyter,
 Ett fat av **rosigt ler** med purpursmultron skryter,
 Och, att ej skämt och glam vid bordet tryta må
 En flaska gammalt Franskt sin nektar ger också.
 Hur oskattbar den fröjd, att med en älskad Flicka
 Förnöta bordets tid, få äta, jollra, dricka!
 Blixt av **Olympens** fröjd, o glädjedruckna stund,
 Då **Ceres**, Amor själv och **Bacchus**, i förbund,
 Att lyckliggöra oss varannan handen räcka!
 Men vinets **ångor** ren min kvävda låga väcka,
 Jag ömt på Hilma ser, med frågor henne bryr –
 Hon stiger rodnande från bordet opp och flyr.
 Det är en instängd plan i **skymningen** av parken
 Där tusen blommor strö i färgors skiftning marken,
 Av täta häckars mur dess omkrets slutan är
 Och tvenne lindar stå med ymnig skugga där.
 I deras kronors höjd man hör en vingad skara
 Vid symfoniers ljud sin kärlekseld förklara,
 Med frid och svalka här en magisk halvdag rår
 Och ljuva ångor strös i **västanvädrens** spår.

Förvirrad Hilma dit med glödda kinder hastar
 Och under trädens valv på gräsets bädd sig kastar,
 Men vid dess sida strax jag som en blyxt mig ter
 Och störtar gamen lik på skogens duva ner.
 Från Tärnans marmorhals dess lätta duk jag rycker
 Och mången eldig kyss på barmens glober trycker,
 Men snart med dristig hand ur mantelns skumma natt
 Jag sakta vecklar ut dess mest fördolda skatt
 Ej mera retelser fick Paris fordom röja,
 Som tre Gudinnor såg på Ida utan slöja,
 Mer skön ej Danaë på soffans kuddar låg
 Och i sitt öppna sköt ett gullregn falla såg.
 Ej nektarns första kalk förmår att branden släcka,
 Till nya fröjder snart mig Hilmas kyssar väcka
 Och lång vår yra är, till dess av segrar trött
 Vid Hilmas änglabarm jag somnar in så sött.

Snart längtar Febus själv att njuta sömnens vila,
 Hans fålar utan rast mot himlens gränsor ila
 Och Thetis väntande, bland sina nymfers tropp,
 Ur grottor av kristall mot honom blickar opp.
 Kring himlens västra valv sin purpur kvällen stänker
 Och aftonsolens guld på bergets toppar blänker,
 I rosenfärgat ljus den gröna dalen ler,
 Gigantiskt växande man trädens skuggor ser,
 Till nästet svalan far att vilans nöje smaka,
 Från betet hjorden går vid hornens skall tillbaka,
 Man vakteln sjungande i gyllne rågen hör
 Och över Floras land sig daggens pärlregn strör.
 Ren Hesperus i skyn med blida strålar glimmar,
 Och Månan gullröd fram ur Oceanen simmar.
 Vid randen av en å, där gyllne aftonskyn
 Sig målar, prunkande, i vågens lugna bryn,

Och, [anande sin död](#), försvunna, sälla dagar
[Apollos milda svan](#) med silvertoner klagar,
 I popplars skugga här, invid en vassrik strand
 Jag och min Hilma gå på blommor hand i hand.
 Då vidgas våra bröst dem himlakänslor fylla:
 Med stilla böners eld den Gudamakt vi hylla,
 Som andas över oss sin kärlek och sin fred,
 Vars stjärnor, milde, se till våra dalar ned.
 En ren, eterisk suck ur våra hjärtan stiger:
 Jag trycker Hilmas hand, hon svarar mig och tiger
 Och på dess rosenkind en helig andaktstår
 Som [Gangens pärla](#) skön och tyst som daggens går.
 Den Gud som kärleksfullt till liv och sällhet väckte
 En tallös här av liv dem Intets natt betäckte
 Fördömer ej den eld han själv i stoftet tänt
 Och ingen avund än vid jordens nöjen känt.
 Nej! blott för stoltheten som trampar sina bröder,
 För hårdhet, våld och list hans vigg i molnet glöder,
 Att smekt och klappad bli han rundat Tärnans barm
 Och mognat druvans saft att skölja ned vår harm.

Till hyddans sköte nu vi glättigt återvända
 Där med ett lantligt mål vi dagens nöjen ända.
 Men lyft i stjärnors krets den väna Månan ren
 Kring fält och dalar strör sitt bleka silversken.
 Ren [Morfeus](#) fattat har sin [vallmokrönta](#) spira
 Och tystnans stora fest Naturens skaror fira.
 Blott näktergalen än i parken drilla hörs
 Och källans dova sorl till våra öron förs.
 Nu på den vecka bädd där [Amuretter](#) kriga
 Med sömnens dunkla här förtroligt upp vi stiga.
 Ack! i gardiners hägn hur fritt vi leka här,
 Ty Hilmas blygsamhet med sløjans avlagd är,

Och mången hemlig konst hon lärt av själva Fröja
 Att öka älskarns eld och njutningen förhöja.
 Hon åt förtrollningen en ny förtrollning ger
 Och Amor själv sitt verk med glad förvåning ser.
 Av mer än jordisk eld jag i dess armar sjuder,
 Av vällust sängen rörs, av kyssar rummet ljuder,
 Och leken ändas först när Sömnens milde Gud
 Oss med [papavern](#) rör vid midnattsklockans ljud.

II. DAMON

Ren floden sig kastar från klippornas topp
 Och sipporna titta i gröngräset opp.
 Nu [vårvädren](#) leka i blomstrande dalar
 Och duvan om älskog i klyftorna talar.

Hur [myser](#) ej kring mig en helig Natur,
[Elysiska](#) parker, en molnfri [azur](#)!
 De snövita lammen i [väpplingen](#) dansa
 På brokiga ängar, dem skogar bekransa.

På välljud den grönskande lunden är rik
[Gällt](#) klinga i skyarna lärkors musik,
 I häckarna viska melodiska vindar,
 Och biena surra i blomstrande lindar.

Ja, skön är Naturen. Men Chloë, min Brud,
 Gör himlar av Jorden och Damon till Gud.
 Ack! tryckt till dess hjärta ej byta jag ville
 Med [Jupiters](#) höga, [olympiska](#) gille.

Hon följer så troget min lockande röst –
 Med svävande lockar och klappande bröst,

Hon vacklar sin eldiga brudgum till möte,
Vid middagens lågor, i parkernas sköte.

I mystiska, hoppande skuggor vi två
Omslingrade sitta: så dagar förgå.
Här doftande blommor åt Chloë jag plockar
Och kransar förtroligt dess svartbruna lockar.

Men njutningens timma mig vinkar – jag ser
På Chloë med smäktande öga, jag ber.
Förvirrad hon tiger men blickarne svara
Och mana den blyge att djärvare vara.

Ren ligger den hulda på segrarens arm,
Med lågande kinder och gungande barm,
Åt älskarens famntag sig **roligt förlåter**
Och håller den smekande handen ej åter.

Må aldrig, o Gudar! jag skåda den dag
Då hjärtat ej klappar för Chloës behag!
Må **Eros** beskydda de älskande tvenne
Och döden mig finna i famnen på henne!

III. DAFNE

Vad känsla, Gudar! fyller nu mitt bröst,
En magisk blandning utav fröjd och smärta?
Vi finner, sorgsna näktergal, din röst
Ett återsvar i djupet av mitt hjärta?
Vi, himlamakter! älskar jag att så,
Allena, här i skumma parker gå?

När duvan klagar djupt i skogens natt
 Och fåglar smekas i den höga linden,
 En sällsam åtrå tar mitt hjärta fatt
 Och barmen suckar, tårar bränna kinden.
 Osälig är han, oron i min själ
 Och, ack! så ömt jag älskar den likväl.

Ej längre jag, bland väna systrars tropp,
 I uppfäst slöja vårens blommor plockar
 Ej dansar mer i [sefyrvingat](#) lopp
 Med rosig hy och blomsterkrönta lockar –
 O Gudar, Gudar! kärlek mig förtär
 Och efter Dafnis suckar mitt begär.

Ack! röd som vallmo är hans [fulla](#) kind
 Och svarta lockar om hans panna sväva.
 Hans suck är mild som västans ömma vind,
 Vars andetag i trädens kronor bäva.
 Hans röst är harpoklang, hans blick är huld
 Som Månans strimma eller stjärnans guld.

Ja, skön är Dafnis. Varför suckar jag?
 Hans ädla hjärta troget för mig brinner.
 Kring fält och parker, sommarns långa dag,
 Han tröstlös irrar tills han Dafne finner.
 Ack! mången eldkyss rövar han och ger –
 Men kan ej Dafnis ge sin Dafne mer?

I går vi sutto här vid källans rand
 Som under trädens sänkta huvun kryssar,
 Mer fritt att leka började hans hand
 Och mera häftigt regnade hans kysisar.
 Jag flydde hastigt med förvirrad håg –
 Med tårfullt öga efter mig han såg.

Sen denna stunden jag ej honom sett
 Och sömnens frid ej skänktes åt mitt läger.
 Måhända vredgad han mig övergett
 Och ingen tillflykt då mitt hjärta äger.
 O Dafnis! Dafnis! komme Du igen
 Ej fly jag skulle från min bästa vän.

Så sjöng Herdinnan. Aftonrodnans sken
 Nu sakta dödde bakom glesa alar.
 I azurn blänkte Fröjas stjärna ren
 Och festligt sjöngo skogens näktergalar.
 Emellan träden Dafnis fram då kom,
 Men Dafne vände ej till hyddan om.

Min Dafnis! klingar hennes silverröst
 Och straxt är älskarn åter i dess sköte.
 Nu bröst förtroligt häver sig mot bröst
 Och kyssar brinna i elektriskt möte.
 Med avund Luna som i molnen gick
 Från deras sällhet vände bort sin blick.

IV. IRIS

O himmel! vad jag lycklig är!
 Av högre grönska jorden lyser
 Och trädet bättre äpplen bär
 Och dalens ros, förskönad, myser.
 Den vällust i mitt hjärta bor
 Besjunges gällt av lundens kor.

Blott nöjets röst och nöjets bild
 Mig gränslöst möter i Naturen –

Hör fålen gnäggar, kär och vild,
 Sin älskogsflamma brummar tjuren
 Och duvorna i Jofurs ek
 Ej höra opp med ras och smek.

Åt Febus, nerom himlens bryn
 Sin dunkla brudsäng Thetis reder
 Och Luna skådar ömt från skyn
 På dalens kyska Herde neder.
 Ja, nattens bleka stjärnor se
 Med ömhet på varann och le.

Allt prisar Amors gudamakt,
 Allt ökar hjärtats tysta lågor,
 Till kärlek manar lundens prakt
 Och Västans suck och källans vågor,
 Som glittrande och silvergrå
 Med tonfullt sorl bland vassen gå.

Jag känner Dina lagar nu,
 Natur, allsvåldiga Gudinna!
 I Lycis' ömma sköte ju
 Jag invigd blev till Din Prästinna.
 O! lät mig vandra, rörd och from
 Med rökverk i Din helgedom.

Av alla väsens sälla lott
 Är Iris ock delaktig vorden –
 Om älska, Gudar! är ett brott,
 För mina fötter rämne jorden
 Och hämnarns blixtnad mig störde ner!
 Min kärlek jag ej överger.

När Solen fram ur böljan går,
 I böljans famn sitt eldklot sänker,
 För Lycis blott mitt hjärta slår,
 På Lycis blott mitt sinne tänker
 Och dagens stunder innan kort,
 Vid bäckars sorl jag drömmer bort.

O Systrar! gärna trög och dum
 Må Iris i er tanke vara,
 För det hon sitter, marmorstum,
 När bergen era löjen svara.
 O! visste ni min salighet!....
 O! visste ni vad Iris vet!.....

Ur sängens famn, i nattens stund,
 Från Mammans sida jag mig smyger
 Och till en stilla myrtenlund
 Med lätta fjät i daggen flyger.
 Violer dofta på min stig
 Och näktergalar hälsa mig.

I lundens famn en grotta är
 Och murgrön smyckar hennes sköte:
 Här [bidar](#) Herden, öm och kär,
 Vid flöjtens kvitter på mitt möte:
 Emellan glesa buskar ser
 I grottan Månans öga ner.

O! dit jag mina rädda spår
 I daggens våta pärlor hastar,
 Med glödgdad kind och lösa hår,
 I Herdens armar jag mig kastar.
 Till rosenbädden han mig för
 Och sinnet där i [vällust](#) dör.

Ack! ivrigt där hans djärva arm
 Den lätta slöjan undanrycker!
 Vad **brånad** häver då min barm!
 Vad älskad börda straxt mig trycker!
 Men tystnom! ord förråde ej
 Den heliga **mystären!** – Nej!

V. Hylas

»Se, blek och dyster Månan irrar
 Bland molnen – vemodsfull hon stirrar
 I töckensvepta dalar ned.
 Hur sorgligt **polens** stjärnor brinna!
 Hur floderna med dödssång rinna
 Och stormen far kring öde hed!

Nu skakar nattens kulna vindar
 Förblekta löven av de lindar
 Som grönskade så festligt nyss.
 Och uvar tjuta i den krona
 Där näktergalen hördes tona
 Och turturturn njöt sin makas kyss.

Ack! prälen aldrig mer, I dalar,
 Av vårens grönska! näktergalar!
 Besöken aldrig mer vår lund.
 Ej Hilda binder flere kransar,
 Ej längre, **sefyrslätt**, hon dansar
 I systrars skämtande förbund.

Där borta, vid den stilla bäcken
 Som under rosenkrönta häcken
 Med klara silvervågor flöt,
 Jag henne fann, en dag, om våren,
 Med liljor kring de svarta håren,
 I sömnens moderliga sköt.

På **Cyperns stränder** jag mig tyckte –
 Med runda lemmar Flickan tryckte
 Sin **nardusrika blomstervall**.
 Ack! utsträckt låg den hulda armen –
 Melodiskt flöt den kyska barmen
 I avmätt stigande och fall.

En himmel genom drömmen lyste
 Och **milda gudalöjen myste**
 Kring **veka** rosenkinders brand.
 Vem kan mot hjärtats tjusning strida?
 Jag nedsjönk vid **Charitens** sida
 Och fattade dess liljehand.

Hon öppnade sitt ljusa öga
 Så blickar mot det **azurhöga**
 I Öster **dagens stjärna** opp.
 Förvirrad, rodnande, förlägen
 Hon ville fly – jag stängde vägen
 Och sade, full av rusigt hopp:

»Hör opp att vredgas, sköna Flicka!
 Ditt öga lät kring jorden blicka,
 Kring havet, ängarne och skyn.
 Allt kring oss firar **Amors** välde,
I alla varelsor han ställde
 Oss av sitt väl en föresyn.

I blåa luften lärkan kallar
 Sin ömme make, göken skallar
 Kring fält och lundar brudens namn.
 För älskog böljans ätter leka
 Och duvorna varannan smeka
 Bland klyftors djup, i skogens famn.

Lät älskarn hela dagen bida
 I stilla tjusning vid din sida
 Och lyssna till din silverröst.
 O! lät den suck mitt hjärta gjuter,
 Den ingen våldsmakt innesluter
 Ett genljud finna i ditt bröst!«

Där borta i den skumma lunden,
 Vid orrars lek i aftonstunden,
 Jag Flickans hårdhet övervann.
 Av pärldagg blänkte liljans knoppar,
 På bergens furukrönte toppar
 I Väster himlens purpur brann.

En lutas matta ljud jag hörde –
 Dess milda toner bort mig förde
 Som källans fart sin blåa våg.
 I grottan, endast sedd av stjärnan,
 Med lutan i sitt sköte, Tärnan
 I lätta aftonkläder låg.

Ej längre motstod hennes hjärta
 Min bön, min gråt, min kärlekssmärta,
 Hon sjönk besegrad i mitt sköt.
 Av vällust skälvde blomstersängen
 Och Luna rodnade och ängen
 Kring rymden himmelsk vällukt göt.

Vad sälla dar! i helig yra
 Jag rosenkrönte då min lyra
 Och sjöng den änglalikas lov.
 Straxt teg av tjusning näktergalen,
 Napéer viste sig i dalen
 Och Fröja lämnade sitt hov.

Nu bor i denna älv min Hilda –
 En flodgud rövade den milda
 Från mina famntag bort, o ve!
 Då hon vid middagssolens lågor,
 En gång i kalla silvervågor
 Med avlagd slöja badade.

I flodens grotta nu hon sitter,
 Med håret krönt av pärlors glitter
 Och tänker ej på Hylas mer.
 I brudsäng, glömsk av Hylas' smärta
 Hon vilar nu vid gudens hjärta
 Och vika för hans kyssar ger.

Ack! biltog från sin ärvda koja
 Man tröst dock finna kan – din boja
 Dock tiden mildrar, usle träl!
 Men ungdomslågor, som förbrunnit,
 Men Amors tjusning, som försvunnit,
 Dem gäldar inget jordiskt väl.

Som Febi svan i vågen gungar,
 Som Jofurs Örn mot Solen ljungar,
 Så mänskan trivs i kärlek blott.
 Den Flickans öga har förtjusat,
 Den nöjets kalk en gång berusat
 Den söker ej en annan lott.

Ej längre skall jag övergiven
 Mig klaga och av oro driven
 Kring jorden sväva, lik en hamn.
 Till Er jag flyr, I kalla vågor!
 Där Hilda sover – mina plågor
 Begraven i Er mörka famn.

Där skall ej saknad mig förtära,
 Ej hemska drömmar mig förfära,
 I evig sömn, i nattlig fred.«
 Så talte Hylas – snabb som pilen
 Från [Cynthierns bågsträng](#), vild som ilen
 Han for i vågens sköte ned.

VI. Det hemliga Vittnet

Stum, darrande av tjusning, nyss
 Jag såg ett herdepar i ängen
 Ömt byta mången trofast kyss
 Vid almens rot, på blomstersängen.
 Av buskar dold jag stod och brann –
 Hur månet kärligt ord de sade!
 Hur ljuvt om halsen på varann
 De sina armar lindat hade!

Jag såg en blomsterkransad Mö –
 Dess anlet brann av purpurlågor,
 Och barmen skimrade, likt snö,
 Likt fradgan utav älvens vågor.
 I hennes sköte Herden drack
 Med eldtörst livets gudanektar
 Och ljuva sockar, brutna ack!
 Är allt det språk, hans tjusning mäktar.

Mer säll i mytens gyllne dar
 Ej **Myrrhas Son**, den sköna Jägarn
 I mörka skogen druckit har
 Vid **Fröjas** hjärta vällustbägarn.
 Mer säll i grottans dunkla sköt
Endymion ej, i Gudadrömmen,
 Den höga **Lunas** kyssar njöt,
 Som rusig lämnat **silvertömmen**.

Av lövet dold jag länge stod,
 Då sved av ömma kval mitt hjärta.
 På kinden rann en tåreflod
 Och själen fylldes opp av smärta.
 Ren klädde purpurn Västerns fjäll
 Sin gyllne lampa **Cypris** tände.
 Allena till mitt öde tjäll
 Av åtrå **kvald** jag återvände.

VII. Kyssen

En kyss, förtrollande Herdinna!
 Jag av din rosenmund begär.
 För lågor, som i själen brinna
 Det en **balsamisk** lindring är.
 O Flicka! mörkna ej så där.

På blombeklädda linden titta!
 I kronan där bland löven, se!
 Två ömma turturduvor sitta
 Och kyss på kyss varannan ge.
 Ack! avundsvärde äro de.

Till almens kyssar troget strävar
 Lyai späda ranka opp.
 För västanvädrets kyssar bävar
 Av hemlig vällust poppelns topp
 Och under fjärlilns, blommans knopp.

Tro icke att Dianas lagar
 Du med en menlös kyss har kränkt.
 Gudinnan själv i forna dagar
 Sig ned i herdens grotta sänkt
 Och honom kyssar tallöst skänkt.

Tro ej att dessa stulna fröjder
 Fördunklat hennes majestäd.
 I molnens famn, på bergens höjder,
 Med hundra Tärnor i sitt fjät
 Hon vandrar lika stolt för det.

Ditt välde du tyranniskt övar,
 Herdinna! låt beveka dig.
 En kyss dig intet ju berövar,
 Till Gudars rang han lyfter mig.
 Med vrede ej tillbaka stig!

Så ljuv ej aftondaggens nektar
 För ängens brända lilja är,
 Så ljuva icke vindens fläktar
 För Odlarn, då han kornet skär,
 Som kyssar, Flicka! för en kär.

Ja, tro mig, Syster av behagen!
 Om nu en hjärtlig kyss du ger,
 Du av hans sötma ljuvt betagen

Skall sedan säkert ge mig fler.
En enda kyss, jag ber, jag ber!

VIII. Hösten

Themira! fälten ligga öde.
En sorglig höst kring nejden rår.
De röda blomstren äro döde
Och gulnad ekens krona står.
Kring nakna slätter ån sig kröker
Och mumlar, *fradgande* av harm.
En ros mitt öga fåfängt söker
Till prydnad åt din unga barm.

Se! naken är den höga linden
Där, ack! din första kyss jag fick.
Hur skön Du stod med eld på kinden
Och ljuva tårar i din blick.
Se! Nordan härjar nu de toppar
I skuggan av vars gröna valv,
En fjäril lik på rosenknoppar
Av vällust i din famn jag skalv.

I Oceanen svalan dröjer
Och näktergalen flyttat ren.
Blott skatan än sitt gapskratt höjer
Och sparven kvittrar på sin gren.
Av gråa dimmor överdragen
Kaotisk ligger ängen där,
Och bakom regnmoln hela dagen
Den gyllne Solen bortgömd är.

Att födas, lysa och försvinna
 Är varje blommas vissa lag
 Och höstens grymma makt skall hinna
 Till dig, Themira! ock en dag.
 Din ljusa panna ock skall mulna
 Som nu den vida himmelen,
 Och dessa kinder sorgligt gulna
 Där vårens rosor blomstra än.

I hyddan skild från bygdens dansar
 En knarrig matmor snart du går.
 Natthuvan, ack! för **Hebes** kransar
 Betäcker dina silverhår.
 Då skall mot livets glada nöjen
 Du oförsonligt föra krig,
 I sura miner dina **löjen**,
 Ditt skämt i **snäsor** byta sig.

Då skall din mund ej längre reta
 Till kyssar... ej i sløjans natt
 Skall älskarns djärva händer leta
 Med iver en förborgad skatt.
 O! svärjom då att trogne vara
Cupidos lockande **befäl**.
 Hur **dårligt** att de blommor spara
 Dem hösten skördar likaväl.

IX. Nattbesöket

O Systrar! **tadlen** mig ej så
 Att jag **Dianas lagar** brutit –

Vem kan väl **mot de känslor stå**,
 Som i vårt bröst Naturen gjutit?
 Vem är väl alltid på sin vakt
 Mot **Amors** list och gudamakt?

Än förd i **Modrens gyllne char**
 Bland **ras** och **löjen** Guden ilar,
 Med facklans sken vår syn **betar**
 Och trotsigt kastar sina pilar.
 Än värnlös, darrande och blek,
 Han står förklädd och andas svek.

O hören! ren kring jord och hav
 Sin mantel natten hunnit sträcka.
 Jag redan lagt min slöja av
 Och färdig var att lampan släcka.
 I skogens furor stormen ven
 Bland skurars fall och blixters sken.

»Maria!« ropade en röst.
 En hand på rutan klappa hördes.
 Hjälp! av vad känslor då mitt bröst,
 Som böljan för en stormvind rördes!
 Jag kände Gustafs röst igen.
 Ack! skulle jag ej känna den!

»Maria!« ömt han ropade,
 »Släpp in mig i din lugna kammar.
 Det är ett Herrans väder, se!
 I nattens skyar blixten flamar,
 Och viggan störtar klippans tall,
 Och jorden dränks i skurars fall.

Jag gick vid Månans sken i kväll,
 Med suckar på min kärlek tänkte
 Och såg hur ljuset från ditt tjäll
 På avstånd mellan träden blänkte.
 Då sjönk i molnet Lunas kind,
 Då röt en plötslig Nordanvind.

Vid Gudarne jag dig besvär!
 Barmhärtighet mig dock bevisa.
 Min kind av haglet gisslad är
 Och kalla väder blodet isa.
 Maria! är ditt bröst av sten?
 Jag faller död till marken ren.«

»O Gustaf!« gav jag då till svar,
 »Kan jag väl mer än dig beklaga?
 Min slöja ren jag avlagt har –
 Skall jag den åter på mig taga?
 Att gå till sängs jag färdig är –
 Betänk hur mycket Du begär.«

»Välan!« förtvivlad brast han ut,
 »Att skyndsamt ända mina plågor,
 Jag går där sjön med gräsligt tjut
 Mot stranden krossar sina vågor.
 Farväl Maria! aldrig mer
 Min bön Du hör, mitt kval Du ser!«

O Systrar! om jag låtit så
 Den vilda gossen från mig ila,
 O! dömen om jag kunnat då
 Med roligt samvet gå till vila.
 Jag släppte in min frusna gäst
 Och lång och rolig var vår fest.

X. Gubben

Till jordens dalar svävar våren ner
 Och kring Naturen sprides liv och värma.
 På molnfri himmel **Dagens Konung** ler
 Och lugna hav dess gyllne anlet härma.
 Bland gula blomster silverbäcken går
 Och Västan fläktar aspens gröna hår.

Ej Flickan spinner mer vid lampans sken
 Ej Herden **fåfång** sitter vid sin brasa.
 På ängens tuvor betar hjorden ren,
 I dalen kärligt bygdens skaror **rasa**,
 Och **skogens Eko** härmar Flickans namn,
 Och kyssar ljuda ner i grottans famn.

För mig, o Himmel! tar ej vintren slut
 Av gikten plågad jag vid fönstret sitter,
 Åt blomsterfälten ser med tårar ut
 Och lyssnar rörd till lärkans muntra kvitter.
 Ack! tidens rimfrost har min hjässa täckt –
 Den smälter ej för Västans ljumma fläkt.

O ljuva Minnen! även jag en gång
 Av hälsa glödde och av ungdomslågor.
 Till **Amors** ära höjdes ock min sång –
 På flickans mund, vid änglabarmens vågor
 Jag liv och vällust oupphörligt sög
 Och timman, dagen, rosenvingad flög.

Mer skön ej Nattens blyga Måne står
 På **firmamentet** i en krets av stjärnor,

Mer skön **Diana** ej på bergen går
 Med jaktens lätta kogerprydda tärnor.
 Mer skön ej **Venus Nymfrens** dansar för,
 Än min Themira log bland dalens mör.

Av bygdens söner, tätt som myggors dans,
 En väldig skara sig kring Flickan trängde,
 Och mången frisk, av tårar fuktad krans
 Vid morgonstrålen hennes dörr behängde.
 I varje Yngling ägde hon en slav,
 Åt mig allena hon sin kärlek gav.

Kring fält och byar rådde helig fred
 Och djupt i havet sov den gyllne Solen –
 Från himlen sågo bleka stjärnor ned
 Och saligt **rökverk** spreds av **nattviolen**.
 Då kom Themira, ledd av **Hespers** blick.
 Min famn tillmötes hon i lunden gick.

Ej kunde Flickan mot sitt hjärta stå.
 Vid björkens rot hon låg besegrad redan.
 Vad bröllopfester firades ej då!
 Ack! tusen gånger vi dem firat sedan,
 På hyddans läger och i dunkel skog,
 När Solen brann, när Månan fridsamt log.

För evigt slocknad är den offerbrand
 Som förr så skön på Amors altar glödde.
 Ack! vidrörd blott av åldrens kalla hand
 Var sällhetsros förbleknade och dödde.
 Knappt vårens minnen leva i min höst.
 Knappt slår ännu ett hjärta i mitt bröst.

Vid aftonrodnan av mitt sjunkna liv
 På gravens rand jag, stum och ensam, bävar.
 Av forna nöjen, forna tidsfördriv,
 En dunkel hågkomst endast kring mig svävar.
 Vad sant och verkligt finns på jorden här?
 Se! själva Kärleken en skuggbild är.

XI. Den sovande Herdinnan

»På blomstersådda kullen här,
 Camilla! sömnens ro du njuter,
 Där bäcken, silverblå och skär
 På glatta stenar vågen gjuter,
 Och gröna bokar över dig
 Med åldrig skugga luta sig.

Förvirrad vid din bädd jag står.
 Hur sakta darrar ej för vinden
 Kring pannans snö ditt mörka hår!
 Vad purpurflammor måla kinden!
 Tyst vaggas barmen, ljuvt Du ler –
 Vems är den rosenbild du ser?

I Cyperns myrtenkogor så
 På grottans läger Venus vilar.
 På vakt kring henne barnen stå
 Med tända bloss och västa pilar,
 Och runt omkring i skuggrik trakt
 Chariter sig till vila lagt.

Camilla! i din blomsterdal
 Av sömnen famnad du ej känner

En gnista av det avgrundskval
 Som Atis' ömma hjärta bränner.
 Vi står han som en brottsling än
 Vid porten blott till himmelen?

En herde i vår blomsterbygd
 Som Atis ömt för dig ej brinner.
 I sorgeliga granars skygd
 Hans kärlekstår förlorad rinner,
 Och källor, trä'n och klippor blott
 Sin ömma låga han förrått.

Åt dig hans trogna hjärta ren
 Vid morgonstrålen offer tänder,
 Till dig vid Månans bleka sken
 Han suckar med **Favonen** sänder
 I hyddans tvång, i skogens famn,
 Han följes av din ljusa **hamn**.

O! tro ej, grymma! att han fick
 Ett bröst av stål mot livets smärta.
 Snart slocknar hans förgråtna blick,
 Snart stannar hans förblödda hjärta
 Och modren river vid hans bår
 Förtvivlad sina gråa hår.

I trädets krona över dig,
 Camilla! fåglarne sig para.
 Till bröllops klär Naturen sig.
 Vill du ej med på festen vara?
 O! dröm ej Vårens dagar bort!
 Hans glädje livlig är, men kort.«

Så Atis klagade en stund,
 Och varje ord han talat hade
 En kärlig dröm med rosenmund
 I Flickans öra eftersade.
 Sitt blåa öga upp hon slog
 Och rodnande mot Atis log.

XII. Cittran

Med cittran i min hand jag låg
 I skuggan av den höga linden.
 Ren Månan gick ur havets våg,
 Balsamisk lekte aftonvinden
 Och stjärnan ned från himlen såg.

I famnen av den tysta skog
 Mitt öga hastigt Ludvik röjde,
 Han sorgligt mot sin Flicka log
 Och hjässan mot en trädstam böjde,
 Den gullgul mossa överdrog.

Skön stod han där! Hans svarta hår
 För Västan flögo, lätt förströdde,
 Och på hans kind där livets vår,
 Där hälsans purpurrosor glödde
 Rann vid min sång en känslotår.

En magisk fruktan mig betog.
 Av vällust mina pulsar sjödo.
 Förvirrad cittran än jag slog,
 Men Ludviks namn dess strängar ljödo
 Och rösten, ack! i suckar dog.

Nu gossen i förälskat skick
 Till mig i lövets skuggor trängde.
 Mot honom tårfull steg min blick
 Och cittran stum på armen hängde –
 Ett ord min tunga fram ej fick.

Vem djärves bjuda **Amor** tross?
 Vem kan för sakens utgång svara?
 Jag låg besegrad – **eterns bloss**
 Som bröllopsfacklor lyste klara,
 Med gullrött skimmer över oss.

Av mitt exempel, Flicka! lär
 Att gränsor för din godhet sätta.
 Min Ludvik, nyss så öm och kär,
 Sig ren av njutning hunnit mätta
 Och från en slav min Herre är.

Men, ljuva cittra! Du min tröst!
 I mina armar kom tillbaka!
 Må ljudet av din silverröst
 Än för en öm och trogen maka
 Med känslor **glödga** Ludviks bröst.

XIII. Selim

Fram ur havet Månen skrider
 Vid **Sefyrers** sus.
 Ensam **Filomela** kvider
 Vid dess bleka ljus.
 Dalens herde längesedan
 Hemgått från sin äng.

Vallmokrönta drömmar redan
Gyckla kring hans säng.

Men ej Selim vilan smakar –
I cypressers hägn
Han på Mirzas gravhäll vakar
Under tårars regn.
Minnet av försvunna dagar
Fyller herdens bröst
Och i öknarne han klagat
Så med bruten röst.

»Grymma Orcus! vilken Tärna
Du mig rövat har!
Milt som himlens aftonstjärna
Hennes öga var.
Härligt fladdrade för vinden
Under vårens krans
Hennes svarta hår och kinden
Brann i morgonglans.

Ingen köld förmåtte hämma
Elden av dess blick.
Ljudet av dess silverstämma
In i själen gick.
Troget hennes sköna hjärta
Gav min suck igen
Och på mig i dödens smärta
Såg dess öga än.

I den gyllne morgonstunden,
Ack! hur mången gång
Möttes vi i rosenlunden
Under lärkors sång!

Ack! vid sidan av varandra
 Ofta lägrade
 Nattens Gud vi sågo vandra
 Över tallarne.

Men vid middagssolens lågor
 Under lönnars natt
 Vid en tonfull källas vågor
 Vi en dag oss satt.
 Då en orm, o avgrundsöden!
 Hastigt viste sig
 Ack! och gav åt Mirza döden –
 Varför ej åt mig?

För min syn min unga maka
 Sig i dödsqual vred.
 Hennes hjässa sjönk tillbaka
 På vår gräsbädd ned.
 Dödlig blekhet kinden täckte,
 Sorgligt än hon log,
 Fammen åt sin älskling sträckte,
 Suckade och dog.

Fåfångt västanvädren susa
 Mellan löven mer.
 Fåfångt vårens floder rusa
 Ifrån bergen ner.
 Aldrig mer i lätta kläder
 Och med spridda hår,
 Mirza dina fält beträder,
 Blomsterrika vår!

Intet nu min själ förnöjer –
 Skördad är min vän.

Gamle **Karon!** varför dröjer
 Du med båten än?
 För mig till de sälla dalar,
 I vars lugna famn
 Mirza än om Selim talar,
 Suckar än hans namn.«

Detta Selim tänd av smärta
 Kvad vid stjärnors brand.
 Hastigt grep om herdens hjärta
 Dödens kalla hand.
 Ned till skuggors boning Anden
 Genast kosan tog.
 Mirzas skugga där på stranden
 Mot sin älskling log.

XIV. De Tävlade Skalderna

Konungen i Thessalien. Menalkas. Moschus.

KUNGEN.

Barn av de ängar, där med skyndsamt lopp
 Sig **Peneus** välver under **lagerträden**
 Och **Cynthiern** själv på **diktarbergets** topp
 Med väna **Sångmörs** blandar sina kväden!
 Vitt kring **Hemonien** ryktet fört ert lov –
 Av längtan, se! att Era sånger höra
 Monarken brinner och hans stolta hov –
 Menalkas! skynda strängarne att röra!
 Dig svare Moschus sen – åt den av Er,
 Som sjungit bäst jag denna **gullked** ger.

MENALKAS.

I helga Muser! som på bergets höjd
 Med lagrar än ett lockigt gullhår kransen,
 Än harpan slån, och än i festlig fröjd
 Kring källans blåa silvervågor dansen!
 O, tan mitt hjärtas fromma offer mot!
 Till mig, där, smekt av ljumma sommarvinden,
 Jag mellan kiden låg vid almens rot
 En dag I kommo sjungande från Pinden,
 Med nektarkyssar väckte själens brand
 Och gyllne lyran satte i min hand.

MOSCHUS.

Till mig i låga blomsterdalens ro
 Från sångens molnberg stego ej de höga,
 Men Chloë där mig svurit evig tro
 Med bruten röst och tårar i sitt öga.
 Alltsen hon tryckte darrande min hand,
 Sen känslans dagg jag på dess kind sett rinna,
 Elysiskt blomstrar livets ödeland
 Och nya Solar på min himmel brinna.
 Till Skald jag vigdes i dess hulda sköt
 Och vid dess barm Kastalias nektar njöt.

MENALKAS.

I lossat bindeln, Muser! från min syn,
 Naturens djup I lärt mig genomsådå
 Och tvungit jorden, vågorna och skyn
 Att tusen dolda under mig förråda.
 Nu känner jag vi blåa Ocean
 Fram och tillbaka, hemskt och mystiskt, skrider,
 Vi Solen aldrig viker ur sin ban,
 Vi Månen evigt sin gestalt förbyter

Och årets tider ömsom jorden strö
Med sippor, rosor, purpurdruvor, snö.

MOSCHUS.

Ej högvis konst min Chloë mig har lärt –
Dess rosenläppar öppnas blott till joller,
Men Gudars fröjd dess kyssar mig beskärt –
Med henne världen i min famn jag håller.
O! när jag famnar denna änglakropp,
När [dessa blåa tvillingstjärnor](#) stråla,
Jag ser ej Solen gå ur böljan opp,
Ej nattens skuggor skyn och fälten måla,
Ej tegens skördar jag förgyllas ser,
Ej höstens löv av träden falla ner.

MENALKAS.

Mig Sångmön ofta sätter i sin char,
Och över Jordens låga myrtendalar
Vid hennes sida i triumf jag far
Till Gudars hem, till Jofurs blåa salar.
Apollos harpa där jag klinga hört,
Sett [Dunderguden Hebes gullkalk](#) tömma –
Till [Plutos riken](#) Sångmöns hand mig fört.
Jag [Minos](#) hört de bleka skuggor döma,
[Elysiens](#) lundar härligt kring mig lett –
Jag [Ixions hjul](#) och [Tantals äpplen](#) sett.

MOSCHUS.

Kring [eterns](#) rymder svävar ej min själ,
I blomsterkedjor Chloës hand mig binder.
Dess blåa ögon gjorde mig till träl,
Dess gyllne hår, dess veka rosenkinder.
Om någon gång vid klara stjärnors brand

En helig tårblick smäktande jag sänder
 Ur gruset opp till kyska Andars land,
 I Chloës barm den genast återvänder.
 Till hjärtat slutet av den älskade
 Jag glömmer himmel, Jord och Elysé.

MENALKAS.

Som Nordan gnyr kring furukrönta fjäll,
 Som floden våldsamt ner i dalen rusar,
 Som havets svall omdånar klippans håll,
 Med segertoner så min harpa brusar.
 Dess gälla strängar härma vapnens skall
 Och sköldars brak och kampens sträva lurar
 Och slagnas skrån – Jag sjunger **Jättars fall**,
Sju härars storm på Thebes höga murar,
 Och **Trojas brand** och **Xanths silverflod**
 Hemskt rodnande av lågor och av blod.

MOSCHUS.

Ej krigets dån min harpa från sig ger.
 Bland rosor kvädet musikaliskt rinner.
 Jag sjunger endast kärlekens banér,
 De ljuva segrar jag på Chloë vinner,
 Hur i den ljuva välluktrika natt
 Kring **grästupeten myrträdets** sprider,
 Mot älskarns låga, darrande och matt
 Med glödgd kind och ohöljd barm hon strider –
 Svagt är det motstånd tjuserskan mig gör.
 För **Amors pil** hon **dignar** snart och dör.

MENALKAS.

Ljuvt är ur fönstret av sitt trygga hus
 Se västanvinden sina skördar vagga,

Och under harpoklang vid facklors ljus
 Ur gyllne kalkar dricka vinets **fragga**.
 Men dubbelt salig är den lott ändå
 Att friska lagrar åt sin hjässa vira,
 Beundrad fram **i folkets ringar** gå –
 Att Hjalte nämnas eller Hjältar fira.
 I silverhår jag **Dafnes krona** bär –
 Ej guld, ej vällust eggas mitt begär.

MOSCHUS.

Ljuv är i lunden näktergalens röst
 Och källans sorl och lövets stilla susning
 Men Chloës stämman fyller dock mitt bröst
 Med högre fröjd, med svällande förtjusning.
 Skön är en daggig Ros, men Chloës hy
 Dock skönare, **den kärlekstårar löga**.
 Mild är väl stjärnans blick ur nattens sky
 Men strålen mildare ur Chloës öga.
 Så länge min den hulda Flickan är,
 Ej guld, ej lagrar väcka mitt begär.

KUNGEN.

Nu **hören opp!** I sjungit bägge väl
 Men Moschus sjöng om kärlek – vid hans toner
 Som vax för elden smälte ljuvt vår själ,
 Steg själv **Astrea** ned från himlens zoner.
 Så länge Flickor blomstra på vår Jord
 Och trogna hjärtan för varannan brinna,
 Vad Amor diktat har, de ömma ord,
 I varje bröst ock gensvar skola finna.
 Tag denna gullked, Moschus! andra band
 Dig Chloë räcker där vid Penei strand.

STRÖDDA DIKTER

(1812–1819)

Den signade dag som vi här se, etc.

Sig gryningens silver i rodnande glans
Förbyter och Östern betäcker,
Och morgonen, prydd av sin himmelska krans
Sin hjässa ur vågorna räcker.
Han fågeln till sånger och djuren till dans,
Till andakt människan väcker.

Se Lärkan som svävar i skyarnes höjd,
Förtjusning lyfter dess vingar!
Hon dricker den svalkande morgonens fröjd,
Sin Skapares ära hon klingar.
Är Mänskan den enda i Skapelsen röjd,
Den Skapelsen tjusning ej bringar?

O! minnoms den saliga morgonstund,
Som nåd och frälsning oss tydde!
Han tillog oss frid med sin rosenmund
Och villor och skräckbilder flydde,
Ty Räddaren nedsteg ur Änglars förbund
Och lagen för stofflivet lydde.

Så skön över Jorden en dag ej ler,
Så länge dess låga ej räcker,
Att blek han ej sjunker i Västern ner,
Att natten dess fackla ej släcker.
Så lyckan oss fåfängt sitt solsken ter,
Snart Dödens natt oss betäcker.

Som trälen längtar att ropad bli
Av aftonens klockor till vila,

Så **bidar** en Kristen sin stund att bli fri,
 Han gläds att timmarne ila.
 Mot honom förhoppningens stjärnor i
 Den tysta skymningen smila.

Vak upp, min själ

Vak upp, min själ att bära
 Åt Skaparen hans ära,
 Som Dig förnygrad åter
 Ur dvalan uppstå låter.

Hans ängels sköld mig täckte:
 Ej mörkret mig förskräckte,
 Ej hemska midnattstimman,
 Ej bleka norrskenstrimman.

Mitt barn, han sade, vila!
 Dig skall ej **överila**
 I mörkret någon våda.
 Du dagens ljus skall skåda.

Det skedde. Dagen skickar
 Sin hälsning. Solen blickar
 Gud! till Ditt barn som beder
 Med hulda ögon neder.

Till Dig, i ljusets länder,
 Jag lyfter själ och händer
 Och suckens **rökverk** brinner
 Och tårens pärla rinner.

Min handling nådigt skåda,
 Med styrka mig benåda
 Att trogen dina lagar,
 Dem helga mina dagar.

För villor Du mig frede
 Och **Ordets lampor** lede
 Igenom törnedalen
 Min väg till fröjdesalen.

Hor. XI. Ode I. Boken

Sök ej (brottsligt det är) veta den gräns vilken av Gudarne
 För vår levnad är satt, Leuconoë: sök ej att Ödena
 I Kaldeiska tal leta för att lugnare möta dem
 Skulle Jupiter fler vintrar Dig ge: skulle den yttersta
 Han ock vara som nu Dauniens hav tröttar med kämpande
 Vågors fradga, var vis, klara ditt vin: efter din inskränkta
 Livsrymd minska också visligt Ditt hopp. Medan vi tala kan
 Livet missunsamt fly, njut av var dag, misstro en kommande.

Hor. XXI. Ode I. Boken

Späda Tärnor, i sång tolken **Dianas** lov!
 Gossar! prisen den skönt lockiga **Cynthus!**
     Sjungen Modren **Latona**,
 Älskad ömt av den store **Zeus**.

Sjungen henne som åt floder och lövrika
 Skogar fröjdar sig, Mör! antingen dessa på
 Algidi kyliga toppar
 Stå, på Cragus, på Erymanth.

Likså, love Er sång blomstrande Tempe och
 Gudens Födelsejord Delos, I ynglingar!
 Och dess skuldra av lyran,
 Broderns skänk, och av kogret prydd.

Denne rörd av Er bön evigt från Latiens
 Folk och furste, i nåd, krigets och hungerns och
 Pestens grymma eländen
 Mot dess Fiender vända skall.

Hor. IV. Ode I. Boken

Till Sestius.

Vintren försvunnen är för Vårens och Västans milda växling,
 De torra kölar halas ut i vågen.
 Boskapen glädes ej mer åt stallet och plöjarn ej åt brasan,
 Ej fälten skimra av den gråa frosten.
 Redan för Cytheré an korerna under Månans strålar,
 Och Täckhetsmörna blandade med Nymfer,
 Stampa med skiftande fot den blommiga Jorden, då Vulcanus
 Med brak och lågor driver Etnas smedjor.
 Nu vårt skinande hår omvindom med gröna myrten eller
 Med dessa blommor, nyss av våren födde:
 Nu, i en skuggrik lund är Tiden att Pan till offer bära
 Det vita lammet eller ock en Killing.
 Döden med samma hand på armodets låga dörrar klappar

Och Kungars fästen, lyckelige **Sesti!**
 Livet så **inskränkt** och kort oss nekar ett vidsträckt hopp att nära.
 Bland fabelns **Maner** snart en plötslig natt i
Plutos torftiga hem Dig sluter. När där en gång Du ingått
Till Vinets Konung Du ej mer skall lottas,
Lycis, den spåde, ej mer beundra, nu Ynglingars förtjusning
 Och snart ett mål för Flickors ömma lågor.

Ljuv är vandrarns sömn

Ljuv är vandrarns sömn vid källans **rand**.
 Av en hänryckt dröm i rosenband
 Över djupa öknars rymd ledsagad,
 Ser han gränsen av sitt Fosterland,
 Ser sin koja, på en tryggad strand
 Mellan gyllne åkertegar dagad, –
 Tryckes ömt i vänners ring hans hand.

Dock på livets tistelsådda hed,
 När i skuggan av en ljuvlig fred
 Hjärtats aning Evigheten målar.....
 O! hur dubbelt säll är då min lott!
 Fåfångt råga sorgerna sitt mått,
 Fåfångt **bräddas vredens tunga skålar**.....
 Ack! en morgondröm är livet blott.

Ja! när Ödet väpnar all sin harm,
 Stormen gnyr och törnets kval mig sårar.....
 O! vem räcker då en hänryckt arm,
 Heligt skön i blida känslotårar?.....
 Religion! från vilda hopars larm,

Undan världens glädjedruckna dårar,
Lär mig gråta vid Din hulda barm.

Nattens skuggor dväljas på min stig.....
Bör jag sörja att de flydde mig,
Hoppets irrsken, glädjens feberyra?.....
Sorgens vällust! härska i mitt bröst!
Krossa nöjets rosenkrönta lyra!
Vid en själfull klagolutas röst
Lär mitt hjärta livets sista tröst.

Ensam, här vid bönen offerlåga
Vakar jag i gruset fåfängt böjd; –
Över stjärnan hoppets blickar tåga,
Näras, leva, dö... i gränslös fröjd
Ren min Ande över livets jämmer
Över livets mörka villor höjd,
I [Serafers](#) krets sin harpa stämmer.

Nr 411

Ur kvalets domning mitt hjärta väcks
Av Fröjden;
Ur jordens grus mitt öga sträcks
Mot höjden.
Mig Gud förlossat
Han kedjan krossat
Och släckt den hotande blix som blossat
I natten.

I salig tjusning mitt hjärta slår:
Jag skådar

Den fröjd ett liv i Dödens spår
 Mig **bådar**.
 Från Ödets nycker
 Mig frälst han rycker
 Och på min glänsande hjässa trycker
Tiaren.

Som morgonfågeln i tjusta slag
 Sig gläder
 Så hänryckt mot en evig dag
 Jag träder –
 Där fröjden **stiftad**
 Och lotten **skiftad**
 Av himmelsk fullhet ej blir förgiftad
 Av kvalen.

Ur böljornas ras en önskad strand
 Mig bärgar,
 Den ödets svall och våldets hand
 Ej härjar.
 Här Dygden känner
 Dess krönta vänner
 Och evigt avtorkar den tår som bränner
 På kinden.

När glädjens blomma i livets hägn
 Försvinner
 Och ärans luftbild i droppars regn
 Förinner,
 Vid Dödens klyfta
 Jag vågar lyfta
 Förhoppningens ljusa blick och syfta
 Mot målet.

Må, Gud! i öknen din sannings ljus
 Mig leda,
 För tvivlets djup och villans rus
 Mig freda!
 En irring dårar,
 Mig törnet sårar,
 Jag blickar mot himlen med stilla tårar
 Och hoppas.

Ja, Gud och Fader! ja, blott av Dig
 Är ljuset:
 Min egen kraft ej lyfter mig
 Ur gruset.
 Min rymd du dagar,
 Din vård ledsagar,
 I hjärtat Du tecknat pliktens lagar,
 Mitt ursprung!

Nu vilar hela Jorden

Nu vilar hela Jorden
 Och luften mörk är vorden,
 All världen sover sött.
 Men Du, min Själ, bör vaka,
 Din vila än försaka
 Och i din andakt ej bli trött.

Nu blundar världens öga
 Och Natten från det höga
 Till jorden sjunker ned.
 Din Sol, o Himlalära,

I evig glans och ära
Mild brinner över livets hed.

Nu haver dagen ända
Och stjärnorna ses tända
Sitt **dejeliga** ljus.
O Jesu! till de Dina
Mig tag, där så de skina
Odödligt i Ditt himlahus.

Mig dagens börda **klämmer**
Och alla lemmar **stämmer**
Högtidligt ner till ro.
O Jesu! låt mitt hjärta
Från syndens tyngd och smärta
Snart **lisas** och få hos Dig bo.

När sömnen mig nedtrycker
Och mina ögon **lycker**
O Gud! hav vård om mig.
Ditt milda Fadersöga
Se neder av det höga
Att jag må vila tryggelig.

Vad jag i dag har felat
Då världens rus jag delat
O Gud! förlåt mig det.
I Jesu namn jag beder
Att Du, o Fader! leder
På dygdens bana mina fjät.

Giv att jag icke saknar
I morgon när jag vaknar

Din starka allmaktshand
 Som mig i alla dagar
 Beskyddar och ledsagar
 Omsider in i livets land.

Ode

I fåfång möda andra åt framtiden
 Må korthus bygga. Fläkten förstör ju dem.
 I hoppets värld, på rosenvingar,
 Svävar jag, höjd över tid och Öden.

För mig Du fåfängt sminkar Dig, **Retelse!**
 För mig Du fåfängt skimrar, o Rikedom!
 Och Äran, krönt av gudomsstrålar,
 Vinkar mig fåfängt på sina höjder.

När Diktens hulda, glänsande **Genius**
 I månskenskvällar jämte min vagga satt
 Hans rosenläppar denna lärdom
 Viskade då i mitt späda öra.

»Ej livets fröjder bida Dig, olycksbarn!
 Nej! bistra stjärnor lyste Din födslostund.
 Att hämnas Ödet jag Dig skänker
 Sångens förmåga och klagolutan.

Vid hennes toner söv Dina lidanden
 Och blicka tåligt opp till Ditt fosterland!«
 Så talte Ängeln. I mitt öra
 Klingar hans varnande röst för evigt.

På Sångens vingar, hänförd av Gudomskraft
Jag stolt min örnflykt höjer mot stjärnorna,
Och Jorden och dess Kungastäder
Under mig flyktar i gråa dimmor.

Ren hör mitt öra klangen av harporna
I himlens borgar. Redan de öppnas mig
Dess gyllne portar och ur salen
Skalla mig fröjdande Hell! till mötes.

Och fröjder tusen, vilka, där nere i
De låga dalar, flydde min omarmning
Här i förklarad glans mig möta
Och på min hjässa av himlarosor

En krona fästa. Här ibland Skalderna
Min harpa klingar. Här bland Heroerna
Jag ur [odödlighetens skålar](#)
Evig förtjusning och ungdom dricker.

Soldatvisa

När valthornen kalla till slaktningens larm,
Då slingrar om Krigaren Tärnan sin arm,
Att fångsla den starke vid svallande barm.

Men han från den vekliga bädden står opp,
Med hjärta som klappar av längtan och hopp
Och kläder i stål sin gigantiska kropp.

Nu kysser han Tärnan på rosenröd kind
 Och döv för dess suckar, för tårarna blind,
 Han skyndar sin färd, lik en ljugande vind.

Och hastar så ivrigt, dit pukornas dån
 Sig höja de stormande lägren ifrån
 Och striderna hälsa sin pansrade Son.

Där klappar hans modiga hjärta så sällt,
 Där sover han **roligt** i kyliga tält
 Där svärmar han glättigt kring blodiga fält.

Och vild, liksom böljan i brusande flod,
 I kampen han rasar, med härjande mod,
 Och **släcker** sin blixtrande sabel i blod.

Som frossande Fursten, så väldig och rik,
 Vid åskfulla **styckenas gälla** musik,
 Han trotsig går fram över skälvande lik.

I fiendetornet, med fladdrande hår
 Den kungliga **frillan** bland Tärnorna står
 Och blickar på slagfältet ner med en tår

Och ropar med **blödande** stämma, »o må
 Min kungliga brudgum för nära ej gå
 Det Lejon som rasar på likhögar så!

O! sutte han förr hos sin lågande Brud,
 Med doftande lockar, i gullvirkad skrud
 Och **övade cittrans** förföriska ljud.«

Hell Kämpen den himmelska **Sköldmörnas** val
 Till stridsoffer korat – bland tusendetal
 Han evigt skall frossa i **Valgudens** sal.

Till Sånggudinnan

På Dig, o Sångmö! jag med rätta klagar.
Ej blott för glädjens korta rosendagar
Mitt fromma hjärta om Din kärlek bad.
Behövde jag Din hjälp att vara glad?

När Flickans öga salig tjusning strålar
Och bågarns guld i brödraringen prålar,
Då vaknar själmant lyrans silverröst
Och skaldförmåga eldar varje bröst.

Men [atlasklyftan](#) från sitt hjärta välta,
I ljuva toner själens oro smälta
Och strö, o Aning! gravens hemska rand
Med rosor brutne i Ditt fosterland:

Det, Sånggudinna! blott de sälle kunna
Åt vilka himlen nådigt velat unna
Att tidigt lyfte över jordens grus
Sin Ande sola i [eteriskt](#) ljus.

Jag gick, o Sångmö! vid din hulda sida
I glädjens parker – i min själ Ditt blida,
Ditt ljusa öga då med kärlek såg
Och lik ett Eden jorden kring oss låg.

Men nu då kvalet läst mig i sin boja
Då Ödets stormar ryta kring min koja
Och alla vänner övergiva mig –
Nu, Skaldemö! jag saknar även Dig.

Jag sett Dig, ack! en trolös älskarinna,
 Med glädjens solsken komma och försvinna –
 Olympens Dotter kallas Du likväl:
 Kan mened trivas i en himmelsk själ?

Men, o! hur **dårligt** jag mitt öde klagar:
 Ej alltid blomstra vårens ljuva dagar,
 Ej alltid törnet purpurrosor bär
 Och lunden grönskar – allt förgängligt är.

Lycksalig den som redan här på Jorden
 Av himmelriket är delaktig vorden –
 Ej tystnar fröjden han på harpan slår,
 Ej faller kronan ur hans smorda hår.

O Sånggudinna! skänk mitt svaga hjärta
Balsamisk tröst emot begärens smärta –
 O vig mig in en stjärnklar midnattsstund
 I vita Andars saliga förbund!

De ödets bojor suckande ej bära,
 Passionens lågor deras liv ej tära.
 Som Månans vandring i det **eterblå**
 Så gudalugne deras sekler gå.

Elegi

O Du som än med Din troll-lanterna
 Mitt öga fröjdar, sen hoppets stjärna,
 Sen glädjen flytt.
 Kom, trogna **ledsven** på livets bana,

Inbillning, kom! och till sånger mana
 Min själ på nytt.

I glädjens hamnar! I sorgens Brudar!
 Som sväven, höljde i svepningsskrudar
 Kring Skaldens spår.
 Ur gravens slöjor, o Minnen! träden
 Och len som fordom jag log och kväden
 Försvunna år!

Hur väl det var mig i barndomsåren!
 Med himlens dagg i de gyllne håren
 Jag sorgfri lopp
 Vid morgonrodnan, i aftonstunden,
 Vid flodens bräddar, i skumma lunden,
 På fjällets topp.

Hur väl det var mig när Natten sänkte
 Sitt flor kring nejden och himlen blänkte
 Av stjärnors glans!
 Då såg jag Älvor i gräset svinga
 Och hörde Gubben i floden klinga
 Sin muntra dans.

Och ned sågs Gubben i Månen titta
 Och Näckens döttrar vid havet sitta
 Till tusental.
 Jag hörde Dvärgar i hållen stimma
 Vid midnattsfester, såg ljusen glimma
 I Skogsfruns sal.

Hur ljuvt det var att i skogens gömma
 På mossbetäckta ruiner drömma

Om gamla dar.
 Jag såg de kämpar i dryckessalen,
 Jag hörde klangen av festpokalen
 Och med dem var.

Min själ sig tänkte den tid av dygder,
 Då hjältar bodde i [Manhems bygder](#)
 Och brödratro.
 Framför mig [Saga](#) sitt trollglas håller
 Och tiden flyktar vid hennes joller
 I helig ro.

Då svor mitt hjärta att offer bära
 Åt Dygdens skönhet, att Hjältens ära
 På harpan slå,
 Att glad som Tärnan i högtidsdansen,
 Med hjässan smyckad av segerkransen
 Ur livet gå.

Ja! Gudaväsen Naturen fyllde
 Och morgonskimmer den Jord förgyllde
 Som för mig låg.
 Och hoppet lyfte opp rosenvingen,
 Och själen [trådde](#) till brödraringen,
 Till livets tåg.

Som [Bose stadigt](#) vid [Herröds](#) sida
 En vän jag trodde med tröst mig [bida](#)
 I livets sorg.
 En Brud förlovad åt mina öden
 Som [Thora](#) fager och öm i döden
 Som [Ingeborg](#).

Min dag är bister! – En vän ej stöder
 Min **kvalda** skuldra, en Brud ej glöder
 I Skaldens famn.
 Min sång förklingar i Jordens dalar
 Och snart han gästar i **Helas** salar
 Min bleka **hamn**.

När dova klockor från tornet kalla
 Mitt stoft till vila och **orgor** skalla
 Sin dödsmusik,
 Sin blick för ljuset en brud ej höljer,
 Med tårat öga en vän ej följer
 Mitt dystra lik.

Men sekler **välva**. En gång hon faller
 Den gamla Jorden och Helas galler
 Sig öppna då.
 Då skall för **Balders** och **Nannas** troner
 Min Ande fröjdas och himlatoner
 På harpan slå.

Hymn till Venus

Naturens Drottning, Du vars **rökverk** brann
 På **Cyperns** altar, som med **duvors** spann
 I sagans målning, genom rymden ilar!
 Med bifall lyssna till min harpas röst,
 Du **himlaburna**, vid vars hulda bröst
 Den unga **Eros** vässar sina pilar!

Hur skön i drömmen för min blick Du står.
 Din slöja väves av den unga Vår,
 En krans av stjärnor kring Din hjässa brinner.
 Din purpurkind är morgonrodnans brand,
 Din fackla Solen, – [Amfitrites hand](#)
 Vid Månens sken, Din silvergördel spinner.

När havet [myser](#), vintren flyktat har,
 När forna dansar Västan återtar
 Och liljan känslig står i glädjetåren,
 Det är, o Venus, det är Du som ler,
 Ty Himlen stiger i Din brudsäng ner
 Din gröna brudsäng blomsterströdd av Våren.

Sitt rökverk offrar nattviolers dal,
 I Eken tonar skogens näktergal
 Sin harpa slår i lönnens skuggor näcken.
 Och fältens hjordar under dans och språng
 Din högtid fira – Skalderna till sång
[Din stjärna](#) vinkar genom glesa häcken.

Ty [hopen fåfängt](#), i Din brölloppsskrud
 Du uppenbaras, Himlens rena Brud!
 Blott Skalden lyft på Sångens gyllne vingar,
 Omsvävar rusig Dina trollbehag.
 Så purpurfjärilen, på Vårens dag
 Kring dalens rosor far i vida ringar.

Men se! Gudinna, bildad av Din hand,
 I myrtenskuggor vid en källas rand
 Bland liljor sitter rosenkrönta Tärnan.
 Din ljusa avbild hon på Jorden är
 Som Du på kinden morgonglans hon bär
 Och ögat tindrar som Din aftonstjärna.

När Herden smyger till dess nektarbarm,
 När Tärnan lindar kring hans hals sin arm
 Och ljuvt förente deras kyssar brinna –
 En droppa älskarn av den nektarfröjd
 Då hänryckt njuter, som i himlars höjd
 Olympens söner i Din famn, Gudinna!

Att i Ditt tempel nöjets segersång
 Jag ock fick höja, även jag en gång,
 Med glädjens rosor av Din hand bekrönas.
 Är jag på Jordens vida rymd o ve!
 Den ende ende då bland skarorne
 Vars mulna dagar ej av Dig förskönas?

Ej Skalden länge här på Jordens strand
 En främling irrar. Snart till högre land,
 Hans ande, vingad, flyr ur livets öcken.
 De sköra trollglas krossas dock en dag
 Som återstråla Dina skönhetsdrag
 Och tingens former fly som morgontöcken.

Må jag ej fånglad av Din himlaglans
 För Jordens rosor byta bort den krans
 Av Gudastrålar, himlen mig besparar.
 Må av Din Moder Venus Urani,
 Den andeskönhet mig förklarad bli
 Som Du på Jorden typiskt uppenbarar.

Imit. av Prop. II. El. I. Boken

Till Cynthia.

Vad **båtar**, Flicka, att Ditt mörka hår
 Med festlig vällukt **myrrhans tårar** stänka,
 Att **Koiskt siden** böljar i ditt spår
 Och ädelstenar kring Din hjässa blänka?

Säj, vad **förvantskap** har Din sköna kropp
 Med **Gangens pärlor** eller **Tyri snäcka**?
 Vid **Amors fackla**! tjuserska, hör opp
 Ur konstens sminkburk att Naturen fläcka.

Ja, tro mig Cynthia – det ej möjligt är
 Med lånta smycken att Din fågring kröna.
 Den unga Amor ingen slöja bär
 Och utan slöjor ser han helst de sköna.

Ditt milda öga lät kring Jorden se
 Och på de blommor markens tuvor föda,
 Ej målarns hand försilvrat liljorne,
 Med egen purpur rosorna ju glöda.

Som prydda Tärnor i en högtidssal
 De höga träden stå i vilda häcken,
 Och glättigt svärmar genom blommig dal
 I olärd dans den yra silverbäcken.

Naturen havet med koraller sått
 Hon **Paktols flod** och **Tajos sand** förgyller
 Och ej av **reglor** näktergalen fått
 Den röst som lunden med förtjusning fyller.

Ej festlig purpur, ej **demanters** prakt
 I forna dagar gjorde Kvinnans ära.
 Ej konsten henne gav den dolda makt
 Som Hjälden tvang att hennes kedjor bära.

På **rännarbanan Atalanta** sprang
 Och fria **väder** purpurströdde kinden
 Och ingen krans av klara **gemmer tvang**
 Dess rika lockar, svävande för vinden.

Och dock för glansen av dess sköna kropp
 Med enig tjusning Greklands Hjältar brunno
 Och kärleksdruckne för ett ovisst hopp
 Att henne äga, tåligt döden funno.

Ej **Penelope** i håren balsam göt
 Ej Indiens skatter på sin prydnad tömde,
 Och dock **Ulysses**, i **Kalypsos sköt**,
 I **Kirkes armar** ej sin maka glömde.

O, ja! om Flickan utom fågningen
 Ännu ett medel ägde att förtrolla
Heroens hjärta, – var det kyskheten
 I alla strider lärd att sig behålla.

Må Du ej mindre för Din älskare
 Än sagans Tärnor ha för sina brunnit,
 O Cynthia, låga och bli nöjd, som de,
 Att i ett bröst Du likväl tron har vunnit.

Dig **Pindens konung** sina kväden lär
 Och nöjets lyra **Erato** Dig räcker.
 På rosenläppar vettets språk Du bär
 Och skämtets udd med fagra blommor täcker.

När Dig att pryda, o min ömma vän,
 Minerva tävlat ömsevis och Fröja,
 Säj kan Du tänka att Din tjuskraft än
 Med konstens prål och glitterguld förhöja?

O nej! ur praktens rika slöja stig,
 Med stolt förakt på Dina smycken blicka.
 I enkla kläder hasta så till mig
 Och bliv min enda, bliv min trogna Flicka.

Kriget

Ode

Vart *rasar* Du, Mänska! i vildsint begär
 Likt mordlystna tigern på Libyens stränder?
 I blixtrande koppar Du trotsigt Dig klär
 Och sölar i blod Dina gudlösa händer.
 O! blekna av fasa! Din Broder det var,
 Som kvidande föll för det mordiska stålet!
 Rys, Segrare, rys! i din blodsprängda *char*!
 På krossade likar Du framgick till målet!

Som klagande böljor vår levnad förgår.
 Vi självmant förgiftad av strider och Öden?
 Som rosen, o Yngling, förblomstrar Din Vår.
 Vi offra dess blomma i förtid åt Döden?
 Vad *Demon* Dig ingav för ära och namn
 Att sällhetens sköte och lugnet försaka?
 Se, Tärnan Dig sträcker en bedjande famn –
 O! vänd i den gråtandes armar tillbaka.

Naturen för evigt mot människan Krig.
 Se haglet förhärjar de bugande skördar,
 Och vilddjuret ryter på vandrarens stig
 Och floden oss dränker och åskan oss mördar.
 Männ Visdomens mäktiga Gudom ej fann
 Ett medel att rosor på törnheden föda?
 Som bödlar vi dömdes att dräpa varann
 Och själva vårt suckande släkte föröda.

Så vitt som Ditt strålande öga, o Sol!
 Kring rymderna blickar av blod och av tårar
 Det rysande mötes – och stjärnornas Pol
 Sig välver till tak över yrande dårar.
 Från böljande tegar och grönskande fält
 Kring trolösa sjöar ju Seglaren kryssar,
 Och Krigaren flyttar i kyliga tält
 Från högtidens bålar och Tärnornas kyssar.

Hur få äro Människans sanna behov!
 Hur många dess gränslösa åtrå sig danar!
 Lik [parden](#), dess vakande blick efter rov
 Från gryningens timma till midnatten spanar.
 Och böljan likväl av en sorlande bäck,
 Ett bugande fruktträd, en smultronklädd tuva,
 En [mysande](#) Flicka, en skuggande häck – – –
 Vad rikliga medel att livet förljuva!

Om Flickor, i ungdomens strålande glans
 Oss invigt i ömhetens mystiska lära,
 Och Kärlekens [myrten](#) och Skaldernas krans
 För [blodiga lagrar](#) vi älskade bära –
 Europa då suckande krökte ej sig
 I fjättrar – med [Galliens](#) rovlystna ätter

Ej **Korsern** förhärjat i rysliga krig,
Iberiens vinberg, **Germaniens** slätter.

O Fader i höjden! Skall Mänskan en dag
 Förnyad ej stråla i **Gudomens stämpel**
 Och känna sig säll, då hon fyller Din lag –
 Ej Jorden Dig höjas till jublande Tempel?
 Till dess må, I ädle! Ert glesa förbund
 Som trotsiga Ekar i stormnatten vaka,
 Så trygge, på rättvisans eviga grund
 Fast **Jupiters åskor** i rymderna braka.

Jag vill ej lyckans fala nåd begära

Jag vill ej lyckans **fala** nåd begära,
 Ej guld och purpurns glans.
 Mitt hjärta längtar efter Skaldens ära
 Och **bleka murgrönskrans**.
 O! må jag skåda mina dar försvinna,
 I ljuv, idyllisk ro,
 Och med Romansens ömma Sånggudinna
 I rosenhyttor bo.

När till min stämma harpans silvertoner
 Med bifall läna sig
 Och Diktens himmel med dess fria zoner
 Förklaras över mig,
 Jag tycker kunglig purpurdräkt mig hölja
 Tar Indiens skatter mot
 Och all sin gullsand rullar **Paktols bölja**
 Högtidligt till min fot.

Må glädjens Vänner under sånger tömma
 Sin blixtrande pokal.
 Om **gyllne tiden** älskar jag att drömma
 Uti en stilla dal,
 Där floden kröker sina lugna kosor
 Förbi en **blomstervall**
 Och häcken speglar sina stolta rosor
 I vågornas kristall.

Där Hoppets syner fram min trollesång kväder
 Och Hilma är mig när,
 Av blomster krönt, i vita bröllopskläder,
 Så lågande och kär.
 Om hennes liv jag trofast lindar armen
 I tysta skuggors fred
 Och **dignar** rusig på den hulda barmen
 Med **lagrad** hjässa ned.

Men ack! **fantomen** som mitt hjärta dårar
 På **vädrets** vingar far.
 Han far – och genast vittna mina tårar
 Att en fantom det var.
 O Gudar! fyllas mina rosendrömmar
 På jorden aldrig opp?
 Och **Cyperns drottning** ej min smärta ömmar
 Och kröner ej mitt Hopp?

Kvinnan

Som rosen glad i daggens vällust står
 Så lyser Kvinnan i sin ungdomsvår.
 Lik dagens blomma hennes prakt försvinner
 Och aftonstjärnan den förvissnad finner.

O Yngling! Tärnan till Ditt hjärta slut
 Och himlens vällust i dess armar njut!
 Lät känslans rökverk för den hulda brinna
 Men tro dock verkligt ej på Din Gudinna.

Så länge Flickan än bland nöjens val
 Högtidligt suger Hebes gullpokal
 Hon syns en Ängel, sänd till Jordens dalar
 Och himmelsk godhet i dess öga talar.

För Dig, o Yngling, väl, behåll Din skatt.
 Den hulda trånar från sin bröllopsnatt
 I långsam tvinsot bort från all sin dyrkan,
 Liksom en murken helgonbild i kyrkan.

Ja! innan Kvinnans nio lustrer flytt
 Dess blomsterspira till ett ris sig bytt,
 I nattlig huva hennes myrtenkrona
 Och Venus själv – ah! i en sträv matrona.

Den skälmska Amor rymmer innan kort
 Från skrumpna kinden jagas löjet bort.
 Hon Gracen bort från nattduksbordet snäser
 Och kysser mopsar och postillor läser.

Men gode Gud! en femtiåra mö
 Så vild ej björnen går bland Norrlands snö,
 Så högt en retad Ocean ej svallar
 Så vilt ej stormen luggar skogens tallar.

Ej kvinnligt åskmoln skall min afton **bry**.
 I Sångmöns armar vill jag hänryckt fly.
 Ej höstlig rimfrost hennes lockar stänker
 Och tidens hand ej liljebarmen sänker.

Dess ljusa öga mörknar ej av hot
 Och ingen liktorn **kväljer** hennes fot!
 Ej harm, ej ålder **skall dess panna fåra**
 Ej kvinnlig ilska hennes kinder tåra.

O Sångmö! må jag, öm och älskogsvarm
 I mänskensnätter svärma vid din barm
 Må ljuvt förente vi tillhopa sitta
 Och lugnt se döden in i hyddan titta.

Ode

Gack med strider och list, Yngling, att värva Dig
 Lyckans trolösa nåd. Träla för guldets och
 Ärans feiska skimmer!
 Snart, en prunkande **Sybarit**,

Bo i marmorpalats: frossa vid silverbord,
Sug ur blixtrande guld eldigt **Konstantia**
 Och i sidengardinens
 Skymning yra vid frillors barm.

Usling! sällheten ej fjättras med gullkedjor.
 Ha! med blödande hand plockar Du rosorna
     Och i doftande gräset
 Lurar Ormen med slipad gadd.

Ack! en blomstrande dal, vattnad av tonfulla
 Bäckars irriga lopp, firad av ulliga
     Hjordars språng och en hydda
 Mellan böljande åkerfält,

Ack! att Gudarnes nåd detta beskärde mig!
 Än av surrande Bin, viskande popplar och
     Sakta klingande vågor
 Ljuvt jag sövdes i rosendoft.

Än med ensliga fjät, ginge jag drömmande,
 Stigens slingrade gång fram genom yviga
     Tegars böljande gullhav –
 Än vid aftonens purpurglans

I en grönskande lund, hänryckt jag lyssnade,
 Till Din himmelska sång, klagande näktergal:
     Saligt vemod mitt hjärta
 Fyllde då och en änglatår

Steg i ögat. Då rörd tillbad jag Skaparen
 När hans eviga Sol upp gick för skarorna
     När den åldriga Månen
 Väna blickar ur molnen göt.

Än i jollrande lag glättigt jag firade
 Julens heliga natt, sög ur den vandrande
     Silverbägarn förtjusning
 Sänkt mot rosiga Tärnans barm.

Himlen äras med fröjd. Vinkad av vårsolen
 Än på grönskande fält lustigt jag hoppade
     Ut, och ungdomens dansar
     Kring en blomstrande majstång såg.

O! hur vore Dig väl, klagande hjärta då!
 Vad? *lycksaligad så kunde jag avundas*
     Flärdens glänsande bojor,
     Ärans sköra *teaterguld*.

På Johannas Dag, d. 21 Juli 1813

O välkommen, dyrkade Johanna!
 Mellan blommor under lövets skygd!
 Sköna Flicka! här på kullen stanna
 Och lät ögat vandra kring vår bygd.

Ljuvligt grönska våra sommardalar,
 Tävlanade att taga Dig emot.
 Lövet själmant välver sig till salar,
 Blommans kalkar *ånga* vid Din fot.

Så ur vågen när den unga *Fröja*,
 Upp på *Cyperns* rika stränder *lopp*,
 Sågos träden sina kronor böja,
 Liljor *rinna* i dess fotspår opp.

Se, Naturen sina högtidskläder
 Bär med stolthet på Johannas dag.
 Trasten *gällt* i häckens grenar kväder
 Och ur almen skallar turturms slag.

Undra ej att rosor oss bekransa,
 Att vår uppsyn är så festligt glad.
 Hör, då Solen sågs i dag framdansa
 Ur sin gullport, vad vår Spåman kvad.

»Hell Johanna!« sjöng han, »gyllne stjärnor
 På dess ljusa framtids himmel stå.
 Henne Ödets sällan blida Tärnor
 Spinna lång och purpurfärgad trå.

Redan Fröja, i den lätta karmen
 Förd av svanor till dess möte far
 Och med runda liljevita armen
 Henne bringar rosornas tiar.

Purpurslöjan åt den väna bringar
 Trycker Bruden i sin famn och ler,
 Sen på låga, gullbestänkta vingar
 Amor svävat till Johanna ner.

Evigt skall han i dess sköte stanna,
 Evigt mysa vid dess änglabarm –
 Glädjens rosor kransa hennes panna,
 Nöjets lyra vila på dess arm.

Trefalt Hymen bröllopsfacklan svänger,
 Komus, kransad, vid hans sida står,
 Hebe ruset ur sin kalk förlänger,
 Gratien svävar i Johannas spår.«

Så han sjöng till blomstervirad luta
 Och vi gingo med ett tryggt hopp
 I vår krets att ömt Johanna sluta
 Och vi höjde glädjens lovsång opp.

Stadens Dotter! i vår lek Dig blanda,
 Månan lik, i blyga stjärnors krans.
 Kom att dricka våra rosors anda,
 Kom att stiga i en lantlig dans.

Till Kärleken

Dig Kärlek, från min känslas Vår,
 Jag vigt min lyra och mitt snille:
 På hoppets blomster, i Ditt spår
 Jag vandrat opp i Sångmörs gille.
 Hur mången gång, med hänryckt själ,
 Vid Månens sken i myrtendalar,
 Ditt lov jag klingat, och – likväl
 Med otack Guden mig betalar.

Karl Johan höjt sin segerarm –
 Europa sina fjättrar bryter
 Och Nordens Lejon än sin harm
 Kring blodbegjutna slätter ryter.
 Vad åskor av ett Jättekrig
 Från Ebros strand till Elbens ljunga!
 Männ ej Naturen ämnat mig
 Att dessa hjältebragder sjunga?

Måhända ock jag ämnad var
 I sanningarnas djup att leta,
 Och banorna för Solens char
 Och lagarna för stjärnan veta
 Att ana detta väsens dag,
 Som, gömd för dödlighetens öga,

För hjärtats känslor stiftar lag,
För Solars **kordans** i det höga.

O! Du som milt vid korsets stam
Ditt stjärnbeströdda huvud vilar,
Ur **kulor** vinkar ångern fram
Och tröst åt nödens tårblick smilar,
Ja vist Du tänkte, Religion!
Mig Templets gyllne harpa räcka
Att prisa nådens himlatron
Och känslans offereldar väcka.

Men intet hopp sin fyllnad vann –
I magisk boja evigt sluten
Jag fåfängt tillber min Tyrann
Och vekt försuckar livsminuten.
Snart i de mörka vilorum
Mig döden för och porten stänger –
Snart klagolutan evigt stum
I susande **cypressen** hänger.

Då skall en Tärna, frisk och glad
Som vårens gyllne morgontimma
Sig närma till min lägerstad
Vid aftonrodnans bleka strimma.
Och medan sakta dit hon går
Skall Västan kring dess slöja kryssa
Och fläkta hennes mörka hår
Och hennes rosenkinder kyssa.

Må häpen vid min grav hon stå,
En andaktstår i ögat ile
Och bävande hon viske så:
I ro den ädla Skalden vile!

Då skall i gravens svarta mull
 Min aska än av vällust spritta,
 Och Anden, öm och smäktansfull,
 Ur blåa himlar nedertitta.

Midnatten

Fåfångt Natten i sin mörka skrud
 Helig rysning kring Naturen **bjuder**:
 Fåfångt midnattsklockans dova ljud
 Från det gråa kyrkotornet ljuder.
 Ha! på svandun leker Kärleken:
 Ej av spöken han förfärats än.

Ja! på bädden höljd av månskensflor
 Viges Flickan in i nöjets lekar:
 Varje skatt åt älskarn hon förtror,
 Ingen ros dess öppna Eden nekar.
 Arm förtroligt lindar sig om arm,
 Barm förtroligt lutar sig mot barm.

Du vars silvergråa **skimlar** nu
 Långsamt **nattens dunkla zenit** trampa,
 Bleka **Cynthia!** skall en gång ej Du
 Mig och Tärnan röja vid Din lampa,
 Glädjedruckna, som i himmelen
 Yra kyssar ge och ta igen.

Tusen hymner, Midnatt! skola då
 Från min harpa till Din ära stiga:

Blomsterkransad, **Amor!** skall jag gå
 I Ditt Tempel att till präst mig viga.
 Än jag sjunger för ett ovisst hopp,
 Giv mig Döden – eller fyll det opp.

Gunlög

I barndomsåren, mången gång,
 Vid Månens sken och vakans sång
 Jag satt, i lugna sommarkvällar,
 Med kinden stödd mot **Sagas** barm,
 Omslingad av dess hulda arm
 Vid runans mossbetäckta hällar.

En spegel, bländande och klar,
 Där **hamnar** av förgätna dar
 Ur nattens gråa famn sig höjde
 Framför min blick den hulda höll:
 På en med tjusning ögat föll
 Bland tusen bilder där det röjde.

O Gunlög! det var Dig jag såg,
 Vid **Segergudens** bröst Du låg
 Och glädjetårar kinden stänkte
 Och fylld av **Kvasers helga blod**
 På marmorhällen bågarn stod
 Och Månen genom gallret blänkte.

Då svällde gossens unga barm
 Av hemlig vällust. Rörd och varm
 Han tänkte på ett framtidskväde.

En trollkraft sig i hjärtat smög
 Och duvan med en [murgrön](#) flög
 Ur skogens klyftor till den spåde.

Då rörd av Dina trollbehag
 Jag svor, o Gunlög att en dag
 Din ära se av mig förklarad
 Och hänryckt åt Ditt minne svor
 En helig sång, av [dvärgars kor](#)
 Ur [Manhems](#) grottor återsvarad.

Men snart på livets törnestig
 Jag glömde sången, glömde Dig
 Och grät i dystra sorgedalar.
 Till Skalden då som tröslös grät
 Du nedsteg i Ditt majestät
 Från [Valhalls](#) stjärnbeströdda salar.

Som dagen ler från Västerns rand
 Så log Du, Gunlög: av Din hand
 Mig diktens gyllne harpa räcktes.
 Din bild jag kände straxt igen
 Och Snillets gudalåga än
 Ur natten av mitt hjärta väcktes.

Hell, Hell Dig, gyllne harmoni.
 Din stämman söver plågans skri
 Som källans sorl den trötta Jägarn.
 Vid stormens tjut och åskans knall
 Jag gudalugn dock sjunga skall
 Om kärleken och [bragebägarn](#).

Natten

När Äge bärgar Solen

Och jorden svepes i en sorglig dimma,
 När stjärnorna kring **polen**
 Som dystra lampor i ett gravkor glimma,
 Sitt välde Gudar då på jorden fira
 Och mänskan **typiskt** hyllar **dödens spira**.

Tyrannens höjda bila

Ej mera hotar, blixtrande mot dagen.
 Han själv i maktlös vila
 Av drömmens **gissel** blir på svandun slagen.
 Ur sömnens **vallmoskålar** läskas slaven
 Och allas lotter jämnas som i graven.

Dock än, bland Jordens söner

Är Skalden ensam **livbenådad** vorden
 Och Natten honom kröner
 Vid Månens sken till Konung över Jordan.
 Dess gyllne kronor till hans fot sig sänka
 Och öppna Himlar över honom blänka.

Hans öga **Friggas** möter

Där tyst på fjällens höga stol hon sitter
 Och liljefingrad sköter
Sin vida slända, prydd av stjärnors glitter
 Och **Saga** svävande från himlen neder
 Fantastiskt drömmarn bland ruiner leder.

För honom Skogens Brudar

Med daggigt eklöv sina huvun kransa,

I vita silverskrudar
 För honom dalens muntra älvor dansa,
 Då silvergråa, bladbekrönta näcken
 Sin harpa slår i månbehlänsta bäcken.

I ljuvlig fred han talar
 Med Fädrens andar som på molnen sväva:
 Till Evighetens salar
 Han dristigt vågar sina blickar häva
 Där glädjens harpor evigt ej förstummas
 Och salighetens fulla mjödhorn skummas.

Ej Skaldens nöjen blandas
 Med hopens. Därar i hans tjäll ej stoja.
 Ett högre liv han andas
 Och Andar skämta i hans rosenkoja.
 Med desse lyftad över stoftets öden
 Hans gudaliv besegras ej av döden.

När Månens blickar gjuta
 Sig till min grav, ej prydd av blåa minnen
 Min skugga dock skall njuta
 Naturens fågring än med änglasinnen,
 Skall ofta vandra under dessa ekar
 Som tjuste lyssnat till min harpas lekar.

Till Skönheten

Du Skapelsens **demant**, Naturens krona!
 Om Dig, o Skönhet, skall min harpa tona,
 Med festligt **samljud** – Dig jag, rörd, vill ge
 I helga lundar, sångens rökelse.

O Härskarinna! Som, ur låga dalen,
 Ett **sanslöst** offer än för kärlekkvalen,
 Mot **Febus** evigt **Klytia** vänder sig –
 Så allas blickar tjuste följa Dig.

Som **Dagens Konung** sänker milt sitt öga
 Från gyllne **charen** i **det safirhöga**
 Och strömmar liv till alla väsen ner –
 Så ljus och glädje Du kring Jorden ler.

Om Du ur tingens helga plan försvunne,
 Om ej Din Sol på livets himmel brunne,
 Ett rysligt mörker Alltet överdrog
 Och varje väsen tynade och dog.

Hur brann, o Skönhet! ej, från barndomsåren,
 För Dig mitt hjärta! När den milda våren
 Av sippor kransad sjönk till Jorden ned
 Och **ambraångor** över Jorden spred:

När häckens blommor smektes ömt av vinden,
 När gråa göken sjöng i höga linden
 Och källans silvervåg i dalens famn,
 Melodiskt, Kärlek! suckade Ditt namn:

Då sprang jag glättigt ut ur vintrens hydda,
 På gröna fält, av hyacinter prydda,
 Där fri jag irrade och oskuldsfull,
 Med blomster krönt om **veka** lockars gull.

Omkring mig logo grönskan och **azuren**,
 I famnen av den blomstrande Naturen
 Jag gudarusig låg och älskogsvarm
Adonis lik vid **Cytheréas** barm.

Och **Kastaliden** var mig ren till möte:
 Hon upptog gossen i sitt kyska sköte
 Och lärde honom gudars språk förstå
 Och rädda toner på sin harpa slå.

Vid ekens rötter, i den skumma lunden
 Jag ensam låg, i gyllne aftonstunden.
 Sin drill i trädet näktergalen slog
 Och genom löven **Fröjas stjärna** log.

Då intogs själen av en sällsam trånad,
 Då tändes hjärtat av en mystisk **brånad**
 Och idealet, hulda fantasi,
 Stod upp förklarad, vid Ditt féeri.

En Kvinna var det, skönast ibland Tärnor –
 Dess kinder lågor, hennes ögon stjärnor,
 Som **parisk marmor** glänste hennes arm
 Och bruna lockar lekte kring dess barm.

Med saligt löje hon sin famn mig sträckte,
 Ur lugnets dvala hennes blick mig väckte –
 Jag ville störta i dess öppna famn,
 Men ack! hon flyktade, en luftig hamn.

I tomma rymden mina suckar brunno,
 På silverliljan mina tårar runno.
 Från denna stunden jag med fuktad blick,
 Vid Månens sken, i ödemarker gick.

Än såg jag henne i den hulda drömmen,
 På andra sidan **fraggbegjutna** strömmen,
 På klippans hjässa än hon höjde sig
 Och vinkade med snövit hand åt mig.

Men sam jag modig över flodens vatten,
 Försvunnen var hon som en blix i natten,
 Besteg jag bergets furukrönta topp,
 Ur låga dalen såg hon trån matt opp.

Farväl då, skuggbild! – Livets tomma fröjder
 Ej mer mig locka. Nu, från korsets höjder,
 Mig Religionen, ur begärens strid,
 Förtroligt vinkar till sin helga frid.

Till Bacchus

O Bacchus! på vars kinder
 Den rosenröda Våren
 Av bleka åldren ej förvandling lider,
 Som gyllne rankan binder
 Om balsamsrika håren
 Och väldig tjusning med Din tyrsus sprider.
 Med rädda fjät jag skrider
 O Evan! till Ditt altar
 Där offerskålar svalla,
 Där segerhymner skalla
 Och Komus själv din offertjänst förvaltar.
 O! se till Skalden neder
 Som heligt knäböjd i Ditt Tempel beder.

Vid Lunas matta blickar
 Och aftonstjärnans lågor
 Jag fåfängt Venus mina rökverk tänder.

Och mången eldssuck skickar
 Från *Skaldekällans vågor*
 Att fridlös irra omkring hav och länder.
 Och rör med veka händer
 Romansens ömma luta,
 Att näktergalen tiger
 Och *Nymfen*, hänryckt, stiger
 Ur flodens grotta opp, att sången njuta.
 Min sång ej *Amor* vårdar,
 Ej *Pafos* öppnar sina rosengårdar.

Och nu, med ångrens smärta
 Jag räcker bönen's armar
 Mot Dig, *Lyaïos!* väckt ur mina Drömmar.
 Ditt kärleksrika hjärta
 Av ålder sig förbarmar
 Och dödlighetens knappa lotter *ömmar*.
 Från Dig all glädje strömmar –
 Till låga Herdekojor
 Till gyllne Kungasalar
 Du lidandet *hugsvalar*,
 Gör tiggarn rik och löser trälens bojor.
 Du Skalden visst ej vägrar
 Att suga tröst ur Dina gyllne *bägrar*.

O Bacchus mig benåda
 Och linda kring min hjässa
 En skön *tiar* av friska purpurduvor.
 Jag *liknöjd* sen vill skåda
 Hur *Cypern! Din Prinsessa*
 Förbi mig åker *förd av silverduvor*.
 Fritt sväve flor och huvor,

Fritt rassle sidenslöjor
 O! säkert Amor skonar
 Mitt hjärta – Bacchus tronar
 Därinne ju – där rymmas inga Fröjor.
 Mot tyrsens allförmåga
 Förgäves krigar lilla Gudens båga.

Du värdes mig beskära
 Att sjunga Dina bålar,
 O Fader Evan! – så bland Skalders flockar
 I evig ungdomsära
 Anakreon ju prålar
 Med vinrev krönt om silvergråa lockar.
 Än vandrarn blommor plockar
 På Bellmans grav att kasta,
 Och lyft av Dig, o Bacchus!
 Mot himlens stjärnor Flaccus
 En tonfull svan i lyrisk flykt, ses hasta.
 O Evan! lät bland dessa
 Min bild ock ställas, med bekransad hjässa.

Ej livet mig behagar –
 Ej alltid bågarn skiner,
 Ej alltid heller man den tömma mäktar.
 Rök äro våra dagar
 Och alla Jordens viner
 Dock blotta dräggen av Olympens nektar.
 Dit opp mitt hjärta smäktar
 O Fader Evan! hör mig,
 Kring breda skuldror kasta
 Din panterfäll och hasta
 I segervagnen glättigt ned och för mig
 Från jordens låga dalar
 Med tigerspannet opp till Jofurs salar.

Verser, avsjungne då
 Studenterne Ahlberg, Zimmert och Schough
 blevo Medico-Philosoph. Candidater
 i Uppsala den 8 Juni 1814

I Bröder, som av [Aesculap](#)
 Nu tänken lära Er att häxa,
[Vid Rhen, i Ungern och på Kap](#)
 De bästa hälsoörter växa
 Ja, klämda [Guldcitronens saft](#)
 Förenad med [Jamaicas Nektar](#)
 O, Bröder! har en hälsokraft
 Som liv i döden gjuta mäktar.

När denna ädla Medicin
 Ur skimrande [Kristallen](#) flyter
 Sig ledsnadens [Rabarber-min](#)
 I väna [löjen](#) straxt förbyter.
 Med rosor i sitt bleka hår
 Bland friska Tärnor Gubben skämtar
 Och Gumman, glömsk av sjutti år
 Föryngrad i [Kadriljen](#) flämtar.

Om gamle [Jofur](#) så befängt
 Med [Hebes Nektar](#) sig ej retat
 Snart lugn åt [Junos bröst](#) Han skänkt
 Och Fabeln ej så mycket vetat.
 Om [Tithon](#) blott för varje natt
 Tog in en dosis Punsch, [ostridigt](#)
 Hans rosenkrönta Maka satt,
 I gyllne vagnen ej så tidigt.

Oss fåfångt hundra **Res-Aptek**
 På färden genom livet följa
 Förgäves, ack! mot vädrens svek
 I tunga pälsar vi oss hölja
 Det skumma hus, där **Pluto** bor
 Dock målet blir för allas öden;
 Ty ingen ört på jorden gror,
 Som räddar våra liv för döden.

O, Bröder! I begynnen väl;
 Så hasten att Er bana fylla
 Då skall, vid **Bacchus**, ingen Sjal
 För **Charlataneri** Er skylla.
 När Patienterne förmå
 Att kröka armen och att svälja
 Vad andra läkemedel då
 Än druvoblod och **Arrak** välja?

Vilan

Gudarne sig evigt stänga
 In i blåa himlasalen,
 Och med rosenläppar hänga
 I den **fradgande** pokalen.

Vildare än nordanilen
 Hasta sekler över jorden:
Solens gyllne stad vid Nilen
 Är till grus och aska vorden.

Tätt med marken segrarns plogar
 Jämnat ha [det stolta Troja](#).
 I [Akajas](#) lagerskogar
[Greken skakar än sin boja](#).

[Tiberns vilda örn](#) ej ljungar
 Mer till kamp – och krönt av lager
 Följd av [kedjesmida Kungar](#)
 Romarn i triumf ej drager.

I, o Gudar sorgfritt dricken
 Era rosenkrönta viner
 Och med liknöjt öga blicken
 Neder till vår Jords ruiner.

Samma frid de sällas andar
 I [Elysiens](#) skuggor njuta
 Där med källans ljud sig blandar
 Klangen [Orfeus!](#) av Din luta.

Rusade av [Lethens](#) vågor
 De på sina bäddar glömma,
 Livets glädje, livets plågor
 Och i evig stillhet drömma.

Se, hur fjällens strida floder
 Genom fält och skogar ila
 Rastlöst till sin blåa Moder
 För att vaggas där till vila.

Så till lugnet mänskan trängtar
 Och i graven först det finner.
 Dock, den frid hon efterlängtar
 Genast här den vise finner.

Han att dö i eterhöga
 Marmorslott ej dårligt önskar.
 Honom det bekymrar föga
 Om av lagrar bädden grönskar.

Varför ej där bäcken kryssar
 I den skymning lönnar sprida,
 Somna efter vin och kyssar
 Vid en älskad Flickas sida?

Druvor, smek och rosenbäddar!
 Endast så vi ren på Jorden
 Tömme kalken Hebe bräddar
 Vid de gyllne himlaborden.

Till Bacchus

Hell den Gud, som blomstrande tyrsen för!
 Ingen Gud så mäktiga under gör,
 För hans anblick pannornas moln försvinna
 Och av glädje tårade ögon brinna.

Än han virkar kärlekens blomsterband,
 Än med svärdet väpnar han kämpens hand,
 Vredens eld, vid bågaren, än han väcker,
 Än i vinets fradgande svall den släcker.

Ömt han lossar kedjan som trälen bär,
 Livar gubben, tiggarn i purpur klär,
 Återgiver sjuklingen rosenfärgen
 Och i jätte byter den svaga dvärgen.

Lov ske Bacchus! mäktig och god är han!
 Mig allena Guden ej frälsa kan.
 Ingen allmakt helar ett krossat hjärta
 Ingen balsam lindrar dess grymma smärta.

Kom Du fordom, Vinets och glädjens Gud!
 Krönt av murgrön, klädd i Din panterhud
 Följde nöjets kograde Gud i spåren
 Och Apollo – glorian brann om håren.

Då med eldig hand jag pokalen tog
 Drack de milda Gudarne till och log.
 O! I flydden, tjusningens gyllne tider!
 Säj, vem Gud nu ömmar de kval jag lider?

Ingen ros bekransar mitt rivna hår,
 Ingen druva gråter sin purpurtår
 I min tomma bägare – tom som världen,
 För mitt öga – hasten, o Gudar! färden.

I sitt sköte havets Gudinna ren
 Titan slutit – stjärnor med gullrött sken
 Sakta fram på himmelens fäste bryta,
 Månans silver darrar på böljans yta.

Fåfängt, ack! mot himlen min tårblick ser
 Ingen Venus hastar ur molnen ner.
 Sångmön själv förglömmar sin älsklings plågor
 Där i dans hon svävar kring källans vågor.

Er, o Nöjen! prise en annan Skald
 Av sitt hjärtas tacksamma fröjd befalld!
 Kring hans lockar rosor och murgrön vriden!
 Ack! för mig är rosornas tid förliden.

Länge nog om feiska land jag drömt,
 Hebes gyllne, fragdande kalk jag tömt.
 Ensam nu mot tjusningens blåa länder
 Räcker Skalden bedjande sina händer.

Bönhörelsen

Romans (Efter A.W. Schlegel.)

Sköna Fatma! här i parken
 Åtta mandelträd sig höja.
 Kom av deras täcka blommor
 Lukt och öga att förnöja.

Tvenne näktergalar sitta
 I vart mandelträd och sjunga.
 Kom, ack kom! att rösten höra
 Av de spädas silvertunga.

Under trädens valv en källa
 Gjuter sorlande kristallen.
 Varm är natten. Kom och vila
 Vid de friska silversvallen.

Alla nätter här, du grymma!
 Ren jag vankat, flere månår.
 Du ur fönstret dock ej blickar
 Tröst åt älskaren som trånår.

Se, jag känner alla stigar –
 Länge har jag kringgått buren.
 Där vid törnbeväxta kullen
 Lätt jag klättrar över muren.

»Stygga Abdul! endast nattvak
Och bekymmer Du mig skaffar.
Sakta! sakta! att ej mamma
Vaknar opp och mig bestraffar.

Stygga Abdul! jag då måste
Smyga ned så här i natten,
Bada mina späda fötter
Uti daggens glesa vatten.

Goda Abdul! bara varsamt
Du från muren ned Dig svingar.
Tank om skadad här du bleve!....
Ack! vad oro du mig bringar.«

Ljuv Nattmusik

(Efter A.W. Schlegel.)

Sakta löser harpans klang
Dvalan som **mitt öga tvang**.

Heta, mina kyssar brunnit
Nyss på Flickans sköna barm:
Famnad av **dess såta** arm
Sömnens gudar nyss mig funnit.
Hon från bädden ren försvunnit
Att med silvertoners lopp
Väcka mig ur dvalan opp.

Sprider dagens milda ljusning
Redan ett förrädiskt sken?
Vill hon mig förjaga ren?

Himlatoner! med er brusning
 Väcken mig till ny förtjusning
 Eller på er lugna ström
 Vaggen ned en kärleksdröm.

Harpan i ditt sköte sluten
 Rörd av dina händer är
 Kuttrar därför ömt begär.
 Mildra över mig besluten!
 Mången fröjd är än ej njuten.
 Upphör med din harpolek,
 Börja åter med ditt smek.

Den Vandrande Riddaren

Kring torg och gator jag en främling irrar
 Med tysta hopp.
 Till varje fönster, under tiden, stirrar
 Mitt öga opp.

Och ser jag där en älskvärd Tärna sitta
 Med lockigt hår,
 Så häftigt genast mina ådror spritta
 Och hjärtat slår.

Med själen uppfylld av den änglaljuva
 Jag går min stig,
 Och se! på avstånd skymtar där en huva –
 Hon nalkas mig.

Det tunna floret lätt åt sidan svävar
 För västans vind.
 Jag ser en stjärnblick, och mitt hjärta bävar
 En rosenkind.

Men nu där skylten vinkar mig att dricka
 Jag stiger in.
 Som [Hebe](#) dejlig, trippar där en Flicka
 Och hon är min.

Dess blåa ögon magiskt mig förtjusa
 Dess silverröst,
 Och mer än vin dess purpurläppar rusa,
 Dess unga bröst.

Nu i en sal, där flickor, utan ända
 Vid kronors glans
 Och instrumenters gälla då sig vända
 I yppig dans,

Jag stiger in; då fattar kärlekssmärta
 Mig rätt, o ve!
 I tusen bitar villigt nu mitt hjärta
 Jag delade.

[I flickans lockar om demanter höja](#)
 Dess majestät
 Och rasslar ned en yppig sidenslöja
 I hennes fjät,

Om utan silke, guld och ädelstenar
 Hon enkel går,
 Och blott en [hornkam](#) skimmerlös förenar
 Dess långa hår,

Om med **junonisk** värdighet hon skryter,
 Är **cypriskt öm**,
 Om tyst hon sitter eller talet flyter
 Som klippans ström,

Om hennes lock av guldets fågring prålar,
Agatsvart är,
 Om själens **löje** ur dess öga strålar
 Fördolt begär,

Är allt detsamma – lika kärleksiver
 Dock för mig rår
 Och varje skönhet som en blick mig giver
 Mitt hjärta får.

Moln av dimmor hemskt sig lyfta

Moln av dimmor hemskt sig lyfta
 Opp ur diktens blomsterängar,
 Sorgligt dör i bergets klyfta
 Ljudet av **Apollos** strängar.
 Redan **Solens milda Syster**
 Sjunker ned i havets vatten
 Blodig, skälvande och dyster –
 Mörk kring jorden vilar natten.

Och i myrtendalen redan
 Stannat med sin lek **behagen**:
 Till **Olympen** längesedan
Venus for av svanor dragen.

Ej jag ser, av **druvor kransad**
Vinets Gud och nöjets Fader,
 Ej hans gyllne vagn, omdansad
 Utav glödande **menader**.

Tom och själlös är Naturen:
 Skönhet! ej **Din krona strimmar**
 På den svartnade **azuren**,
Orfei lyra där ej glimmar –
 Endast hotande kometer
 Sänka sina röda **glavar**
 Genom himlens mörka **eter**
 Och sig röra kors och gravar.

O! de lämnat jordens stränder
 Hoppet, drömmarne och fröjden:
 Nu min skumma blick jag vänder
 Tårfull mot försoningshöjden.
 Du med stjärnorna kring håret
 Och med fridens palm i handen,
 Religion! ur villospåret
 Vägled över bråddjup Anden.

Lär mig, Höga! att förakta
 Allt vad jordens **undran röner**,
 Blott den krona eftertrakta
 Som i himlen Dygden kröner,
 Och på hjärtats altar vårda
 Hoppets gudadända lågor,
 I förtröstans marmorhårda
 Pansar klädd mot död och plågor.

Ond och besvärlig är tiden

Ond och besvärlig är tiden i vilken jag lever, o Gudar!
 Dubbelt värre dock är livet jag lever däri.
 Tyckes det ej som en klarare dag för Jordan sig tänder
 Sedan i stormar och natt länge hon vakat med gråt?
 Fåfångt ur slumren väckt **den blodiga Örnen från Elba**
 Åter mot **Galliens fält** vände sin ilande flykt
 Slog på den heliga tronen ned och fattade viggan.
Wellingtons hämnande blixt jagade honom på nytt
 Längre i landsflykt bort på **en vildare klippa i havet**.
 Ensam och sörjande där evigt **förbida** han skall.
 Men från sin vandring, ack! till den älskade fädernesjorden
 Vänder min irrande blick åter – vad skådar jag där?
 Kronor av **ax och oliv**, o Svea! Din hjässa bekransa
 Mild på Din Konungastol sitter den **Trettonde KARL**.
Tvillingkronornas guld omskimra hans silvrade hjässa.
 Vitt över **Skandiens Ö** härskar den spira han bär,
 Och i härarnes spets **Karl Johan** den väldige glimmar,
 Kommande seklers fröjd blomstrar i **Oscar** ju opp. –
 Himmel! vad **båtar** väl mig att Heroernes lysande ålder
 Födes på Jordan igen? Ödet i bojar mig läst.
 Ej mig blanda jag kan i kretsen av klappande händer,
 Kan ej sjunga triumf – stämman förkväves av gråt.

Sångernas **gulltid** blomstrar ännu och eviga kransar
 Snillet sig vrider. Högt över **Germanias fält**
 Klingar Din lyra, o **Schlegel**! då **Solens mäktiga Dotter**
 Tolkar i **Gallernas språk Fadrens orakler** på nytt!
 Och i en dödligs **hamn** än vandrar den gyllne **Serafen**,
 Han som **Martyrerna** sjöng, **Atalas kärlek och död**.
 Glöda ej Nordens fält av diktens himmelska rosor?

Brage i Manhems bygd stiftar ett rike igen.
 Baldurs härlige Skald förtjusar det lyssnande Dana
 Mäktigt vid Lögarns strand brusar Din harpa, o Ling!
 Åter av leende Gudar befolkas den sorgsna Naturen.
 Näcken sin trollmusik spelar i floden på nytt.
 Stolt framvandrar i tallarnes skygd grönmantlade Skogsfrun,
 Dvärgar i klyftans djup hamra sitt blänkande gull.
 Valhall öppnar sin lysande port, den för Sekler tillbaka
 Slutne. Ur högarnes famn lågande Hjältar stå upp.
 Skalder! ej mera Er sång till helig tävlan mig väcker.
 Ej av Ert ljuvliga spel dövas den smärta, mig tär.
 Blödande, maktlös, slagen i fjättrar jag ligger vid Jorden.
 Färden kring Himlarne ej mäktar jag göra med Er.

Stode en Hjälte ej opp att hämna de suckande folken,
 Klingade ingen teorb känslor i dödligas bröst,
 Skulle dock retande Flickor beströ med rosor vår bana.
 Kärlekens himmelska tron evig som tiderna är.
 Skryt ej, förmäten och stolt, med undersköna Hjältinnor,
 Grekiska Fabelvärld! kvinnor för vilkas behag
 Kämpar varannan mött i blodiga strider och städer
 Störtat i grus eller Zeus lämnat sin höga Olymp,
 Än till en snövit tjur bland Agenors hjordar förvandlad
 Än till en smäktande svan, än till ett gyllene regn.
 Jag till mitt eget fördärv har skådat en skönare Tärna.
 Henne Amanda blygt nämnde min bävande sång.
 Skönare dansar ej Solen fram i det lågande Östern,
 Mildare Cynthia ej blickar från skyarne ned. –
 Gudar! för mig ej blomstrar dess mund, dess rosiga kinder,
 Icke av ömhet för mig strålar dess himmelska blick,
 Därför skall även mitt liv sig i enslig jämmer förtära
 Därför med gråtande ljud klingar min sorgsna teorb.

Spindelen

Epigram

Fryne! vi hatar Du så mångbenade Spindeln – o, lämna
 Stackarn i ro – som Du fordom en flicka han var.
 Gyllene lockar sig ringlade då om den glänsande pannan,
 Kindernas roseneld Eos fördunklade då.
 Blickarne strålade ömhet och barmen sig höjde av vällust.
 Silvermelodisk dess röst tolkade kärlekens lov.
 Nu en föraktad spindel hon är, den stackars Arakne –
 Ja, men flickornes konst övar hon listigt ännu.
 Se, ur sitt sköt vad fina, omärkliga trådar hon spinner
 Och till ett magiskt nät väver dem sedan ihop.
 Tyst och ärbar sitter hon nu och lurar på rovet.
 Ve den arme som dit vänder sin irrande fart.
 Se, hur yppig och stolt, gullskimrande fjäriln, den sprätten
 Dansar i luften, men ack! fallen i nätet han är.
 Sprattlar och ber – förgäves! med brunstiga kyssar hon sugar
 Honom så kärligt till dess skinet allena är kvar.
 Männe sin konst hon förglömt, vad tror Du, förföriska Flicka?
 Männe dock Kvinnans list större än spindelens är?

Till Öland

Du täcka ö, som, lik en brud,
Ur Näckens famn i blomsterskrud
Dig höjer gent mot Smålands tallar
Och Kalmar tusenåra **vallar**.

Dig väna Öland! prisar jag,
I enslig ro vid lutans slag.
I lönnars skymning stod min vagga
Vid dina kusters **silverfragga**.

Som barn på dina fält jag sprang,
Som yngling där den första klang
Jag slog i säll erotisk yra,
På nöjets rosenkrönta lyra.

Ja hell dig Öland! festligt skön,
Så blomsterrik, så frisk och grön.
Omkring dig **nardusångor** sväva
Och gyllne ax din mantel väva.

Av fiskar en försilvråd här
Omvimlar tallöst dina skär.
I dalen sorgfritt lammet hoppar
Och biet suger blommans knoppar.

Ljuvt klingar skogens näktergal
I dina ekar sina kval
Och mäktigt susa skaldedrämmar,
I dina björkar, dina strömmar.

På fälten älvor gå i dans
 Och näcken med sin gröna krans,
 Vid aftonstjärnans tysta lågor
 Sin harpa slår i bäckens vågor.

Ur ättehögens mörka famn
 Sig reser mången stålklädd hamn
 Och kullarne av drakeld glimma,
 I nattens hemskefulla timma.

I skogens sköte vandraren
 Hör festens sorl med bävan än.
 Från borgens mossiga ruiner
 Dem nattens måne stumt beskiner.

Måhända, Öland! aldrig mer
 Jag dina parker återser,
 Och kysst av milda ambraväder
 På dina blommor hänryckt träder.

Men andens utflykt är ej stängd
 Av floder, berg och öknars längd.
 På diktens lätta purpurvingar
 Till dina bygder han sig svingar.

Där samlas mytens Gudar än
 Förtroligt kring sin forna vän,
 Och rosenkrönta fantasier
 Omdansa lyrans harmonier.

Där går mitt hjärtas ideal
 I skötet av en fridsam dal,
 Med rosenhy och svarta lockar
 Hon dejlig går och rosor plockar.

Där står vår hydda upp igen,
 Av höga lönnar skuggas den.
 Och duvor, som kring taket fara,
 Sin kärlek kuttrande förklara.

Av ljumma sommarväder här
 Den gyllne säden vaggad är.
 Där återljuda starars kväden
 I kronorna av päronträden.

Här silverlammen vid en å,
 I purpurfärgad väppling gå
 Och där med svalkan i sitt sköte,
 En mörkgrön skog gör ögat möte.

Här vandrar än kring blomsterland
 I popplars skjul vid källors rand
 Av liljor prydd och snövitt siden,
 Min forna syster samvetsfriden.

Guds Änglar till dess rosenlund
 Nedsväva än i kvällens stund
 Från månans silverklot och sjunga
 Julpsalmer för den evigt unga.

Än ofta i en morgondröm
 Hon nalkas mig, så blid och öm.
 Lik bäckens sorl i ambradalar
 Ljuvt viskande hon till mig talar:

»Vi brottsligt övergiva mig?
 Vi från den lugna blomsterstig,
 Där vi i vårdoft vandrat båda
 Dig störta i begärens våda?»

Vad sökte du i andra land?
 Se för de veka kärleksband,
 Dem jag av liljor spunnit hade
 I tunga järn dig själv du lade.

Minns du ej mer försvunna dar?
 Mer skön då vårens mantel var,
 Mer härlig Solens **Drott** i öster
 Bröt fram vid skogens fågelröster.

Av mina kyssar blev du väckt
 Med dagens första morgonfläkt,
 Sövd i min famn var gång då kvällen
 Såg stjärnbekransad ned på tjällen.

Ack! för en skugga blott av väl
 Du sålde dig till stoftets träl.
 När mig bor sällheten och freden
 Blott i min hembygd blomstrar Eden.

Bedragne hör! den krans jag är
 Som segraren vid målet bär;
 Jag är den drömda älskarinna
 Den varje yngling söker vinna.

Ej sagans mening du förstod
 I **vansklighetens dunkla flod**
 Ur helgedomen du dig sänkte,
 Vad när dig var du fjärran tänkte.

Upp nu, o sorgsne Riddare!
 Försvunnen är din älskade.
 I berget sitter hon bedrövad
 Av en fientlig jätte rövad.

Månghövdad, klädd i fasans prakt
 Kring häktet tidens orm sig lagt;
 Fem lömska sinnen, [sju metaller](#)
 Omspeja vaktande dess galler.

Upp och din Brud förlossa då!
 Tag dygdens helga brynja på,
 Låt korsets sköld från skuldran klinga,
 Upp och demonerna betvinga!

Än sakta viskar jag ditt namn,
 Än kärligt öppnar jag min famn –
 Hell dig om åter min du bliver
 En himmel jag i hemgift giver.«

[Allt sen människor först](#)

Allt sen människor först bebyggde den blomstrande Jorden
 Ingen dödlig som jag brunnit av kärlekens eld.
 Dock för en enda, retande Mö mitt hjärta ej klappar,
 Vid sin triumfvagn en icke i kedjor mig läst.
 Hårdare, Bröder! mitt öde är. Jag älskar dem alla
 Alla i feiska band snärja min fladdrande själ.
 Varje gungande barm i mitt hjärta väcker begären
 Varje strålände blick byter i lågor min blod.
 Salig jag prisar den Man som ägnat en blomstrande Flicka
 Dyrkan och känslor och liv; vore hans älskade ock
 Kall som drivan på Alpernas spets och hård som graniten
 Skulle hans böner till slut röra den grymma ändå.
 Så [Propertius](#) förr vid Tiberns blommiga stränder
 Vann med sin klagande sång [Cynthias löje](#) och kyss

Helikons topp han besteg att den älskade **kransar här vira**
 Och av sin Flickas hand Skaldernas lager han fick.
 Himmel! vad fröjd att fångslad i Tärnans kärliga armar
 Tryckt till dess svallande barm sucka och njuta och dö.
 Ödet ej älskaren **hinner**: hans liv är en vila på rosor
 Milda som harpans ljud klinga hans dagar förbi.
Skickelsen ej åt mig **den himmelska lyckan** bestämde
 Icke av purpur spann **Parcen** min levernes **trå**.
 Vitt över brusande hav, lik **Noaks duva** min kärlek
 Svävar och ej en gren finner att vila uppå.
 Evigt med nya **fantomer** Du gäckar mitt öga, o **Amor!**
 Evigt med nya sår **kväljer** Du, grymme! mitt bröst.
 Om vid kronornas sken och fiolernas ljud från orkestern
 Jag i **Thalias hus** sitter en afton och ser
 Flickans **olympiska** anlet omdarrat av krusiga lockar
 Stråla i rosenglans under en blomstrande hatt
 Eller dess barm, av pärlor bekrönt, försmäktande vaggas
 Häftigt mitt hjärta strax svider av kärlekens pil.
 Nu vid en pipas ljud **förhänget** sig rasslande höjer
 Och en Hjältinna stolt tågar på bräderna fram.
 Hon förtrollar mig straxt; jag glömmet min tjusande granne
 Och för gycklerskan blott öga och öra jag har,
 Hon må sväva, vid strängarnas takt, i luftiga dansar
 Eller med dolken i hand tala **patetiska** ord
 Och ej svalkar den tanken min brand att tjuserskans rosor
 Endast äro ett lån, alla dess känslor en dikt,
 O! jag älskar så högt att bedras av den flyende villan
 Och i min känslas rus endast Gudinnor jag ser
 Åter vid pipans ljud förhänget sig rasslande sänker
 Hem med drömmande fjät vandrar jag ensam och stum.
 Ser jag en Flicka då vid lyktornas gullröda skimmer
 Tätt vid sin älskares arm smyga till kärlekens fest
 O! då betages mitt bröst av en kvalfullt svallande **brånad**

Länge stirrar min blick efter de lyckliga två.
 Ack! det sällhetsbegär som fräter mitt glödande hjärta
 Aldrig på jorden det skall fyllas och ända mitt kval.
 Dock ur himlarnas famn den belönande kransen mig vinkar,
 Dit med en barnslig tro stiger min tårade blick.
 Venus Urania där mig öppnar ett moderligt sköte,
 Fyller med tjusning mitt bröst, kransar med stjärnor mitt hår
 Där skall jag fläta min glänsande hand i Helgonens dansar
 Där skall harpan av fröjd klinga till pol ifrån pol.
 Formen jag älskade blott och formen är Gudomens spegel
 Skild från materiens slagg evigt han tjusar mig där.

Avsked till Sånggudinnan

O Sånggudinna!
 I offerlunden
 Lät Skalden träda
 För sista gången!
 Lät kyssar brinna
 I avskedsstunden,
 Lät Skalden kväda
 Den sista sången!

Som barn jag redan
 Dig låg på armen –
 Med gudakväden
 Du jollrarn födde
 Som Yngling sedan
 Jag brann på barmen
 Där lagerträden
 Sin skymning strödde.

Snart tåren blänkte
 I ögat – vädren
 Förströdde håren.
 Då ned från Pinden
 Du mildt Dig sänkte
 I purpurklädren
 Och kysste tåren
 Från rosenkinden.

Ej mer Najaden
 I grottan vilar
 Och låter kullra
 Längs marmorhällen
 Sin urnas bölja
 Ej Oreaden
 Med skarpa pilar
 Och kograd skullra
 Jag ser på fjällen
 Diana följa.

Ej gröna Gudar
 Ur vassen titta
 På Mör, som bada
 I flodens vatten.
 Ej Skogens Brudar
 Tillsammans sitta
 Förtroligt glada
 I sommarnatten.

Ej Huldgudinnan
 Med vita händer
 I Floras parker
 Sig blommor plockar

Till högtidskransar.
 Med **Härskarinnan**
På Cyperns stränder,
 Kring blomstermarker,
 Bland Nymfers flockar
 Ej mer hon dansar.

Ej hoppets stjärna
 Min **pol** förgyller
 Med klara strålar.
 Ej glädjens Tärna
 Med **nektar** fyller
 Dess helga Skålar.

Ej längre svalla
 Vid flickans **löjen**
 Mitt hjärtas vågor
 I salig yra.
 Ej längre kalla
 Mig livets nöjen
 Och livets plågor
 På diktens lyra.

Ej längre rinner
 Vid likars smärta
 Av gråt mitt öga –
 Med klagotoner
 Ej lutan bävar.
 För Dygden brinner
 Ej mer mitt hjärta,
 I **eterhöga,**
 I fria zoner
 Ej Anden svävar.

Nu hösten stundar
 För sångens Eden,
 Nu flyktar Solen
 Och stormen ryter,
 Kring bleka lundar,
 I lagerträden.
 Och svarta polen
 I skurar flyter.

Farväl, Gudinna!
 Som sorgfri dansar
 Kring Källans vatten.
 Min tår skall rinna
 På minnets kransar
 I vinternatten.

Bland jordens vilda ätter

Bland jordens vilda ätter
 En främling Skalden irrar
 Och guldets trälar skyr och flärdens **ringar**.
 I klara månskensnätter
 Mot himlen rörd han stirrar
 Och själens vemod från hans harpa klingar.
 Med stjärnbeströdda vingar
 Ömt natten honom täcker
 Och Diktens ängel stiger
 Från Himlen ned och viger
 Profetens själ, – och **Kerubs** harpa räcker.
 Men morgonrodnan brinner
 Och **hanen kväder** – tjusningen försvinner.

O! att till öde dalar
 En gudamakt mig ryckte
 Där flodens bölja mellan klippor gråter!
 Där skogens näktergalar
 Sig klaga, ömt betryckte
 Och turtur ej sitt gamla hem förlåter.
 Där svanen kallar åter
 Försvunna dagars minne
 Att nejden fylls med trånad
 Och vandrarn står förvånad
 Med tårat öga och med blödig^t sinne.
 Ack! ostörd där man klagar
 Begråter ostörd gyllne tidens dagar.

Förgäves, Gudasände!
 Vid modrens bröst Du myste
 I salig oskuld, – fåfängt ordets lågor
 I jordens natt Du tände
 Och Örtagården ryste
 Och korsets höjder vid försonarns plågor
 Och blodets helga vågor
 Förkunnat mild försoning –
 Åt guld^et offerar världen
 Åt lidelsen och flården,
 Och Dygden gråter i föraktets boning.
 Än krigstrumpeten skallar
 Och fälten vitna utav ben och skallar.

Ej barnet oskatt leker
 Med basiliken; häcken
 Ej, evigt grön, sin rosenånga sprider.
 Ej ulven lammet smeker
 Ej klara honungsbäcken

Med gyllne vågor genom fälten skrider.
 Som förr i Fädrens tider
 Ej änglar hälsa Jorden.
 I Mamres cederparker
 Hos fromma patriarker
 Ej mer de gästa vid de enkla borden.
 Ej vandrar deras vimmel
 På Jakobs stege mellan jord och himmel.

I liljevita kläder
 Den skygga oskuld gråter –
 Idyllens världar äro evigt flydda.
 Blott Skalden, skalden kväder
 Den gyllne tiden åter
 Och Jova ofta gästar i hans hydda.
 Hans stigar att beskydda
 Sin ängel han befaller
 Då själv, i svavelskurar
 Att dränka Sodoms murar
 Han far och dundren bryta sina galler.
 Ja! skalden land skall vinna
 Där mjölk och honung under palmer rinna.

Brudnatten

Idyll

MARIA.

I denna helga myrtenlund,
Dit inget hatat vittne **hinner**,
Där kring de älskandes förbund
En dubbel natt sin mantel spinner,
Alexis! här vid stjärnors brand
Maria räcker Dig sin hand.

ALEXIS.

Välsignad Du, vars lätta fot
I aftondaggen till mig ilar!
Att bringa detta hjärta bot
Som blödde efter **Amors pilar**
Du gäckat har en vaksam Mor
Och ingen våda tyckt för stor.

MARIA.

Hur fåfång ej den omsorg är
Varmed man kärleken bevakar.
Förgäves **barnet** kedjor bär,
Han dem med **löje** från sig skakar,
Sin **Argus** han med blindhet slår
Och genom nyckelhålet går.

ALEXIS.

I sløjans andevita skrud
Med rosor kring de svarta håren
Du står så himmelskt skön, o Brud!
På dina kinder glimmar tåren

Och över tröjans rand, Din barm
Sig höjer glänsande och varm.

MARIA.

O pladdrare! om mindre jag
Till allt Ditt smicker lyssnat hade,
Jag bröt ej nu **Dianas lag**,
Jag mig till vila sorgfri lade.
Alexis! om Du bröt Din Ed
Jag ensam steg i graven ned.

ALEXIS.

Maria! om jag bryter den,
Må **Orcus** sina dolkar vässa
Att genomborra uslingen,
Må blixten störta på min hjässa,
Och korpar under hemsk musik
Till fester samlas, kring mitt lik.

MARIA.

Välan! jag svär vid himlarne
Att evigt jag ock trogen vara,
Att blott för Dig, min korade!
En slöjad fågning uppenbara.
Och jord och himmel och **Tenar**
Till vittne på min Ed jag tar.

ALEXIS.

Hur skön är natten! **Luna** där
Med rosig hy går fram i Öster
Och lunden festligt uppfylld är
Av näktergalars silverröster.
Med blommor är vårt läger strött
Och **Fröjas stjärna** ler så sött.

MARIA.

Fast till en yppig Tyrisk bädd
 Vid skenet Högtidsfacklan sprider
 Av Hymens gula dok beklädd,
 Jag, av Matronor ledd ej skrider,
 Din är jag dock – och Venus ser
 På sina barn med kärlek ner.

Elegi

Som Försonarns törnbekrönta hjässa
 Sjönk på korset mot dess helga bröst
 Sjunker Solen. Blixtarne sig vässa
 Och i öknen vakar stormens röst.

Ej i högblå, stjärnbekransad slöja
 Aftonstunden tronar över mig.
 Kulna väder i dess spår sig höja
 Och i moln dess huvud gömmer sig.

Månen fram ur Österns portar tågar,
 Mörk och blodig, darrande och vild.
 Dödens fackla i hans händer lågar
 Tyst han framgår jämnens skumma bild.

Hesa Uvar! hemskt Ert rop I blanden
 Med den sena aftonklockans ljud.
 Bleka dimmor stå på öde stranden
 Spöken likt, i gravens vita skrud.

Flydd är dagen – o! på ljungeldsvingar
 Över mig han dundrande förflög –
 Minnets harpa inga nöjen klingar
 Blott de nöjen hoppets cittra ljög.

Ej att sjunga livets unga fröjder
 Hjässan kransad, glädjen i min blick
 Jag på fria daggbeströdda höjder
 Gyllne morgonen till möte gick.

Ej i skygd för middagssolens lågor
 Jag med vänner under lövets sal
 Satt vid bågarns friska purpurvågor –
 Satt med Tärnan i en skuggrik dal.

Flydd är dagen – och i dyster öcken
 Bytes Jorden med dess trollbehag.
 Flydd är dagen – och i blix och töcken
 Vankar ensam mellan gravar jag.

O! vem lär mig lösa livets gåta?
 Vem beskär i ödets bok en blick?
 Föddes mänskan endast hit att gråta?
 Var för smärtan blott hon känsla fick.

Hult, inbillning! dina ljusa drömmar
 Rosenkrönta för mig dansade –
 I min framtid vällde [Edens strömmar](#)
 På den tavla hoppet målade.

Tärnans kyssar, vänskaps hulda möte
 Bygdens frid och snillets lagerkrans –
 Allt mig lovtes – för [mitt sträckta sköte](#)
 Allt försvann som meteorens glans.

Under **pällen**, krönt av silverstjärnor
 Ingen **Hilma**, rodnande och säll
 Svär mig trohet. Inga glada Tärnor
 Festligt dansa på vår bröllopskväll.

Ej i ring med Bygdens gråa fäder
 Talar jag om skördarne och Gud –
 Ej i lunden mina lågor kväder –
 Ej i **lövet** slumrar med min Brud.

Ödets blixtar ödets branter **dagat** –
 O! hur skulle jag lycksalig bli
 Nu med blygd jag finner mig ha jagat
 Återskenet av min fantasi.

Inom mig den värld av sällhet **myste**
 Som jag **dårligt** sökte utom mig.
 Milt i hoppets gyllne dröm han myste –
 Och jag förde mot Naturen krig.

Så **Narciss**, vid källans silvervågor
 Satt från livets alla fröjder skild
 Så förtärd av **öde** kärlekslågor
 Log han sorgligt mot sin sköna bild.

Klagansvärde! ej som barn jag tänkte
 Att Din lott min skulle bli en Dag.
 När jag tårar åt Ditt öde skänkte
 Vid **Nasonska harpans** ömma slag.

Varför klaga? fåfängt stormen tjuter
 Regnet brusar, tordönsviggen slår.
 Snart mig vilan i sitt sköte sluter –
 Snart vid dödens härbärge jag står.

Bygdens Tärna ren min svepning spinner.
 Ek ju fälles under ugglors skrik.
 Lampan fylles. Snart dess låga brinner
 Melankolisk vid mitt bleka lik.

Och ur Dödens nattligt mörka salar
 Hör jag gravens Fe sin harpa slå –
 Milt dess stämma hjärtat övertalar
 Ömt hon kallar till sitt famntag så:

Arma gosse! som därute gråter.
 Hit till mig i fridens boning kom
 Ödets Tiger här sitt rov förlåter.
 Smärtan bleknar här och vänder om.

Inga tårar i min kammar falla
 Inga suckar återljud här ge
 Inga Åskor hit sitt dunder knalla
 Glatt här tömmes glömskans bågare.

Dig jag skärat vita brudgumskläder.
 Krans av liljor virat åt Ditt hår
 Uven ju vår bröllopsvisa kväder –
 Bäddad, bäddad ren vår brudsäng står.

Fåfångt, Minka! tåren svallar

(Efter en Kosackvisa.)

Fåfångt, Minka! tåren svallar,
 Fanan svajar, trumman skallar,
 Mig på vådans fält den kallar
 Ur din hulda famn.

Rysligt ljuder avskedsstunden –
 Av min kärlek evigt bunden
 Skall jag nu, i fjärran lunden
 Sucka ömt Ditt namn.

Tårfullt skall mitt öga blicka,
 Mången slängkyss skall jag skicka
 Över himlaranden, Flicka!
 Trånsjuk bort till Dig.
 Mången Måne skall försvinna
 Förrn varann vi återfinna,
 Minka! svär att evigt brinna,
 Evigt älska mig!

»Olis! Du mig övergiva?
 Jämmerblek min hy skall bliva,
 Vitt kring jorden intet liva
 Mig till glädje mer.
 Ensam lämnad åt min plåga,
 Nattens Måne, dagens låga,
 Varje stjärna skall jag fråga,
 Om den Olis ser.

Världen jag farväl skall bjuda,
 Mina visor mer ej ljuda,
 Evig gråt i ögat sjuda,
 Tills vi träffas få.
 Kom, med byten, glans och lycka,
 Till mig åter – kom på krycka,
 Lika ömt skall jag Dig trycka
 Till mitt bröst ändå.«

Hymn till Ceres

Gudinna med de fulla brösten
 Och rika gullax i Ditt blonda hår!
 Dig höjes bönerösten
 Ditt lov min harpa slår.
 Hur skön, ur **Ennas blomsterrika dalar**,
 Med **Etnatända facklans** brand
 I snövit hand
 Du lopp från strand till strand –
 Att söka **Dottren** som i Plutos salar
 Var krönt till Drottning över skuggors land.
 Du egna plågor glömde
 Och gjorde mänskosläktet sällt
 Och ymnigheten tömde
 Sitt **frukthorn** över Jordens fält.
 I mörka fåror ristade av plogen
 Du gyllne kornen regna bjöd
 Och **bytte skördarne** ur ollonskogen
 I saftigt bröd.

Ej rika städer speglat än sin prakt
 I oceanen eller flodens vågor:
 Ej **snäckan** skatter över djupen bragt.
 Ej höga offerlågor
 I marmortempel blidkat Gudars makt.
 Ej Skalden rörde än sin lyra
 Ej konsten trollat sina under fram
 Och muntra vänner ej, i glädjens yra
 Vid högtidsborden **övade sitt glam**.
 En vilddjursfäll barbaren täckte
 En ung cypress hans vapen var och stav.

I närmsta våg sin törst han släckte
 Och tak och näring **Jofurs ek** då gav.
 Men Ceres kom – man bakade och bryggde
 Och grannar bjödös till kalas –
 Strax vänskapen sin tron i laget byggde
 Strax kommo **löjen**, skämt och **ras**.
 Man byggde Kungastäder
 Och samhällsband man knöt
 Och **krämarns** snäcka gick för våg och **väder**
 Och läckerbitar till sig **böt**.

Snart **Bacchus** mänskan lärde,
 Att binda **rankan** omkring almens stam.
 Till sorgens tröst han druvans must **beskärde**
 Och glädjen vinkade med **tyrsen** fram.
 O sky ej, Ceres, att Dig ömt förena
 Med Vinets unga rosenröda Gud.
 Dig höves altar när Du är allena
 Men Tempel först som **Evans Brud**.

O Ceres! från det höga
Olympen, sänk
 Till åkermannen milt Ditt öga
 Och honom frukten av sin möda skänk.
 O! må han tryggt, vid fulla skålar
 Få skördens fest begå i lövets tält
 Och hindra **Martis** blodbestänkta fålar
 Att beta av hans åkerfält.

I denna mörka skog

I denna mörka skog vars jättelika tallar
 Fördunkla Solens majestät,
 Där över branter ned den vilda floden svallar,
 Där turturorns rop ur klyftan skallar,
 Där Herden aldrig hjorden vallar,
 Ej Jägarn spänner sina nät,
 Hit hastar jag allena mina fjät.
 Här skall jag tjust Dig åter finna
 O gyllne Frihet! min Gudinna!
 Mitt hjärtas eviga begär!
 Passionens kedjor jag ej bär,
 När människor för min blick försvinna
 Jag i ditt rike genast är.
 O! fick bland dunkla skuggor här
 Mitt liv i helig ro förrinna!

På veka mossor sträckt, vid trastars gälla kväden,
 Av friska vindar smekt i vällust dör min kropp
 Och till de blåa land som vinka ovan träden
 Min tjusta ande svävar opp.
 Med täta stammars hägn den mörka skogen sluter
 Mig inne från en usel värld,
 Av lidanden bebodd, av laster, svek och flärd.
 Sig själv den fria själen njuter
 Och hambär Skaparen en tacksam offergård.
 På modersarmar av Naturen
 Vid hennes milda hjärta buren
 Mot Andars Fader opp jag ler.
 Hans ljuva anda mig förfriskar,
 Hans röst i trädens kronor viskar

Och mellan dunkla skuggor ner
 Hans kärleksfulla öga ser.
 Som fjäriln väckt av Solens gyllne strålar
 Ur larvens tvång på lätta vingars par
 Dem purpurns glans, dem guldets skimmer målar
 I dans kring fältets rosor far,
 Min Ande så på föddaingar
 Kring **eterns** sälla rymd sig svingar,
 Han inga hinder vet, han känner inga band
 Han svärmar fritt i salighetens land.

Hur lycklig mänskan var

Hur lycklig mänskan var i **världens gyllne dagar**,
 Då blott Naturen skrev för hennes vandring lagar,
 Då hon ej **dårligt** själv än lämnat sig till rov
 Åt plågor utan tal, åt konstlade behov.
 Ej tornade palats mot himlen än sig höjde
 Ej **krämarns snäcka** än den bistra vågen plöjde
 Och ej av hackan rörd, i tegar delad var
 Den jord som själmant nog till allas näring bar.
 Sin gullfrukt lundens träd till hennes näring räckte
 Ur källans friska svall hon törstens lågor släckte
 Och sövd av fåglars röst, invid en flyktig våg
 På skuggad blomsterbädd i veklig sömn hon låg.
 I helig jämlikhet den tiden levde alla,
 Man lika olärd var att lyda, att befalla,
 Och för Naturens barn och himlens fromma vän
 Behövdes intet smink och inga **larver** än.
 På tungan mänskan bar vad hennes sinne tänkte,
 I hjärtat kärlek brann, i ögat kärlek blänkte,

Och hennes levnad flöt i ljuvlig fröjd och sång
 Med lagar obekant, med stela vanors tvång.
 O Frihet! efter Dig i marmorslott och kojor
 Du lämnat flyende en mänsklighet i bojor
 Och rest Din helga tron i ödemarker opp,
 På havets öde strand och stela klippors topp.
 För mig vad salighet i ostörd ro att drömma,
 Än sträckt på mossors bädd i grottans dunkla gömma,
 Än sorglös irrlande vid brädden av en älv!
 Jag njuter Gudars liv, jag äger fullt mig själv.

Hösten

Elegi

Bärgat är tegarnas böljande guld i rymliga lador,
 Skarorna firat med dans skördarnes glättiga fest.
 Mysande Flickors tropp i Pomonas grönskande parker
 Rågat med glödande frukt flätade korgarnes mängd.
 Hösten nalkas vår Jord med frostiga lockar och Sommarns
 Blomsterbekransade Gud suckande hastar från oss.
 Bävande står, med dödens hy, den tvinande lunden,
 Fälten sörja och skyn brister i forsande gråt.
 Nordan bestiger sin vagn av dundrande koppar och havet
 Mörknar av svällande hot, ryter mot stranden sin harm.
 Allt är förvandlat. Där nyss, i Floras doftande brudsäng,
 Västans bevingade Gud lekte, förtrolig och varm,
 Och guldprickiga fjärlar sig kyssande hängde på rosen,
 Kyliga vindar nu väsa kring härjade fält.
 Fjärran till främmande land ha luftens melodiska söner
 Vitt över sjöar och land, hastat i skyndande tåg.
 Gökens visa ej mer i den höga, blomstrande linden

Trollar i Flickans barm kärlekens aningar fram.
 Morgonens gyllne Sol ej hälsas av kvittrande lärkor,
 Näktergalen ej mer klagar vid *Cynthias* ljus.
 Svartnande korpar blott på de nakna grenarna vaggas
 Uggans nattliga skrän bådär elände och död.
 Herden ej mer i skuggornas hägn med kransade lockar
 Sorgfri vid hjordarnas dans sjunger sin Flickas behag.
 Långe, med klappande bröst, hon *lyddes, förborgad av lövet*
 Störtade fram och en kyss tystade smickrarens mund.
 Mysande längre ej hon i kretsen av jollrande Systrar
 Lockad av fåglarnas sång dansar på ängarna ut.
 Flätar en högtidskrans och speglar i silvrade källan
 Lockarnas fladdrande guld, speglar sin lågande kind.
 Hastar så glättig upp att sin eldiga älskare möta.
 Grottornas skymning ej mer helgas av kärlekens fest.
Aftonens stjärna! och ej Din tindrande blick genom löven
 Manar i blomligt gräs lägrade Skalden till sång.
 O Natur! vart flydde så snart Din retande fågning?
Floras leende barn! fåfängt jag söker Er nu.
 Blommornas Drottning har flytt, den av *Venus* älskade Rosen,
 Sippan är borta som blyg tittade först ur sin knapp.
Balsamsrika violer ej aftonen fylla med *rökverk*
 Och Tulpanen ej mer *yves* i skiftande glans.
 Gyllne *Narcissus* har gått, den av källans skuggbild bedragne,
 Ingen *Klytia* mer smäktar till Solguden opp.
 Allt har försvunnit. O! så, i ungdomens leende dagar
 Hopp och förtjusning vårt liv kransa med blomstrande fröjd
 Trollar tusende rosor fram på vår bana – men alla
 Vissna i sorgernas höst, vissna och finnas ej mer.
 Sövd i glädjens rus av hoppets förföriska cittra
 Drömma vi himmelska land, vakna i öknar så opp.
 Njuter då människan blott för att mista? Månne då icke
 I vårt kaotiska liv ligger ett skönare dolt?

Ligger och väntar sin födelsestund? – Dröj, saliga rysning!
 Liva mitt domnade bröst, lämna mig icke så snart.
 Ja! en dag skall himmelens nåd, lik en glödande Vårsol
 Uppgå för Jorden och allt väckas till jublande liv.
 Evig skall våren då bli och rosorna aldrig förvissna
 Famnta skola vi då fröjder vars skuggor vi sett.
 Graven skall lämna vart rov: var tår som runnit på Jorden
 Gäldad skall bli: var suck vända med seger igen.

Elegi

Även skuggornas dans och förgängelsens grinande bilder
 Lagrade Dottren av Zeus *skyr ej att dväljas ibland.*
 Alltid dess öra ej fröjdas av skämtet kring fradgande bålar
 Skönhetens milda glans fjättrar ej evigt dess blick.
 Städse med ryktets basun hon dundrande Hjälten ej följer
 Städse ej herdens flöjt spelar i skogarnes lugn.
 Ofta med fladdrande hår och sorgens flor kring sin luta
 Dyster, förvirrad och blek, ensam på gravar hon går,
 Då, bland ruiner, i hesa rop, den jämrande ugglan
 Brister och *Cynthia* vitt sprider sitt ängsliga ljus.
 Tankfull sitter hon då på blomsterbekransade mulden
 Och med betagen hand klagande strängar hon rör.
 O! hur faller ej allt i förgängelsens Kaos tillbaka
 Allt som var ädelt och stort blir dock för graven ett rov.
 Sovande Hjälten ej reser sig mer till blodiga strider.
 Fåfångt basunernas dån tjuter kring dalar och berg.
 Fåfångt kransade Maj! på grönskande slätter Du tronar
 Skalden förstummad och blek vaknar *ej mera till sång.*
 Ryslig är Dödens makt. Ej ungdom och blomstrande skönhet
 Hämma skördarens arm. Prålande Älskare, kom!

Kom att söka Din Brud! Var är nu dess saliga löjen,
 Var dess tindrande blick, rosor och svällande barm?
 Ha! i en handfull stoft förvandlad ligger Din himmel
 Ligger Din värld, Ditt allt – störta till Jorden och rys!
 Hell, förgängelsens hem! I tysta, förtroliga gravar
 Eder i festlig ro nalkas min bävande gång.
 Rysa för Eder kan blott den bland njutningens glödande rosor
 Irrande – Smärtan ju är Dödens förlovade Brud.
 Sångmön följer mig hit. Med Hoppets glindrande stjärnor
 Kransar hon Dödens natt, griften med rosor besår.
 Ack! hur ljuvt, vid dess sång, att i skuggan av svarta cypresser
 Drömma sin kvalda själ fjärran till skuggorna hän.
 Uslingens öga ej där förbannar morgonens stråle
 Ej från en tårad bädd gråter mot stjärnorna opp.
 Frälsning dagas ock mig. I magisk bebådande syner
 Ser jag mig utsträckt, ack! ren på Ditt läger, o Död!
 Ej mot ett älskande bröst mitt skälvande hjärta då brister
 Ej min döende hand trycker en lidande väns.
 Sorgligt brinner vid liket ren den blånande lampan
 Ute en stormvind gnyr, Cynthia sjunker i moln.
 Stjärnorna slockna i tårar och murgrönmantlade Eken
 Ristar sin hjässa och dovt suckar vid himmelens gråt.
 Snart från kyrkans resliga torn den ljudande malmen
 Börjar sin hemska sång, kallar mitt dröjande stoft.
 Ingen Tärna, med fladdrande hår i det luftiga fönstret
 Sitter och blickar med gråt ned på begravningsens tåg.
 Dädan Ynglingen går med skämtande hjärta till Evans
 Fester och ingen hand vården med blommor besår.
 Cynthia blott ur gråtande moln nedblickar på mullen
 Ensamma turtur blott suckar i Skaldens cypress.

Julkväde

På nytt den gyllne Solen
 Man ser i loppet stanna
 Vid Söderns låga, **duvna** regioner.
 På nytt till **Norra polen**
 Hon vänder **strålig** panna
 Och blickar milt åt **Thules** frusna zoner.
 Nu skalla glädjens toner
 I dalar och på fjällar:
 Och dryckeshornen rinna
 Och silverljusen brinna
 På rika bord, i långa högtidskvällar.
 Med fulla glas i handen
 Vi hälse **Drottningen från Österlanden**.

Hon kommer – se, i spåren
 Välsignelsen ju ilar –
 Mot natt och vinter segersäll hon strider.
 O! snart den milda Våren
 I blomsterdräkten smilar
 Och **liljeångor** över jorden sprider.
 Snart sippors krans sig vrider
 Kring Tärnans mörka lockar
 Snart slumrar hon vid bäcken
 Och snart på törnehäcken
 Med varsam hand en eldig ros hon plockar,
 Och vit som älvens **fragga**
 Ses barmen ljuvt den röda blomman vagga.

Snart **mejas** våra tuvor,
 Snart sädens gullhav svalla

Och bygdens svenner **krumma** liar vässa.
 Snart Söders friska druvor
 Av Solen brände, kalla
 I högröd glans från bergens fria hjässa.
 Och vingårdsmännen pressa,
 Med fröjd, den gyllne musten
 Och smaka på och kransa
 Med **vinrev** sig och dansa
 Vid cittrans slag, i druckna ungdomslusten.
 O! glöm ej, **gyllne stjärna**
 Att **mogna** druvan – flykta sedan gärna.

Nu, tvekom icke, Bröder,
 Att friskt med glasen klinga
 Och glättig krets om rika julbord sluta.
 Så länge Solen glöder
 Skall tegen skördar bringa
 Och vin skall året i vår flaska gjuta.
 Se, **sparvar födan njuta**
 Av Solens ljusa Fader:
 Ej markens blommor spinna
 Sin dräkt, men ändå brinna
 I festlig glans av skimrande brokader.
 Mot **Dagens Tärna nickom**
 Från välkomstbägarn tröstansfullt och drickom.

O! Broder, **ho** kan veta
 Om flere vinträ mogna
 För oss på Jorden – kväv den fega tåren.
 Må livets bord oss **reta**
 Att nöjets bjudning trogna
 Som Hjältar frossa – snart på svarta bären
 Vi tåga hem, och spären

Ej efter oss man finner –
 Vad **båtar** då att spara?
 Som böljor åren fara
 Och mer har Jorden än man njuta hinner.
 Klang! snart i himlasalen
 Med **patriarker** tömme vi pokalen.

Kärlekens Triumf

(Fri Imitation efter Schiller.)

Hell Dig, Kärlek! himlens salar
 Du med nöjets rosor strör,
 Du till himmel jordens dalar
 Mänskorna till Gudar gör.

—

Av stenar som i forna dar
 Ur **Pyrrhas hand** kring ödemarken ströddes
 Det hårda mänskosläktet föddes
 Och vittne om sitt ursprung bar.
 Som marmorn kallt var än dess hjärta,
 För likars glädje, likars smärta,
 För Konstens och Naturens väl –
 En ryslig natt betäckte än dess själ.
 Ack! inga ömma **Kupidoner**
 Förenat hjärtan än i milda rosenband,
 Och ingen Skaldemö, vid harpans silvertoner
 Höjt mänskans bröst med ljuva känslors brand.
 Kring jordens fält, förgäves våren
 Sin blomsterkorg man tömma såg,
 Med rosor i de gyllne håren,

Ej Flickan, jollrande, i Herdens armar låg.
 Ack! obeprisad Solens Tärna
 Var morgon fram ur Österns gullport skred
 Och, obeprisad, Dagens stjärna
 Gick rodnande i Oceanen ned.
 När polens klara lampor tändes
 Och månan darrande, i silvermolnen gick,
 Ej av en dödlig än till Gudars boning sändes
 En helig suck, en from och tårad blick.

Men se, ur havets dunkla sköte
 Står kärlekens Gudinna opp,
 Och förs en blommig strand i möte
 Av gröna vattunymfers tropp.
 Av tjusning myrtenlunden bävar
 När Cypern tar sin Drottning mot:
 Liv tändas vart dess eldblick svävar
 Och rosor födas vid dess fot.
 Naturens barm av vällust svallar
 Med ökad kraft dess pulsar slå,
 Av glädjens hymner etern skallar
 Och markens djur i dansar gå.
 Av känslor mänskan står betagen
 Hon ömsom tåras eller ler
 Och himlens eld från denna dagen
 I hennes hjärta stigit ner.
 Hon blöder av de ljuva kvalen,
 Och näktergalens ömma röst
 Och bäckens klang i blomsterdalen
 Med drömmar fyller hennes bröst.
 Att dyrka Skönhetens Gudinna
 I Templen samlas Pyrrhas ätt

Och **Tmoli rökverk** yppigt brinna
 På kransbehängda altaret.
 Vid stjärnors ljus i aftonstunden
 Sin lyra Skalden, hänryckt, slår
 Och hand i hand, ur offerlunden
 Det **myrtenkrönta paret** går.

Hell Dig, Kärlek! himlens salar
 Du med nöjets rosor strör,
 Du till himmel jordens dalar,
 Mänskorna till Gudar gör.

Vid **nektarbägarns** gyllne vågor,
 Högt över brister, över plågor,
 Framflyter Gudaskarans liv
 I helig ro, i glada tidsfördriv.

Kronion tronar i det höga,
 Och darrande **Olympen** står
 När vreden blixtrar i hans öga
 När Guden ristar sina hår
 Och dock, **med pilen i sitt hjärta**
 Han gyllne tronen överger
 Och stiger, tård av kärlekssmärta
 Till jordens myrtenlundar ner.
 Och se, den Gud som åskans pilar
 Nyss slungat med sin allmaktsarm
 Bytt i en **menlös** svan nu vilar
 Vid **Ledas** vällustrika barm.

Med pannan krönt av silverstrålar
 Och gyllne tömmen i sin hand,

Apollo dras av Solens fålar
 Från himlarand till himlarand.
 Ur kogret som på skuldran prålar,
 Från **Pythonsbågen** som han för
 Han **dödars regn** bland folken strör:
 Hur gärna avklädd sina strålar
Förlät han koger, **char** och fålar
 Och offrade sin långa dag,
 I Flickans famn, åt Kärlekens behag!
 För **Juno** sig av vördnad böjer
 Olympens hela gudahär:
Demantespiran stolt hon höjer
 Och sig i ärans purpur klär.
 I alla färgors glans för charen
Det granna fågelparet går
 Och härligt skimrar **gulltiaren**
 I hennes **balsamsrika** hår.
 Men ack! förbi Din tron Gudinna!
 Sig **Amor** smyger, bävande,
 Och att sin Makes famntag vinna,
 Hos **hjärtans milda härskarinna**,
 Olympens stolta Regentinna
Om gördeln ödmjukt nödgas be.

Hell Dig, Kärlek! himlens salar
 Du med nöjets rosor strör,
 Du till himmel jordens dalar
 Mänskorna till Gudar gör.

Ej nog att jord och himlar fyllas
 O Amor! av Din gudamakt,

I skuggors boning ock Du hyllas
 Och av Din facklas gyllne prakt
 De svarta älverne förgyllas.
 Se **Plutos** mörka anlete
 Av glädjens solsken hastigt lyser
 När **Bruden** vid hans hjärta **myser**
 Och hastar, kärligt smekande,
 Att nektarkyssar honom ge.

Ljuvt, **Orfé!** Din lyras strängar ljödo
 I **Tartarens natt** och tystnad bjödo
 Åt den vilda, fradgande **Cerbér.**
 Strax sågs **Minos** sina domar **millra**
 Tårepärlor ur hans öga tillra,
 Etterormarne om pannan
 På **Megära** kysste ömt varannan
 Ingen **gissel** smällde mer,
 Gamen, uppskrämd, sig från **Tityon** höjde,
Sisyfus på klippan stilla dröjde,
 Underjordens floder hördes tystna
 Med sitt dova brus och lyssna
 På Din ljuva sång, **Orfé!**
 Kärlek sjöng Du, o Förtrollare!

—

Hell Dig, Kärlek! himlens salar
 Du med nöjets rosor strör,
 Du till himlar jordens dalar
 Mänskorna till Gudar gör.

—

Så vitt sitt stjärnvalv natten spänner
 Så långt Naturens välde når,

Jag röjer skimret av hans spår,
 Hans vinges **nardusdoft** jag känner.
 Allt vad mitt druckna öga ser
 Han ensam liv och färgor ger.
 I Månans bleka silverstrålar
 Han mot den sorgsna älskarn ler
 Hans eld i morgonsolen prålar
 Hans blick i tusen stjärnor ser
 Från nattens dunkla **fäste** ner.
 Kring allt han strömmar ljus och värma,
 Naturens speglar tävlande
 Hans skuggbild, alle, återge,
 Hans purpur ängens rosor härma
 Hans vällukt andas liljorne.
 Av honom eldad näktergalen
 Sin drill i trädens krona slår
 Av honom ledd i blomsterdalen
 Med stilla vågor bäcken går.

O Vishet Du med Solens öga,
 Tillbaka stig för Kärleken,
 För Segrare, för Jordens höga
 Du aldrig slaviskt knäböjt än,
 Så knäböj nu för Kärleken.

Bekänn, det sken Din fackla sprider
 Vid Gudens bloss, i början tände sig,
 Högt över öden, rum och tider.
 Till Skaparns tron han trängde före Dig.
 Han i Ditt kyska bröst den förste tankan väckte
 Gudinna! om ett bättre land,
 Där ljusa Helgon bo, ett obesmittat släkte,
 Och vänner evigt gå av lagerskuggor täckte

Vid silverfloder hand i hand.
 Förutan honom aldrig Anden
 Sin tårblick lyft, sitt kvidande begär
 Från jordens grus till eterlanden,
 Till Fadrens sköt och segerkronan där.
 Hell Kärleken! Hans milda bloss,
 Igenom livets natt till himlen lyser oss.

Hell Dig, Kärlek! himlens salar
 Du med nöjets rosor strör
 Du till himmel jordens dalar
 Mänskorna till Gudar gör.

Lyftom de blänkande glasen

Melodi: Svearne fordomdags drucko ur born.

Lyftom de blänkande glasen med fröjd!
 Norge är Sveas! mot stjärnornas höjd
 Trotsig och skön,
 Pansrade Mön
 Uppstår – på fjäll
 Hon tronar stolt i seklernas kväll.

Leve KARL JOHAN! vårt bävande hopp
 Fylldes, o Göter, då Hämnarn stod opp!
 Sällare dar
 Skapat han har,
 Skandiens pol
 Bekrönt med Ärans glimmande Sol.

Evigt från Jorden ej **gulltiden** flytt –
Födas han skall i **Manhem** på nytt.
Seder och Dygd
Frejde vår bygd!
Himlen då ser
Med frid till **Odens ättlingar** ner.

Glade se Göterna, krönte av Ek,
Gullsädens vågor och hjordarnes lek
Trygge de bo,
Suga, i ro,
Mjödhornens svall
Vid gyllne harpors festliga skall.

Morgontanke

Solen, på **gullvagnen** buren
Framgår i strålande glans:
Henne till mötes Naturen
Jublar i Sommarens krans.

Fåglarne vakna till kväden,
Härligt i vågornas bryn
Speglas de mörkgröna träden,
Målas den gullröda skyn.

Sakta i **dälderna** klingar
Bäcken sin trollmelodi:
Fjäriln på brokiga vingar
Svävar lycksalig och fri.

Se, hur det hoppfulla, gröna
 Vaggas av gudomens vind:
 Himmelska tårar försköna
 Rosens förgängliga kind.

Lyft Dina blickar mot ljuset.
 Tryckta, bedrövade själ!
 Kort är Din smärta i gruset
 Evigt i himlen Ditt väl.

Länge Du icke Dig kröker
 Kvalfullt i jordiska band
 Snart Du [— —]

Narcissus

Narcissus gick att släcka törstens brånad
 I källans tysta, spegelklara våg,
 Sin egen skuggbild han i vattnet såg
 Och intogs genast av en mystisk trånad.
 Från glädjen skild i livets blomstermånad,
 Med våta kinder och förvirrad håg
 Vid källans spegel suckande han låg
 Och snart till ända löpte Parcens spånad.
 Ej ärans lager blomstrat i hans hår,
 Han gladdes aldrig i en krets av vänner
 Och ingen Flicka kysste bort hans tår.
 Ve den vars själ sin egen gudom känner
 Och idealets verklighet begär!
 För honom jorden inga rosor bär.

Evigheten

Ifrån min lyckas sorgliga ruiner
 Jag vinka såg odödlighetens stjärna.
 Vad fröjd däröppe kan mig himlen ärna?
 Månn någon Sol ock Andars värld beskiner?
 O! pressas där ej söta nektarviner
 Och vad på Jorden ögat röjt så gärna
 Ses där ej sväva någon älskvärd tärna
 Med blomsterkrönta hår och ljuva miner?
 Så tänkte jag i tankens barndomsvilla,
 Till dess en slutlig kamp med grymma öden
 Mig känna lärt den himlaburna själen.
 Blott friheten dess eldbegär kan stilla.
 Till den jag längtar och är viss att Döden
 Som bojan krossar, lyckliggör ock trälen.

Lidner

Den gyllne harpa som vid Jordans stränder
 I helgedomen Salems Konung rörde
 Den klagoluta Lesbos' Tärna förde
 Ljöd ömsom Lidner! mellan Dina händer.
 Som Klytia evigt sig mot Solen vänder
 Så Du till himlen smäktade: Dig störde
 Ej lyckans glitter, Du som tidigt hörde
 Serafers kor i hoppets blåa länder.
 Av stormen eggad brann Din gudalåga.
 En kamp mot bristen var Ditt liv men Anden
 I helig ro såg Edens strömmar flyta.

Lovsjungom Snillet! Av dess trollförmåga
 Besegras smärtan, lösas trældomsbanden
 Och kvalets tårar sig i pärlor byta.

Sinnlighetens makt

Efter A.W. Schlegel.

Väl önskar själen ofta lyfta vingen
 Mot högre världar som dess tankar ana.
 Så trång på Jorden är dess cirkelbana
 Dess verkning fåfång och dess kunskap ingen.
 Ej, världens låga fröjder! I betvingen
 De känslor henne mot sitt ursprung mana:
 Hon vet att Döden blott dess väl kan **dana**
 Och riva slöjan som betäcker tingen.
 Men gör **den hemske Ängeln** henne möte,
 Då ryser hon och blickar rädd tillbaka
 På tomma nöjen som av gruset föddes.
 Så **Ceres' Dotter** ryckt i **Plutos sköte**
 Ur **dalen** bort att Drottning bli och maka
 Grät sina blommor som kring marken ströddes.

Bröderna

(Efter *samme författare.*)

Den store **Pollux** då för stridens våda
 Han **Kastor** såg ett blodigt offer vara,
 Bad högt sin fader att ett liv ej spara
 Som med odödlighet han täckts benåda.
 Men **Jofur** dömde bröderna att båda
 Med livet, döden växelvis sig para,
 Och var sin dag än öka **Maners skara**
 Än Gudars stjärnbeströdda boning skåda.
 Du tvillingson av himmelen och **Jorden**
 Lät, Mänska! det odödliga Du hyser
 Sin broder troget följa, dödligheten.
 Blott så är Gudom Dig förunnad vorden
 Av form och skönhet så Din ande lyser
 Och himmelsk adel ger åt sinnligheten.

Propertii II. El. III. Bok

Orfeus blickade ju med klangen av **Thrakiska lutan**
 Skogarnes tiger och höll stormande floderna kvar.
Amfions himmelska konst de rullande stenarne lärde
 Att till en väldig mur löpa kring Thebe ihop,
 Och vid Din lockande sång, **Polyfem**, mot den bergiga stranden
 Kom Galatea så blid, förd av ett simmande spann.

Bör man väl undra, när **Bacchus**, när själv **Apollo** mig gynnar,
 Att mina sånger få Romerska Flickornas pris?

Fast på **Lakoniska stoder** mitt hus ej prunkande vilar,
 Fast ej med elfenben guldets förmåls, i mitt tak,
 Ej mina parkers vidd med **Fajakiska Konungens** tävla,
Konstiga grottor ej där vattnas av bäckars kristall,
 Muserna följa mig dock och lära mig tjusande kväden
Kalliopea till dans räcker mig vänligt sin hand.

Lycklig Du prisas må, av min lyra förgudade Flicka!
 Ack! åt Din skönhet min sång eviga **stoder** ju rest!
 Fåfångt, i stjärnornas blåa rymd pyramiden försvinner,
 Härmas, **Eleiske Zeus**, Himlarnes prakt i Ditt hus,
 Slösar man skatter och konst på **Mausoleiska gravar**,
 Även till dessa en gång hinner förgängelsens arm.
 Se de förödas av frätande regn, av härjande lågor
 Störta för åldrarnes tyngd ned i ruiner och grus.
 Snillets förvärvade namn, allena seklerna motstår:
 Endast dess lysande verk le åt förgängelsens makt.

Till Naturen

Elegi

Seglaren lik, som från stormarnas våld och från rasande vågor,
 Frälsad, på blomstrande kust vilar sin tröttade köl:
 Eldigt han sträcker sin famn mot den leende nejden och skickar
 Upp över skyn en blick, vattnad av fromhetens tår.
 Så, i ditt moderssköt, med sträckta armar jag ilar,
 Blomstrande, hulda Natur! ilar med offrande gråt.
 Mänskor ej givas för mig. Bland det **nervlösa**, djuriska släktet,
 Andas mitt hjärta så tungt, himlen i gruset, o ve!
 Aldrig förmås jag kan att flärdens smyckade apa
 Tillbe; för pärlor och guld, köpes jag aldrig till slav.

Ditt var ju barnet, Natur! I dina himmelska armar
 Sög det ju Gudaliv, lärde ju oskuld och Dygd.
 Ofta till barnet med fladdrande hår och klingande harpor
 Kommo, i dansande gång, **mäktiga döttrar av Zeus**,
 Sågo med bifall ned på den leende jollraren, lekte
 Ömt med hans saffranslock, kysste hans lågande kind.
 Ofta, vid morgonens purpurbrand, i försilvrade månsken,
 Sutto de Heliga mig nära i systerlig krets,
 Och för gossen som log vid modrens klappande hjärta,
 Sjöngo om Gudar och Män mången förtrollande sång.
 Då av längtan betogs mitt svällande bröst att **förlåta**
 Dina parker, Natur! höjder och blomstrande fält,
 Lämna min saliga ro och, på världens stormande vågor,
 Kämpa för ära och namn, kämpa för njutning och liv.
 O! förlåt det, Natur! förlåt den flyktiga villan!
 Se Din förlorade Son vänder med ånger igen.
 Ingen **Theseus** mer mot bovar och glupande monstrar
 Kämpar; ingen **Pylad** följer i Döden sin vän.
 Andra med frustande spann, i vapenmålade **charer**
 Följde av hopens blick rulle kring dånande torg!
 Hölje i purpur och skrytande guld av njutning förtärda
 Lemmar och **Furien** själv döve med **Ungerska rus**.
 Mig på en **blomstervall** än källans lockande cittra
 Söve! violerna mig offre sin rökelse än!
 Heliga, väna Natur! i Dina **elysiska** skuggor
 Styrkan vid skönhetens barm avlar förtjusning och liv.
 O! hur **yves** ej allt i vårens smycke! hur göken
 Sjunger i blommigt löv vårens och kärlekens pris.
Steglisan hoppar så lätt i den rosenbekransade häcken
 Hoppar och sjunger och ack! gläds åt sitt vingade liv.
 Krafter och sällhet är allt. Mot Solens strålande panna
 Höjer sig modig och fri **Jupiters väldiga Örn**,
 Medan turturn i klyftornas djup sin dröjande make

Kallar och fjärilen ömt smäktar på rosornas barm.
 Ofta väl höljes i hotande moln Ditt strålande anlet
 Saliga, milda Natur! ofta med glödande hand
 Fattar Du blixten – då uppgår i rök den fredliga hyddan –
 Ofta med haglets skur nedslår Du Odlarens hopp.
 Dock med flammande viggen i hand, i Din krona av åskmoln
 Skön i Din vrede jämväl står Du för Visdomens blick.
 Henne är stormens tjut och dundrets mäktiga stämma
 Kärlekens himmelska röst; djupt hon Din mening förstår.
 Öde! en nåd mig beskär! ur dårskapens [ringar](#), ur flärdens
 Yrande kretsar mig ryck fjärran i öknarna hän.
 Att jag i nattliga skogars famn, på [eteriska](#) klippor
 Eller i dalarnas djup fritt må Dig tillbe, Natur!

Till Näktergalen

Ej länge, tärld av mystiskt kval
 Du suckande och enslig dröjer
 I [Manhems](#) ekar, näktergal! –
 Din lätta vinge snart Du höjer
 Och över klippor, hav och land
 Du flyr till paradisisk strand.

En evig vårvind susar där
 I kronorna av mandelträden
 Och tusen fåglars glada här
 Med ditt förena sina kväden:
 Där glimmar rankans gyllne frukt
 Och rosen andas härlig lukt.

O fågel! vad din tid är lång
 I Manhems korta blomstermånar!
 Hur enslig, klagande Din sång! –
 Till Söders lundar bort du trånar.
 Så längtar ock din sorgsna vän
 Från Jordens grus, till himmelen.

Där skall han leva opp på nytt
 I evigt blida regioner
 Hans ömma klagan bli förbytt
 I segersång, i glädjetoner
 Och rosor kring den salige
 I oförgämlig skönhet le.

Blommornas tid har flytt

Blommornas tid har flytt och dagens strålande Konung
 Närmare Södern jämt rastar sitt gyllene spann.
 Längre i molnen, Selene, din bävande lampa nu brinner
 Längre på nattens valv glimma nu stjärnornas bloss.
 Kyliga vindar ren bebåda den stundande vintren,
 Lönnen med klagoljud ristar sitt fallande hår
 Och i lundarnas sköt Filomelas ljuvliga klagan
 Tystnat; ej nattvioln ångar i dälderna mer.
 O! vad Du ändrats, Natur! min älskarinna och Moder!
 Rosor och gyllene ax kransa Din hjässa ej mer.
 Ej berusar mig längre Din varma, balsamiska anda.
 Ej för min irrande fot skiftande blommor Du sår.
 Blek och färglös slumrar Du nu mot kommande vårar
 Och från en härjad jord stiger mot himlen min blick.

Klarare där än fordom i sommarns *hesperiska* nätter
 Månan kring rynderna nu gjuuter sitt darrande sken.
 Tätare glimmar av gyllene stjärnor den blåa *Olympen*.
 Upp till sällare land vinka de vänligt min själ.
 O! när brista en gång de tryckande jordiska banden?
 När skall Anden en dag, lycklig, förklarad och fri
 Sväva på glänsande vingar dit opp av fläktande palmer
 Och gullharpornas ljud hälsad i Andarnes krets?
 Se, min Sommar har flytt; inbillningens glödande rosor
 Smycka ej härligt mer livets förbleknade fält.
 Kärliga drömmar ej viska från susande kronor i lunden
 Klinga i fåglarnas sång, tona i vågornas fall.
 Dock mitt hjärta är lugnt och hoppets glindrande stjärnor
 Stråla i ödets natt vänligt från himlarna ned.

Cloelia

Idyll

Sedan på skördens fest, i skuggan av grönskande lindar
 Lycus vid Månans sken vänligt mig förde till dans
 Och i ögat mig såg med ljuva, försmäktande blickar
 Och med en stilla suck tryckte min darrande hand,
 Klappar, i varje minut, av en evig oro mitt hjärta,
 Och ej mera mig själv känner jag, arma, igen.
 Saliga afton! vid tanken på Dig av darrande tjusning
 Fattas jag än och min kind brinner så glödande het.

Redan var dansen slut; de muntra fiolerna tego,
Cynthia gullröd gick fjärran i skogarna ned.
 Mig han viskade då med bävande läppar de orden
 Sorgligt i örat: Farväl! glöm mig, o Cloelia, ej!

Vände sig om och såg med bedjande öga tillbaka
 Tills han i trängseln försvann undan min tårade syn.
 Ej i mitt öra dö de ljuva, melodiska orden,
 Ej för min tjusta själ slocknar hans kärliga blick.

Gud! hur förändrad jag är. Den leende Flicka som fordom
 Ständigt med joller och skratt dagen begynte och **slöt**
 Sitter nu trög och stum som Marmorgudinnan i Templet
 Knappt mig **Olympens** fall väckte ur drömmarne opp.
 Mamma knotar och Systrarne le – hur förvånad jag erfar,
 Att hon på mig har trätt, att de ha skrattat åt mig
 Alltid fattas mig något – jag söker och söker – förgäves!
 Hjärtat mig fattas och det borta med Lycus ju är.

Redan ha träden och buskarne fällt de grönskande håren,
 Stelnad är flodens kristall, ängarne glittra av frost.
 Nu i vår hyddas famn det gyllene linet jag spinner
 Dagen igenom, och ack! sitter på glödande kol.
 O! hur gläder det mig när aftonens darrande lampa
 Äntligen släckes och allt blir i vår hydda så tyst!
 Gömd i kuddarne då av det månbestrålade lägret
 Ostörd drömma jag får, älskade Lycus! om Dig.

Gudar! när kommer en gång den av liljor kransade våren?
Venus och Kärleken ju följa hans glättiga spår.
 O! då ur vintrens band han lossar den suckande vågen
 Vänligt öppna han skall även min fängelsedörr,
 Och då fåglarnes här i susande kronor han parar,
 Djuren i grottornas famn, skulle han **lida** att jag
 Ensam förtärdes av kval och ej i den väckta Naturens
 Festliga jubelsång **mängde** harmoniskt min röst?

Jag när violernas doft

NÄKTERGALEN.

Jag när violernas doft ur ängarne stiga och Luna
 Darrar med rodnande hy sakta ur vågorna fram
 Börjar i skogen min sång och med himmelska tårar på kinden
 Cyprias leende ros, liljan i dälderna står.
 Drömmande lutad mot ekens stam mig vandrarn belyssnar
 Älskarn i bokarnes skygd ömmare kysser sin brud.

UGGLAN.

Jag i öknarnas famn, på ruiner och mossiga gravar
 Rysligt i nattens djup höjer min jämrande röst.
 Slöja Dig Luna i moln, och slocknen I tindrande stjärnor,
 Gråten, I Skyar – Du storm, sorgligt i granarna tjut,
 Dödens och gravens förtrogna jag är – med bävande rysning
 Fyller min hemska sång nattliga vandrarens bröst.

LÄRKAN.

Jag när Eos med rosor och guld bekransar Olympen
 Spänner mot himlen min flykt, klingar mitt jubel i skyn.
 Över en grönskande jord av den blommiga våren beslöjad,
 Under en vänlig azur svävar jag lycklig och fri.
 Frihet, eter och ljus med tjusning fylla mitt hjärta
 Aldrig min tunga än höjde ett klagande ljud.

TURTURN.

Jag förnöter min dag bland susande myrten i lunden
 Kuttrar min ömma eld, smeker min kärliga Brud.
 Endast med stammande ljud förmår jag att prisa min sällhet
 Endast för kärlekens fröjd toner och känslor jag har.
 Ingens beundran jag sökt – må blott min ljuvliga makes
 Glödande purpurnäbb svara med kyssar min sång.

Ödet och Slumpen

Högt över stjärnornas borg, Du tronar, mäktiga Öde!
 Och till harmonisk dans tvingar [systemernas klot](#).
 Världar Du skapar och världar förstör: men icke till jorden
 Räcker Din eviga makt: slumpen dess spira Du gett.
 Klädde i slöjor av stoft, kring materiens nattliga öknar,
 Vandra idéerna här, [eterns](#) gudomliga barn,
 Irra och söka ett mål och söka det evigt förgäves,
 Ty från sitt fädernesland stego de brottsligt hitned.
 Allt det goda förgås, av ett sämre besekrat och utträngt,
 Flyktigt är blommans liv, törnet på vintrarne rår.
 Älskarens rosiga dröm! den Visas ensliga tankar,
 Skaldernas heliga eld! svaren, vart flydde Ni väl?
 Alla av Er ej skänktes den makt att [segra på](#) Tiden,
 Männe det Ödets verk, männe ej slumpens det var?

Ack! vad jag hatar den man

Ack! vad jag hatar den man, som i kärlekens himmelska nöjen
 Söker, en fåfång narr, annat än kärleken själv,
 Som med den skönaste nymf ej är nöjd om han icke får säga:
 Denna – vad tycker ni väl? – denna, o Bröder, är min!
 Skänkte mig himlen en ung, [förförisk blomstrande](#) Flicka,
 Vore dess hjärta ock värdigt att älskas av mig
 Litet mig angick då om dess mor sålt blommor på gatan
 Eller av fjädrar beprydd åkt i en skimrande vagn.
 Fast dess händer ej lärt att röra klaveret och cittran,
 Fast hon en bokstav ej läst av [Voltaire](#) och [Rousseau](#)

Fast bekikad och kikande själv från **Amfiteaterns**
 Bänkar ej **Kotzebues** rörande Dramer hon ser,
 Skulle jag stolt ändå till mitt hjärta den älskade trycka
 Skulle jag ömt ändå kyssa dess rosiga mund.
 Ära jag önskade mig av de värv som ära förtjäna
 Men lycksaligad blott vill jag av kärleken bli.

Bereden åt Bruden

Bereden åt **Bruden**
 Den glänsande skruden!
 O skynden att kläda
 Den trånande, späda
 I svepning av snö!
 Hon längtar att ila
 Till brudgummens möte
 Hon längtar att vila
 I sovkammarns sköte,
 Att blunda, att dö.

O Brudtärnor **vriden**
Cypresser i håren
 Vid sånger och glam!
 O **Brudsvenner** skriden
 Med täcket och bären
 Allt närmare fram.
 Fort upp då att föra
 Fort upp att ledsaga
 Den bleknade svaga
 Till brudgummens hus.

Tillbaka! tillbaka!
Må vittnen ej störa
Den vällust vi smaka –
Ej Solguden röje
De älskandes nöje
De saligas löje,
Ej stjärnornas ljus.
Min brudgum är döden,
Ej skakas av Öden
Ej tåras av nöden
Hans ensliga bo.

När Boreas viner
Kring jordens ruiner,
När vårfloden kryssar
När kärliga vindar
Omtumla med kyssar
I ångande lindar
När tegarne svalla,
När skördarne falla
När skördarne gro
När dagens Gudinna
När stjärnorna brinna
Vi slumre i ro.

Du, som milt i vinets floder

Du, som milt i vinets floder
 Släcker hjärtats feberglöd,
 Du som ändrar all vår nöd,
 Vallmokrönta Sömnens Broder!
 Hulda Genier! åt mitt bröst
 I blott skänken lugn och tröst.

Medan än jag mäktar följa
 Indiens hjälte! ditt banér,
 Medan än i bågarn ler
 Vinets friska purpurbölja,
 Vill jag, yrande och varm,
 Frossa än vid livets barm.

Men då nektarkällans åder
 Sinat bort, då bågarn har
 Inga balsamtårar kvar,
 Tungan bränd vid gommen låder,
 Milda död! o, nalkas då!
 För mig till Kocytens å!

Har jag Thessaliens kalk

Har jag Thessaliens kalk med blindade läppar sugit?
 Har sig ett Kolkiskt gift i mina ådror smugit?
 Och lömska örter saft bland dödas murkna ben
 I natten plockade vid Månans silversken?
 Vem har de lågor tänt som i mitt hjärta brinna?
 Vem mina krafter bjöd att vekna och förrinna?

Som vax för eldens glöd? vem spann med gudlös hand
 De trådar av demant? vem knöt de tråldomsband,
 Som magiskt fångsla mig, som evigt mig ledsaga,
 Jag må på böljor fly, jag må i öknar draga
 Och höja växlande mitt lätta vandringstält
 I Nova Zemblas snö, på Libyens brända fält?

En rosenfärgad mund där vårens löje myser,
 En blick där himlens eld och himlens skönhet lyser,
 En röst som lutans mild – förmådde detta väl
 Allsmäktigt fångsla så mitt hjärta och min själ?
 Nej! konster avlade med natten mig förtrollat!
 Tartarens makter blott min grymma ofärd vållat.
 O Furier! glädjens! snart till aska bränd jag är.
 I kalla Maner! snart jag öka skall er här.

Hilma! min vän!

Hilma! min vän!
 Slumrar Du än?
 Morgonens hand
 Med rosor beströr
 Himmelens rand
 Och natten ju dör.

Pärldaggen skimrar kring dälдер och vallar
 Och lärkans jublande sång i höga gullmolnet skallar.

Dalar och höjd
 Rodna av fröjd
 Kärlig och varm

Blomman igen
 Öppnar sin barm:
 Dess vingade vän
 Tumlar av vällust i tjuserskans sköte
 Och duvans brunstiga kyss gör hänryckt brudgummens
 möte.

Hilma, o slå
 Ögonen blå
 Leende opp!
 Sträck mig din famn!
 Nöjenas tropp
 Ropar ditt namn!
 Livet som dagen har blott en [Aurora](#).
 O Flicka! låtom oss ej den gyllne stunden förlora.

Idyll

Den hjord du ser irra bland rosorna där
 O Thilda! blir din,
 Min hand och mitt hjärta, mig själv jag förär –
 Säj, vill du bli min?

Där borta i skuggan av granarna står
 Mitt ensliga tjäll.
 Ack! dit från de blomstrande fälten jag går
 Med saknad var kväll.

Två stolar, o Thilda! en säng och ett bord
 Är hela dess prakt.
 Av furu är hyddan, med grönskande jord
 Dess tak är belagt.

Med möda för regnet, för stormvindens ras
 Hon skydda förmår
 Och genom de solbrända fönsternas glas
 Knappt dagsljuset når.

Men vore vi, Thilda! därinne ett par
 Blev hyddan ett slott.
 Ej dårligt jag bytte med Ryssarnes Tsar
 Med Jutarnes Drott.

Fast högar av silver jag leende slöt
 I blytunga skrin
 Fast dagligt ur pärlsatta kalkar jag njöt
 Det ädlaste vin;

Fast städer jag ägde och byar och land
 Och ägde ej dig
 Och tryckte ej kärligt din svarande hand
 Vad gladde det mig?

I kedjor, o Himmel! jag smäktar

I kedjor, o Himmel! jag smäktar
 Bland fiender här på en främmande strand.
 Vad ljuva, ambrosiska fläktar
 Mig hälsa från motsatta land!
 De flyga så milt över haven
 Från de saliga Öar, där Andarne bo,
 De viska så vänligt åt slaven:
 »Kom i doftande skuggor till ro!«

Hur länge, o Gudar! skall gråten
 Än strömma förgäves på klipporna här?
 Kom, o död! i den frälsande båten
 Och till hembygdens stränder mig bär.
 Jag längtar att evigt förgäta
 Min trældom, – på nytt med en glimmande krans
 Vill jag smycka min hjässa och fläta
 Mina händer i syskonens dans.

Från blåare himlar där sprider
 Sina gyllene strålar en mildare Sol
 Och en klarare Måne där skrider
 På en rikare stjärnkransad [pol](#).
 Man frukter och blommor ser glöda
[Endräktigt](#) tillhop, i den ljuvliga trakt
 Och stormar och höst ej föröda
 De urgamla lundarnes prakt.

Här larma ej [inbilska](#) dårar,
 Här andas så lätt de saligas bröst,
 Här [begabbas](#) ej andaktens tårar
 Hit når ej smädelsens röst.
 Varför längre i bojorna kvida?
 Ack! bryt dem och ila, du [gisslade](#) slav!
 Dig bröder och systrar [förbida](#)
 På [hinsidan](#) brusande hav.

Om kring Stadens dånande torg

Om kring Stadens dånande torg med skaran jag irrar
 Eller på blommor och gräs vilar i almarnes skygd,
 Följes dock evigt, o Gudar! av kärlekens gycklande drömmar,
 Skola ej dessa en gång bytte i verklighet bli?
 Ser jag i fredliga **dälders** famn en lockande hydda
 Tätt vid en speglande flod skuggad av lindarne stå,
 Straxt i dess lugna sköt en tjugande Flicka jag tänker
 Och vid dess svallande barm, drömmer jag, leende, mig.
 Under vart susande träd en rosig Herdinna jag skådar,
 Och i var grottas famn vilar en blomstrande nymf.
 Dock bland den retande här av rosenfärgade drömmar,
 Som kringsväva min själ, kronan, **Amanda!** Du bär.
 Lik **Kalypso** bland Nymfernas tropp, på Ogygias stränder,
Venus på blommiga fält mellan **Chariter** i dans,
 Eller **Luna**, i stjärnornas krets på den blåa **Olympen**
 Härskande bland min dröms gyllne **fantomer** Du går.
 Skapelsens hela rymd, förtrollerska! bildar Ditt feslott
 Bäckarne sorla Ditt namn, fåglarne sjunga Ditt lov.
 Fåfångt, **Amanda!** min sång Du försmår, mitt brinnande hjärta
 Fåfångt skilja oss åt Alper och brusande hav,
 Mild som en Ängel ändå omsvävar Du evigt min tanke,
 Flicka! min ömma Brud är Du i drömmen ändå.

Parabel

Upp till min blåa födslostad
 Jag sorgsen mig beger.
 Av skogens grönskande Dryad
 I mig du skuggan ser.

Nyss älskande hon gav sitt blod
 Sin själ åt klippans ek
 I henne levande han stod
 Och log åt vädrens lek.

Ack! tusen gånger Flora ren
 Vid lärkors fröjdeljud
 Och unga Solars purpursken
 Sig klätt till Vårens brud

Och tusen gånger vintrens hand
 Dess kransar skövlät har
 Sen i den stolta Ekens band
 Dryaden fångslad var.

Omsider för ett mordiskt stål
 Vid Ekos suck han föll.
 Som lik dock lågans föremål
 Än nymfen fångslad höll,

Till elden kom från himlens borg
 Och löste fjättran opp.
 Mot hemmet, tvungen, mörk av sorg
 Hon kröker nu sitt lopp.

Av kärleken till jordens grus
 Jag **sinnebild** är.
 Dryaden förr var himmelskt ljus
 Nu molnets flor hon bär.

Se timman, dagarne och åren

Se timman, dagarne och åren
 Fly, o Zemire! i vingad dans –
 Så följ dem sjungande i spåren,
 Snart hänger nöjets rosenkrans
 Förvissnad i de bleka håren.

Hör älskarens **teorb**, som klagar
 I aftonstjärnans milda sken!
 Snart komma **åldrens** mulna dagar
 Och ingen tonrik luta sen
 Till vilans bäddar dig ledsagar.

Ack! det är himmelsk fröjd att sluta
 En älskling till sitt hulda bröst
 Sitt huvud mot hans skuldror luta
 Och sövd av nöjets milda röst
 Förtroligt blunda, le och njuta.

Den hårda skönhet, som ej brunnit
 Av ömma lågande begär
 Som ej en Man nog värdig funnit,
Pygmalions kända bildstod är
Förrn liv dess stela marmor vunnit.

Sefyrerna sin eld förklara
 Och straxt ur knoppen vecklar sig
 De späda purpurblomstrens skara –
 När kommer sommarn ock för Dig –
 Hur länge vill Du slutna vara?

Till Månen

Tankfull går Du,
 Nattliga Måne!
 I de silvrade molnen.
 Full av allvar
 Stirrar din blick
 Ned på vårt dunkla
 Sovande klot,
 Och Skalden försmälter
 Vid ditt mystiska ljus
 I vemod.

Då jorden skaptas
 Skaptas ock Du.
 Att troget ledsaga
 Dess vandring kring Solen
 Och för **dess bägge**
Hemisfärer predika
 Förvandlingens lära.
 Dig befalltes att vara
 En helig spegel,
 En klar symbol
 Av det jordiskas öden.

I evig glans
 Kring Skaparens tron
 Idéerna stråla.
 Ej mista sitt sken
 De vänliga stjärnor,
 Och Solen var morgon
 Evtigt densamma
 Leende framgår
 I sin bländande krona.

Tryggt för skiften
 Är allt däruppe.
 Med dig, o Måne
 Förvandlingen börjar.

Än vänligt Du tänder
 Ditt glimmande ny,
 Snart ser man dig halv
 Snart i lysande fylle.
 Sen tynar Du av
 Och försvinner.

Så även på jorden
 Växlingen rår.
 Mellan ebb och flod
 Världshavet evigt
 Skiftar ju om.
 Plantorna framgå
 Ur natten och mullen
 Knoppas och blomstra
 Och vända igen
 Till natten och mullen.
 Mellan nöjen och plågor

Vacklar vårt hjärta
Mellan nedan och ny
Skiftar vår lycka.

Det ljus Du lånar
O sörjande Måne!
Åt jordens nätter
Du själv har lånat
Av Solen.
Från himmelen kommer
Från ljusets värld
Det ädla, det stora
Härnere.

Till Natten

Redan med *Cynthias lampa* i hand, omglimmad av stjärnor,
Kommer Du, vänliga Natt! åter från skuggornas land.
Tystnaden jämte Dig går och sömnen, av *vallmo* bekransad,
Lekande drömmars tropp följer Ert segrande tåg.
Heliga Natt! i din famn jag med lågande känslor mig kastar,
Uslingens enda skatt, slavarnes frihet Du är.
Dölj mig för människors syn, bjud människorösterna tiga
Och på moderlig arm vagga ditt gråtande barn.
Kan Du ej hela de blödande sår, mig Dagen har givit,
Klaga min smärta för Dig skall Du ej neka likväl.
O att Du evig blev! men allt är förgängligt i tiden,
Vågorna skifta ej så fjärran på sjöarne om.
Snart är ditt välde förbi, snart strålar den rosiga *Eos*,
Fordom min glädje och nu fasans och sorgernas bud.

Dock jag känner en natt, som aldrig sig ändrar, en vila,
 Aldrig av spöken störd, aldrig av drömmarnes här.
 Mäktige Gudar! unnen mig den! snart, snart mig den unnen!
 Icke en annan bön har jag att ställa till Er.

Var är du, Kärlek?

Var är du, Kärlek? – o! vem ger mig vingar?
 Omätligt, ja! som världsteorben klingar
 Jag sväva vill och hänryckt störta mig
 I avgrundsnatten för att finna dig.

Dig, Kärlek! tillber detta ömma hjärta
 Av tjusning dårat, blödande av smärta –
 Dig söker jag, du livets högsta skatt
 I glädjens solsken och i sorgens natt.

Var är du, milda himlabarn? o, svara?
 Kom, för mitt öga ljuvt dig uppenbara,
 Som i minuter av olympiskt väl
 Du ofta gjort det för min rörda själ.

Skall jag i famnen av en älskarinna
 Ditt heligt dolda gudomsväsen finna?
 Vad? andas du i Flickans hulda barm
 Och famnar dig med henne älskarns arm?

O, nej! vad natt av tvivel och av plågor!
 Med ungdomsbranden slockna dina lågor
 I hennes själ – din likhet flyr sin kos
 Med ögats strålar och med kindens ros.

Ja, helga Kärlek! flyktigt här på jorden
 Din skugga blott är uppenbarad vorden –
 Vid Skaparns tron, i Änglars blåa land,
 Seraf! Du står med palmen i din hand.

Vårfloden härligt svallar

Vårfloden härligt svallar,
 Ljuvt grönska **dälder** nu och **vallar**,
 Kärleken, Bröder! kallar
 Till strider högt vår raska tropp.
 Brasan till aska brunnit,
 Till sista droppan ölet runnit,
 Vintren har ju försvunnit –
 Till kamp i fält och parker opp!
 Från lundens topp
 Sin hälsning göken skallar, –
 Allt andas hopp!
 Vårfloden härligt svallar
 I ängens famn med slingrat lopp.

Trotsande oss de sköna
 Sig tallöst sprida kring det gröna –
 Upp bröder! må de **röna**
 Vad ynglingen i brand förmår.
 Djärvt de oss efterspana
 Med **strålig** blick kring fältens bana,
 Till fejder de oss mana.
 Välan – vårt bröst av längtan slår.
 Kom sälla vår

Att festligt segerkröna
 Vårt mörka hår.
 Trotsande oss de sköna
 Än hoppa i [Sefyrens](#) spår.

[Låtom](#) oss ej förskräcka.
 Åt blomsterbojan snart de fräcka
 Rodnande famnen sträcka
 Förn Månen opp ur böljan gått.
 Hastom att lagrar skörda!
 Ack! slöa naglar oss ej mörda,
 Nålarne säkert vörda
 Vårt liv om de oss rispa smått.
[Musliner](#) blott
 De huldans liv betäcka
 Mot stygn och skott.
 Låtom oss ej förskräcka –
 Att falla är de svagas lott.

Yngling kring fälten blicka
 Och välj bland skaran ut en flicka –
 Genast till kamp dig [skicka](#)
 Med dröjsmål intet än man vann.
 Gå att din tvekamp fäkta
 Där liljor blomstra, vindar fläkta,
 Kvittrande fåglar jäkta
 På trädens grenar ömt varann.

På Emerentias Dag

Österns Portar! öppnen Er!
 Delos' Tärna Lampan släcker,
 Natten bävar, Dagen bräcker,
 Fosfor över havet ler;
 Morgonrodnans gyllne lågor
 Föda Snillet i mitt bröst;
 Sångens rökelse, min röst,
 Andas genom luftens vågor.

När dagens härold nyss, sin rosenprydda char
 Med Purpurfålar Span, kring Österns skyar svängde,
 På gyllne Sköldens Rund, från Jätteskuldran hängde,
 Han Emerentias namn i hulda strålar bar,
 Och Natten flydde hemsk, och Dagens rika Brud
 Ur vågens famn sin hjässa sträckte
 Men, Festens blomsterkrönte Gud!
 Ej Du, – Polymnia ej i Pindens Lagerskrud
 Mig Diktens Elfenlyra räckte;
 En helig känslas makt, vid Morgonfågelnas ljud,
 Min röst till glada sånger väckte.

O Du! vars själ, i helga rosenband,
 Vid jorden dröjer, att vår kärlek röna;
 O! kvarbliv sent, i livets skumma land,
 Och skänk Ditt Namn att vintrens Dag försköna.
 När Dygdens känsla, glödande och öm
 Min svaga hand på Cittrans strängar förde,
 Vad fröjd, om Snillet i en Febrisk Dröm
 Med Gudastrålen av sin glans mig rörde.

Men Harpans silverljud och Sångens röst,
 Vad maktlös **samklang**! högre stämman talar:
 Hör tacksamhetens språk ur rörda bröst,
 Se bönen offerrök i Bygdens dalar.
 Ur Helgedomen av en gränslös själ,
 Med tårens Vällust i ett hänryckt öga
 En räddad **Usling** anförtror Ditt väl
 Åt **Dygdens Brudgum**, Hjälten i det höga.
 Förlorad rinner ej den fromma tår,
 Som rörda Minnen vid dess Altar pressa,
 Han kallar Änglars Vård i Dina spår
 Och gjuter glädjens Olja på Din hjässa.
 Med fjädern sänkt i Morgonrodnans glans,
 Och Sången lärd, i **Kastaliders Gille**
 Och locken krönt av **Snillets Murgrönskrans**,
 Jag glansen av Din ära måla ville.
 Men själens lyftning fåfångt känslan drev
 Mot Diktens Zoner. Ack! ur druckna händer
 Föll gyllne Harpan. Sången ägnad blev
 Åt Helgons **Kor** på Evighetens Stränder.

Som stjärnor blixtra opp i **Hesperns fjät**
 När Västerns moln i Purpurmantlar höljas,
 Skall Du i åldrens stilla Majestät,
 Av lugna fröjders Myriader följas.
 Och sist, när sent, Din **himlaburna** Själ,
 I helgonstrålar krönt av Samvetsfriden,
 Ur **Mamres Lundar** höjs, till evigt väl,
 Höjs över ödet, **vanskligheten**, tiden,
 Skall tacksamheten, höljd i Sorgens skrud,
 I känslotårar till Din Gravvård skrida,
 Och Minnena, vid Lutans klagoljud,
 Kring helga Urnan, hjärtats Lager vrida.

Sång till Kvinnorna i Norden

Tous mes plaisirs sont dans l'hommage
Que j'aime à rendre à la Beauté.

De Favre.

Nej, Sångens **Genius**! än en gång
Jag vill med rosor lutan kröna.
Åt Er, åt Er, I Nordens Sköna
Mitt hjärta helga skall en sång.
En sång av oskuld och förtjusning,
Blyg, strålen lik, som mild och **skär**,
Med silver nattens ängar klär,
Len som bland aspar västans susning.

Vid **Lydiskt veka cittrors slag**
Må andra **Cyperns vällust** sjunga,
Där Venus härskar mellan unga
Odödligt blomstrande **Behag**.
Där än vid Månans sken den blida
Åt **Gratiers** kordans ger sin arm,
Och än för Solen, skygg och varm,
Bland rankor flyr, vid **Bacchi** sida.

Ej från min helga födslostrand,
På fantasiens gyllne vingar,
Jag över haven djärvt mig svingar
Mot diktens **vittbesjungna** land.
För **Skandiens** kulna regioner
Jag av mitt öde **danad** var:
Den första bild mig tjusat har
Skall få min lyras sista toner.

Väl tronar ej en **pafisk** vår
 I skötet av den höga Norden:
 Väl hölja kalla drivor jorden
 Den ena hälften av vårt år.
 Väl **myrträdets** här ej blommar
 Och druvan ej sin nektar ger,
 Men lika kärligt **Freja** ler
 I Nordiskt sköna helgedomar.

I stilla nätter älskarns bröst
 Med saligt månsken hon förtjusar;
 I björkens gröna kronor susar,
 Bland törnets rosor hennes röst.
 Hör! silvret bryter fram ur klippan:
 Blott kärlek, kärlek sorlar det:
 Se! i Gudinnans dolda fjät
 Hur liljan höjer sig och sippan.

Ej född den höga Freja är
Av Oceanens falska bölja.
 Ej yra **löjen** henne följa,
 Ej Eder hon att bryta lär.
 O! fråga ej vi tårar strömma
 På purpurkindens matta brand:
Dess Oder for i fjärran land –
 Hon kan den älskade ej glömma.

Om livlöst Alltet för mig blev,
 Om inget kärligt fadersöga
 Såg neder från det ljusa höga
 Och sorgens töcken milt fördrev:
 Om inga **Syskon i azuren**
 Tyst körde Månens, Solens **char**:

Om endast tomma återsvar
Mitt hjärta funne från Naturen:

Om i den värld, som kring mig låg,
Jag inget spår av gudom kände,
Så vitt sitt stjärnflor natten spände,
Så vitt som dagens öga såg:
O **Svithiod!** låt min blick då hinna
Blott en av dina Tärnors **kor**:
Fast jag på Gudar mer ej tror,
Jag tror på Kärlekens Gudinna.

Skön är Du, Skandiens väna Mö!
Av majestät Din panna strålar,
Olympisk purpur kinden målar,
Likt morgonglans kring fält av snö.
Från blåa ögat strålar åter
Det stora himlavalvets prakt:
Stor, när Du småler, är din makt,
Du är **allsvåldig**, när Du gråter.

Dock är det ej din skönhet blott
För vilken Nordens Yngling brinner:
Det välde som **på tiden vinner**,
Det oförgängliga Du fått.
Idalias gördel snart förlorar
Dess himlaljuva **retelse**,
Men evigt blomstra dygderne,
Och tiden deras makt förstorar.

Mild, **Cypria** lik om aftonen
Då hon på molnfri himmel **myser**,
Och Odlarn från dess tegar lyser
Till hyddan och till sällheten,

Stolt, evigt grön lik höga tallen
 Och blyg som liljan i dess [skygd](#),
 Är Nordmöns själ, är hennes dygd,
 Frisk, levande som flodkristallen.

Ej mognas av en lodrät Sol
 I förtid ren de hulda Tärnor,
 Dem Karlavagnens gyllne stjärnor
 Med kärlek skåda från sin [pol](#).
 Men deras fågning ock ej flyktar,
 En [efemerisk](#) blomma lik,
 Som, född vid lärkornas musik,
 Sitt liv vid näktergalens lyktar.

[Förrn](#) nöjets rosenflamma än
 Med trollsken målar världens Tempel
 Av dygdens läror och exempel
 De väpnat sig mot frestelsen.
 Av Religionen och av Lagen
 De villigt hylla alla band:
 Förnuftet vandrar hand i hand
 Med Kärleken och med Behagen.

Man ej i Svenska bergens sköt
[Brasiliens diamanter](#) finner:
 Ett [pärlrikt Ganges](#) här ej rinner,
 Ej [Tagus](#) här sin gullvåg göt.
 Blott järn ur klipporna man bryter
 Till frihets värn, till oskulds [skygd](#),
 Ej [ambra](#) plockas i vår bygd,
 Ej [myrrha](#) här i tårar flyter.

Av [silkesmaskar](#) icke här
[Iberiens](#) kläder spunne bliva,

Ej här att tygets färgor liva
 Nopalens åbo dödas plär.
 Men döttrarne av Skandiens bygder
 Behövde aldrig Konstens lån
 Att fångsla Skandiens glada Son –
 De smycka fågringen med dygder.

O höga Oskuld! jordens tröst!
 Bild av den ljusa himlafriden!
 O minne av [den gyllne tiden!](#)
 O paradiset i människans bröst!
 När från en älskvärd Mö i Norden
 Din glans jag återstråla ser,
[Astrea](#), tänker jag och ler,
 Astrea har ej lämnat jorden.

Se, var bland tallarna hon går!
 Se, himmelskt rodnar purpurkinden
 För varje kyss av nordanvinden,
 Se [jungfrukransen](#) i dess hår.
 Dess [skick](#) är allvar. Berg och dalar
 Dock vid dess [löjen](#) hänryckt le.
 Ej många ord hon brukar ge:
 Dock livas marmorn, när hon talar.

För varje ädel känsla varm
 Den låga vällust hon ej känner.
 Lik [Pallas](#) denna Venus spänner
 Ett [Gorgoharnesk](#) kring sin barm.
 Av Blygsamhetens egna händer
 Den helga gördeln knuten är.
 Ej [Amor](#), nej! en Ängel bär
 Det bloss varmed hon hjärtan tänder.

Också man ej åt henne ger
 Det offer flärdens barn man giver,
 Men dyrkad hon dess mera bliver
 Ju mindre man dess dyrkan ser.
 Av hjälplös kärlek älskarn lågar
 Förn han sin flamma ana tör:
 Han tusen marter lida bör,
 Förn han sin kärlek stamma vågar.

Tyst dricker han sin Flickas skål.
 Den hemlighet hans hjärta trycker,
 Ej vänskapen från honom rycker,
 Ej själva yran vid en bål.
 Ej ljud av serenader tränga
 Till Nordmöns höga fönster opp:
 Ej omges hon av gäckars tropp,
 Ej kransar hennes port behänga.

Vad under? Ej till Skandiens Mö
 Med guld och smicker vägen banas.
 Ett värde blott av henne anas,
 Att manligt leva, manligt dö.
 Se! därför Nordens Yngling ilar
 I farornas och ärans spår.
 Den lager, som hans djärvhet får,
 Vid Kvinnans fötter snart den vilar.

Ren flammar nöjets offerbrand
 Och myrten Flickans hår betäcker.
 Vid altarfoten ren hon räcker
 Åt älskarn rodnande sin hand.
 Gläds! ingen Forntidshjälte funnit
 En mera ljuv och härlig lön.

En segerkrona, mera skön,
 Alcid i himlarne ej vunnit.

Flyg ilande från pol till pol,
 Av storm och böljor vådan trossa,
 Bjud över dig i rymden blossa,
 Den glödande Ekvatorns Sol.
 På Bältens strand din trogna maka
 I tårar ensligt badad är.
 En önskan blott dess hjärta när
 Att se sin älskling snart tillbaka.

Lucretia lik, i Tärnors krets,
 Hon stilla vid sin slända sitter
 När himlen strös av stjärnors glitter,
 När dagen purprar klippans spets.
 Teaterns gyckel ej förleder,
 Ej balens flärd den långtande:
 Blott Templet får dess tårar se,
 Där slöjad för ditt väl hon beder.

Gläds! ej att lättare bedra
 Hon trohet svor åt Hymens boja.
 Ej Nordens hävder ha ett Troja,
 En Paris och en Helena.
 Förledarns lockar fritt må sprida
 Arabiens vällukt; fritt han må
 I guld och purpur smyckad gå
 Och Frygiskt vek hans luta kvida.

Ej sådant Nordens Kvinna stör,
 Ej bringar hennes bröst i våda:
 En enda är hon van att skåda,
 En enda hennes öra hör.

Snart skall dess kärlek sig förmera
 Med panter dem hon Mannen bar:
 Den ej den ena lämnat har
 Hon skulle överge de flera?

Dock huslighetens fromma dygd
 Ej ensam gavs åt Nordens Kvinna:
 Likt mannens, kan dess hjärta brinna
 För ära, Kung och fosterbygd.
 Lät hävdens hundra röster tala.
 Se! **Weidborg** trygg i pilregn står,
 Se! **Hervor** upp av skeppen går
 Att väcka **Hjälten ur sin dvala**,

Och rycker stolt hans goda svärd
 Ur ättehögens hemska lågor,
 Och tågar över land och vågor
 Bort i odödlig vikingsfärd.
 Se! **Blenda** ilar att förkrossa
 Den boja Svithiod ämnad var:
 När våldet allt besekrat har,
 Se **Sturens Änka** våldet trossa.

O sköna tid! i Sagans ljud
 Än ensamt levande på jorden
 Då Ynglingen i höga Norden
 Till Hjälte vigdes av sin Brud!
 Hans bragder inga skrankor funno
 Och modet kände ingen gräns.
 O sköna tid! då kärlekens
 Och ärans eld förenta brunno!

I höga **loftet** jungfrun satt
 Och sydde rosiga **tapeter**.

Snart höstmoln klädde himlens eter
 Och dag sig jämnade och natt.
 Straxt älskarns snäcka återvände:
 I hamnen tyngd av rov den skred:
 Blyg jungfrun steg av loftet ned
 Och bröllopsfacklorna sig tände.

Än ler i lika himmelsk glans
 Den hulda Mön på Skandiens stränder
 Än räcka lika sköna händer
 En mindre skön belöningskrans.
 Än kärlekens och ärans flamma
 Det kyska hjärtat heligt när.
 Ack! Kvinnan än densamma är –
 Är icke mannen mer densamma?

Han är det än. Ej dygden dör,
 Ej bragderne, ej mannamodet,
 Så länge Astrild glödgar blodet
 Och livets väg med rosor strör.
 Må krigets åskor kring oss ryta.
 Lyst av sin älskarinnas blick
 På banan där han fordom gick
 Går Skandiern än att lansar bryta.

Så länge Karlavagnens bloss
 Än över Manhems fjällar brinna,
 Så länge Mälarns urnor rinna
 Skall ingen ovän kuva oss.
 Ty blåa ögon evigt stråla
 Det helga modet i vår själ
 Och Svithiods Kvinna ej en träl
 Ens vid sin fot har lärt att tåla.

Mig tjusade en ljusfull hamn
 I barndomslivets sälla dagar.
 Vi blev den ej (o Ödets lagar!)
 Till verklighet i älskarns famn.
 Skön var min Brud, ack! skön som dagen
 När daggig om sitt gyllne hår
 Ur sjöar av kristall han går –
 Frisk som en ros i pärlregn tvagen.

Än lekande hon cittran slog
 Än festligt prydd av blomsterkransen
 Hon tjusfull svävade i dansen
 Och glädje kring sin trollkrets log.
 Dock skönast var hon när hon fällde
 I nödens hydda ömkans tår:
 Då, svidande av nya sår,
 Med ökad kraft mitt hjärta svällde.

Min var hon, min i forna dar,
 Nu endast min i mina sånger.
 Jag såg den hulda tusen gånger,
 Men aldrig, aldrig min hon var.
 Din hand? – jag vill den ej begära.
 Se, törnet uddas på min stig.
 Att bjuda, älskade! åt dig
 Jag har ej lycka, har ej ära.

Snart skall en tung och dyster häll
 Mitt obesjungna stoft betäcka,
 Ej dagen mer mitt läger räcka,
 Ej glansen av en stjärnprydd kväll.
 Fast inga lagrar vården kröna,
 Fast inga rosor trivas där,

Må dock av Er en festprydd här
Församlas där, o Nordens Sköna!

Och medan näktergalens sång
Ömt skallar från den mörka lunden
Och Nattens Gud kring himlarunden
Begyinner rodnande sin gång,
Beglänste vänligt av hans skära,
Hans milda ljus I viske så:
»Lugn, evigt lugn han vila må,
Den ljuva tolken av vår ära.«

Kadriljen

Se kronans glans!
Hör! milt till dans
Vi kallas av fiolens ljud.
Till lekar opp,
Du muntra tropp,
I festlig rosenskrud!
All glädje här
En fjäril är:
Han blommorna besöker,
Men far,
Så snar,
Bort på Favonens char.

Räck, hulda mö,
En hand, lik snö
Din sammetslena hand åt min!
O tryck min hand!

Med kärlig brand
 Jag trycker redan din.
 Ej evigt få
 Vi leka så.
 En gång min hand, lik isens
 Kristall,
 Så kall,
 Så stelnad bliva skall.

På *olik stråt*
 Vi skiljas åt –
 Dock ingen rymd oss skilja kan.
 Som duvor snart
 Med glädjens fart
 Vi hasta mot varann.
 Ej evigt få
 Vi träffas så:
 När en gång levnadsolen
 Gått ner,
 Ej mer
 Sin kärlek då man ser.

Skön Rosen står
 I purpurvår,
 Bestänkt av silverdaggens bad.
 Ack! innan kort
 De viftas bort
 Av vinden hennes blad.
 Så även vi
 Till intet bli.
 O! snart förlöper livets
 Minut.
 Så njut
 Och dansa mot dess slut!

Upp Flickor! upp, o Gossar!

KOR.

Upp Flickor! upp, o Gossar!
Vid milda strängars ljud till dans!
Än kindens purpur blossar,
Än sprider ögat glans.
Snart ingen ser
Vår ringdans mer.
Som blommor snart vi falla ner.
Som lampors tal
I Festens sal
Vi släckas ut av årens kval.

EN YNGLING.

Vart ögonkast jag skickar
Mig bilder från [Elysium ter](#).

EN FLICKA.

Lik vårens Sol jag blickar
Kring Paradis och ler.

BÅDA.

Och likväl är
För mitt begär
En enda mäktig tjuskraft här.
En gudamakt
Ger festen prakt
Omvärver den med [Geniers](#) vakt.

YNGLINGEN.

Vi skiljas – kort är smärtan,
I samma cirkel går vårt lopp.

FLICKAN.

Som **valfrändskaper** hjärtan
Varannan söka opp.

BÅDA.

O, måtte så
Vi alltid få
Emot varannan hänryckt gå!
Må åldrens hand
Ge kroppen band,
Blott kväve han ej känslans brand!

KOR.

Hör, **Bardens** harpa brusar!
Dess eko genom sekler går.
Mot lansar Hjälden rusar
Och Minnets Tempel når.
Minuten blott
Är deras lott
Dem gyllne vällustpilen nått.
Vad är väl ock
Vår muntra flock?
Dagblomster i **Cytheres** lock.

Och sänker

[---]

Och sänker m[...]
 Till jorden på kristallestrålar ner,
 Då vill jag stirra i det blåa höga
 Bort till en skönare, en ljusfull sfär
 Och se, med trons gudomligt klara öga,
 Det fosterland, mitt hjärtas röst begär.
 När uven dystert höjer från ruiner
 I nattens svarta famn sitt klagoljud
 När åskan dånar, blixstens flamma skiner,
 När havet gnyr och midnattsstormen viner,
 Då vill jag hänryckt prisa dig, o Gud!
 Glad vill jag skåda, hur för höstens väder
 Den korta sommarns prydnader förgå,
 Hur trädet mister sina högtidskläder
 Och rysligt nakna Rosas häckar stå.

Rolig den är

[---]

Rolig den är.
 Av levnadens skiften
 Du hinnes ej där.

Ljuvt under kullen
 Slumra Du får.
 Den kylande mullen
 Skall läka ditt sår.

Dina **Monader**
Bytas en gång
I rosor och blader
Vid lärkornas sång.

Dricka de skola
Daggens kristall
I ljuset sig sola
På grönskande **vall**.

[---]

Anderöst tonar
Ur skuggornas dal:
»Blott döden försonar
Med levnadens kval.«

Polskan

»Flickans röst och strängarnes dig kallar.
Varför sitta så enslig där?
Ljuvt mitt hjärta vid ditt **löje** svallar,
Är Du sorgsen jag trötlös är.
Pärlor nyss jag knöt
Om barmens unga vår,
Rikt med doft begöt
Och kransade mitt hår.
Goda Fredrik, ack! blott för dig
Har Thilda krönt, har Thilda smyckat sig.«

Gack, o Thilda! grymt din blick mig bränner.
Vid din åsyn jag är ej till.

Ej sin plats mitt hjärta längre känner,
 Skakar kedjan och brista vill.
 Dock du ger din hand
 Jag står ej längre mot.
 I förtrollningsband
 Du hjärta för och fot.
 Sköna Flicka! Du allt förmår,
 Med skaparmakt du över älskarn rår.

»Hjärta möte nu med hjärta göre!
 Lyft mig högt, i ditt famntag snärd
 Ej min fot vid jordens grunder röre,
 Heligt smord till en himlafärd.
 Hör Du flöjtens ton?
 Se ljusens klara sken!
 I en himmelsk zon
 Månn vi ej sväve ren?
 Festens skaror som Änglar stå
 I högtidsskrud omkring de sälla två.«

Inga Änglar ser Du i vårt gille.
 Du allena är Ängeln här.
 Ack! vårt band de gärna slita ville,
 Hatet, avunden dem förtär.
 Mellan nattens bloss
 Igenom rutans glas
 Månen vinkar oss
 Ur festens yra ras
 Ner i blomstrande dalars vår,
 Där namnlös fröjd oss milt till mötes går.

»Ömma Fredrik! lät oss ännu dröja
 Här bland skaran, i ljusfull sal.

Aningar så mystiskt barmen höja –
 Mann av sällhet, ack! mann av kval?
 Ormar gärna bo
 I blomsterdalens famn.
 Misstänkt är den ro,
 Som icke har ett namn.
 Glödhet beder min tår till dig –
 Nej, kyss den bort – jag gränslöst skänker mig.«

Kom! Guds Moder skall från himlasalen
 Se med kärlek på barnen ned.
 Ljuvligt sväva över [ambradalen](#)
 Silverskimmer och midnattsfred
 Stilla bäcken går
 Sin månbeblånsta gång.
 Festligt Näcken slår
 På harpan högtidssång.
 Nattens Konung skall bli vår präst,
 Och älvor dansa på vår bröllopsfest.

Valsen

Kom, o Älskade! kom att dansa!
 Glädjens manande toner gå.
 Vår och ungdom vår hjässa kransa
 Och med blomster vår bana så.
 Sköna Flicka! vid din trogna hand
 Mot en avgrunds fruktansvärda rand,
 Ned i bleka [skräckfantomers](#) land
 Dansade jag med fröjd.

Dyre brudgum, ack! i ditt sköte
 Full av tjusning jag kastar mig.
 Hjärtat svallar dig högt till möte.
 Fängslad hänger min själ vid dig.
 Blott ej rankan skiljes från dess stam,
 Vildsint ruse alla stormar fram!
 Jord och himmel, lik ett glitterdamm,
 Sväve i rymden bort!

Kvittren, flöjter! o strängar, **tonen!**
 Stormen vilt, I cymbalens ljud!
 Till den heliga Gudatronen
 Vill jag föra min unga Brud.
 Evig fest i himlens salar är.
 Överängeln skall oss viga där,
 Alla helgons och **Serafers** här
 Sjunga vår bröllopsång.

O! var är jag? På gyllne skyar
 Mig en Ängel till himlen för.
 Ljuvt min varelse sig förnyar,
 Ren **Kerubernas** sång jag hör.
 Ack! **lycksalighetens Ö** det är
 Dit mig älskarn genom luften bär –
Livets träd odödligt susar där
 Över de trognas par.

Stråla, öga! o **glödgens**, kinder!
 Höj dig, trotsande, djärv och varm,
 Ur det täckande florets hinder,
 Pärlomdarrade liljebarm!
 O vad fröjd, vad sällhet utan namn!
 Himlen själv jag sluter i min famn –

Vällustvågor! i **elysisk** hamn
Gungen de sälla två!

Rös ditt hjärta vid Brudens hjärta?
Bor en själ i din varma hand?
Himmelsk vällust och avgrundssmärta
Bli till intet vid denna brand.
Solarne av himlen falla må,
Världarne till kaos återgå,
Endast på ruinerna vi två
Tumla förente ned.

Våra själar i ögat blossa,
På varannan de kärligt se.
Ville gärna sin boja krossa
Efter långa **Eoners** ve.
Hjärta slår i hjärta underbart.
Dansens virvlar! hasten då er fart!
Mäktigt sträva hälfterne att snart
Återförenta bli.

Hjärtat klappar och barmen skälver,
Kinden brinner, så het och röd.
För mitt öga ett moln sig välver –
Kom, du **saliga vällustdöd**.
Magisk skymning nöjet kring oss strör.
Ljusen slockna och musiken dör.
Till den stilla offerlunden för
Bruden i mild triumf!

Stygiska rövarens spann

Stygiska rövarens spann och stjärnorna kvävde i dammet
 Från hans tenariska vagn, och ditt mörka, brudliga läger
 Skuggornas Juno! förråda jag vill i dristiga kväden,
 Eldad av själens drift. Bort, oinvidge, ur kretsen.
 Fjärran för tjusningens brand var mänsklig känsla har flyktat
 Ren ur min klappande barm: blott Febus jag andas och känner.
 Ren till de heliga templen jag ser grundvalarne svikta
 Och ett bländande sken som gjutes från taket, förkunnar
 Gudomens ankomst. Bävande ren jag hörer ur jordens
 Grunder ett våldsam tjut: dovt skallar Kekropiska borgen
 Ljudet tillbaka och festliga bloss i Eleusis sig höja.
 Väsande Triptolems fjällsmyckade ormar ur oket
 Lyfta de nötte halsarne opp och sänkte tillbaka
 Lyssna på sångens ljud med purpurkammiga huvun.
 Fjärran ifrån jag Hekate ser i natten sig höja
 Tregestaltad och hög: mild kommer den strålande Bacchus
 Skönt av en murgrönskrans ombloomstrad och klädd i en tigers
 Brokiga hud, vars gyllene klor i en knut sig förena
 Med en Meonisk tyrs han stöder de vacklande fjäten.

I som en tallös här i det tomma Avernus behärsken,
 Bleka fantomers här – dödsgudar, vars giriga välde
 Allt tillfaller som här förgås, – I, vars ödsliga riken
 Dunkelt famnas av Styx, kring de töckniga nejderna gjuten,
 Badas med flåsande virvlar av Flegetons rykande vatten!
 Given mig tillstånd I att de helga mystärerna skåda
 Och vad Er himmel förborgar ännu, med vad fackla Cupido
 Glödgade Stygierns bröst, hur Proserpina, rövad, till brudskatt
 Våldet i Kaos bekom, och genom vad främmande länder
 Modren irrande lopp i en ängsligt spejande vandring

Medan åt folken **lagar hon gav** och för ollonens föda
I de **dodoniska** ekarnes skog **guldkärvar** dem skänkte.

Fordom **Erebens Drott** av en brinnande vrede betagen
Ämnade föra mot himlarne krig, för det han allena
Nödgades **oförmäld** de långa åren förtära
Utan att känna en delad bädds förtjusning, en makes
Retande nöjen och fadersnamn av älskade **panter**.
Ren vart monster som döljs av **Tartarens** rysliga avgrund
Härvis rusar till kamp: till fejd mot **dundrarn** i himlen
Rusta sig **Eumenidernas tropp**: omhårad av ormar,
Skakar **Tisifoné den olycksstrålände furan**
Och till vapen och strid de bleka **Manerna** kallar.

Till Lyran

En röst ur dödens öknar ljuder,
Den ropar hemskt min själ.
Snart, Lyra! även dig jag bjuder
Mitt slutliga farväl.

Snart **tonar** Du ej mer Naturen
Och kärleken och Gud.
Snart skall du hänga där på muren,
I florets svarta skrud.

Blott någon gång, då **Månens fålar**
I midnattsmolnen gå
Och träden i hans silverstrålar
Likt dunkla jättar stå,

Skall, rysande, ur dödens vila,
 Ur griftens mörka famn
 Till dig med tankens snabbhet ila
 Min vitbeklädda [hamn](#).

På dina strängar skall han sväva
 Med ishand, gravens Son
 Och ömma klagotoner bäva
 Melodiskt därifrån.

Med sorgsen röst de skola tala
 Om forna Ödens lopp,
 Om dödens tunga vinterdvala
 Och evigt flydda hopp.

Till Förruttnelsen

Förruttnelse! hasta, o älskade Brud!
 Att bädda vårt ensliga läger!
 Förskjuten av världen, [förskjuten av Gud](#)
 Blott dig till förhoppning jag äger.
 Fort, smycka vår kammar – På svartklädda båren
 Den suckande älskarn din boning skall nå.
 Fort, tillred vår brudsäng – med nejlikor våren
 Skall henne beså.

Slut ömt i ditt sköte min smäktande kropp!
 Förkväv i ditt famntag min smärta.
 I maskar lös tanken och känslorna opp,
 I aska mitt brinnande hjärta.

Rik är Du, o Flicka! – i hemgift du giver
 Den stora, den grönskande jorden åt mig.
 Jag plågas häruppe, men lycklig jag bliver
 Därnere hos dig.

Till vällustens ljuva, förtrollande kvalm
 Oss svartklädda **brudsvenner** följa.
 Vår bröllopsång ringes av klockornas malm
 Och gröna gardiner oss dölja.
 När stormarne ute på världshavet råda,
 När fador den blodade jorden bebo,
 När fejderna rasa, vi slumra dock båda
 I gyllene ro.

Aftonen nalkas

Aftonen nalkas:
 I skuggornas hägn
 Dalarne svalkas
 Av pärldaggens regn.
 Kvällen **azuren**
 Med gullstjärnor strör:
 Hela Naturen
 I vällust nu dör.

Fjärilen gungas
 På törnrosens barm:
 Ljuvt hon betungas,
 Dess vän är så varm.
 Tyst han sig gömmer
 I tjuserskans sköt,

Slumrar och drömmer
Om allt vad han njöt.

Turtur av bruden
Till hägnande dal
Vinkad och bjuden
Förgäter sitt kval.
Länge de kyssas
I sviktande bo,
Domna och vyssas
Av vinden till ro.

Cypria blinkar
Från skyarne ner.
Herden hon vinkar
Till hyddan – och ler.
Porten och famnen
Han öppnade ser.
Seglarn i hamnen
Ej fröjdar sig mer.

Brudsäng är jorden
Sen dagen förgått.
Himlen är vorden
En sänghimmel blott.
Kärlekens nektar
Besällar envar –
Ensam jag smäktar
Och eldsuckar drar.

Fjärilens Dödssuck

Vad Naturen är förändrad vorden!
Kulna vindar susa över Jorden,
Floderna med vreda böljor svalla,
Ned från himlen, flyktiga och kalla
Solens strålar falla.

Ingen **Sefyr** mer bland löven viskar,
Ingen blommas nektardagg förfriskar.
Rövad är ur **Floras** lockar kransen
Inga systrar mer i middagsglansen
Bjuda mig till dansen.

Kort är dagen. Långa, svarta nätter
Snart sig lägra över öde slätter –
Regnets tårar vissna parker **löga**.
Ängsligt ned från molnen i det höga
Stirrar **Lunas** öga.

Ingen näktergal med silvertunga
Hörs min brudnatt mer i lunden sjunga.
Ej vid Rosens ömma bröst jag vilar,
Ej mot älskarn, väckt av ljusets pilar,
Rodnande hon smilar.

Sälla dar, då jag till världen föddes!
Marken tätt av blyga sippor ströddes.
Glad och **menlös** blickade den ljuva
Vårens förstling ur sin gyllne huva
På en grönklädd tuva.

O hur log, hur fröjdades ej gossen!
 Skönare dock tändes morgonblossen,
 Mildare sågs *kvällens stjärna* brinna
 När ur knoppen, Rosa, min Gudinna
 Gick att segrar vinna.

Åldras världen? Blomstrens gyllne Fader
 Dör han ock med barnens myriader?
 Skall väl Jorden med de undersköna
 Döttrar, som dess vårfest sågos kröna,
 Lika öde röna?

Fåfång fråga! snart jag evigt somnar,
 Hjärtat mattas, purpurvingen domnar,
 Blodet trögt i mina ådror svallar,
 Rosas vålnad, från *Elysiens vallar*
 Mig till vila kallar.

Graven

(Efter *Salis*.)

Vår grav är djup och stilla
 Och fasansfull dess rand.
 I svarta töckens villa
 Den klär ett okänt land.

Ej vårens hymner skalla
 I dessa nejders fred
 Blott saknans rosor falla
 På kullens mossor ned.

Vid korset fåfångt snyftar
En övergiven Brud.
Ej Modren hjässan lyftar
Vid barnens klagoljud.

Och blott på denna orten
Dock fridens makter bo.
Blott denna mörka porten
Oss för till evig ro.

Ty hjärtat som i Tiden
I kamp mot Ödet står,
Det når den sanna friden
Först när det mer ej slår.

Jag känner en helig

Jag känner en helig, en grönskande Ö,
Dess parker ej gulna, dess vårar ej dö.
Stolt glimmar i träden **orangernas** guld,
Kring brokiga ängar, förtrolig och huld,
Sefyren bland eviga rosor där far –
Ambrosiska suckar av vällust han drar.

På **fästets** omätliga skimrande blå
Den eviga majsolen härlig ses gå.
Klart brinner dess stråle, dock brytes den matt
Mot cedrarnes valv, mot **platanernas natt**
Där kärleken **övar** sin rodnande bragd
I susande hyddor av luftig smaragd.

Och fullmånen, gungad ur böljorna opp
 Försilvrar kristalliska bäckarnes lopp –
 I darrande ljusflor han vårfälten klär –
 Av näktergalssångerna firad han är
 Av jublande vänner på druvornas höjd,
 Som natten förnöta vid bågarens fröjd.

Gudomliga Flickor vid flodernas rand
 Här bryta sig blommor med glänsande hand.
 Med liljor de kransa sitt lockiga hår,
 Med rosor beskruda de svanbarmens vår
 Och skinande former, i sommarens fläkt
 Omhöljas av *gasers* förrådiska dräkt.

I blomstrande skuggor sin luta de slå
 På solljusa kullar de vinkande stå.
 I speglande sjöar på gyllene sand
 De skämtande bada vid middagens brand
 Och fläta, i Månans erotiska glans
 Snöglänsande armar melodiskt i dans.

Men en bland de sköna den skönaste är
 Ack! djupt i mitt hjärta dess avbild jag bär,
 Dock äger ej lyran, ej språket en ton
 Att måla en Skönhet från Sällhetens zon.
 Knappt tanken kan fatta dess änglabehag
 Blott hjärtat dem känner i levande slag.

Och nyss vid mitt läger den hulda jag såg
 Där fängslad i *kedjor av vallmo* jag låg.
 »Kom«, sade hon, »kom till de saligas bygd
 På bäddar av blomster, i cedrarnes skygd.
 Av kyssar och viner och dans och musik
 Skall främlingen mötas i palmkransad vik.«

Var finner jag vägen till Sällhetens strand?
 Ack! lägger en **julle** ej ut ifrån land?
 Förgäves! – blott Sagan i luftiga **charn**
 Dit hastar med sångens harmoniska barn.
 Så för mig på molnen, o mäktiga Fe!
 Till kusten där njutningens urbilder le.

Vid det öppna fönstret

Vid det öppna fönstret sitter
 Dora, tyst, en aftonstund.
 Avskedsstrålens purpur spritter
 Över markens dunkla grund.
 Ren han glimmar **längst** på bergen,
 Ren i havets djup han bor
 Och på bleka rosenfärgen
 Vilar nattens dystra flor.

Månan fram ur vägen seglar
 Under milda böljors dans,
 Och från vattnets hundra speglar
 Återstrålar hennes glans.
 Ljuvt dess silverlampa lyser
 Ner på systemens rosenbädd,
 Där för nöjets dröm hon **myser**,
 Lätt i vilans **gaser** klädd.

Sömnen ur **papaverskålen**
 Stänker varje ögonlock
 Och i tysta midnattsstrålen
 Svävar **Morfei bleka flock**.

Blomstren sina kalkar sluta
 Pärlande av daggens tår.
 Alla rosor vilan njuta –
 Dora blott ej slumra får.

Ej sig själv dess hjärta lyder.
 Ack! en stark, odödlig Gud
 I dess helga inre tyder
 Omotståndligt sina bud.
 Vet Du väl vad Guden heter?
 Blommorna i dalens famn,
 Stjärnorna i himlens eter
 Glatt förkunnar dig hans namn.

Full av oro, än till vänster
 Än till höger spejande
 Genom hyddans öppna fönster
 Blickar Tärnans anlete.
 Barmen svälld av dunkla lågor
 Ryser för ett annat väl
 Och med känslans vilda vågor
 Sanslös brusar hennes själ.

Barnet, barnet vill i Kvinna
 Nu förvandlas underbart,
 Och åt Kärlekens Gudinna
 Dockorna det helgar snart.
 Nattens sälla högtid stundar,
 Och med lösta saffranshår
 I Naturens offerlundar
 Skälvande Prästinnan går.

Våldsamt sjuder tårdemanten
 Darrar Flickans blomsterkropp.

Nalkas ej Hierofanten?
Klingar Templets dörr ej opp?
Vadan denna vilda tjusning?
Svaret hör av Gudens mund!
»Skåda fick Du eternas ljusning
Blott för denna herdestund.«

Kom, sköna Flicka!

Kom, sköna Flicka! lät oss bägge stiga
I dalen ner.
Guds Ängel, våren, skall oss milt där viga.
Vad önska mer?

Sitt rökverk skola höjd och dälдер sända.
Ljuvt över oss
Skall nattens hand i Tempelvalvet tända
En här av bloss.

Och under hjärtats tysta harmonier
En näktergal
Skall fylla opp med helga psalmodier
Vår ambradal.

Vårt öga då en salig tår skall fälla
Vid sångens röst
Och nyfödd glädje och förtjusning svälla
De trognas bröst.

Med andaktsgråt på spåde purpurkinden
Skall rosen stå,

Sin vinge fälla skall den yra vinden
Och lyssna på,

Och källans våg som genom ängen rullar
Ej sorla mer
Och nattens Måne ifrån bergets kullar
Rörd blicka ner,

När evig trohet vi varannan svära
När kyssens ljud
Beseglar löftet och [Serafer](#) bära
Vår Ed till Gud.

Morgonens rosiga sken

Morgonens rosiga sken de blomstrande fälten förgyller.
Pärldaggen skimrar i blommans pokal.
Himmelens höga [azur](#) med klingande jubel sig fyller.
Lek är i vatten, i skyar och dal.

Jorden mot Solen ler, i den gröna vårliga skruden,
[Ångande](#) rosor bekransa dess hår.
Så vid sin brudgums kyss den ömma förtroliga bruden
Drucken av aningar, rodnande står.

[Flora och Västan](#) fira på nytt sitt bröllop i ängen.
Ljuvt mot Er faders [olympiska](#) kyss
Blomster, [menlösa](#) små! I med glödande läppar er trängen
Slumrande, alla, i mullriket nyss.

Liljan i oskuld klädd framspirar mot ljuset, hur skryter
 Fagra Tulpanen i mångfärgad glans!
 Törnets ljuvliga ros ur knoppen leende bryter,
 Längtar att flätas i **Cyprias** krans.

Våren med nyckel av guld för den flyktade skönheten låter
 Portarne opp, och från **Acherons flod**
 Kommer **den rövade Dottern** till Ceres den sörjande åter.
 Blomstrar, o **Venus!** ej **jägarens blod?**

Varje väsen på nytt med förnyade sinnen blir **buren**
 Ensam jag suckar, av plågorna slav.
 Dött är för glädjen mitt bröst. Av den stora, den rika Naturen
 Endast en tuva begär jag till grav.

Norden

Må fritt under **Sydlandets stupande Pol**
 Den vecklige le åt en mildare Sol.
 Omsvävad av vårens **hesperiska** lukter
 Han bryte **orangernas** gyllene frukter!

Av själarnes hemland, av Hjältarnes mål,
 Av himmelens bygder är Norden symbol.
 Dit visar **magneten** och Polstjärnan glimmar
Ovanskligt däröver i nattliga timmar.

Av **Resarnes** ålder, av sagornas dar
 Än spåren ju dröja i fjällarne kvar.
Förrn Gudarne, vredfulle, lämnade Jorden
 De gästade sist i den skyhöga Norden.

Se, kysser ej **dagens och strålarnes Gud**
 Än trofast i sommarlig midnatt sin Brud
 På rosiga bergen, dem gullmoln bekransa,
 Där Näckarne spela och Älvorna dansa?

Men tågar i härnad den väldige hän
 Bland klagande stormar och vissnade trån
 I dvala då sjunker hans snöklädda maka
 Och **Disa** och norrskenen lägret bevaka,

Tills Segraren kommer från Södern igen
 Och svalorna väcka dess sovande vän,
 Då uppstår från isiga bädden den Höga,
 Då böljar av tjusningens tårar dess öga.

Gällt skalla de eviga **Nornornas** bud
 I forsarnes dunder, i åskornas ljud
 Och högt över Nordlandets kullar och vatten
 Stjärnblommande **Yggdrasil** skälver i natten.

Men lugn mot sitt Öde ser Nordmannen opp,
 Ej skakad av fruktan, ej dårad av hopp.
 Med svårmodets dimmor hans **eter** ej blandas
 Och hjärtat är friskt, som de vindar det andas.

När trött av Ödets ilar

När trött av Ödets ilar
 När mättad av att **sträcka**
 En fåfång blick i tidens labyrinter
 I sömnens famn jag vilar
 Och skuggor mig betäcka –
 Straxt grönska nya vårar i min vinter.
 Kring fält av hyacinter
 Där tusen färgor pråla
 Ur böljan evigt unga
 Gullröda Solar ljunga
 Som nejderna med purpurglans bestråla.
 Och rosenröda minnen
 I mystisk dans omgyckla mina sinnen.

Mitt fornliv blomstrar åter.
 Glad som i purpurstrålen
 En fjäril far, så hjärtat fröjdfullt andas.
Lyai druva gråter
 Sin purpurdagg i bålen
 Och vänners sång med glasens **samljud** blandas.
 Bland gyllne skyar randas
 Den sköna kärleksdagen.
 Av vällust luften bävar
 Från himlavalvet svävar
Idalia ned av silversvanor dragen,
 Och **Gratier** henne följa
 Och gudaglans beskimrar diktens bölja.

Då ilar jag kring världen
 Den stora, njutningsfulla

En Konung lik som kring sitt rike tågar.
 Av flickor vimlar färden.
 Kring vagnarne som rulla
 Amurer sväva högt med bloss och bågar.
 Mitt rökverk festligt lågar
 I varje vårdälds sköte
 Och Tärnor undersköna
 Dem Indiens pärlor kröna
 I varje stadsport glatt mig göra möte
 Och blommor strö och kväda
 Vid harpors ljud, som nejdens eko gläda.

Då firas stolta fester
 I kransbehängda salen,
 Vars gyllne väggar kronans eld beskiner
 Då samlas muntra gäster
 Kring flickan och pokalen
 O änglaliv! musik och dans och viner!
 Snart vinka Amoriner
 Kapelletts dörrar slutas.
 Vems änglabarm är denna?
 Vems nektarkyssar bränna
 I skuggorna som kring den sälle gjutas?
 Vem suckar? o vem viskar
 Lik vindens fläkt som Odlaren förfriskar?

Men drömmens tavlor blekna
 Ur dvalans ro jag vaknar
 Och höstligt verkligheten kring mig ryter.
 Ack! hjärtats fibrer vekna
 Jag yrans vällust saknar
 Och tåren vemodsfull ur ögat flyter.
 En vredgad stjärna bryter

Ur Oceanens vatten.
 I glömskans dunkla trakter
 Fly alla gudamakter –
 Blott korsets änglar snyfta dovt i natten
 Och evigheten kallar
 Ur kaoshavet, som min strand besvallar.
 Snart slå ej Alltets klockor mina stunder
 Gud! slockne i mitt hjärta
 Vart jordiskt hopp och ljuv blir dödens smärta.

Olympens barn

Olympens barn, Sol, Måne, stjärnor, tagen
 Den hyllning mot som Er min andakt sänder
 Från jordens grus, från töckensvepta stränder,
 Vid kvällens prakt, vid gryningen av dagen.
 Av strålens kärlek outgrundligt dragen
 Mot Er var skapad varelse sig vänder.
 Milt i er glans sin fackla Venus tänder,
 Gå vimlade i vårlig dans behagen.
 Skönt är Ert ljus men känslolöst det brinner,
 Ser lika kallt en nidings fröjd och gråten
 Som tyst ur dygdens sänkta öga rinner.
 Dock trösten Er I sönderslitna hjärtan
 På andra sidan blåa stjärnförlåten
 Gå dubbelt klara Solar opp för smärtan.

Oxenstierna

Väl var din Sångmö blott en bygdens Tärna
 Långt från Arkadiens blomsterdalar **buren**
 Men varm för Sanningen och för Naturen
 Av bygdens muntra folk hon hördes gärna.
 För känslans **irring** konstens reglor värna
 Som skeppets kosa ledes av **Arkturen**,
Din stolta flykt kring **stjärniga azuren**
 I strålarne av **Titans gyllne stjärna**.
 Till äran av **det Hjältenamn Du ärvde**
 Du glansen lagt av diktens rika under
 Till segerns kransar sångens eterneller.
 Odödlig blommor lagern Du förvärvde,
 Så länge Svear räkna Dagens Stunder
 Och **Gauthiods** mark av glada skördar sväller.

Grymt verklighetens hårda band

Grymt verklighetens hårda band mig trycka
 Av törnen blott en **efterskörd** jag samlar
 På glädjens fält och lik ett korthus ramlar
 Var väntad jordisk fröjd, var dröm av lycka.
 Allena stödd vid tålmodets krycka
 Jag i en vild, en **nattfull** öken famlar
 Och i mitt spår den tunga kedjan skramlar
 Vars länkar döden blott kan sönderrycka.
 Dock tröstar mig den **himlaburna** sången
 Från himlens borg en rosenkransad Ängel
 I gyllne flykt han sig till jorden svingar.

Milt han mig vidrör med sin liljestängel
 Straxt falla kopparkedjorna av fången
 Och vingen höjs och silverrösten klingar.

Vals

Med lagrar, evigt gröna
 Må Visheten sig bekröna.
 Med rosor undersköna
 Min Flicka smyckar sig.
 Må Hjälten segrar vinna
 Och ärans palatser hinna.
 Ditt hjärta, o älskarinna!
 Är välde nog för mig.
 Tonen med glättigt då
 Strängar, för nöjets Son!
 Flöjter! med festligt ljud
 Prisen hans Brud!

Må girigheten samla,
 Bland högar av silver famla!
 O Flicka! lät de gamla
 Dårarne ha sin fröjd
 Oss tillhör det som unga
 Att älska att le och sjunga
 Och likt en vårvind ljunga
 I dans kring dal och höjd.
 Tonen med glättigt då etc.

En rök är tidsfördrivet,
 En skugga är själva livet –

Blott för en vårnatt givet
 Det flyr vid dagens bloss.
 Vad **båtar** att oss sansa?
 Snart nya **fantomer** dansa
 Bland rosorna, som bekransa
 Torvskjulet över oss.
 Tonen med glättigt då etc.

Vad mer att vi försvinna?
 De lågor varav vi brinna,
 O ljuva älskarinna!
 Ej slocknar deras prakt.
 Vad är det liv vi dyrka?
 Vad skänker det glans och styrka?
 Blott känslorne, som yrka
 Lydnad åt nöjets makt.
 Tonen med glättigt då etc.

Fritt väse dödens ilar!
 Snart blomstrar för **Amors** pilar
 Ny rosenskörd och smilar
 Mot Solen, rik och säll.
 Snart våren åter spirar
 Ur mullriket opp och **sirar**
 Gudinnan, som evigt firar
 En hänryckt bröllopskväll.
 Tonen med glättigt då
 Strängar, för nöjets Son!
 Flöjter! med festligt ljud
 Prisen hans Brud!

Älvorna

O människor! tron ej att jordens klot
 Blev skapat allena för Er,
 Försvinnande väsen, dem Tidens fot
 Lätt trampar, likt vårblommor, ner!

Att Solen ur morgonens port är förd
 För den skull, I **dårlige**, blott
 Att druvorna **mogna** och axens skörd,
 Att **villor** må lysas och brott;

Att Månens fackla, när kvällens gull
 Har bleknat och stjärnorna le
 Blott skimrar för älskarns och mördarns skull,
 Som tyst sig till målet bege;

Att lunden, så gästfri och dunkelgrön
 Sin skugga blott vandraren ger
 Att silvrade bäcken, så frisk och skön,
 Blott sorlar för djuren och Er.

Där **polisen** hämmar vart forskningståg
 Där sandfält i havsvågor gå
 Där solstrålen aldrig ett fotspår såg
 Där lever och gläds man ändå.

I skogarnas öken, bland havets skum,
 I leende majdalars ro,
 I klippor, i skyar, på varje rum
 Gudomliga varelser bo.

Säj, känner du älvornas glada släkt?
 De bygga vid flodernas rand.
 De spinna av månsken sin högtidsdräkt
 Med liljevit, spelande hand.

I tallarnes skugga, på gräsigt **vall**
 De samlas till festliga mål
 Och dricka den pärlande daggkristall
 Ur vårblommans gyllene skål.

De samlas till lekar, till skämt och dans,
 När flyktad är himmelens Sol
 Och tindrande stjärnor, i midnattsglans,
 Befolka den sörjande **pol**.

På fält som försilvrats av Månens prakt
 I **hjulande** ringar de gå.
 Grönskäggiga Näcken, med tjusfull makt
 Hörs harpan i flodgrottan slå.

Men höja de stämman till sången opp
 Då glädja sig höjder och **däld**.
 Straxt älverna sakta sitt **tordönslopp**
 Och nattstormens vinge är fälld.

Och vandraren stannar på nattlig stråt
 Med hänryckt klappande bröst
 Och liljan försmälter i silvergråt
 Vid sångens melodiska röst.

Kommentarer och ordförklaringar

Principerna för textetableringen och för kommentarernas utformning återfinns i inledningen till kommentarerna i del I, s. 303–319. Där finns också en förteckning över de källor som använts vid etableringen. Titel- och förstaradsregister återfinns sist i del V.

Förkortningar

Hammarsköld I = Erik Johan Stagnelius, *Samlade skrifter*, del I, utg. Lorenzo Hammarsköld (Stockholm 1824)

Hammarsköld II = Erik Johan Stagnelius, *Samlade skrifter*, del II, utg. Lorenzo Hammarsköld (Stockholm 1825)

Hammarsköld III = Erik Johan Stagnelius, *Samlade skrifter*, del III, utg. Lorenzo Hammarsköld (Stockholm 1826)

Kalmar = Kalmar stadsbibliotek (Stifts- och gymnasiebiblioteket), Erik Johan Stagnelius, *Handskrifter* (kapsel Stagnelius)

RENSKRIVNA SAMLINGAR

LYRISKA DIKTER OCH ELEGIER.
FÖRSTA BOKEN. MORALISKA, RELIGIÖSA
OCH PATRIOTISKA SÅNGER

Handskriftshäftet är renskrivet 1818. Där inte annat anges är titlar och numrering Stagnelius'.

I. Till Sånggudinnan

Datering: 1812 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 5–6.

5 *Elysé*: 'himmel', 'paradis'.

den usles: 'den olyckliges'.

cyperkransen: 'rosenkransen'; Cypern var kärleksgudinnan Venus' ö och rosen hennes blomma.

bildningskraften: Den skapande kraften, inspirationen.

Sylfer: 'luftandar'.

6 *i Olympens bus*: 'på himlavalvet'.

orfeiska lyrans harmoni: Orfeus var en sångare i klassisk mytologi som med sin lyra kunde beveka både människor och djur.

II. Dygden

Datering: 1812 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 7–9. Liten textförlust i femte strofens fjärde rad har här supplerats.

Bardens: 'sångarens', 'skaldens'.

Dig fogar: 'Åt dig sammanbinder'.

Gack: 'Gå'.

himlaburna: 'himlaborna', 'i himlen födda'.

Dess [kinder]: 'Hennes'.

7 *Elysisk*: 'Himmelsk', 'Paradisisk'.

bifallsblick: Blick som tillkännager gillande och beröm.

slutit: 'stängt', 'låst'.

jungfruburen: Den ogifta kvinnans rum.

föbreder: 'utbreder'.

sylfidisk: 'lätt', 'gracil'.

Egid: 'sköld'.

8 *hydra*: Månghövdad mytiskt odjur.

skära: 'skörda'.

minnets rökelse: Historiens beröm.

III. Människokärleken

Datering: 1812 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 9–12.

hamn: 'spöke', 'vålnad'.

Lät: 'Låt'.

feiskt: 'förtrollande', 'magiskt'.

Perus skatter: Guld, som Peru ansågs rikt på.

Livlands gröda: Spannmål, som det fanns gott om i Livland, en bördig region i Baltikum.

Syriens oljor: Syrien var handelscentrum för oljor och parfymer i flera tusen år.

usle: 'olycklige'.

9 *glav*: 'svärd'.

Irus: Iros, en tiggare som omtalas i Odysseen.

Genom öknar: Anspelar på Gamla testamentets skildring av israeliternas 40-åriga ökenvandring, när de hade flytt slaveriet i Egypten och var på väg mot det förlovade landet, Kanaan.

10 *bifall*: 'gillande'.

Serafiskt: 'änglalikt', 'himmelskt'.

IV. Över Slaget vid Salamanca

Datering: 1812 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 13–16.

Slaget vid Salamanca: Den 22 juli 1812 besegrade hertigen av Wellington (Arthur Wellesley) den franska armén, ledd av Napoleon, vid Salamanca i Spanien.

civismen: 'medborgarsinnet'.

11 *Vi [skall]*: 'varför'.

Och åldrars vittnen jordens hopp föröda: 'Och vittnesbörd från äldre tider omintetgöra jordens hopp (om en bättre framtid)'.

dess [fötter]: 'hans'.

Norman: Ödesgudinna i nordisk mytologi.

gissla: 'piska', 'plåga'.

- marterdjupet*: 'lidandets djup'.
sensta åldrar: 'yttersta tider'.
slukens: 'må ni slukas'.
förfaren: 'får utstå (pröva på)'.
- 12 *Ebros Söner*: Spanjorer.
Barden: 'skalden'.
Albions Hjälte: Wellington (se ovan); *Albion* är England.
Ossians tider: Hjältetider; Ossian var namnet på en keltisk sago-skald, fingerad författare till *Ossians sånger* av James Macpherson (1736–1796).
Alcidens: Avser sagohjälten Hercules i klassisk mytologi.
Söderns halvö: Spanien.
Junots här: 1808 hade Wellington besegrat den franske generalen Jean-Andoche Junot, som erövrat Portugal.
Lusitaniens blomsterdalar: Portugal.
- 13 *Tyrtéer*: 'krigsskalder', efter den grekiske diktaren Tyrtaios (600-t. f. Kr.).

V. Över Slaget vid Vitoria

- Datering: 1813 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 17–19.
- Slaget vid Vitoria*: Den 21 juni 1813 besegrade hertigen av Wellington (Arthur Wellesley) den franska armén, ledd av Napoleon, vid Vitoria i Spanien; förlusten ledde till att fransmännen drog sig tillbaka från Spanien.
- Galliens slätter*: Frankrike.
Iberiens Söner: Invånarna på Pyreneiska halvön, dvs. spanjorer och portugiser.
sig fyller: 'går i uppfyllelse'.
pol: 'himmel'.
förströddes: 'skingrades'.
- 14 *hammar*: 'spöken', 'vålnader'.
Lutetia: Paris.
bämndesvärdet i molnen brinner: Avser en komet som 1813 var synlig från Frankrike.
Petters Stad: S:t Petersburg.
Nevas stolta vågor: Neva är en flod med utlopp i S:t Petersburg.
Germaniens: Tysklands.

- kväljas*: 'plågas'.
Ebros tryckta Son: 'förtryckta spanjor'.
- 15 *oljekerönta*: 'olivkrönta'; olivkvisten symboliserar fred.
Barden: 'skalden'.
gråter: 'begråter'.
- VI. Dygdelära
- Datering: 1813 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 20–23. Finns även i handskrift på Kungl. biblioteket, Vf 188, där den står tillsammans med »Soldatvisa«.
- val*: Handskriften har *väl*.
Utför: 'Utanför'.
dess [smorda]: 'hennes'.
- 16 *etern*: 'himlen'.
vädrens: 'vindarnas'.
Löjets: 'Glädjens'.
sommarfåglar: 'fjärilar'.
korta: 'kortvariga'.
- 17 GUSTAV VASA: Svensk kung 1523–1560.
Svitbiods: 'Sveriges'.
Lützens blodbegjutna fält: Gustav II Adolf stupade i slaget vid Lützen den 6 november 1632.
GUSTAV ADOLF: Svensk kung 1611–1632.
polen: 'himlen'.
KARL den Tolfte: Svensk kung 1697–1718.
Odens sal: Valhall, dit framstående krigare ansågs komma efter döden.
KARL JOHAN: Tronföljaren, den blivande Karl XIV Johan.
suga: 'dricka'.
Sköldmöns skålar: De dryckesskålar med vilka valkyriorna betjänade de fallna krigarna vid festerna i Valhall.
Manbems: Sveriges.
Egyptens ström: Nilen.
besällar: 'gör säll (lycklig)'.
Korsikanska rövardrotten: Napoleon, född på Korsika.

VII. Krigssång

Datering: 1813 (egenhändig datering i handskriften). Etable-rad från handskrift, Kalmar s. 23–25.

demantens: 'diamantens'.

- 18 *Jätte som på skyberg går*: Tronföljaren, den blivande Karl XIV Johan.

Polens: 'Himlens'.

eterns: 'himlens'.

- 19 *Ljungen*: 'Ila'.

VIII. Hymn

Datering: 1814 (egenhändig datering i handskriften). Etable-rad från handskrift, Kalmar s. 25–27.

polen: 'himlen'.

Nardusångande: 'väldoftande'.

balsamiska: 'väldoftande', 'lindrande'.

samljud: 'harmoni', 'välljud'.

- 20 *betecknade*: 'utstakade'.

IX. Vällustens förakt

Datering: 1814 (egenhändig datering i handskriften). Etable-rad från handskrift, Kalmar s. 27–30.

Canzone: En italiensk, jambisk strofform.

avgrundsbrädden: 'avgrundsranden'.

- 21 *Fröja*: Kärlekens gudinna i nordisk mytologi.

Dagens Brud: Solen.

azurns fält: Himlen.

I skiftad glans: 'mångfärgad'.

tonar: 'besjunger'.

obesmittad: 'obefläckad'.

Bruden: Människosjälén, vars förening med Kristus (brudgummen) beskrivs som ett äktenskap.

Den helga staden: Himmelriket, det himmelska Jerusalem.

övervanskligt: 'bortom vanskligheten', 'överjordiskt'; i handskriften har ordet av annan hand ändrats till *oförvanskligt*.

- 22 *Jovas*: Guds (Jehovas).

livsens strömmar: Livets vatten, som rinner i paradiset.

ambravindar: 'väldoftande vindar'.

X. *Kristi födelsenatt*

Datering: 1813 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 30–33.

- 23 *vädrets*: 'vindens'.
återter: 'återspeglar'.
vallmokrönta: Av vallmo framställs opium, varför den associeras till sömnen och drömmarna.
polen: 'himlen'.
gälla: 'judliga', 'kraftigt klingande'.
Jova: Gud (Jehova).
fyllt: 'uppfyllt'.
- 24 *besälla*: 'göra säll (lycklig)'.
Sig mänskan iklätt bar: 'har iklätt sig mänsklig kropp', dvs. i Kristus.
bar: 'födde'.
ormens huvud krossa: Ormen symboliserar ondskan.
tryckta: 'betryckta', 'förtryckta'.
glav: 'svärd'.
rökverk: 'rökoffer'.
mågen: 'må'.
dess [fötter]: 'hans'.
Ofir: Ofir är i Bibeln ett land rikt på ädelstenar och guld.

XI. *Sjuklingens Aftonpsalm*

Datering: 1815 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 34–37.

- 25 *Azurens milda bloss*: Stjärnorna.
sömnens vallmo: Av vallmo framställs opium, varför den associeras till sömnen och drömmarna.
- 26 *kor*: 'kör'.
dess [bår]: 'hennes'.
azurvalvets: 'himlavalvets'.
uppenbar: 'uppenbarad', 'av alla känd'.
eterblossen: 'stjärnorna'.
kvällde: 'flödade'.
- 27 *balsamisk*: 'väldoftande'.
livets böljande kristall: Livets vatten, som rinner i paradiset.
etersträngar: 'himlasträngar'.

XII. *Längtan efter det Himmelska*

Datering: 1814 (egenhändig datering i handskriften). Etable-rad från handskrift, Kalmar s. 37–39.

balsamiska: 'väldoftande'.

etern: 'himlen'.

- 28 *livets kristalliska flod*: Livets vatten, som rinner i paradiset.
kor: 'skara'.

XIII. *Till Åran*

Datering: 1814 (egenhändig datering i handskriften). Etable-rad från handskrift, Kalmar s. 39–42.

- 29 *skär*: 'klar'.

frusande: 'forsande'.

styckens: 'kanoners'.

eteriska: 'himmelska'.

fästets: 'himlens'.

i drakeskick: 'i en drakes gestalt'.

skåde på guldets sin lust: 'må finna sin lust i att beskåda guldets'.

- 30 *frejdat*: 'berömt'.

förblomstrar: 'blommar ut', 'blommar över'.

digna: 'falla', 'sjunka ihop'.

ringarne: 'skarorna'.

XIV. *Högtidsång*

Datering: 1814 (egenhändig datering i handskriften). Etable-rad från handskrift, Kalmar s. 42–44.

- 31 *Thules mör*: Sveriges kvinnor.

Du Frälsare: Tronföljaren Karl Johan.

randen: 'stranden'.

Seinens tornbegrönda ström: Innan Karl Johan utsågs till svensk tronföljare var han under namnet Jean Baptiste Bernadotte fransk marskalk.

sensta: 'yttersta'.

Mot Eiderms vågor: Mot Danmark; floden Eider flyter mellan Schleswig och Holstein.

Leipzigs blodfördränkta slätter: Vid slaget i Leipzig 1813 led Napoleon nederlag; Sverige vände sig efter slaget mot Danmark som vid freden i Kiel 1814 tvingades avträda Norge till Sverige.

- Cimbriens skygga ätter*: Danskarna; cimbrerna var ett germanskt folkslag, som enligt antika författare hörde hemma på Jylland.
- 32 *Samums beta ilar*: Den torra och heta ökenvinden.
Manbems: Sveriges.
Jutlands: Danmarks; eg. Jyllands.
Dana: Danmark.
Oden: Den främste asaguden i nordisk mytologi.
en evig tron: Sveakonungen hade sitt säte i Uppsala, vars kungaätt ansågs stamma från Oden.
Lögarns: Mälarens.
Svensk och Norrman, en Nation: Syftar på unionen mellan Norge och Sverige, bildad 1814.
täljde bli: 'räknas'.
Nordens stjärna: Nordstjärnan.
polen: 'himlen'.
Thules halvö: Skandinavien.

XV. KARL JOHAN

- Datering: 1814 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 44-46.
- KARL JOHAN*: Tronföljaren, den blivande Karl XIV Johan.
Den hotande Resen: Napoleon.
Oliven: Olivkvisten symboliserar fred.
- 33 *stråla*: 'utstrålar', 'ger uttryck för'.
stjärnornas pol: 'stjärnhimlen'.
tjällen: 'hemmen'.
Kalpe: Gibraltarklippan.
röka: 'ryker'.
fjällandet: Norge och Sverige.
Nore: Norge. Den 17 maj 1814 valde den norska riksförsamlingen den danske prinsen Kristian Fredrik till kung, trots att Karl Johan enligt freden i Kiel den 14 januari hade rätt till landet. Karl Johan vägrade godta Kristian Fredriks anspråk och den 14 augusti nåddes en uppgörelse som innebar att Kristian Fredrik måste avträda Norge. Stagnelius' dikt gäller uppenbarligen tiden mellan maj och augusti 1814.
Skandiens: Skandinaviens.
nordstjärnans bloss: Denna användes vid navigering.

- jula*: 'fira jul', också mer allmänt om lyckligt firande.
- 34 *bugsvalar*: 'tröstar'.
- besperiska*: 'ljuvliga', 'paradisiska'.
- XVI. Över H. K. H. *Kronprinsens, nuvarande Konungens, hemkomst, efter fälttåget i Tyskland, år 1814*
- Datering: 1814 (egenhändig datering i handskriften). Etable-rad från handskrift, Kalmar s. 46–48. I handskriften lyder år-talet i titeln 1815. I det register Stagnelius har upprättat över diktsamlingen står 184, uppenbarligen åsyftande det korrek-ta året 1814.
- H. K. H. *Kronprinsens*: Avser tronföljaren, den blivande Karl XIV Johan.
- fälttåget i Tyskland, år 1814*: På sommaren 1814 återkom Karl Johan från sitt fälttåg i Mellaneuropa.
- te*: 'ge uttryck för'.
- 35 *Seinens strand*: Innan Karl Johan utsågs till svensk tronföljare var han under namnet Jean Baptiste Bernadotte fransk mar-skalk.
- Odens helga land*: Sverige; Oden var den främste asaguden i nor-disk mytologi.
- tjäll*: 'hem'.
- charen*: 'vagnen'.
- Elbens våg*: Elbe, flod i Mellaneuropa.
- bämnarn*: Karl Johan.
- Rhein*: Rhen, flod i Mellaneuropa.
- bardalek*: 'strid', 'vapenkamp'.
- Förrn Thule lugnad är*: Med Thule avses Norden eller närmare bestämt relationen mellan Sverige och Norge, då den danske prinsen Kristian Fredrik gjort anspråk på den krona som Karl Johan betraktade som sin. Raderna anspelar på Karl Johans förestående fälttåg mot Norge.
- myrt*: Myrten symboliserar äktenskapet.
- dess [tår]*: 'hennes'.
- XVII. Över *Slaget vid Waterloo*
- Datering: 1815 (egenhändig datering i handskriften). Etable-rad från handskrift, Kalmar s. 49–50.

- 36 *Slaget vid Waterloo*: Den 18 juni 1815 besegrades Napoleon av de allierade under ledning av hertigen av Wellington (Arthur Wellesley); förlusten ledde till att han för andra gången tvingades abdikera.
döpa den syndiga jorden i blod: Liknande yttranden kunde i samtiden tillskrivas både Napoleon och hans fiender.
Lutetia: Paris.
sin kristallblanka flod: Seine.
Vitorias hjälte: Wellington, som den 21 juni 1813 besegrat den franska armén vid Vitoria i Spanien; förlusten ledde till att fransmännen drog sig tillbaka från Spanien.
blodfanan: Trol. den engelska flaggan, som anförde de allierade.
Galliens slätter: Frankrike.
Förtryckaren: Napoleon.
- 37 *Albion*: De brittiska öarna.
Sonen av Fingal: Fingal hette hjälten i *Ossians sånger*, utgivna i den keltiske sagoskalden Ossians namn av James Macpherson (1736–1796).
Gulltiden: 'guldåldern', en särskild lycklig och fredlig forntid.

XVIII. Vårsång

- Datering: 1814 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 50–51.
På gyllene skyar: Diktens första strof anspelar på Höga v. 2:11–13.
beströmmar: 'övergjuter'.
- 38 *dälderna*: 'dalarna'.
Jebova är själv i sitt heliga Tempel tillstädes: Anspelar på Ps. 11:4: »Herren är i sitt helga tempel«, här med innebörden att Gud är närvarande i sin skapelse.
ångande: 'doftande'.
som är, som har varit, som evigt skall bliva: Jfr Upp. 4:8.

XIX. Världsförakt

- Datering: 1814 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 51–53. Titeln saknas i handskriften men finns i Stagnelius' egenhändiga register.
jula: 'fira jul', också mer allmänt om lyckligt firande.
- 39 *julle*: Liten, öppen båt; ofta bildligt använt om livets bräcklighet.

öknar: 'genom öknar'.

Serafer: Änglaväsen.

fast slukade mörker opp Solen: Denna och följande rader beskriver världens undergång enligt Uppenbarelseboken.

polen: 'himlen'.

Abraham: Patriark och hebréernas stamfader; jfr 1 Mos. 18.

Lärjungen: Johannes; jfr Joh. 13:25.

XX. Till Dygden

Datering: 1817 (egenhändig datering i handskriften). Etable-rad från handskrift, Kalmar s. 53–56.

- 40 *Auroras purpurskrud*: Gryningen; Aurora var morgonrodnadens gudinna i klassisk mytologi.

amrabåren: 'det väldoftande håret'.

Hans sfärer sjunga: Anspelar på föreställningen om sfärernas harmoni, som innebar att rymdens sfärer tänktes frambringa en musik som var ohörbar för det mänskliga örat.

Serafen: Änglaväsen.

Keruber: Änglaväsen.

rökverk: 'rökoffer'.

- 41 *kvalde*: 'plågade'.

misskänd: 'missförstådd'.

skära: 'skörda'.

lastens purpur: Den dyrbara purpurfärgen har i många samhällen förknippats med rikedom och makt, men även övermod.

XXI. Naturens Son

Datering: 1814 (egenhändig datering i handskriften). Etable-rad från handskrift, Kalmar s. 56–58.

- 42 *tjäll*: 'hem'.

neslig: 'vanärande', 'föraktlig'.

- 43 *kunskapsträdet*: Det träd som växte i paradiset och gav kunskap om gott och ont; vid syndafallet åt Adam och Eva av frukten från detta träd (1 Mos. 3).

förbidar: 'inväntar'.

sin hamm av larv: 'sin gestalt av förklädnad'.

ovanskelige: 'oförgängliga'.

XXII. *Aftonpsalm*

- Datering: 1816 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 58–59.
- 44 *Claudius*: Matthias Claudius (1740–1815), tysk författare. Stagnelius' dikt är en översättning av dennes »Abendlied« ('Aftonsång') i Johann Gottfried von Herder (1744–1803), *Volkslieder* (1778–1779).
fästets: 'himlavalvets'.
rolig: 'lugn', 'rofull'.
varinne: 'inne i vilken', 'där'.
myser: 'småler'.
Ju mer vi tänke: 'ju mer vi tror oss'. Handskriften har *tanke*.
lät: 'låt'.
- 45 *Att älska, hoppas och att tro*: Anspelar på beskrivningen av tron, hoppet och kärleken som det bestående i 1 Kor. 13:13.

XXIII. *Trosbekännelse*

- Datering: 1818 (egenhändig datering i handskriften). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 60–61.
- De första tre stroferna behandlar fadern (förnuftet), sonen (kärleken) och den helige ande (skapardriften).
- som varit bar, som är och bliva skall*: Jfr Upp. 4:8.
Det bloss etc.: Solen.
Olympens: 'himlens'.
sin Brud: Anspelar på föreställningen om människan eller kyrkan som Kristi brud och frälsningen som ett bröllop med Kristus.
Isis: Egyptisk gudinna som även dyrkades i det forna Grekland, mor till fruktbarhetsguden Horus. Avbildningarna av Isis med Horusbarnet i famnen anses ha varit förebild för bilderna av Maria med Jesusbarnet.
Venus: Kärlekens gudinna, mor till kärleksguden Amor.
Maria: Jesu mor.
bildningsdrift: 'skapardrift'.
Azuren: 'himlen'.
plär bete: 'brukar visa (lägga i dagen)'.
hugsvalar: 'tröstar'.
 46 *varelse*: 'tillvaro'.

XXIV. *Nattankar*

Datering: 1817 (egenhändig datering). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 61–62; utkast på s. 246 (med »Till Natten«).
Sions harpa: Avser kristen, religiös sång. Notera diktens psalmskarakaktär; dess versmått passar t.ex. den vanliga psalmmelodi till vilken bl.a. »Den blomstertid nu kommer« sjungs.

XXV. *Den sälle, i vars kyska bröst*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 63–64. Handskriften saknar titel.

- 47 *Vestalisk*: 'jungfrulig'; Vestalerna var kyskhetssvurna prästinnor (jungfrur) vilkas främsta uppgift var att hålla elden i Vesta-templet på Forum Romanum i Rom brinnande.

räcka: 'nä'.

snar: 'snår'.

det monster etc.: Ormen Python, som i klassisk mytologi döddes av guden Apollo. Denne hade en viktig kultplats på ön Delos; därav binamnet *Deliern*.

- 48 *etterskummet*: Giftet.

Polens: 'nordpolens'.

väder: 'vindar'.

LYRISKA DIKTER OCH ELEGIER.
 ANDRA BOKEN. VISOR, ROMANSER
 OCH IDYLLER

Där inte annat anges är titlar och numrering Stagnelius'.

II. *Serenad*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 71–72; titel samt den första strofen är dock supplerade från Hammarsköld III, s. 283. Möjligen – om lakunen fanns redan på Hammarskölds tid – är dessa också skrivna av Hammarsköld. Ordningsnumret är rekonstruerat med hjälp av de följande dikterna. Den dikt som har utgjort nr I har alltså gått förlorad; däremot kommer senare två dikter numrerade VI. Detta system kvarstår här.

- 51 *Serenad*: Sång eller musik som framförs under en tillbedd kvinnas fönster på kvällen eller natten.
Förlåter: 'lämnar'.
Azuren: 'himlen'.
eldar: Stjärnor.
Häcken / Tycks sörja: Raderna är sammanskrivna i handskriften.
- 52 *Zonen*: 'gördeln', 'bältet'.
löje: 'leende', 'fröjd'.
- 53 *hamnen*: 'gestalten', 'skepnaden'.

III. *Flodguden*

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 73-74.
Sefyren: 'Västanvinden'.
underbart: 'märkligt'.
dess [öga]: 'hennes'.
- 54 *skick*: 'uppträdande'.
veka: 'mjuka'.
baldakinen: 'sänghimmeln'.
Nymfers: Flodguden har vattennymfer, najader, som följe.

IV. *Det varnande Exemplet*

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 75-77.
- 55 *Dess [rosiga]*: 'hennes'.
förändas: 'förvandlas'.
Hesperus: Aftonstjärnan, dvs. planeten Venus, som lyser på himlen efter solnedgången.

V. *Dialog*

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 77-79.
- 57 *Thestylis*: Traderat namn på tjänsteflicka; återfinns bl. a. hos den grekiske diktaren Theokritos (ca 300-260 f. Kr.).
Olympen: 'himlen'.
sig fylla: 'gå i uppfyllelse'.
- 58 *Bjud*: 'Befall'.

VI. *Monolog*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 79–81. Finns även i handskrift på Kungl. biblioteket, Vf 188, där den står tillsammans med »Kadriljen« och »Upp Flickor! upp, o Gossar!«.

- 59 *Rimes Couronnées*: Strofform där rimmet upprepas i slutet på raden; finns i många varianter.

Blunden: Personifikation av sömnen.

vallmokvist: Av vallmo framställs opium, varför den associeras till sömnen och drömmarna.

Repar opp: 'upprepar'.

»Midnatt ren och ensam jag!«: Anspelar på ett fragment av den grekiska diktaren Sapfo (600-t. f. Kr.). I svensk översättning lyder fragmentet (övers. Emil Zilliacus): »Plejaderna sjunkit och månen gått ned, och midnatt är inne. Vår mötestimme är liden men ännu ligger jag ensam.«

VI. *Anna*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 81–82. Både denna och den föregående dikten är i handskriften numrerade VI.

En version av denna dikt infördes i sorgspelet *Riddartornet* (1821–1823), se del III, s. 225 f.

- 60 *väder*: 'vindar'.

- 61 *Dagens bloss*: Solen.

Purpurblomman: Rosen, symbol för den sinnliga njutningen.

dess [fötter]: 'hennes'.

dignar: 'faller', 'sjunker ihop'.

förlåter: 'lämnar'.

VII. *Fången*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 83–84.

- 62 *vädrens*: 'vindarnas'.

skär: 'ren', 'klar'.

- 63 *städs*: 'ständigt', 'alltid'.

VIII. *Den Svartsjuka*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 84–86.

en *Tysk Folkvisa*: Dikten är en bearbetning av »Das Lied vom eifersüchtigen Knaben« ('Sången om den svartsjuka gossen') i Johann Gottfried von Herder (1744–1803), *Volkslieder*.

fästet: 'himlavalvet'.

töva: 'vänta'.

64 *bonom*: Dolken.

frusar: 'forsar'.

IX. *Abelard och Heloisa*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 86–88.

65 *Abelard och Heloisa*: Dikten är en översättning av en dikt av den tyske författaren Friedrich de la Motte Fouqué (1777–1843). Dikten ingår i romanen *Der Zauberring* ('Trollringen', 1813; 2 uppl. Wien & Prag, 1818, s. 154f.). Abélard och Héloïse var ett berömt kärlekspar på 1100-talet, han filosof och teolog, hon hans elev. Som straff för den hemliga förbindelsen kasterades Abélard och bägge gick i kloster.

dälder: 'dalar'.

En: Heloisa beskrivs som en bland rosorna.

fägnar: 'fröjdar', 'glädjer'.

tiden: Underförstått: 'tiden för kärleksstunden'.

66 *kvällen*: 'flöda', 'svalla'.

cellen: 'klostercellen'.

X. *Talismanen*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 88–90.

67 *Sin kammar jungfrun slöt*: 'Jungfrun stängde in sig i sin kammare'.

Gack: 'Gå'.

68 *Genljudade*: 'ekade'.

Astrilds väna Mor: Kärleksgudinnan Venus; hennes son Amor kallas ofta Astrild i äldre svensk dikt.

kor: 'skara'.

Dess [Yngling]: 'Hennes'.

XI. *Skyddsängeln*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 90–93.

- 69 *gråter*: 'begråter'.
dess [krans]: 'hennes'.
 70 *Böjde [...] av*: 'avvärdade', 'hindrade'.
lida: 'uthärda'.

XII. *Matbilda*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 93–95.

- 72 *snäcka*: 'skepp'.
lopp: 'löpte'.
dess [stoft]: 'hennes'.
dävna: 'dimmiga', 'mörka'.

XIII. *Skridskofarten*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 95–97.

- 73 *liljeskrud*: 'vita skrud'.
Dagens Gud: Solen.
myser: 'småler'.
dess [hjärta]: 'hennes'.
ter: 'uppenbarar'.
 74 *vingar utav stål*: Skridskor.
skär / I Kristallen Flickans namn: 'skriver med sina skridskoskär flickans namn i isen'.

XIV. *Det förfärliga Bröllopet*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 97–105.

- 75 *förvänder*: 'förvandlar'.
Schwaben: Område i gränstrakterna mellan nuv. Tyskland och Schweiz.
dess [ålderdom]: 'hennes'.
ens: 'någons'.
övervägde: 'överträffade'.
 »Rank var dess växt, som unga lindens«: Citatet har inte kunnat

identifieras; antagligen anger det bara en allmän ordspråks- eller folkvisekaraktär.

- 76 *Tapeter*: Konstfulla vävnader eller gobelänger.
fäste: 'fästning'.
bjudande: 'härskande'.
dröjde: 'uppehöll sig'.
frejdad av idrotter: 'berömd för bragder'.
tryckte: 'förtryckte'.
härnad: 'krigståg'.
övat: 'utövat'.
- 77 *torning*: 'tornerspel'.
befalla: 'ha makt över'.
rönte: 'erfor'.
- 79 *lät*: 'låt'.
dignat: 'knäfallit'.
- 80 *Småsvenner*: 'väpnare', 'pager'.
Anberrens konterfej: 'Stamfaderns porträtt'.

XV. *Konungens Vrede*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 105–108.

- 81 *Herders Volkslieder 6B. Lieder der Wilden N:o 8*: Avser dikten »Der Zorn des Königs« i Johann Gottfried von Herder (1744–1803), *Volkslieder* (1778–1779), av vilken Stagnelius' dikt utgör en bearbetning.
Usla: 'olyckliga'.
- 82 *polen*: 'himlen'.
misskund: 'nåd'.
- 83 *frusar*: 'forsar'.
dess [barm]: 'hennes'.

XVI. *Konungen under Trädet*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 108–109.

- 84 *Visa hos Vildarne på Madagaskar*: Hänvisningen gäller dikten »Der König unter'm Baum« i Johann Gottfried von Herder (1744–1803), *Volkslieder* (1778–1779), av vilken Stagnelius' dikt utgör en bearbetning.

fästet: 'himlen'.

bida: 'vänta'.

aftonvädren: 'aftonvindarna'.

dansar: 'danser'.

XVII. *Åsknatten*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 109–111.

85 *Roligt*: 'lugnt', 'rofullt'.

Väder: 'Vindar'.

86 *rosenked*: 'rosenkedja'.

XVIII. *Flickan och Jägaren*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 111–112.

bergsrå: I folktron övernaturliga väsen som rör över bergen.

lupit: 'sprungit'.

87 *Utför*: 'utanför'.

Skogsfrun: 'skogsrået', i folktron övernaturligt väsen som rör över skogen.

88 *bågen* 'minnet'.

XIX. *Vaggvisa*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 113–115.

Vit som en snö: Folkviseuttryck; betecknar någonting rent och oskuldsfullt.

89 *bågens rammar*: 'broderbågens ramar'.

Stickar: 'Broderar'.

dess [kind]: 'hennes'.

Anskri: Plötsligt skri.

XX. *Bekännelsen*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 115–116.

90 *Skyn för*: 'Undfly', 'Undvik'.

91 *Amors*: Amor är en kärleks gud i klassisk mytologi.

XXI. *Spinnerskan*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 116–118.

steglitsor: Steglitsen är en liten färgglad finkfågel, förr omtyckt som burfågel.

spånad: 'spinnande'.

92 *lät [...]* *opp*: 'öppnade'.

93 *Själv tredje*: Person i en grupp om tre; känd är konstellationen »Anna själv tredje«, som avbildar Jesus, Maria och Marias mor Anna.

XXII. *Den övergivna*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 118–120.

löga: 'sköljer'.

ringar: 'skaror'.

brånad: 'brand', 'lidelse'.

94 *larv*: 'förklädnad'.

XXIII. *Till en Blomma*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 120–121.

95 *Rist*: Dikten är en översättning av den tyske författaren Johann Rists (1607–1667) dikt »An eine Blume« i Johann Gottfried von Herder (1744–1803), *Volkslieder* (1778–1779).

ånga: 'doft'.

västanväder: 'västanvindar'.

av Läkarn berömd: Prisad som medicinalväxt.

XXIV. *Gubben*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 122–123.

96 *den bleka Drotten / Vid Kocytens våg*: Dödsguden Pluto; Kokytos var i klassisk mytologi en av floderna i dödsriket.

dess [hjärta]: 'hennes'.

97 *skär*: 'klar', 'ren'.

oläst: 'oläst'.

XXV. *Sjömännernas Visa i hamnen*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 123–126.

98 *Eos*: Morgonrodnadens gudinna i klassisk mytologi.

polen: 'himlen'.

Nornan: 'ödesgudinnan'.

förlåt: 'slöja', 'täckelse'.

suga: 'dricka'.

99 *Orcus*: Dödsriket i klassisk mytologi.

100 *bida*: 'vänta'.

ked: 'kedja'.

snäckans: 'skeppets'.

XXVI. *Väntan*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 126–127.

strålarne tiar: Solguden ansågs i klassisk mytologi krönt av en strålände krona.

Thetis' bädd: Havet; Thetis var en havsnyf.

Olympiskt: 'Gudomligt', 'Himmelskt'.

Latonas Dotter: Månen; jakt- och mångudinnan Diana var dotter till Latona.

Dess [barm]: 'hennes'.

101 *teorbens*: Teorben är ett stränginstrument.

elysiskt: 'himmelskt', 'paradisiskt'.

XXVII. *Den första Maj*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 127–128.

Milton: Den engelske diktaren John Milton (1608–1674). Stagnelius' dikt är en översättning av dennes »Song on May Morning«.

Fosforos: Morgonstjärnan, dvs. planeten Venus.

Ty: 'därför'.

XXVIII. *Vandrarens Visa*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 128–129.

- 102 *myser*: 'småler'.
Elysiska: 'himmelska', 'paradisiska'.
dälderna: 'dalarna'.
Ty: 'Därför'.
Galliens: Frankrikes.
Malagarankorna: Malaga är ett område i Spanien.
portdruvan: Druva av vilken portvin framställs.
Iberiens: Iberien är ett sammanfattande namn för Spanien och Portugal.
diktade: 'spelade'.
- 103 *Lutetias*: Paris'.
serenad: Sång eller musik som framförs under en tillbedd kvinnas fönster på kvällen eller natten.
Ausoniens: Italiens.
olympiska: 'himmelska'.

XXIX. *Bönbörelsen*

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 129-132.
te: 'uppvisa'.
- 104 *Luna*: Mångudinna i klassisk mytologi.
Utför: 'Utanför'.
till himmelen: Anspelar på berättelsen i 1 Mos. 28:12 om Jakobs stege, som bildade en förbindelse mellan himmel och jord; här är himlen den tillbedda flickans rum.
Dianas lag: Jaktgudinnan Diana var också kyskhetens gudinna.
tvungna: 'framvingade', 'konstlade'.
diktat: 'spelat'.
färdig: 'konstfärdig', 'fingerfärdig'.
Minervas konster: Hantverk och konstskicklighet, som beskyddades av gudinnan Minerva.
pust: 'suckan', 'klagan'.
- 105 *Amors Gudom*: Amor var en kärleksgud.
Olympens: 'himlens'.
Vi [fy]r: 'Varför'.
etern: 'himlen'.
silvervingade duvors par: Kärleksgudinnan Venus' vagn drogs enligt myten av duvor.

besällar: 'lyckliggör'.

mystärerna: 'mysterierna'.

XXX. *Solen och Bägaren*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 133-135.

106 *sneddad*: 'med sneda strålar'.

ånga: 'doft'.

Elysisk: 'himmelsk', 'paradisisk'.

107 *gaser*: 'slöjor'.

azuren: 'himlen'.

Aurora: Morgonrodnadens gudinna i klassisk mytologi.

bådat: 'bebådat'.

fästet: 'himlen'.

skapnad: 'utseende', 'gestalt'.

myser: 'småler'.

farten sträcker: 'ger sig av i full fart'.

dagens Konung: Solen.

108 *Zodiaken*: Djurkretsen, dvs. det band av stjärntecken som solen tycks löpa igenom under sin färd över himlavalvet.

Spiritus: 'sprit'; 'ande'.

Dionysos: Vinets gud.

lät: 'låt'.

XXXI. *Midsommarsnatten*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 135-136.

vaktelens högljudda sång: Vakteln är en hönsfågel med ett karaktistiskt läte som särskilt hörs kvällstid.

Cynthia: Månen; Gudinnan Diana, som bland annat var mångudinna, bar binamnet Cynthia efter berget Kynthos på hennes födelseö Delos.

ambraviolen: 'den väldoftande violen', nattviolen. Namnet avser här sorgörten (se nedan).

109 *Hesperis*: *Hesperis tristis* är det latinska namnet på den prydnadsväxt som idag kallas sorgört, vars gul-violetta blommor doftar intensivt nattetid.

XXXII. *Kyssarne*

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 137.
 110 *mercurium*: Folkligt namn på arsenik, som användes som fluggift.

XXXIII. *Flickan till sin Älskare*

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 138. Dikten saknar numrering, som här har rekonstruerats från omgivande dikter.
fästet: 'himlen'.
polen: 'himlen'.
 111 *låt*: 'låt'.

XXXIV. *Dialog*

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 139-140. Dikten saknar numrering, som här har rekonstruerats från omgivande dikter.
Nattens Gud: Månen.
Paranymf: 'brudförare'; i antikens Grekland eskorterade paranymfen bruden och brudgummen till den senares bostad. Meningen är alltså att månen eskorterar de älskande och att dagen förolämpas därav.
Låt: 'Låt'.
mystären: 'mysteriet'.
 112 *båtar*: 'hjalper'.

LYRISKA DIKTER OCH ELEGIER.
 TREDJE BOKEN. EROTISKA SÅNGER

Etablerade från ett fragmentariskt bevarat handskriftshäfte, Kalmar s. 143-171. De första tre dikterna finns tillsammans med titelbladet i ett häfte; de återstående dikterna, från den i fragment bevarade X till den sista, XX, i ett annat häfte. Där inte annat anges är titlar och numrering Stagnelius'.

I. *Visa*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 145-146.

- 115 *Parcen*: I klassisk mytologi en ödesgudinna som på sin slända spann livets tråd.
väder: 'vind'.
ambrosiska: 'gudomliga', 'väldoftande'.
förlåter: 'lämnar'.

II. En Annan

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 146-149.
- 116 *sug*: 'drick', 'läppja på'.
nektar: I klassisk mytologi är nektar en ljuv dryck som de olympiska gudarna dricker för att vinna evig ungdom.
ljungeldsvingar: 'blixtingar', 'snabba vingar'.
båtar: 'hjälp'.
- 117 *Ett Peru*: Peru var rikt på guld (betoning på första stavelsen).
kor: 'kör'.
Eumeniden: Hämnadgudinna i klassisk mytologi.
Eos: Morgonrodnadens gudinna.
Bacchi ranka: Vinrankan; Bacchus var vinets gud.
Azuren: 'himlen'.
krumma: 'krokiga', 'böjda'.
- 118 *Lät [sången]*: 'Låt'.
fraggas: 'fradgas', 'skumma'.
Venus på sitt duvspann: Kärleksgudinnan Venus' vagn drogs enligt myten av duvor.
Amor: En kärleksgud.

III. Till Aftonstjärnan

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 150.
- 119 *Dagens strålande Gud*: Solen.
Thetis: En havsnymf i klassisk mytologi.
Hesperus: Aftonstjärnan, dvs. planeten Venus.
ångande: 'doftande'.
Digna: 'faller', 'sjunker ihop'.
menlösa: 'oskyldiga', 'oskuldfulla'.
ro: 'glädje', 'fröjd'.
besälla: 'gör sällt', 'lyckliggör'.

X. *Där källan mellan rosor dansar*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 151. Handskriften saknar titel och bara slutet på dikten finns bevarat; numreringen är således rekonstruerad.

- 120 *Amors*: Amor var en kärleks gud i klassisk mytologi.
Olympens: 'himmelrikets'; Olympen var de högsta gudarnas bönning.
Luna: Månen; Luna var en månggudinna.
Parcen: En ödesgudinna.
Förlåten: 'lämnad', 'övergiven'.

XI. *Mina Önskingar*

Datering: 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 151–154.

- 121 *Sefyren*: 'västanvinden'.
Amanda: Namnet betyder 'den älskansvärda' och är återkommande i Stagnelius' lyrik.
Behagen: Behagets gudinnor.
dess [spår]: 'hennes'.
Eos: Morgonrodnadens gudinna i klassisk mytologi.
dårligt: 'dåraktigt'.
sybaritiska: 'vällustiga'; Sybaris var en syditaliensk stad, känd för sin rika och utsvävande livsstil.
rökte: 'rykte'.
Kapvin: Vin från Kapkolonin i sydligaste Afrika.
- 122 *veka*: 'mjuka'.
Manbems strand: Sverige.
sommarn: 'sommarsolen'.
Omsvuro: 'svor en gång till'.
tro: 'trohet'.
mängda: 'blandade'.
Vi [stiger]: 'Varför'.
klämda: 'beklämda', 'bekymrade'.
- 123 *fyllde*: 'uppfyllde'.
öknen tåga: 'vandra genom öknen'.

XII. *Idealet*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 154–156.

- 123 *Olympiska nektarn*: 'Himmelska nektarn'; i klassisk mytologi är nektar en ljuv dryck som de olympiska gudarna dricker för att vinna evig ungdom.
låt: 'låt'.
än: 'äter'.
Hesperiska: 'Ljuvliga', 'Milda'.
ångor: 'dofter'.
Eos: Gryningen; Eos var morgonrodnadens gudinna.
Cynthia: Månen; mångudinnan Diana bar binamnet Cynthia efter berget Kynthos på hennes födelseö Delos.
Kärlekens Moder: Venus, kärlekens gudinna och mor till kärleksguden Amor.
härmande natt: Skugga; den skugga eken skänker härmar den verkliga natten.
blomstertapeten: 'blomstermattan', 'blomsterängen'.
 124 *dess [fuktade]*: 'hennes'.
kärleksasylen: 'kärlekens fristad'.
stjärnornas bleka Prinsessa: Trol. månen.
 125 *förlåter*: 'lämnar'.

XIII. Till Sånggudinnan

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 156-157.
gälla: 'ljudliga'.
Libyens glödgade sand: Saharaöknen.
kväljes: 'plågas'.
uslingens: 'stackarens', 'den olyckliges'.
 126 *Hjälten*: Tronföljaren, den blivande Karl XIV Johan.
Skandiens klippor: Den skandinaviska fjällkedjan.
Napoleons Örnar: Syftar på Karl Johans medverkan i fälttåget mot Napoleon.
Gigantiska valarnes boning: Norge; anspelar på Karl Johans roll som tronföljare i Norge.

XIII. Till Zulima

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 157-158.

- Olympiska*: 'Himmelska'.
demanter: 'diamanter'.
- 127 *Naso*: Den romerske diktaren Publius Ovidius Naso (43 f.Kr.–17/18 e.Kr.).
Corinna: Den kvinna till vilken Ovidius' *Amores*, en samling kärlekselegier, riktas.
Laura, Petrarcas förtjuserska: Den italienske diktaren Francesco Petrarca (1304–1374) besjöng en kvinna vid namn Laura.
dårligt: 'dåraktigt'.
teorb: Ett stränginstrument.

XIV. Vinteraftonen

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 159–160.
Dagens Gud: Solen.
Polen: 'himlen'.
[jord och] sjö: Handskriften har *snö*.
Luna: Månen; Luna var en månggudinna i klassisk mytologi.
- 128 *vädrens*: 'vindarnas'.

XV. Till Dårskapen

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 160–161.
Olympens: Olympen var de högsta gudarnas boning i klassisk mytologi.
hamnarna: 'gestalterna'.
Venus: Kärlekens gudinna.
myrten: Symbol för kärleken och äktenskapet.
Chariter: Behagets gudinnor.
Amuretter: Amoriner, (små) kärleksgudar.
- 129 *Pindens / Lagerkullar*: Berget Pindos i nordvästra Grekland var förknippat med sånggudinnorna och skaldeguden Apollo; lagerträdet hör till Apollos attribut.
Camena: 'musa', 'sånggudinna'.
teorben: En teorb är ett stränginstrument.
Minervas: Minerva var vishetens och krigets beskyddarinna.

XVI. *Återblick på Barndomen*

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 161–163.

församlens: 'församla er'.

menlösa: 'oskyldiga', 'oskuldssfulla'.

130 *myste*: 'smålog'.

eterns: 'himlens'.

Honom: 'För honom'.

rökverk: 'rökoffer'.

Lopp: 'löpte'.

ångande: 'doftande'.

vi [tjusar]: 'varför'.

131 *Idoler*: 'avgudabilder'.

jullen: En liten, öppen båt; ofta symbol för livets bräcklighet.

XVII. *Drömmen*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 164–165.

132 *Cyberns*: Cypern var enligt myten den plats där kärleksgudinnan Venus föddes ur havet.

döende sig förlängde: 'spriddes medan de mattades av'.

vinrev: 'vinrankor'.

Venus: Kärlekens gudinna i klassisk mytologi.

papaverskålar: Vallmo, dvs. opium, som använts som sömnmedel.

Ambralocken: 'den väldoftande locken'.

133 *Mängde sig*: 'blandade sig'.

XVIII. *Till Venus*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 165–167.

Venus: Kärlekens gudinna i klassisk mytologi.

sold: 'tjänst'.

134 *ras*: 'stoj'.

gas: Tunt, lätt tyg.

Diana: Jakt- och månggudinna.

Oreaders: 'bergsnyfvers'.

Kort: 'med korta steg'.

sig ter: 'uppenbarar sig'.

ombytt: 'växlande'.

Tantalus: En mytisk kung som i dödsriket straffades med evig törst och hunger; vattnet vek undan när han ville dricka det och frukterna drog sig undan när han ville plocka dem.

dess [*änglaliv*]: 'hennes'.

XIX. *Amanda*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 167–168.

135 *Amanda*: Namnet betyder 'den älskansvärda' och är återkommande i Stagnelius' lyrik.

polen: 'himlen'.

136 *binna*: 'nä'.

XX. *Inbjudningar*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 168–171.

Epikuréern: 'Njutningsmänniskan'; epikurismen var en filosofisk skola som grundades av den grekiske filosofen Epikuros (341–ca 270 f. Kr.). Dess mål var att uppnå jordisk lycka, men motsatt vanföreställningarna om epikurismen skulle detta inte ske genom vållustiga utsvävningar utan genom balans och behärskning.

Platonikern: Efter den grekiske filosofen Platon (427–347 f. Kr.). Här får platonismen framför allt beteckna en livshållning som innebär längtansfull hinsidestrånad, bort från den ofullkomliga verkligheten mot de sanna idéernas värld.

Kapvin: Vin från Kapkolonin i sydligaste Afrika.

Tyrisk purpur: Purpurfärgen framställdes i Tyros, en antik stad belägen i nuv. Libanon.

Duvne: 'slokande'.

137 *Pafias duvor*: Kärleksgudinnan Afrodite kallas Pafia efter staden Pafos, som ligger på Cypern och ansågs som den plats där hon hade stigit ur havet. Duvan hör till hennes attribut.

Amor, som för Psyche brann: Enligt myten övergavs flickan Psyche av sin älskade Amor och sökte honom sedan överallt; hon utsattes för otaliga prövningar innan Amor slutligen räddade henne och paret återförenades.

Minnesblommor: Förgät-mig-ej.
Nardusrosor: 'väldoftande rosor'.
etern: 'himlen'.
empyré: Den högsta himlaregionen.

[Pastorala dikter]

Etablerade från renskrivet handskriftshäfte utan titelblad. Där inte annat anges är titlar och numrering i häftet Stagnelius'; beskrivningen »Pastorala dikter« är dock supplerad.

I. KÄRLEKEN och LANDET

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 175–185.

- 141 *Amors*: Amor var en kärleks gud i klassisk mytologi.
Fröja: Kärlekens gudinna i nordisk mytologi; här snarare namn för Venus, kärlekens gudinna i klassisk mytologi.
krumma: 'krokiga', 'slingrande'.
nektarbål: I klassisk mytologi är nektar en ljuv dryck som de olympiska gudarna dricker för att vinna evig ungdom.
rosenångor: 'rosendoffer'.
polen: 'himlen'.
dagens Gud: Solen.
härnad: 'krigståg'.
142 *vädrens ras*: 'vindarnas raseri'.
dess [famn]: 'hennes'.
Stjärnornas Prinsessa: Trol. månen.
Eos: Morgonrodnadens gudinna.
veka: 'mjuka'.
Anchis: Anchises, en man i Troja som med kärleksgudinnan Venus fick sonen Aeneas, som skulle grunda romarriket.
Ida: Bergsmassiv vid det forna Troja (i nuv. västra Turkiet).
Hektor: En av trojanernas främsta kämpar i det trojanska kriget, besjunget i Iliaden.
Andromakes: Andromake var Hektors maka; i Iliaden tar de ett berömt avsked från varandra innan Hektor går för att dö i striden.

- ras*: 'stojande lek'.
firmamentet: 'himlen'.
östanväder: 'ostliga vindar'.
ter: 'uppvisar'.
 143 *etern*: 'himlen'.
cikaders: Cikadan är en insekt vars högljudda läte är omtalat i antik litteratur.
Floras: Flora var blommornas gudinna.
Moskvas rika slott: Moskva intogs 1812 av Napoleon, som lät bränna staden.
Kosackens djärva bäst ej druckit Seimens vågor: Anspelar på de ryska truppernas fälttåg i Frankrike; Paris erövrades av de allierade 1814.
Napoleon gått i vall på Korsika: Korsika var Napoleons födelseort.
- 144 *Hymens*: Hymen var bröllopets gud.
Jofurs helga trån: Ekarna, som förknippades med överguden Jupiter.
magiskt härmad natt: Den skugga träden skänker härmar den verkliga natten.
Hellas' lagerbygd: Grekland, där lagerträd växer.
Tiberns helga stränder: Rom.
gullfantomer: 'gyllene fantasigestalter'.
Amors väna Moder: Venus.
Eteriskt: 'himmelskt'.
Gracerna: Behagets gudinnor.
- 145 *Febus*: Binamn för solguden Apollo.
system: Mån- och jaktgudinnan Diana, tvillingsyster till Apollo.
kograd skuldra: 'med koger hängt över skuldran'.
jungfruzoner: 'kyskhetsbälten'; Diana var också kyskhetsgudinna.
Tritoner: 'havsgudar'.
Neptun: Neptunus var havets gud; ett av hans attribut var tredudden.
char: 'vagn'.
snäckors: 'båtars', skepps'.
kor: 'kör', 'skara'.
Dryas: 'dryad', 'trädnymf'.

- Faunen*: Ett skogsväsen i romersk mytologi.
- Najaden*: 'vattennymfen'.
- Narcissus*: I klassisk mytologi en gosse som i kärleken till sin egen spegelbild tynade bort och förvandlades till en blommande narciss.
- Adonis*': Adonis var en skön yngling ur vars blod enligt myten den blommande anemonen växte upp.
- Ekos*: Echo var i klassisk mytologi en bergsnyf som i sin obesvarade kärlek till Narcissus tynade bort tills bara rösten återstod.
- Filomela*: Enligt klassisk mytologi förvandlas flickan Filomela till en näktergal för att räddas från fursten Tereus, som våldtagit henne.
- enfald*: 'enkelhet'.
- däld*: 'dal'.
- purpurblomma*: Ros.
- 146 *föret*: 'först'.
- den park vi belgat åt Pomona*: Fruktträdgården; Pomona var en naturgud, förknippad med frukt och i synnerhet äpplen.
- Cerasontis bär*: Körsbär.
- Ostindiens fågelbon*: Exempel på mat som präglas av överdriven lyx.
- kapun*: 'gödtupp'.
- sybariten*: 'invånaren i Sybaris'; Sybaris var en syditaliensk stad, känd för sin rika och utsvävande livsstil.
- röker*: 'ryker'.
- lärf*: Ett enkelt linnetyg.
- rosigt ler*: 'rödlera'.
- Olympens*: 'himmelrikets'; Olympen var gudarnas boning i klassisk mytologi.
- Ceres*: Åkerns och odlingens gudinna.
- Bacchus*: Vinets och fruktbarhetens gud.
- ångor*: 'dofter'.
- skymningen*: 'dunklet'.
- västanvädrens*: 'västanvindarnas'.
- 147 *mig ter*: 'uppenbarar mig'.
- Paris*: Anspelar på »Paris' dom« i klassisk mytologi: enligt myten uppdrogs åt prins Paris att avgöra vem av gudinnorna

Hera, Athena och Afrodite som var den vackraste; Paris valde Afrodite, som i utbyte hade lovat honom jordens vackraste kvinna. Händelsen skall ha blivit upprinnelsen till det trojanska kriget. – Det hela utspelades på berget Ida i trakten av Troja (i nuv. västra Turkiet).

Danaë: Anspelar på berättelsen om hur Zeus i form av ett guldregn förförde Argosprinsessan Danaë i hennes fängelse.

av [segrar trött]: Ordet saknas i handskriften.

Hans [fälar]: Handskriften har *Han*.

Thetis: En havsnymf.

Hesperus: Aftonstjärnan, dvs. planeten Venus.

148 *anande sin död*: Anspelar på föreställningen att svanen sjunger inför sin död.

Apollo's milda svan: Svanden var ett av de djur som associerades med solguden Apollo.

Gangens pärla: Under antiken importerades pärlor från Indien.

Morfeus: Drömmens gud.

vallmokrönta: Av vallmo framställs opium, som använts som sömnmedel.

Amuretter: Amoriner, (små) kärleksgudar.

149 *papavern*: 'vallmon'.

II. DAMON

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 186–187.

vårvädren: 'vårvindarna'.

myser: 'småler'.

Elysiska: 'himmelska', 'paradisiska'.

azur: 'himmel'.

väpplingen: En klöverväxt.

Gällt: 'ljudligt'.

dess [hjärta]: 'hennes'.

Jupiters: Jupiter var den högste guden i klassisk mytologi.

olympiska: 'himmelska'; Olympen var de högsta gudarnas bostad i klassisk mytologi.

150 *roligt*: 'lugnt', 'rofullt'.

förlåter: 'överlämnar'.

Eros: En kärleksgud.

III. DAFNE

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 188–190.

Vi [finner]: 'Varför'.

151 *sefyrvingat:* 'fläktat av västanvinden'.

[Och efter] Dafnis: Handskriften har *Damon*.

fulla: 'fyllda'.

152 *azurn:* 'himlen'.

Fröjas stjärna: Planeten Venus; Freja var kärlekens och fruktbarhetens gudinna i nordisk mytologi, men här avses snarare den klassiska mytologins kärleksgudinna.

dess [sköte]: 'hennes'.

Luna: Månen; Luna var en mångudinna.

IV. IRIS

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 191–193.

myser: 'småler'.

gällt: 'ljudligt'.

kor: 'kör'.

153 *Jofurs ek:* Jupiter, den högste guden i klassisk mytologi, kallades även Jofur och förknippades med eken.

ras: 'stojande lek'.

Febus: Solen; Febus var ett binamn för solguden Apollo.

Thetis: Havet; Thetis var en havsnymf.

Luna: Månen; Luna var en mångudinna.

dalens kyska Herde: Endymion, en herde till vilken mångudinnan enligt myten nedsteg i älskog.

Amors: Amor var en kärleksgud i klassisk mytologi.

allsvåldiga: 'allsmåktiga'.

lät: 'låt'.

rökverk: 'rökoffer'.

154 *bidar:* 'väntar'.

i vållust dör: Avser orgasmen, »den lilla döden«.

155 *brånad:* 'brand', 'lidelse'.

mystären: 'mysteriet'.

V. Hylas

- Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 194–198. Dikten består av två repliker i ett ask-i-ask-system.
- polens*: 'himlens'.
- sefyrllätt*: 'lätt som västanvinden'.
- 156 *Cyperns stränder*: Cypern var enligt myten den plats där kärleks-gudinnan Venus föddes ur havet.
- nardusrika*: 'väldoftande'.
- blomstervall*: 'blomsteräng'.
- milda gudalöjen myste*: 'gudarna log milt'.
- veka*: 'mjuka'.
- Charitens*: Chariterna var behagets gudinnor.
- dess [liljehand]*: 'hennes'.
- azurböga*: 'himmelshöga'.
- dagens stjärna*: Solen.
- lät*: 'låt'.
- Amors*: Amor var en kärleks-gud i klassisk mytologi.
- I alla varelsor* etc.: 'i allting visar han oss exempel på sin godhet'.
- 157 *För älskog*: 'Av älskog (kärlek)'.
- bida*: 'förbli'.
- Luna*: Månen; Luna var en månggudinna.
- 158 *Napéer*: 'skogsnymer'.
- Fröja*: Kärlekens och fruktbarhetens gudinna i nordisk mytologi; här avses snarare den klassiska mytologins kärleksgudinna, Venus.
- gudens*: Handskriften har *brudens*.
- biltog*: 'fredlös'.
- usle*: 'olycklige'.
- Febi svan*: Svanen förknippades med solguden Apollo, även kallad Febus.
- Jofurs Örn*: Öرنen förknippades med guden Jupiter, även kallad Jofur.
- Flickans [öga]*: Handskriften har *Flicka*.
- 159 *bamn*: 'spöke', 'väländ'.
- Cynthierns bågsträng*: Solguden Apollo, en skicklig bågskytt, har också binamnet Cynthiern, bildat efter berget Kynthos på hans födelseö Delos.

VI. *Det hemliga Vittnet*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 199–200.

Dess [anlet]: 'hennes'.

160 *Myrrhas Son:* Den sköne ynglingen Adonis, kärleksgudinnans älskade och son till kung Cinyras på Cypern och hans dotter Myrrha.

Fröjas: Freja var kärlekens och fruktbarhetens gudinna i nordisk mytologi, men här avses snarare Venus, den klassiska mytologins kärleksgudinna.

Endymion: I klassisk mytologi en skön herde, till vilken mångudinnan nedsteg i älskog.

Lunas: Luna var en mångudinna.

silvertömmen: Tömmen till månvagnen.

Cypris: Planeten Venus; namnet avser kärleksgudinnan Venus, som föddes ur havet utanför Cypern.

kvald: 'plågad'.

VII. *Kysen*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 201–202.

balsamisk: 'välgörande'.

161 *Lyaii späda ranka:* Vinrankan; *Lyaios* betyder 'den som befriar (från oro)' och var ett binamn för vinguden Dionysos i klassisk mytologi.

västanvädrets: 'västanvindens'.

Dianas lagar: Diana var kyskhetens och månens gudinna.

menlös: 'oskyldig', 'oskuldskraft'.

Gudinnan själv etc.: Anspelar på myten om hur mångudinnan älskade nedsteg till den sköne herden Endymion.

skär: 'skördar'.

Syster av behagen: Syster till behagens gudinnor.

bans: 'dess'.

VIII. *Hösten*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 203–205.

162 *frågande:* 'skummande'.

- I Oceanen svalan dröjer*: Enligt allmän mening på Stagnelius' tid övervintrade svalan på botten av sjöar och vattendrag.
- 163 *Hebes*: Hebe var ungdomens gudinna i klassisk mytologi.
löjen: 'leenden'.
snäsor: 'bannor', 'skäll'.
Cupidos: Cupido var en kärleksgud.
befäl: 'makt', 'befallning'.
dårligt: 'dåraktigt'.

IX. *Nattbesöket*

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 206–208.
- tadlen*: 'klandra'.
Dianas lagar: Diana var kyskhetens gudinna i klassisk mytologi.
- 164 *mot de känslor stå*: 'motstå de känslor'.
Amors: Amor var en kärleksgud.
Modrens [...] char: 'kärlekens vagn'; Amors mor var kärleksgudinnan Venus.
ras: 'stojande lek'.
löjen: 'skämt', 'förlustelser'.
betar: 'omintetgör', 'förhindrar'.
[skurars] fall: Av annan hand ändrat till *svall*.
- 165 *Lunas*: Luna var en mångudinna.
gisslad: 'piskad'.
väder: 'vindar'.
roligt: 'lugnt', 'rofullt'.
rolig: 'angenäm', 'behaglig', 'trevlig'.

X. *Gubben*

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 209–211.
- 166 *Dagens Konung*: Solen.
färfång: 'sysslös'.
rasa: 'stojar', 'leker'.
skogens Eko: Anspelar på myten om bergsnymfen Echo, som i sin obesvarade kärlek till Narcissus tynade bort tills bara röstten återstod.
Amors: Amor var en kärleksgud i klassisk mytologi.

- firmamentet*: 'himlavalvet'.
 167 *Diana*: Jakt- och månggudinna.
Venus: Kärlekens gudinna.
Nymfrens: 'nymfernas'.
rökverk: 'rökoffer'.
nattviolen: Namnet kan beteckna både sorgörten, *Hesperis tris-tis*, och den vitblommade orkidén *Platanthera bifolia*. Bägge är särskilt väldoftande nattetid.
Hesperis: 'aftonstjärnans', dvs. planeten Venus.

XI. Den sovande Herdinnan

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 212–214.
 168 *Camilla*: Atis (se diktens rad 22) och Camilla heter också kärleksparet i Gustav Philip Creutz' (1731–1785) herdedikt *Atis och Camilla*.
skär: 'ren', 'klar'.
Cyperns myrtenkogor: Cypern var enligt klassisk mytologi den plats där kärleksgudinnan Venus föddes ur havet. Myrträd-det förknippas med kärlek och äktenskap.
barnen: Amorererna, kärleksgudarna.
tända bloss och vässta pilar: Till kärleksgudarnas attribut hörde bröllopsfacklan och kärlekspilarna.
Chariter: Behagets gudinnor.
 169 *Vi [står]*: 'Varför'.
Favonen: 'västanvinden'.
hamn: 'gestalt', 'skepnad'.

XII. Cittran

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 215–216.
 170 *Balsamisk*: 'väldoftande', 'välgörande'.
förströdde: 'spridda'.
 171 *Amor*: En kärleksgud i klassisk mytologi.
tross: 'trots'.
eterns bloss: Stjärnorna.
glödga: 'elda'.

XIII. *Selim*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 217–220.

Sefyrers: 'västanvindars'.

Filomela: 'näktergalen'; flickan Filomela förvandlas i klassisk mytologi till en näktergal för att räddas från fursten Tereus, som våldtagit henne.

172 *Vallmokrönta*: Av vallmo framställs opium, varför den associeras till sömnen och drömmarna.

Orcus: Dödsriket.

aftonstjärna: Planeten Venus, som lyser efter solnedgången.

förmätte: 'förmädde'.

dess [blick]: 'hennes'.

173 *Nattens Gud*: Månen.

Under lönnars natt: 'i skuggan av lönnar'.

västanvädren: 'västanvindarna'.

Mirza [dina fält]: Handskriften har *Mirza!*.

174 *Karon*: Den färjkarl som förde de döda över dödsfloden Styx.

XIV. *De Tävlade Skalderna*

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 221–226.

Thessalien: Region i mellersta Grekland, i antiken ansedd som sånggudinnornas och diktarguden Apollos hemvist.

Peneus: Peneios, flod i Tempedalen, Thessalien.

lagerträden: Lagerträdet var Apollos träd.

Cynthiern: Sol- och diktarguden Apollo har binamnet Cynthiern, bildat efter berget Kynthos på hans födelseö Delos.

diktarbergets: Avser berget Parnassos i bergsmassivet Pindos, beläget i nordvästra Grekland.

Sångmörs: Avser sånggudinnorna i Apollos följe.

Hemonien: Alternativt namn på Thessalien.

gullked: 'guldkedja'.

175 *Muser*: 'sånggudinnor'.

Pinden: Pindos; se ovan.

dess [kind]: 'hennes'.

Elysiskt: 'himmelskt', 'paradisiskt'.

Kastalias: Kastalia var en helig källa på Parnassosberget, helgad

åt diktarguden Apollo och sånggudinnorna; källans vatten ansågs ge poetisk inspiration.

vi [blåa]: 'varför'.

skrider: I handskriften ändrat till *flyter*, som förväntas med tanke på rimmet, men handen verkar inte vara Stagnelius'.

176 *dessa blåa tvillingsstjärnor*: Ögonen.

char: 'vagn'.

Jofurs blåa salar: Himlen; Jupiter (även kallad Jofur) var himlens gud i klassisk mytologi.

Dunderguden: Jupiter.

Hebes gullkalk: Hebe, ungdomens gudinna, betjänade gudarna i deras himlaboning Olympen.

Plutos riken: Dödsriket; Pluto var dödsrikets härskare.

Minos: Mytisk kung på Kreta som blev en av dödsrikets domare.

Elysiens: Elysion eller Elyséen var det lyckorike dit halvgudar och särskilt benådade människor kom efter döden.

Ixions hjul: Ixion ville enligt myten föföra gudinnan Hera; han blev därför straffad av Zeus, som förvandlade henne till ett moln i hans armar; Ixion själv blev fastnaglad vid ett evigt snurrande eldshjul.

Tantals äpplen: Tantalos var en mytisk kung som i dödsriket straffades med evig törst och hunger; vattnet vek undan när han ville dricka det och frukterna drog sig undan när han ville plocka dem.

eterns: 'himlens'.

veka: 'mjuka'.

177 *Jättars fall*: Anspelar på den mytologiska skildringen av jättarnas strid med gudarna, »gigantomachin«.

Sju bärars storm etc.: Anspelar på striden mellan kung Oidipus' båda söner, Eteokles och Polyneikes, i klassisk mytologi.

Trojas brand: Anspelar på berättelsen om trojanska kriget.

Xanths silverflod: Xanthos är ett annat namn för floden Skamandros vid Troja.

grästupeten: 'gräsmattan'.

myrtenträdet: Myrtenträdet associerades till kärleken och äktenskapet.

Amors pil: Amor var en kärleksgud; ett av hans attribut var pilbågen.

- dignar*: 'faller', 'sjunker ihop'.
 178 *frägga*: 'fradga', 'skum'.
i folkets ringar: 'bland folkets skaror'.
Dafnes krona: Lagerkransen; Dafne var en nymf som för att undkomma guden Apollos kärlek förvandlades till ett lagerträd.
den kärlekstårar löga: 'som sköljs av kärlekstårar'.
bören opp: 'upphör', 'sluta'.
Astrea: Stjärngudinna. När den lyckliga guldåldern upphörde var Astrea den sista av gudarna som lämnade jorden; hon förvandlades sedan till stjärnbilden Jungfrun.

STRÖDDA DIKTER (1812–1819)

- Den signade dag som vi här se, etc.*
 Datering: 1812–1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 299–300. Står där tillsammans med »Vak upp, min själ«. Titeln är Stagnelius'.
 Dikten är en bearbetning av psalmen »Den signade dag som vi här se», nr 354 i 1695 års psalmbok.
röjd: 'sedd'.
 181 *minnoms*: 'låt oss minnas'.
tydde: 'bebådade'.
tillog: 'log mot'.
lagen för stoftlivet lydde: 'iklädde sig människolivets villkor'.
ter: 'uppvisar'.
 182 *bidar*: 'inväntar'.

- Vak upp, min själ*
 Datering: 1812–1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 301–302. Står där tillsammans med »Den signade dag som vi här se, etc.«. Handskriften saknar titel.
 Dikten är en bearbetning av psalmen »Vak upp min själ, giv ära«, nr 359 i 1695 års psalmbok.
överila: 'drabba'.
rökverk: 'rökoffer'.
 183 *Ordets lampor*: Anspelar på Ps. 119:105, om Guds ord som fontens lykta.

Hor. XI. Ode I. Boken

Datering: 1812–1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 259. Står där tillsammans med »Hor. XXI. Ode I. Boken« samt »Hor. IV. Ode I. Boken«. Titeln är Stagnelius’.

Hor. XI. Ode I. Boken: Dikten är en översättning av den romerske diktaren Horatius’ (65–8 f.Kr.) ode 1:11.

Kaldeiska tal: Den babyloniska astrologin.

Jupiter: Den högste guden i klassisk mytologi.

Dauniens hav: Horatius anger Tyrrenska havet, väster om Italien (*mare Tyrrhenum*); den historiska regionen Daunien låg däremot vid Italiens östra kust, gränsande mot Adriatiska havet.

Vågors [fradga]: Handskriften har *Vågor*.

inskränkta: ’begränsade’.

visligt: ’vist’.

Hor. XXI. Ode I. Boken

Datering: 1812–1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 259. Står där tillsammans med »Hor. XI. Ode I. Boken« samt »Hor. IV. Ode I. Boken«. Titeln är Stagnelius’.

183 *Hor. XXI. Ode I. Boken*: Se komm. ovan. Dikten är en översättning av Horatius’ ode 1:21.

Dianas: Diana var jaktens och kyskhetens gudinna i klassisk mytologi.

Cynthius: Sol- och diktarguden Apollo med binamnet Cynthiern, bildat efter berget Kynthos på hans födelseö Delos.

Latona: Mor till gudarna Diana och Apollo.

Zeus: Den högste guden i klassisk mytologi, Dianas och Apollos far.

184 *Algidi kyliga toppar*: Berget Algidus i Albanerbergen sydöst om Rom var ett centrum för Dianakult.

Cragus: Berget Cragus i forntidens Lykien (nuv. södra Turkiet) var ett centrum för Dianakult.

Erymanth: Berget Erymanthos i landskapet Arkadien (på Peloponnesos) var ett centrum för Dianakult.

Likå: ’Likaså’.

Tempe: Tempedalen i landskapet Thessalien (mellersta Grekland) ansågs som Apollos hemvist.

Gudens Födelsejord Delos: Apollo ansågs född på ön Delos.

dess [skuldra]: 'hans'.

lyran, / Broderns skänk: Apollos bror Hermes (Mercurius) tillverkade den första lyran, som han skänkte till Apollo.

kogret: Båge och pilar hörde till Apollos attribut.

prydd: Handskriften har *prydt* (dvs. *prytt*).

Latiens: Latium var den region i västra Italien där Rom ligger.

Pestens: Som läkekonstens gud hade Apollo också makt att kasta sjukdom över människorna.

Hor. IV. Ode I. Boken

Datering: 1812–1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 260. Står där tillsammans med »Hor. XI. Ode I. Boken« samt »Hor. XXI. Ode I. Boken«. Titeln är Stagnelius'.

Hor. IV. Ode I. Boken: Se komm. ovan. Dikten är en översättning av Horatius' ode 1:4.

Sestius: Lucius Sestius var romersk ämbetsman och vän till Horatius.

Cytheré: Binamn för Venus, bildat efter ön Kythera, där ett berömt tempel tillägnat kärleksgudinnan var beläget.

Täckbetsmörna: Behagets gudinnor.

med skiftande fot: Avser fötternas rörelse i dansen.

Vulcanus: Eldens och smideskonstens gud.

Etnas smedjor: Vulkanen Etna ligger på Sicilien.

omvindom: 'låt oss omvira'.

Pan: En herdegud.

185 *Sesti*: Tilltalsform (vokativ) av *Sestius*.

inskränkt: 'begränsat'.

Maner: De dödas andar.

Plutos torftiga hem: Dödsriket; Pluto var dödsrikets härskare.

Till Vinets Konung Du ej mer skall lottas: ung. 'skall du inte mer med lottens hjälp utses till ledare för dryckeslaget (*rex bibendi*)'.

Lycis: Hos Horatius *Lycidas*, som betecknade en ung och tilldragande man.

Ljuv är vandrarns sömn

Datering: 1812–1813. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, S 49 (Konstnärsgillet album). Handskriften saknar titel.

rand: Ordet saknas i handskriften (hörnet bortrivet).

bräddas: 'fylls till brädden'.

vredens tunga skålar: Den apokalyptiska bilden av hur änglarna tömmer Guds vredes skålar över människorna återfinns i Upp. 16.

186 *Serafers*: Serafen är ett änglaväsen.

Nr 411

Datering: 1812–1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 291–292. Titeln är Stagnelius'.

Dikten är en bearbetning av psalmen »Eja! mitt hjärta rätt innerlig sig fröjdar«, nr 411 i 1695 års psalmbok.

187 *bådar*: 'förebådar'.

Tiaren: En tiara är en toppig krona eller huvudbonad, som symboliserar upphöjdhet och värdighet.

stiftad: 'åstadkommen', 'skapad'.

skiftad: 'fördelad'.

ras: 'raseri'.

188 *irring*: 'villfarelse', 'förvillelse'.

daggar: 'upplyser'.

Nu vilar hela Jorden

Datering: 1812–1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 297–298. Handskriften saknar titel.

Dikten är en lätt bearbetning av psalmen »Nu vilar hela jorden«, nr 375 i 1695 års psalmbok.

världens öga: Solen.

189 *dejliga*: 'dejliga', 'vackra'.

klämmer: 'pressar', 'bekymrar'.

stämmor [...] ner: 'stämmor lägre', under jämförelse med musikinstrument.

lisas: 'lindras'.

lycker: 'sluter'.

Ode

Datering: 1812–1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 285–286. Titeln, eller snarare genrebeteckningen, är Stagnelius'.

190 *Retelse*: 'tjusning', 'lockelse'.

Genius: 'skyddsande'.

- 191 *odödlighetens skålar*: Enligt klassisk mytologi drack de olympiska gudarna en dryck som gav evig ungdom.

Soldatvisa

Datering: 1812–1813. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Står där tillsammans med en version av »Dygdelära« (s. 15–17). Titeln är Stagnelius'.

Dikten har likheter med den romerske diktaren Horatius' (65–8 f.Kr.) ode 3:2.

- 192 *dess [suckar]*: 'hennes'.

roligt: 'lugnt', 'rofullt'.

släcker: Uttrycket bygger på föreställningen om sabeln som het (glödande järn släcks i vatten) eller blodtörstig (släcka sin törst).

styckenas: 'musikstyckenas'.

gälla: 'ljudliga'.

frillan: 'älskarinnan'.

blödande: 'känslösam', 'ömsint'.

övade citrans: Senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är *rörde sin lyras*.

Sköldmörnas: 'stridsjungfrurnas', 'valkyriornas'; dessa valde ut de framstående krigare som efter döden kom till Valhall.

Valgudens: Avser stridsplatsens (valplatsens) gud, dvs. Oden.

Till Sånggudinnan

Datering: 1812–1813. Etablerad från handskrift, Kalmar, s. 279–280. Titeln är Stagnelius'.

- 193 *atasklyftan*: 'det tunga stenblocket'; anspelar på den myt enligt vilken titanen Atlas, förvandlad till sten, bär upp himlavalvet på sina axlar.

eteriskt: 'himmelskt'.

läst: 'läst'.

- 194 *Olympens*: 'himplens'; Olympen var de högsta gudarnas boning i klassisk mytologi.

dårligt: 'dåraktigt'.

Balsamisk: 'lindrande'.

eterblå: 'himmelsblå'.

Elegi

Datering: 1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 287–290. Står där tillsammans med »Graven« (1818–1819). Titeln, eller snarare genrebeteckningen, är Stagnelius’.

Handschriften innehåller två tidsskikt, en ursprunglig dikt från 1813 som 1815 har försetts med omarbetningar och tilllägg. I enlighet med dateringen till 1813 har det äldre skiktet här etablerats. 1815 görs ändringar på följande tre ställen:

[a] 1813 Och ned sågs Gubben i Månen titta
Och Näckens döttrar vid havet sitta
Till tusental.

1815 Och Månen såg från det blåa höga
I öknen neder med tankfullt öga
I pärlstänkt dal.

[b] 1813 Som Bose stadigt vid Herröds sida
En vän jag trodde med tröst mig bida
I livets sorg.
En Brud förlovad åt mina öden
Som Thora fager och öm i döden
Som Ingeborg.

1815 På vreda böljor, i mörka skogen
En vän mig följde som Bose trogen –
Vad brödrapar!
En Brud jag hade, som Ragnars dejlig
Som Hjalmars trogen – ack! outsäglig
Vår kärlek var.

[c] 1813 Men sekler välva. En gång hon faller
Den gamla Jorden och Helas galler
Sig öppna då.
Då skall för Balders och Nannas troner
Min Ande fröjdas och himlatoner
På harpan slå.

1815 Till Skaldens frälsning, o Död! dock ila!
 Jag längtar sjunka till evig vila
 I griften ner.
 Då skall min ande, till livets plågor
 Vid nattens månsken, vid dagens lågor
 Ej vakna mer.

- ledsven*: 'ledsagare'.
 195 *len*: 'le'.
kväden: 'besjung', 'lovprisa'.
lopp: 'löpte'.
Gubben: Näcken.
Skogsfruns: 'skogsråets', i folktron övernaturligt väsen som rör
 över skogen.
 196 *Manhems bygder*: Sverige.
Saga: Gudinna i nordisk mytologi med olika funktioner, här
 närmast historiens eller sagans gudinna.
trådde: 'längtade'.
Bose [...] Herröds: Bose och Herröd var två oskiljaktiga vänner
 (fosterbröder) som genomlevde en mängd äventyr, omtalade
 bl. a. i *Herröds och Boses saga*.
stadigt: 'pålitligt', 'troget'.
bida: 'vänta'.
Thora: Thora Borgarhjort, Herröds dotter, som i den isländska
 sagan gifte sig med den store hjälten Ragnar Lodbrok.
Ingeborg: Anspelar på berättelsen om hur kungadottern Inge-
 borg dog av sorg vid beskedet om den älskade kämpen Hjal-
 mars död; återges bl. a. i *Hervarar saga*.
 197 *kvalda*: 'plågade'.
Helas: 'dödsrikets'; Hel var dödens rike i nordisk mytologi och
 också namnet på dess drottning.
hamn: 'vålnad'.
orgor: 'orgelpipor', 'orgel'.
välva: 'rullar'.
Balders och Nannas: Balder, den ljuse guden, och hans maka Nan-
 na var ett gudapar i nordisk mytologi, som skall styra den nya
 världen efter den gamlas undergång i Ragnarök.

Hymn till Venus

Datering: 1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 307–309.
Titeln är Stagnelius’.

rökverk: ’rökoffer’.

Cyberns: Kärleksgudinnan Venus föddes enligt klassisk mytologi ur havet utanför Cypern.

duvors spann: Ett av Venus’ attribut var den vagn, dragen av duvor, som hon färdades i.

himlaburna: ’himlaborna’, ’av himlen födda’; kärleksgudinnan föddes enligt myten ur en droppe blod från himmelsguden Uranos’ avskurna lem, som kastats i havet.

Eros: Kärleksgud i klassisk mytologi, son till Venus.

198 *Amfitrites band* etc.: Amfitrite var en havsgudinna; uttrycket betyder att havets spegling av månskenet bildar Venus’ silvergördel.

myser: ’småler’.

Din stjärna: Planeten Venus.

bopen fäfängt [...] Du uppenbaras: Den stora massan förmår inte uppskatta Venus’ skönhet.

199 *dess [nektarbarm]*: ’hennes’.

En droppa älskarn av den nektarfröjd / Då hänryckt njuter: Formuleringen är ändrad från *Den sälle älskarn njuter av den fröjd / En försmak*.

nektarfröjd: Nektar var en ljuv dryck som de olympiska gudarna drack för att vinna evig ungdom.

Olympens söner: Gudarna, vars boning Olympen är.

De sköra trollglas: Senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är *De sinnens trollglas*.

mig besparar: ’reserverar för mig’.

Din Moder Venus Urani: Venus Urania var den himmelska kärlekens gudinna, som här identifieras med den jordiska Venus’ moder, Dione.

[*mig förklarad*] *bli*: Saknas i handskriften.

typiskt: ’symboliskt’, ’enligt sin urbild’.

Imit. av Prop. II. El. I. Boken

Datering: 1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 261–263.
Titeln är Stagnelius’.

- 200 *Imit.*: 'Imitation'.
Prop. II. El. I. Boken: Dikten är en efterbildning av den romerske diktaren Propertius' (ca 50–15 f.Kr.) elegi 1:2.
Cynthia: Den kvinna till vilken Propertius' elegier riktas.
båtar: 'hjälp'.
myrrbans tårar: Parfymen.
Koiskt siden: 'sidentyg från Kos', en ö berömd för sin silkesproduktion.
förvantskap: 'släktskap'.
Gangens pärlor: I antiken kom de populära pärlorna ofta från Indien, här representerat av floden Ganges.
Tyri snäcka: Purpursnäckan, ur vilken purpurfärgen utvanns; den antika staden Tyros (i nuv. Libanon) var berömd för sin purpurframställning.
Amors fackla: Till kärleksguden Amors attribut hörde bröllopsfacklan.
lät: 'låt'.
Paktols flod: Floden Paktolos i nuv. västra Turkiet var känd som guldförande.
Tajos sand: Floden Tajo flyter genom Spanien och Portugal; även den var känd som guldförande.
reglor: 'regler'.
- 201 *demanters*: 'diamanters'.
rännarbanan: 'löparbanan'.
Atalanta: Kungadottern Atalanta lovade enligt myten att bara gifta sig med den man som kunde besegra henne på löparbanan; de som förlorade dödade hon med sitt spjut.
väder: 'vindar'.
gemmer: 'juveler', 'ädelstenar'.
tvang: 'fångslade'.
Dess [rika]: 'hennes'.
Penelope: Hjälden Odysseus' troget väntande maka i Odysseen.
Ulysses: Odysseus.
Kalypsos sköt: Odysseus hölls på sin hemresa kvar hos nymfen Kalypso, som lockade med odödlighet om han stannade, dock utan framgång.
Kirkes armar: Odysseus förfördes på sin väg hem också av trollkvinnan Kirke.

Heroens: 'hjältens'.

Pindens konung: Diktarguden Apollo, förknippad med Pindos, bergsmassiv i nordvästra Grekland.

Erato: Den lyriska poesins musa.

202 *Minerva*: Vishetens och krigets gudinna.

Fröja: Kärleksgudinnan i nordisk mytologi; här avses Venus, kärlekens gudinna i klassisk mytologi.

Kriget

Datering: 1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 265–267.

Står där tillsammans med »Jag vill ej lyckans fala nåd begära«. Titeln är Stagnelius'.

rasar: 'far våldsamt fram'.

I blixtrande koppar: I rustning.

char: 'vagn'.

Vi [självmant]: 'Varför'.

Demon: Betoning på första stavelsen.

203 *Pol*: 'himmel'.

dess [gränslösa]: 'hennes'.

parden: 'leoparden'.

mysande: 'småleende'.

myrten: Myrtrträdet associerades till kärleken och äktenskapet.

blodiga lagrar: Lagerträdet symboliserar seger och ära.

Galliens: Frankrikes.

204 *Korsern*: 'korsikanen', dvs. Napoleon, född på Korsika.

Iberiens: Namnet betecknar Pyreneiska halvön.

Germaniens: Tysklands.

i Gudomens stämpel: 'såsom Guds avbild'.

Jupiters åskor: Kriget; Jupiter var åskans gud i klassisk mytologi.

Jag vill ej lyckans fala nåd begära

Datering: 1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 267–268.

Står där tillsammans med »Kriget«. Handskriften saknar titel.

fala: 'som kan köpas'.

bleka murgrönskrans: Här ett kännetecken för den utvalde skalden.

läna: 'lånar'.

- Paktols bölja*: Floden Paktolos i nuv. västra Turkiet var känd som guldförande.
- 205 *gylne tiden*: Guldåldern, en särskilt lycklig och fredlig forntid.
blomstervall: 'blomsteräng'.
dignar: 'faller samman', 'sjunker ihop'.
lagrad: 'belönad med lagerkransen'.
fantomen: 'gyckelbilden', 'inbillningen'.
vädrets: 'vindens'.
Cyperns drottning: Kärleksgudinnan Venus, född ur havet utanför Cyperns kust.
ömmar: 'har medlidande med'.

Kvinnan

- Datering: 1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 269–270.
 Titeln är Stagnelius'.
- 206 *dagens blomma*: Trol. avses Blomman för dagen.
dess [armar]: 'hennes'.
Låt: 'Låt'.
rökverk: 'rökoffer'.
Hebes gullpokal: Hebe var ungdomens gudinna, som betjänade gudarna i deras himlaboning Olympen.
tvinsot: En utmärglande, försvagande sjukdom.
nio lustrer: Ett lustrum motsvarar en femårsperiod; nio lustrer således 45 år.
myrtenkrona: Traditionellt attribut vid bröllop.
Venus: Kärlekens gudinna i klassisk mytologi.
Amor: En kärleks gud, Venus' son.
löjet: 'leendet'.
Gracen: Gracerna var behagets gudinnor.
postillor: 'bibelutläggningar'.
- 207 *bry*: 'störa', 'oroa'.
kväljer: 'plågar'.
skall dess panna fåra: Senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är *hennes panna fårar*.

Ode

- Datering: 1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 283–284.
 Titeln, eller snarare genrebeteckningen, är Stagnelius'.

Gack: 'Gå'.

Sybarit: Invånare i Sybaris, syditaliensk stad känd för sin rika och utsvävande livsstil.

Sug ur blixtrande guld: 'drick ur guldpokalen'.

Konstantia: 'vinet'; Konstantia var en berömd vinregion i södra Afrika.

208 *Usling*: 'Olyckliga'.

tonfulla: 'välljudande'.

irriga: 'irrande'.

209 *lycksaligad så kunde jag avundas*: 'på detta sätt lyckliggjord kunde jag lugnt betrakta'.

teaterguld: Med teatern förknippades falskhet och bedrägeri.

På Johannas Dag, d. 21 Juli 1813

Datering: 1813. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. I anslutning till dikten står med annan hand: »Skrevet till Mamsell Hedvig Johanna Löfberg, som avled i Kalmar den 30 Okt. 1864, kl. 9 f.m. (74 år 29 dagar), såsom änka efter Häradskskrivaren i Ölands Södra Mot G. Gullbrandsson. Antecknat efter uppgift av hennes son, Borgmästaren Mortimer Gullbrandsson i Sala.« Titeln är Stagnelius'.

Johannas Dag, d. 21 Juli 1813: Namnsdagsbarnet Hedvig Johanna Löfberg (1790–1864) var vid tillfället 22 år.

lät: 'låt'.

ånga: 'doftar'.

Fröja: Kärleksgudinnan i nordisk mytologi, här avses Venus, kärlekens gudinna i klassisk mytologi.

Cyperns: Venus föddes ur havet utanför Cypern.

lopp: 'löpte'.

rinna: 'spira'.

dess [fotspår]: 'hennes'.

gällt: 'ljudligt'.

210 *Ödets sällan blida Tärnor*: Ödesgudinnorna, som spann livets tråd.

trå: 'tråd'.

karmen: 'vagnen'.

svanor: Venus' vagn anses ofta ha dragits av duvor, men också svanen associeras med gudinnan.

tiar: 'tiara', 'diadem'.

Amor: En kärleks gud.

mysa: 'småle'.

Hymen: Bröllopets gud i klassisk mytologi; till hans attribut hörde bröllopsfacklan.

Komos: Festglädjens gud (Komos).

Hebe: Ungdomens gudinna, som betjänade gudarna i deras himlaboning Olympen.

Gratien: Gracerna var behagets gudinnor.

Till Kärleken

Datering: 1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 271–273.

Står där tillsammans med »Midnatten«. Titeln är Stagnelius'.

211 *Karl Johan*: Tronföljaren, den blivande Karl XIV Johan; strofen anspelar på hans medverkan i fälttåget mot Napoleon.

Nordens Lejon: Karl Johan.

Ebros: Spaniens.

Elbens: Elbe är en flod i Mellaneuropa.

char: 'vagn'.

212 *kordans*: 'kördans'.

kulor: 'grottor'.

cypressen: Symboliserar döden.

dess [slöja]: 'hennes'.

Midnatten

Datering: 1813. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 274. Står

där tillsammans med »Till Kärleken«. Titeln är Stagnelius'.

213 *bjuder*: 'påbjuder'.

dess [öppna]: 'hennes'.

skimlar: En skimmel är en grå häst; enligt klassisk mytologi drogs månggudinnans vagn av hästar.

nattens dunkla zenit: 'det mörka himlavalvet'.

Cynthia: Månggudinnan Diana bar binamnet Cynthia efter berget Kynthos på hennes födelseö Delos.

214 *Amor*: En kärleks gud.

Gunlög

Datering: 1813–1814. Etablerad från handskrift, Kalmar s.

315–316. Osäkert om titeln är Stagnelius'.

Gunlög: I nordisk mytologi jätten Suttungs dotter och skaldemjödets beskyddarinna.

Sagas: Saga var en gudinna i nordisk mytologi med olika funktioner, här närmast historiens eller sagans gudinna.

dess [bulda]: 'hennes'.

hamnar: 'vålnader'.

Segergudens: Avser Oden, den högste guden i nordisk mytologi, som erövrade skaldemjödet från Gunlög.

Kvasers belga blod: Skaldemjödet skall ha uppstått ur den vise mannen Kvasers blod.

215 *murggrön*: Murggrönan symboliserar här skaldekonsten.

dvärgars kor: Ekot.

Manhems: Sveriges.

Valballs: Valhall var Odens boning och den plats dit krigare ansågs komma efter döden.

bragebägarn: Bägare som dracks som dryckesoffer; Brage var vid sidan av Oden skaldekonstens gud i nordisk mytologi.

Natten

Datering: 1813–1814. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 317–319. Titeln är Stagnelius'.

216 *När Äge bärgar Solen*: 'När solen går ned i havet'; Äge (Ägir) är havets gud i nordisk mytologi.

polen: 'himlen'.

typiskt: 'bildligt', 'symboliskt'.

dödens spira: 'dödens makt'.

gissel: 'piska'.

vallmoskålar: Av vallmo framställs opium, som använts som sömnmedel.

livbenådad vorden: här 'vaken'.

Friggas: Frigg var maka till Oden, den högste guden i nordisk mytologi.

Sin vida slända, prydd av stjärnors glitter: Friggas (spinn)rock eller Friggarocken var ett alternativt namn för stjärnbilden Orion.

Saga: En gudinna i nordisk mytologi med olika funktioner, här närmast historiens eller sagans gudinna.

Till Skönheten

Datering: 1813–1814. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 329–331. Titeln är Stagnelius’.

217 *demant*: ’diamant’.

samljud: ’harmoni’.

218 *sanslöst*: ’omedvetet’.

Febus: Solen; binamn för solguden Apollo i klassisk mytologi.

Klytia: I klassisk mytologi en flicka vars kärlek till solguden Apollo var obesvarad; hon förvandlades till en heliotrop, ibland identifierad med solrosen, som vänder sitt huvud efter solen.

Dagens Konung: Solen.

charen: ’vagnen’.

det safirhöga: ’den blå himlen’.

ambraångor: ’väldoft’.

veka: ’mjuka’.

azuren: ’himlen’.

Adonis: En skön yngling, älskad av kärleksgudinnan.

Cytheréas: Avser Venus, efter ön Kythera, där ett berömt tempel tillägnat kärleksgudinnan fanns.

219 *Kastaliden*: ’sånggudinnan’, efter källan Kastalia vid foten av skaldeberget Parnassos.

Fröjas stjärna: Planeten Venus. Fröja var kärleksgudinnan i nordisk mytologi; här avses kärleksgudinnan i klassisk mytologi.

brånad: ’brand’, ’eld’.

Dess [kinder]: ’Hennes’.

parisk marmor: Marmor från den grekiska ön Paros, vilken ansågs särskilt vit och vacker.

löje: ’leende’, ’fröjd’.

fraggbegjutna: ’skummande’.

Till Bacchus

Datering: 1814. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 337–339. Titeln är Stagnelius’.

220 *Bacchus*: Vin- och fruktbarhetsgud i klassisk mytologi, även kallad Dionysos.

balsamsrika: ’väldoftande’.

tyrsus: Thyrsosstaven, den murgrönsprydda stav som bars som symbol i Bacchuskulten.

- Evan*: Bacchus; egentligen extatiskt rop till dennes ära.
Komos: Festglädjens gud (Komos), med särskilt koppling till Dionysoskulten.
- Lunas*: Luna var en mångudinna i klassisk mytologi.
aftonstjärnans: Avser planeten Venus, ofta kallad afton- eller morgonstjärnan.
Venus: Kärlekens gudinna.
rökverk: 'rökoffer'.
- 221 *Skaldekällans vågor*: Flera källor ansågs under antiken för skaldekällor, däribland Kastalia och Hippokrene.
veka: 'mjuka'.
Nymfen: 'vattennymfen', 'najaden'.
Amor: En kärleksgud.
Pafos: Stad på Cypern; kärleksgudinnan ansågs ha fötts ur havet utanför denna ö.
Lyaios: Binamn för vinguden Bacchus, med betydelsen 'den som befriar (från sorger)'.
ömmar: 'har medlidande med'.
bugsvalar: 'tröstar', 'lindrar'.
bägrar: 'bägare'.
tiar: 'krans', 'diadem'.
liknöjd: 'likgiltig'.
Cypern! Din Prinsessa: Kärleksgudinnan Venus.
förd av silverduvor: Ett av kärleksgudinnans attribut var den vagn, dragen av duvor, som hon åkte i.
- 222 *Fröjor*: Fröja var kärleksgudinnan i nordisk mytologi; här avses Venus eller sköna kvinnor i allmänhet.
lilla Gudens båga: Till kärleksguden Amors attribut hörde bågen som sände kärlekspilar.
Du värdes mig beskära: 'Måtte du förutna mig'.
Anakreon: Grekisk diktare på 500-talet f.Kr., känd för bl.a. dryckessånger.
vinrev: 'vinrankor'.
Bellmans grav: Carl Michael Bellman (1740–1795), känd för sina hyllningar till dryckesguden och drickandet, begravdes på Klara kyrkogård.
Flaccus: Den romerske diktaren Quintus Horatius Flaccus (65–8 f.Kr.).

En tonfull svan: Anspelar på föreställningen att svanen sjöng inför sin död.

lät: 'låt'.

dräggen: 'bottensatsen'.

Olympens nektar: En ljuv dryck som de olympiska gudarna drack för att vinna evig ungdom.

panterfäll: Dionysos ses ofta avbildad klädd i en panter- eller tigerhud.

tigerspannet: Dionysos' vagn dras enligt myten av tigrar, leoparder eller pantrar.

Jofurs salar: Himlen, Olympen; Jupiter, den högste guden i klassisk mytologi, kallades även Jofur.

Verser, avsjungne då Studenterne Ahlberg, Zimmert och Schough blevo Medico-Philosoph. Candidater i Uppsala den 8 Juni 1814

Datering: 1814. Etablerad från avskrift, Kalmar s. 323–325.

Titeln är avskriftens och alltså inte med säkerhet Stagnelius'.

- 223 *Studenterne Ahlberg, Zimmert och Schough*: De tre besjungna gossarna var alla födda i Kalmar och studenter i Uppsala samtidigt med Stagnelius, tillhöriga samma studentnation: Johan Daniel Ahlberg (1793–1856), student i Uppsala 1811; Sven Gottfrid Zimmert (1793–1824), student i Uppsala 1812; Ebbe Fredrik Schough (1796–1858), student i Uppsala 1812.

Medico-Philosoph. Candidater: Medico-philosophisk examen utfärdades vid filosofisk fakultet och var obligatorisk för tillträde till den medicinska fakulteten.

Aesculap: Asklepios, läkekonstens gud i klassisk mytologi.

Vid Rhen, i Ungern och på Kap: Raden avser kända vindstrikt, dvs. Rhenlandet i Tyskland, Ungern samt Kapkolonin i sydligaste Afrika.

Guldcitronens saft: Pressad citron.

Jamaicas Nektar: (Jamaica-)rom.

Kristallen: 'glaset'.

Rabarber-min: 'sura min'.

löjen: 'leenden'.

Kadriljen: En sällskapsdans.

Jofur: Jupiter, den högste guden i klassisk mytologi.

Hebes Nektar: Hebe var ungdomens gudinna, som betjänade gu-

darna i Olympen; nektar var en ljuv dryck som gudarna drack för att vinna evig ungdom.

retat: 'uppeggat'.

Junos bröst: Juno var Jupiters maka; Jupiters otrohet var mångomtalad.

Titbon: Tithonos var make till morgonrodnadens gudinna Eos.

ostridigt: 'otvivelaktigt'.

224 *Res-Aptek*: 'reseaptek'.

Pluto: Dödsrikets härskare.

Bacbus: Vin- och fruktbarhetsgud.

Charlataneri: 'kvacksalveri', 'bedrägeri'.

Arrak: En spritdryck.

Vilan

Datering: 1814 (dateras i Staffan Bergsten, *En Stagneliusbibliografi* (Uppsala 1965) till »senast 1815«, här dock till 1814 p.g.a. samförekomsten med »Till Bacchus«). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 333–334. Står där tillsammans med »Till Bacchus«. Titeln är Stagnelius'.

fradgande: 'skummande'.

Solens gyllne stad vid Nilen: Heliopolis ('Solstaden'), centrum för Egyptens solkult, förstördes av den persiske kungen Kambyses på 500-talet f.Kr.

225 *det stolta Troja*: Staden Troja på nuv. Turkiets västkust förstördes enligt myten i det trojanska kriget.

Akajas: Akaja är ett landskap på norra Peloponnesos.

Greken skakar än sin boja: Grekland lydde på Stagnelius' tid under Osmanska riket.

Tiberns vilda örn: Romarriket.

kedjesmida Kungar: Anspelar på romarrikets krigsframgångar.

Elysiens: Elysion eller Elyséen var i klassisk mytologi det lyckorike dit halvgudar och särskilt benådade människor kom efter döden.

Orfeus: Mytisk sångare som med sin lyra kunde beveka både människor och djur.

Lethens: Lethe var glömskans flod i dödsriket.

finner: Ordet upprepas i rimställning; det första möjligen fel-skrivning för *hinner*.

- 226 *eterböga*: 'himmelshöga'.
dårligt: 'dåraktigt'.
Hebe: Ungdomens gudinna, som betjänade gudarna i deras himlaboning Olympen.

Till Bacchus

- Datering: 1814. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 335–336. Står där tillsammans med »Vilan«. Titeln är Stagnelius'.
Bacchus: Vin- och fruktbarhetsgud i klassisk mytologi, även kallad Dionysos.
tyrsen: Thyrsosstaven, den murgrönsprydda stav som bars som symbol i Bacchuskulten.
frågande: 'skummande'.
- 227 *Krönt av murgrön* etc.: Murgrönan var helgad åt Dionysos, som ofta avbildas klädd i en panter- eller tigerhud.
nöjets kograde Gud: Kärleksguden Amors attribut var bågen, pilarna och kogret.
Apollo: Solens och diktkonstens gud.
ömmar: 'har medlidande med'.
Titan: Solguden Helios, en av titanerna i klassisk mytologi.
Venus: Kärlekens gudinna.
- 228 *Hebes*: Hebe var ungdomens gudinna, som betjänade gudarna i deras himlaboning Olympen.

Bönbörelsen

- Datering: 1815 (dateras i Staffan Bergsten, *En Stagneliusbibliografi* (Uppsala 1965) till »senast 1815«, här dock till 1815 p.g.a. samförekomsten med »Ljuv Nattmusik«). Etablerad från handskrift, Kalmar s. 367–368. Står där tillsammans med »Ljuv Nattmusik« och fragment till »Förundras icke om Poeten skriver« (1820). Titeln är Stagnelius'.
A. W. Schlegel: August Wilhelm Schlegel (1767–1845), tysk författare och en av den tyska romantikens viktigaste kritiker. Stagnelius' dikt är en översättning av Schlegels dikt »Die Erhöhung«.
buren: 'jungfruburen', den ogifta kvinnans rum.

Ljuv Nattmusik

Datering: 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 369–370. Står där tillsammans med »Bönhörelsen« och fragment till »Förundras icke om Poeten skriver« (1820). Titeln är Stagnelius’.

- 229 *A. W. Schlegel*: Se komm. till föregående dikt. Stagnelius’ dikt är en översättning av Schlegels dikt »Traute Nachtmusik«.
mitt öga tvang: ’höll mina ögon slutna’.
dess såta: ’hennes förtroliga’.

Den Vandrande Riddaren

Datering: 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 371–372. Titeln är Stagnelius’.

- 231 *Hebe*: Ungdomens gudinna, som betjänade gudarna i deras himlaboning Olympen.
Dess [blåa]: ’Hennes’.
Iflickans lockar om demanter böja: ’Om diamanter i flickans lockar höjer’.
bornkam: Enkel kam, tillverkad av horn.
 232 *junonisk*: Juno var maka till Jupiter, den högste guden i klassisk mytologi.
cypriskt öm: ’öm som kärleksgudinnan Venus’; denna kallas Cypria efter sin födelseort utanför Cypern.
Agatsvart: Agaten är ett svart mineral.
löje: ’leende’, ’fröjd’.

Moln av dimmor hemskt sig lyfta

Datering: 1815. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Står där tillsammans med »Idyll« (1816–1817). Handskriften saknar titel.

Apollos: Apollo var solens och diktkonstens gud.

Solens milda Syster: Månen; mångudinnan Diana var solgudens syster.

behagen: Behagets gudinnor.

Olympen: De högsta gudarnas boning i klassisk mytologi.

Venus för av svanor dragen: Kärleksgudinnan Venus’ vagn anses ofta ha dragits av duvor, men också svanen associeras med gudinnan.

- 233 *av druvor kransad / Vinets Gud*: Vinguden Dionysos avbildades ofta med en krans av vinrankor om huvudet.
menader: 'bacchanter', kvinnliga anhängare av Dionysos (Bachus).
Din krona: Avser stjärnbilden Norra kronan. Enligt myten uppstod denna genom att Dionysos, för att bevisa för Ariadne att han var en gud, kastade sin krona upp på himlavalvet.
strimmar: 'strålar'.
azuren: 'himlen'.
Orfei lyra: Orfeus var en mytisk sångare vars lyra efter hans död bildade Lyrans stjärnbild.
glavar: 'svärd', 'spjut'.
eter: 'rymd'.
undran röner: 'förundran (beundran) väcker'.

Ond och besvärlig är tiden

- Datering: 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 231–233. Står där tillsammans med »Spindelen« samt »Blommornas tid har flytt« (1815–1816). Viss textförlust i högermarginalen på rad 14–17 har supplerats. Handskriften saknar titel.
- 234 *den blodiga Örnen från Elba*: Napoleon, som efter sin abdikation 1814 fick ön Elba som sitt furstendöme.
Galliens fält: Frankrike; i mars 1815 återtog Napoleon makten i Frankrike under »de hundra dagarna«.
Wellingtons hämnande blix: Den 18 juni 1815 besegrades Napoleon av de allierade stormakterna under ledning av hertigen av Wellington (Arthur Wellesley) och tvingades för andra gången att abdikera.
en vildare klippa i havet: Napoleon förvisades till ön S:t Helena i Sydatlanten.
förbida: 'stanna kvar'.
ax och oliv: Symboliserar dels bördighet och välmående (ax), dels fred (oliv).
den Trettonde KARL. / Tvillingskronornas guld: Karl XIII (1748–1818) var regent i Sverige 1809–1818 och i Norge 1814–1818.
Skandiens Ö: Norge och Sverige.
Och: Ordet skrivet över *Medan*.

- Karl Johan*: Tronföljaren Karl Johan (regent i Sverige och Norge från 1818).
- Oscar*: Den blivande Oscar I, son till Karl XIV Johan och regent 1844–1859.
- båtar*: 'hjälp'er'.
- läst*: 'läst'.
- gulltid*: Anspelar på föreställningen om guldåldern, en särskilt lycklig och fredlig forntid.
- Germanias*: Tysklands.
- Schlegel*: August Wilhelm Schlegel (1767–1845), tysk författare och kritiker.
- Solens mäktiga Dotter*: Sannolikt Barbara Juliane von Krüdener (1764–1824), författare och mystiker som utvecklade en doktrin enligt vilken Napoleon var Antikrist och skulle besegras av den ryske tsar Alexander I, som tog initiativ till den Heliga alliansen, ett förbund mellan i första hand Ryssland, Österrike och Preussen.
- Gallernas språk*: Franska.
- Fadrens orakler*: Von Krüdener jämförs här med antikens prästinnan i Apollotemplet i Delfi, som uttolkade faderns (solguden Apollos) orakler.
- hamn*: 'gestalt'.
- Serafen*: Änglaväsen; därmed avses François René Chateaubriand (1768–1848), fransk författare.
- Martyrerna*: Chateaubriands epos *Les Martyrs* (1809).
- Atalas kärlek och död*: Chateaubriands kortroman *Atala* (1801).
- 235 *Brage*: Vid sidan av Oden skaldekonstens gud i nordisk mytologi.
- Manhems bygd*: Sverige.
- Baldurs härlige Skald*: Adam Oehlenschläger (1779–1850), dansk författare som skrev tragedin *Baldur hin Gode* ('Balder den gode', 1807).
- Dana*: Danmark.
- Lögarns*: Mälarens.
- Ling*: Pehr Henrik Ling (1776–1839), svensk författare.
- Skogsfrun*: 'skogsräet'.
- Valhall*: Odens boning i nordisk mytologi och den plats dit krigare ansågs komma efter döden.

högarnes: 'gravhögarnas'.

teorb: Ett stränginstrument.

Zeus lämnat sin höga Olymp: Anspelar på guden Zeus' kärleks-
eskapader. Zeus var den högste guden i klassisk mytologi,
Olympen det berg som beboddes av de högsta gudarna.

snövit tjur bland Agenors hjordar: I gestalt av en tjur rövade Zeus
bort Europa, dotter till kung Agenor.

smäktande svan: I gestalt av en svan förförde Zeus Leda, drott-
ning av Sparta.

gyllene regn: I form av ett guldregn förförde Zeus Argosprin-
sessan Danaë i hennes fångelse.

Amanda: Namnet betyder 'den älskansvärda' och är återkom-
mande i Stagnelius' lyrik.

nämnde: 'namngav'.

Cynthia: Månen; månggudinnan Diana bar binamnet Cynthia ef-
ter berget Kynthos på hennes födelseö Delos.

dess [mund]: 'hennes'.

Spindelen

Datering: 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 233. Står
där tillsammans med »Ond och besvärlig är tiden« samt
»Blommornas tid har flytt« (1815–1816). Titeln är Stagneli-
us'.

236 *Fryne*: Så hette en grekisk hetär; senare traderat namn på en
vacker, lättsinnig kvinna.

vi [batar]: 'varför'.

Eos: Gryningen; Eos var morgonrodnadens gudinna. *Eos* är ob-
jekt till *fördunklade*.

dess [röst]: 'hennes'.

Arakne: Flicka i klassisk mytologi, som genom att skryta om sin
vävnadskonst förolämpade gudinnan Athena, som förvandla-
de henne till en spindel.

Sprätten: 'snobben'.

sugar: 'suger'.

Till Öland

Datering: 1815, men bara för den första delen; de sista 14
stroforna härrör från en senare period. Etablerad från *Calmar-*

- Bladet*, 30 okt. och 2 nov. 1833. Enligt *Calmar-Bladet* är strof 1–16 författade 1815, återstoden flera år senare. Titeln är inte med säkerhet Stagnelius’.
- 237 *vallar*: ’stadsmur’.
silverfrägga: ’havsskum’.
nardusångor: ’völdoft’.
- 238 *hamn*: ’vålnad’.
drakeld: I folktron ett ljussken som nattetid visar sig över en gömd skatt i jorden eller vattnet.
ambraväder: ’lena vindar’.
- 239 *purpurfärgad väppling*: Rödklöver.
skjul: ’skydd’, ’skugga’.
ambradalar: ’völdoftande dalar’.
Vi [brottsligt]: ’Varför’.
- 240 *Drott*: ’konung’.
När [mig]: ’Nära’, ’Hos’.
vansklighetens dunkla flod: Den förgängliga sinnevärlden.
- 241 *sju metaller*: De sju planetdemonerna, som enligt de gnostiska spekulationerna motsvarar de sju metallerna.

Allt sen människor först

- Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 877–878. Handskriften saknar titel.
- läst*: ’läst’.
spets: Ordet verkar tillskrivet med annan hand.
Propertius: Romersk diktare (ca 50–15 f. Kr.).
Cynthias: Kvinnan Cynthia besjungs i Propertius’ elegier.
löje: ’leende’.
- 242 *Helikons topp*: Berg i Boiotien i Grekland; ansett som sånggudinnornas hemvist.
kransar här vira: Handskriften har *kransar bar vira* alt. *kransar han vira*; emendationen *kransar här vira* föreslogs först av Bernhard Risberg.
dess [svallande]: ’hennes’.
binner: ’når’.
Skickelsen: ’Ödet’.
den himmelska lyckan: Senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är *den himmelska lotten*.

Parcen: I klassisk mytologi en ödesgudinna, som på sin slända spinner livets tråd.

trå: 'tråd'.

Noaks duva: I 1 Mos. 8 sänder Noa ut en duva från arken för att undersöka om vattnet hade torkat undan; den första gången kom duvan tillbaka eftersom den inte fann någonstans att landa, den andra gången kom den tillbaka med en olivkvist och den tredje gången kom den inte tillbaka.

fantomer: 'inbillningar', 'gyckelbilder'.

Amor: Kärleksgud i klassisk mytologi.

kväljer: 'plågar'.

Thalias bus: Teatern; Thalia var komedins musa.

olympiska: 'himmelska'.

förhänget: 'ridån'.

patetiska: 'rörande', 'gripande', 'högstämda'.

brånad: 'brand', 'lidelse'.

- 243 *Venus Urania*: I klassisk mytologi har kärleksgudinnan två gestalter: den himmelska kärleken, Venus Urania, och den jordiska kärleken, Venus Pandemos.

[*formen*] är: Handskriften har *och*.

Avsked till Sånggudinnan

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Örebro universitetsbibliotek, Mörnerarkivet. Textförlust till följd av luckor i de sista två stroferna har supplerats. Titeln är Stagnelius'.

Låt: 'låt'.

- 244 *vädren*: 'vindarna'.

Förströdde: 'spridde', 'rufsade till'.

Pinden: Berget Pindos i nordvästra Grekland var förknippat med sånggudinnorna och skaldeguden Apollo.

purpurklädrén: 'purpurkläderna'.

Najaden: 'vattennymfen'.

kullra: 'rulla'.

Oreaden: 'bergsnymfen'; oreaderna ansågs ibland tillhöra jaktgudinnan Dianas följe.

skullra: 'skuldra'.

Diana: Djurens och jaktens gudinna.

Huldgudinnan: 'behagets gudinna'.

- Floras parker*: Blomsterängarna; Flora var blommornas gudinna.
 245 *Härskarinnan / På Cyperns stränder*: Venus, kärlekens gudinna.
pol: 'himmel'.
nektar: En ljuv dryck som gudarna drack för att vinna evig ungdom; denna serverades av ungdomens gudinna Hebe.
Dess [belga]: 'hans'.
löjen: 'leenden'.
eterböga: 'himmelshöga'.
- Bland jordens vilda ätter*
 Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Handskriften saknar titel.
- 246 *ringar*: 'kretsar'.
Kerubs: En kerub är ett änglaväsen.
banen kväder: 'tuppen gal'.
- 247 *förlåter*: 'lämnar', 'överger'.
blödigt: 'känslofullt'.
gyllne tiden: Guldåldern, en särskilt lycklig och fredlig forntid.
myste: 'smålog'.
ordets: Det heliga ordet, i Joh. 1 identifierat med Kristus.
Örtagården: Anspelar på Jesus inför korsfästelsen, i örtagården Getsemane (Matt. 26:36-46/Mark. 14:32-42).
basiliken: En basilisk var ett odjur som ansågs kunna döda med sin blick; se nedan.
rosenånga: 'rosendoft'.
Ej ulven lammet smeker: Anspelar på profetiorna i Jes. 11:6-8 om det kommande fredsriket, då vargar skall umgås med lamm och ett barn skall sticka handen i basiliskens kula (1703 års översättning).
- 248 *Mamres cederparker*: Anspelar på 1 Mos. 18:1-15, som beskriver hur Gud, iklädd gestalten av tre män, uppenbarar sig för Abraham i Mamres lundar.
Jakobs stege: Anspelar på berättelsen i 1 Mos. 28:12 om hur Jakobs stege bildar en förbindelse mellan himmel och jord.
Jova: Gud (Jehova).
Sodoms murar: Sodom omnämns i Bibeln som en särskilt lastbar och syndig stad, som förstörs av Gud.
dundren bryta sina galler: ung. 'elden bryter lös'.

mjök och honung: Det förlovade landet skall enligt Gamla testamentet flöda av mjök och honung.

Brudnatten

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 379–381. På baksidan av handskriften finns ett runalfabet och namnen Maria och Fredrik i runskrift. Titeln är Stagnelius’.

249 *binner*: ’när’.

Amors pilar: Amor var en kärleksgud i klassisk mytologi; till hans attribut hörde bågen med kärlekspilarna.

barnet: Amor.

löje: ’glädje’, ’fröjd’.

Argus: Hundraögd jätte i klassisk mytologi.

250 *Dianas lag*: Diana var kyskhetens gudinna.

Orcus: Dödsriket.

Tenar: ’underjord’; eg. namnet på ingången till underjorden, efter Tainaron, en bergsudde i sydligaste Lakonien.

Luna: En mångudinna.

Fröjas stjärna: Planeten Venus; Freja är kärlekens och fruktbarehetens gudinna i nordisk mytologi, men här avses snarare den klassiska mytologins kärleksgudinna.

251 *Tyrisk*: ’purpurfärgad’; purpurfärgen framställdes i Tyros, en antik stad i nuv. Libanon.

Hymens gula dok: Hymen var bröllopets gud; bröllopsdoket var i antik tid gult.

Venus: Kärlekens gudinna.

Elegi

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Titeln, eller snarare genrebeteckningen, är Stagnelius’.

dess [belga]: ’hans’.

väder: ’vindar’.

252 *Edens strömmar*: ’paradisets floder’.

mitt sträckta sköte: ’min öppna famn’.

253 *pällen*: ’himlavalvet’.

Hilma: Vanligt namn i 1700-talets herdediktning.

i lövet: ’bland grönskan’.

dagat: 'upplyst'.

myste: 'smålog'. Ordet upprepas i rimställning; ev. är det ena felskrivning för *lyste*.

dårligt: 'dåraktigt'.

Narciss: Gossen Narcissus, som enligt myten tynade bort i kärleken till sin egen spegelbild, varefter han förvandlades till en blommande narciss.

öde: Ordet saknas i handskriften.

Nasonska harpans: Den romerske diktaren Publius Ovidius Naso (43 f.Kr.–17/18 e.Kr.) återberättar Narcissusmyten i *Metamorfoser*.

254 *Lampan fyller*: Dvs. med olja.

dess [stämman]: 'hennes'.

förlåter: 'lämnar', 'överger'.

skärat: 'tvättat', 'renat'.

Fåfängt, Minka! tåren svallar

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Handskriften är mycket defekt och textförluster till följd av lakuner har supplerats. Handskriften saknar titel; angivelsen »(Efter en Kosackvisa.)« är emellertid egenhändig.

Kosackvisa: Dikten är en översättning av den tyske författaren Christoph August Tiedges (1752–1841) dikt »Der Kosak und sein Mädchen« ('Kosacken och hans flicka').

Hymn till Ceres

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 389–390. Titeln är Stagnelius'.

256 *Ceres*: Fruktharhetsgudinna i klassisk mytologi, mor till Proserpina (se nedan). Dikten bygger på den romerske diktaren Ovidius' (43 f.Kr.–17/18 e.Kr.) hyllning till Ceres i *Metamorfoser*.

Ennas blomsterrika dalar: Den region på Sicilien där Proserpina blev bortrövad (se nedan).

Etnatända facklans: Vulkanen Etna ligger på Sicilien; Ceres ledade enligt Ovidius efter sin dotter i skenet av facklor som hon tänt i Etnas lågor.

lopp: 'löpte'.

Dottren: Proserpina, som rövades bort av dödsrikets gud Pluto.

Myten säger att jorden blev ofruktsam när Ceres förtvivlat sökte sin dotter; Proserpina fick sedan tillbringa en del av året i dödsriket hos Pluto (vintern), och resten av året på jorden hos sin mor (sommaren).

frukthorn: 'ymnighetshorn', ett horn som flödar över av rikedom, frukt etc.

bytte skördarne etc.: Enligt Ovidius lärde Ceres människorna att odla och skörda.

snäckan: 'skeppet'.

övade sitt glam: 'glammade'.

257 *Jofurs ek*: Jupiter, den högste guden i klassisk mytologi, förknippades med eken.

löjen: 'leenden', 'fröjder'.

ras: 'stojande lek'.

krämarns: 'handlarens'.

väder: 'vind'.

böt: 'bytte'.

Bacchus: Vinets gud.

rankan: 'vinrankan'.

beskärde: 'utsåg', 'förunnade (oss)'.

tyrsen: Thyrsosstaven, den murgrönsprydda stav som bars som symbol i Bacchuskulten.

böves: 'anstår'.

Evans Brud: 'Bacchus' brud'; evoëropet var en extatisk sång till Bacchus' ära.

Olympen: Det berg som beboddes av de hösta gudarna i klassisk mytologi.

Martis: Latinsk genitiv av *Mars*, krigets gud; också med anspelning på månaden mars.

I denna mörka skog

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 357–358. Står där tillsammans med »Hur lycklig mänskan var«. Handskriften saknar titel.

258 *veka*: 'mjuka'.

gälla: 'ljudliga'.

förfriskar: 'uppfriskar'.

259 *eterns*: 'himlens'.

Hur lycklig mänskan var

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 358. Står där tillsammans med »I denna mörka skog«. Smärre textförluster till följd av en lakun på de tre sista raderna har supplerats. Handskriften saknar titel.

världens gyllne dagar: Guldåldern, benämning för människosläktets äldsta tid, som ansågs som den lyckligaste, då alla levde i fred och välmåga.

dårligt: 'dåraktigt'.

krämarns snäcka: 'handlarens skepp'.

larver: 'ansiktsmasker', här bildligt, ung. 'förställning'.

260 *stela [klippors]*: 'branta'.

Hösten

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 237–238. Står där tillsammans med »Elegi«. Titeln är Stagnelius'.

Mysande: 'Småleende'.

Pomonas grönskande parker: Fruktträdgårdar; Pomona var en gudinna i klassisk mytologi som förknippades med frukt och i synnerhet äpplen.

Floras doftande brudsäng: Blomsterängen; Flora var blommornas gudinna.

261 *Cynthias*: Månens; Diana, som bland annat var månggudinna, kallades också Cynthia efter berget Kynthos på hennes födelseö Delos.

lyddes: 'lyssnade'.

förborgad av lövet: 'gömd i grönskan'.

Aftonens stjärna: Planeten Venus.

Floras leende barn: Blommorna.

Venus: Kärlekens gudinna.

Balsamsrika: 'väldoftande'.

rökverk: 'rökoffer', 'väldoft'.

yves: 'prälar', 'stoltserar'.

Narcissus: I klassisk mytologi en gosse som i kärleken till sin egen

spegelbild tynade bort och förvandlades till en blommande narciss.

Klytia: Solrosen; i klassisk mytologi en flicka, vars kärlek till solguden Apollo var obesvarad; hon förvandlades till en heliotrop, ibland identifierad med solrosen, som vänder sitt huvud efter solen.

Elegi

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 239–240. Står där tillsammans med »Hösten«. Titeln, eller snarare genrebeteckningen, är Stagnelius’.

- 262 *Lagrade Dottren av Zeus*: Sånggudinnan, klädd i lagerkrans; sånggudinnorna var döttrar till guden Zeus i klassisk mytologi. *dess [öra]*: ’hennes’.

Cynthia: Månen; gudinnan Diana, som bland annat var månggudinna, kallades också Cynthia efter berget Kynthos på hennes födelseö Delos.

ej mera till sång: Efter denna rad är sex rader strukna:

Skördade Älskarn ej mer, vid flickans himmelska löjen
Andas i klappande bröst kärlekens saliga eld.
Flydd som en skugga är ock Tyrannen som omvärvd av bleka
Slavar, i purpur höljd tronat på strålande guld.
Längre på härskarens vink ej blixtrar den mordiska bilan
Väpnade horder ej vilt rusa till härjning och dråp.

Prälände: Möjligen står *Gråtande*.

- 263 *Kom att söka Din*: Orden är strukna i handskriften men ersättning saknas.

löjen: ’leenden’.

stoft: Ordet saknas i handskriften. Annan hand har infogat ordet *mull*; suppleringen *stoft* föreslogs först av Böök.

kvalda: ’plågade’.

Uslingens: ’Den olyckliges’.

dagas ock mig: ’gryr också för mig’.

magisk bebådande syner: Så handskriften; Stagnelius använder ofta oböjda adjektiv adverbliellt.

den ljudande malmen: De ringande kyrkklockorna.

Dädan: ’Därifrån’.

Evans / Fester: 'dryckeskalas'; evoöropet var en extatisk sång till vinguden Bacchus' ära.

Julkväde

- Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 385–387. Titeln är Stagnelius'.
- 264 *duvna*: 'tröga', 'mörka', 'olustiga'.
- Norra polen*: Nordpolen, de nordliga regionerna; beskrivningen avser vintersolståndet.
- strålig*: 'strålände'.
- Thules*: Thule kallades i antiken de avlägsna områdena i norr.
- Drottningen från Österlanden*: Solen.
- liljeångor*: 'liljedoft'.
- fragga*: 'skum'.
- mejas*: 'slås' (med lie).
- 265 *krumma*: 'krokiga'.
- vinrev*: 'vinrankor'.
- gyllne stjärna*: Solen.
- mogna*: 'bringa att mogna'.
- sparvar födan njuta*: Denna och följande rader anspelar på Matt. 6:25–34, som handlar om att inte bekymra sig för morgondagen. Jfr Luk. 12.
- Dagens Tärna*: Solen.
- nickom*: 'låt oss nicka'.
- bo*: 'vem'.
- reta*: 'locka'.
- 266 *båtar*: 'hjälp'.
- patriarker*: Gammaltestamentliga stamfäder.

Kärlekens Triumf

- Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 409–414. Titeln är Stagnelius'.
- Schiller*: Dikten är en fri översättning av den tyske författaren Friedrich von Schillers (1759–1805) dikt »Der Triumph der Liebe«.
- Pyrrhas band*: Pyrrha och hennes man Deukalion ansågs i klassisk mytologi ha skapat de nya människorna efter syndafloden genom att kasta stenar över axeln.

- Kupidoner*: 'kärleksgudar'.
- 267 *polens klara lampor*: 'himmels klara stjärnor'.
- ur havets dunkla sköte*: Kärlekens gudinna Venus föddes enligt myten ur havet utanför Cypern.
- dess [eldblick]*: 'hennes'.
- etern*: 'himlen'.
- Pyrrhas ätt*: Människosläktet; jfr ovan.
- 268 *Tmoli rökverk*: 'rökoffer från Tmolos'; Tmolos är ett berg i regionen Lydien (nuv. västra Turkiet), som var berömd för sin rikedom.
- myrtenkrönta paret*: Myrtenträdet associerades till kärleken och äktenskapet.
- nektarbägarns*: Nektar var en ljuv dryck som de olympiska gudarna drack för att vinna evig ungdom.
- Kronion*: Zeus, den högste guden i klassisk mytologi; Kronos var Zeus' far.
- Olympen*: De högsta gudarnas boning.
- med pilen i sitt hjärta*: Kärleksguden Amors pil väckte kärlek hos den som träffades av den.
- menlös*: 'oskyldig', 'oskuldsfull'.
- Ledas*: Anspelar på myten om hur Zeus i gestalt av en svan förförde Leda, drottning av Sparta.
- 269 *Apollo dras av Solens fålar*: Solguden Apollo körde solvagnen, dragen av hästar.
- Pythonsbågen*: Den båge med vilken Apollo dödade odjuret Python vid Delfi.
- dödars regn*: Med sina pilar kunde Apollo också sprida sjukdom och död bland människorna.
- Förlät*: 'lämnade'.
- char*: 'vagn'.
- Juno*: Äktenskapets beskyddarinna i klassisk mytologi.
- Demantespiran*: 'diamantspiran'.
- Det granna fågelparet*: Påfågeln, som var helgad åt Juno.
- gulltiaren*: 'det gyllene diademet'.
- balsamsrika*: 'väldoftande'.
- Amor*: En kärleksgud.
- hjärtans milda härskarinna*: Kärlekens gudinna Venus.
- Om gördeln ödmjukt nödgas be*: För att hjälpa grekerna i trojans-

- ka kriget ville Juno locka sin make Jupiter bort från slagfältet och lånade därför en kärleksgördel av Venus, för att med den skönhet som denna skänkte locka Jupiter till älskog.
- 270 *Plutos*: Pluto var dödsrikets härskare.
Bruden: Proserpina, Plutos maka och dödsrikets drottning.
myser: 'småler'.
- Orfé*: Orfeus var en mytisk sångare som med sitt betvingande lyrs spel försökte rädda makan Eurydike ur underjorden.
Tartarens natt: 'den mörka underjorden'; Tartaros var den mörkaste och dystraste delen av dödsriket.
Cerbér: Den trehövdade hunden Kerberos, som vaktade porten till dödsriket.
Minos: Mytisk kung på Kreta som blev en av dödsrikets tre domare.
millra: 'mildra'.
- Megära*: En av de tre hämndgudinnorna i klassisk mytologi, ofta avbildade med ormar som hår.
gissel: 'piska'.
- Tityon*: Tityos var en mytisk jätte, som i underjorden straffades genom att sträckas ut medan två gamar hackade på hans lever.
Sisyfus: Sisyfos var en mytisk kung vars straff i dödsriket bestod i att rulla ett klippblock uppför ett berg. Varje gång han kommit till toppen rullade stenen ned igen.
- 271 *nardusdoft*: 'väldoft'.
- fäste*: 'himlavalv'.
- 272 *eterlanden*: 'himlen'.

Lyftom de blänkande glasen

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 321. Handskriften saknar titel.

Svearne fordomdags drucko ur horn: Sång av Carl August Stieler (1780–1822); med »Svearne« utbytt mot »Göterne« blev denna Götiska förbundets sång.

Norge är Sveas: Vid freden i Kiel 1814 tvingades Danmark avträda Norge till Sverige.

KARL JOHAN: Tronföljaren, den blivande Karl XIV Johan (regent i Sverige och Norge 1818–1844).

- Göter*: Invånare i Götaland; här om svenskar i allmänhet.
pol: 'himmel'.
 273 *gulltiden*: Guldåldern, en särskilt lycklig och fredlig forntid.
Manhem: Sverige.
Frejde: 'må skänka ett gott rykte åt'.
Odens ättlingar: Oden var den främste asaguden i nordisk mytologi; från Oden ansågs den kungliga Ynglingaätten stamma, och här det svenska folket i allmänhet.
Gullsädens: 'den gyllene sädens'.
Suga: 'dricker'.

Morgontanke

- Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 353. Står där tillsammans med »Morgonens rosiga sken« (1818–1819) samt fragment till »Förundras icke om Poeten skriver« (1820). Dikten är oavslutad i handskriften. Titeln är Stagnelius'.
gullvagnen: Enligt klassisk mytologi kördes solens vagn av solguden Apollo.
dälderna: 'dalarna'.
 274 *Tryckta*: 'Betryckta'.

Narcissus

- Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 419. Står där tillsammans med »Evigheten«, »Lidner«, »Sinnlighetens makt« och »Bröderna«, samt med »Olympens barn« (1818–1819). Titeln är Stagnelius'.
Narcissus: I klassisk mytologi en gosse som i kärleken till sin egen spegelbild tynade bort och förvandlades till en blommande narciss.
brånad: 'brand', 'eld'.
Parcens: Parcen är en ödesgudinna som på sin slända spinner livets tråd.
spånad: 'spinnande'.

Evigheten

- Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 419. Står där tillsammans med »Narcissus«, »Lidner«, »Sinn-

lighetens makt« och »Bröderna«, samt med »Olympens barn« (1818–1819). Titeln är Stagnelius’.

275 *ärna*: ’ämna’.

himlaburna: ’i himlen födda’.

Lidner

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 420. Står där tillsammans med »Narcissus«, »Evigheten«, »Sinnlighetens makt« och »Bröderna«, samt med »Olympens barn« (1818–1819). Titeln är Stagnelius’.

Lidner: Bengt Lidner (1757–1793), svensk författare.

gyllne harpa: Anspelar på Lidners religiösa poesi.

Jordans: Jordan är den heliga flod i vars vatten Jesus döptes.

Salems Konung: ’Jerusalems kung’, dvs. David (ca 1005–965 f.Kr.), enligt traditionen psalmdiktare och författare till större delen av Psaltaren.

klagoluta: Anspelar på Lidners elegiska poesi.

Lesbos’ Tärna: Den grekiska lyrikern Sapfo (600-t. f.Kr.), som bodde på ön Lesbos.

Klytia: Solrosen; Klytia var i klassisk mytologi en flicka vars kärlek till solguden Apollo var obesvarad; hon förvandlades till en heliotrop, ibland identifierad med solrosen, som vänder sitt huvud efter solen.

Serafers kor: Kör av änglaväsen.

Edens strömmar: ’paradisets floder’.

Sinnlighetens makt

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 420. Står där tillsammans med »Narcissus«, »Evigheten«, »Lidner« och »Bröderna«, samt med »Olympens barn« (1818–1819). Titeln är Stagnelius’.

276 *A. W. Schlegel*: August Wilhelm Schlegel (1767–1845), tysk författare och en av den tyska romantikens viktigaste kritiker. Dikten är en översättning av sonetten »Anhänglichkeit« (’Hän-givenhet’), som Stagnelius skulle översätta ännu en gång; se »Sonetter«, del V, s. 76f.

dana: ’skapa’.

den bemske Ängeln: Dödsängeln.

Ceres' Dotter ryckt i Plutos sköte: Dödsguden Pluto rövade enligt klassisk mytologi bort Ceres' dotter Proserpina, som därefter tillbringade en del av året som Plutos maka och dödsrikets drottning.

dalen: Ennas dal (på Sicilien), där Proserpina plockade blommor när hon blev bortrövad.

Bröderna

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 421. Står där tillsammans med »Narcissus«, »Evigheten«, »Lidner« och »Sinnlighetens makt«, samt med »Olympens barn« (1818–1819). Titeln är Stagnelius'.

277 *samme författare*: August Wilhelm Schlegel, se komm. ovan. Dikten är en översättning av sonetten »Die Brüder«.

Pollux [...] Kastor: »Dioskurerna«, tvillingsöner till Zeus i klassisk mytologi. Pollux var, till skillnad från Kastor, odödlig. När Kastor dog i strid valde Pollux att dels hämnas hans död, dels avstå sin odödlighet så att de båda bröderna tillsammans fick vistas växelvis i dödsriket Hades och gudarnas boning Olympen.

Jofur: Jupiter (gr. Zeus), den högste guden i klassisk mytologi.

Maners skara: 'skaran av dödsandar'.

Jorden: Handskriften har *Jord*.

Lät: 'låt'.

Propertii II. El. III. Bok

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 251. Titeln är Stagnelius'.

Propertii II. El. III. Bok: Propertius (ca 50–15 f.Kr.), romersk diktare, i synnerhet av elegier. Dikten är en översättning av Propertius' elegi 3:2.

Orfeus: Sångare i klassisk mytologi som med sin lyra kunde beveka både människor och djur.

Thrakiska lutan: Thrakien ligger på nordöstra Balkanhalvön och var enligt myten Orfeus' hemvist.

Amfions: Med hjälp av sin magiska cittra kunde den mytiske kungen Amfion förmå stenarna att på egen hand lägga sig på varandra vid bygget av Thebes stadsmur.

Polyfem: Enligt klassisk mytologi skall jätten Polyfemos genom sång ha lockat till sig den sköna havsnymfen Galatea, dragen av delfiner.

Bacchus: Vinets gud.

Apollo: Solens och diktkonstens gud.

278 *Lakoniska stoder*: Pelare av marmor från Lakonien (på södra Peloponnesos).

Fajakiska Konungens: Avser Alkinoos, omtalad i Odysseen som kung över fajakerna, ett lyckligt och välmående folk.

Konstiga: 'konstgjorda', 'konstfulla'.

Kalliopea: Kalliope var en av sånggudinnorna och Orfeus' mor.
stoder: 'minnesmärken'.

Eleiske Zeus: Zeus var den högste guden i klassisk mytologi; ett berömt Zeustempel fanns i Olympia i landskapet Elis på västra Peloponnesos.

Mausoleiska gravar: Mausollos (d. 353 f.Kr.) lät bygga ett praktfullt gravmonument i Halikarnassos i nuv. västra Turkiet.

Till Naturen

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 235–236. Titeln är Stagnelius'.

nervlösa: 'som saknar nerver'; här: 'okänsliga'.

279 *mäktiga döttrar av Zeus*: Sånggudinnorna (muserna); dessa ansågs ansågs vara döttrar till Zeus och Mnemosyne.

förlåta: 'lämna'.

Theseus: Hjalte som i klassisk mytologi dödar flera monster, däribland odjuret Minotaurus.

Pylad: Pylades, mytisk prins, bekant för sin nära vänskap med prinsen Orestes.

chbarer: 'vagnar'.

Furien: 'hämndgudinnan'.

Ungerska rus: Berusning av ungerskt vin.

blomstervall: 'blomsteräng'.

elysiska: 'himmelska', 'paradisiska'.

yves: 'prälar', 'stoltserar'.

Steglisan: Steglitsen, en liten färgglad finkfågel.

Jupiters väldiga Örn: Öرنen förknippades med Jupiter, den högste guden i klassisk mytologi.

- 280 *baglets*: Handskriften har *bagelts*, sannolikt felskrivning.
ringar: 'kretsar'.
eteriska: 'himmelska'.

Till Näktergalen

Datering: senast 1815. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 403–404. Titeln är Stagnelius'.

Manbems: Sveriges.

- 281 *blomstermånar*: 'blomstermånader'; så kallades månaden maj.

Blommornas tid har flytt

Datering: 1815–1816. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 234. Står där tillsammans med »Ond och besvärlig är tiden« (1815) och »Spindelen« (1815). Handskriften saknar titel.

dagens strålände Konung: Solen.

gyllene spann: Enligt klassisk mytologi kördes solens vagn av solguden Apollo.

Selene: Månen, efter månens gudinna.

ristar: 'skakar'.

Filomelas: 'näktergalens'; enligt myten förvandlas flickan Filomela till en näktergal för att räddas från Tereus, som våldtagit henne.

nattviolin: Namnet kan beteckna både sorgörten, *Hesperis tristis*, och den vitblommande orkidén *Platanthera bifolia*. Bägge är särskilt väldoftande nattetid.

ångar: 'doftar'.

dälderna: 'dalarna'.

berusar: Senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är *beströmmar*.

balsamiska: 'väldoftande', 'lindrande'.

- 282 *besperiska*: 'ljuvliga', 'milda'.

Olympen: 'himlen'.

Cloelia

Datering: 1815–1816. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Titeln är Stagnelius'.

Cynthia: Månen; Diana, bland annat månggudinna, kallades även Cynthia efter berget Kynthos på hennes födelseö Delos.

- 283 *slöt*: 'slutade'.
Olympens: 'himplens'; Olympen var det berg som beboddes av de högsta gudarna i klassisk mytologi.
Venus: Kärlekens gudinna.
lida: 'tåla', 'fördraga'.
mängde: 'blandade'.

Jag när violernas doft

Datering: 1815–1816. Etablerad från handskrift, Kalmar, s. 241–242. Handskriften saknar titel.

- 284 *Luna*: Månen, efter en mångudinna i klassisk mytologi.
Cyprias: Cypria var ett binamn för kärleksgudinnan Venus, bildat efter hennes födelseplats utanför Cypern.
dälderna: 'dalarna'.
Eos: Gryningen, efter morgonrodnadens gudinna.
Olympen: 'himlen'.
azur: 'himmel'.
Fribet, eter och ljus med tjusning fylla mitt hjärta: Senare ändring; den ursprungliga, ej strukna, lydelsen är *Fribet jag älskar och eter och ljus – ej sorgen mig binner*.
eter: 'himmel'.

Ödet och Slumpen

Datering: 1815–1816. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 243. Står där tillsammans med »Hilma! min vän!« (1816–1817). Titeln är Stagnelius'.

- 285 *systemernas klot*: Planeter och stjärnor.
eterns: 'himplens'.
segra på: 'segra över'.

Ack! vad jag batar den man

Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 247. Handskriften saknar titel.

- förförisk blomstrande*: Bör möjligen läsas *förförisk, blomstrande*; Stagnelius använder dock ofta oböjda adjektiv adverbialt.
dess [hjärta]: 'hennes'.
Voltaire: François de Voltaire (1694–1778), fransk författare och upplysningsfilosof.

- Rousseau*: Jean-Jacques Rousseau (1712–1778), schweizisk-fransk författare och filosof.
- 286 *Amfiteaterns*: Egentligen om en cirkelformad eller oval utomhusteater; här om teatersalongens stigande bänkrader.
- Kotzebues*: August von Kotzebue (1761–1819), tysk författare och dramatiker.

Bereden åt Bruden

- Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Örebro universitetsbibliotek, Mörnerarkivet. En titel, »Den döendes Brudsång«, är skriven av annan hand.
- Bruden*: Begravningen beskrivs här i termer av ett bröllop; själens frälsning beskrivs ofta som ett bröllop mellan själen och Kristus.
- vriden*: 'fläta in'.
- Cypresser*: Symboliserar döden.
- Brudsvänner*: 'marskalkar'.
- 287 *röje*: 'må röja', 'må se'.
- löje*: 'fröjd'.
- Boreas*: 'nordanvinden'.
- ångande*: 'doftande'.

Du, som milt i vinets floder

- Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 366. Står där tillsammans med »Har jag Thessaliens kalk«, »Minne«, »Solrosen«, »Månen«, »Rosen«, »Tystnaden«, »Jungfrun i det gröna«, »Hösten« och »Molnet«. Alla utom den förstnämnda är daterade till 1819. Handskriften saknar titel.
- 288 *Du, som milt i vinets floder* etc.: Bacchus, vinets gud i klassisk mytologi.
- Vallmokrönta*: Av vallmon framställs opium, som använts som sömnmedel.
- Sömnens Broder*: Sömnens gud Hypnos var tvillingbror till döds-guden Thanatos.
- Genier*: 'skyddsandar'.
- Indiens hjälte*: Enligt myten gjorde Bacchus en resa till Indien; detta omtalas bl. a. i Ovidius' *Metamorfoser*.

balsamtårar: 'läkande droppar'.

låder: 'fäster', 'häftar fast'.

Kocyten å: Kokytos, en av floderna i dödsriket.

Har jag Thessaliens kalk

Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 363. Står där tillsammans med »Du, som milt i vinets floder«, »Minne«, »Solrosen«, »Månen«, »Rosen«, »Tystnaden«, »Jungfrun i det gröna«, »Hösten« och »Molnet«. Alla utom den förstnämnda är daterade till 1819. Handskriften saknar titel.

Thessaliens kalk: 'giftbägaren'; Thessalien, landskap i mellersta Grekland, var enligt traditionen häxornas och svartkonstens hemvist.

Kolkiskt gift: 'gift från Kolchis'; från Kolchis vid Svarta havets östkust kom den trollkunniga Medea.

mina krafter: Eventuellt har en ändring till *all min styrka* påbörjats.

289 *trådar av demant*: 'obetvingligt starka trådar'; demant är en benämning för en mycket hård metall eller sten.

Nova Zemblas: Avser Novaja Zemlja, ögrupp i Norra ishavet.

Libyens brända fält: Saharaöknen.

löje: 'leende'.

myser: 'småler'.

Tartarens: 'Underjordens'; Tartaros var den mörkaste och dyst-raste delen av dödsriket i klassisk mytologi.

ofärd: 'olycka', 'olycksöde'.

Furier: 'hämnngudinnor'.

Maner: 'dödsandar'.

Hilma! min vän!

Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 244. Står där tillsammans med »Ödet och Slumpen« (1815–1816). Handskriften saknar titel.

dällder: 'dalar'.

vallar: 'ängar'.

290 *Aurora*: Gryning, efter morgonrodnadens gudinna.

Idyll

Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Står där tillsammans med »Moln av dimmor hemskt sig lyfta« (1815). Titeln, eller snarare genrebeteckningen, är Stagnelius'.

med [grönskande]: Handskriften har *men*.

291 *ras:* 'raseri'.

dårligt: 'dåraktigt'.

Futarnes Drott: 'danskarnas kung'.

slöt: 'inneslöt'.

I kedjor, o Himmel! jag smäktar

Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Handskriften saknar titel.

ambrosiska: 'gudomliga'.

292 *pol:* 'himmel'.

Endrättigt: 'samfällt', 'i harmoni'.

inbilska: 'uppblåsta', 'fåfånga'.

begabbas: 'hånas', 'görs narr av'.

gislade: 'piskade'.

förbida: 'väntar'.

hinsidan: 'andra sidan'.

Om kring Stadens dånande torg

Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 249. Handskriften saknar titel.

293 *dälders:* 'dalars'.

dess [svallande]: 'hennes'.

Amanda: Namnet betyder 'den älskansvärda' och är återkommande i Stagnelius' lyrik.

Kalypso: I klassisk mytologi en skön nymf som bodde på ön Ogygia; hos henne hamnade Odysseus under sina irrfärder i Odysseen.

Venus: Kärlekens gudinna.

Chariter: Behagets gudinnor.

Luna: Månen, efter en mångudinna i klassisk mytologi.

Olympen: 'himlen'.

fantomer: 'gyckelbilder', 'inbillningar'.

Parabel

Datering: 1816–1820; trol. 1819. Etablerad från handskrift i Riksarkivet Marieberg, Stavsundsarkivets autografsamling. Titeln är Stagnelius’.

Den talande i dikten är röken, som stiger ur en fallen och bränd ek. Trädnyfmen (dryaden), som har fångslats i eken men nu befrias av elden och följer med röken upp i himlen, symboliserar människosjälens, som har fångslats i materien men i och med döden återvänder till sitt verkliga hem. Det är dock bara med sorg och av tvång som själen kan slita sig från det jordiska.

294 *Parabel*: ’Liknelse’, en bildlig framställning i form av en kort berättelse.

Dryad: ’trädnymf’.

bon: Dryaden; *ban* är eken och den talande är röken (skuggan) av dryaden.

vädrens: ’vindarnas’.

Flora: Blommornas gudinna i klassisk mytologi.

unga Solars: ’den tilltagande vårsolens’.

Dess kransar: Floras kransar, dvs. ängens blommor.

Ekos: Anspelar på myten om bergsnymfen Echo, som i sin obesvarade kärlek till Narcissus tynade bort tills bara rösten återstod.

ban [föll]: Eken.

lågans föremål: Den döda eken.

Till: ’tills’. I handskriften avslutas föregående strof med punkt, här ändrad till kommatecken eftersom den påföljande frasen rimligen förs dit.

tvungen: ’tvingad’, ’ofrivilligt’.

295 *sinnebild*: ’symbolen’.

Se timman, dagarne och åren

Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Står där tillsammans med »Kom, sköna Flicka« (1818–1819). Handskriften saknar titel.

teorb: Ett stränginstrument.

åldrens: ’ålderdomens’.

Pygmalions kända bildstod: Den cypriotiske sagokungen Pygma-

lion skall ha skapat en staty som var så vacker att han förälskade sig i den, varvid kärleksgudinnan Afrodite gav statyn liv.

Förrn: 'innan'.

296 *Sefyrerna*: 'Västanvindarna'.

purpurblomstrens: 'rosornas'.

Till Månen

Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Titeln är Stagnelius'.

dess bägge / Hemisfärer: Norra resp. södra halvklotet.

297 *ny*: Den smala skära som framträder vid nymåne.

fylle: 'fullmåne'.

Till Natten

Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 245. Står där tillsammans med ett utkast till »Nattankar« (1817). Titeln är Stagnelius'.

298 *Cynthias lampa*: Månen; Diana, som bland annat var månggudinna, kallades även Cynthia efter berget Kynthos på hennes födelseö Delos.

vallmo: Av vallmo framställs opium, som använts som sömnmedel.

Uslingens: 'den olyckliges'.

Eos: Gryningen, efter morgonrodnadens gudinna i klassisk mytologi.

Var är du, Kärlek?

Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Textförlust till följd av en liten lakun i fjärde raden har supplerats. Handskriften saknar titel.

299 *världsteorben*: Teorben är ett stränginstrument; av romantiker-na framställs världen ibland som ett musikinstrument.

olympiskt väl: 'himmelsk lycka'.

300 *Seraf*: Änglaväsen.

Värfloden härligt svallar

Datering: 1816–1817. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 373–374. Handskriften saknar titel.

dälder: 'dalar'.

vallar: 'ängar'.

röna: 'erfara'.

strålig: 'strålände'.

301 *Sefyrens*: 'västanvindens'.

Låtom oss: Handskriften hade ursprungligen *Låten Er*; eftersom

Låten senare ändrats till *Låtom* ändras här också *Er* till *oss*.

Musliner: Lätta och glesa tyger.

skicka: 'ordna', 'förbered', 'rusta'.

På Emerentias Dag

Datering: senast 1817. Etablerad från avskrift bland Stagnelius' handskrifter, Kalmar s. 255–257. Titeln är inte med säkerhet Stagnelius'.

302 *Emerentias Dag*: Emerentia Brita Maria Bäckerström, f. Hopperstedt (1745–1817) var änka efter prostens Anders Bäckerström i Ljungby församling (Kalmar) och bekant med biskopsfamiljen Stagnelius.

Delos' Tärna: Mångudinnan; mångudinnan Diana ansågs född på ön Delos.

Fosfor: Fosforos, morgonstjärnan (som förebådar gryningen), dvs. planeten Venus.

dagens häröld: Solguden Apollo, som kör solvagnen över himlavalvet.

char: 'vagn'.

Polymnia: Polyhymnia, de högtidliga hymnernas, dansens och pantomimens sånggudinna.

Pindens Lagerkrud: Bergsmassivet Pindos i nordvästra Grekland var förknippat med sånggudinnorna och skaldeguden Apollo; lagerträdet var Apollos träd.

Elfenlyra: Lyra av elfenben.

röna: 'erfara', 'uppleva'.

303 *samklang*: 'harmoni'.

Usling: 'olycklig'.

Dygdens Brudgum: Kristus.

Kastaliders Gille: 'sånggudinnors sällskap'.

Snillets Murgrönskrans: Murgrönan var helgad åt vinguden Dionysos, men också skalder pryddes med kransar av murgröna.

Kor: 'skara'.

Som [stjärnor]: Handskriften har *Sen*.

i Hesperns fjät: 'i spåren efter aftonstjärnan'; Hesperus är aftonstjärnan, dvs. planeten Venus.

sist [, när sent]: Handskriften har *sent*.

himlaburna: 'av himlen födda'.

Mamres Lundar: Anspelar på 1 Mos. 18:1–15, som beskriver hur Gud, iklädd gestalten av tre män, uppenbarar sig för Abraham i Mamres lundar.

vanskligheten: 'förgängligheten', 'timligheten'.

Sång till Kvinnorna i Norden

Datering: 1818. Dikten insändes som tävlingsskrift till Svenska Akademien, där den vid högtidssammankomsten den 20 dec. 1818 blev belönad med Mindre priset. Etablerad från handskriften i Svenska Akademiens arkiv, Tävlingsskrifter 1817–18, E 2:11. Handskriften innehåller ändringar i blyerts, troligen ej av Stagnelius' hand; dessa har ej iakttagits här. Utkast finns i handskrift, Kalmar s. 425–432. Titeln är Stagnelius'.

- 304 *Tous mes plaisirs sont dans l'hommage / Que j'aime à rendre à la Beauté. De Favre*: Mottot är hämtat från Abbé de Favre, *Les quatre heures de la toilette des dames. Poëme érotique en quatre chants* (Paris, 1779), s. 79. Ung. översättning: 'Alla mina nöjen består i den hyllning som jag älskar att förlåna skönheten'.

Genius: 'skyddsande'.

skär: 'ren', 'klar'.

Lydiskt veka cittrors slag: Det antika lydiska riket var känt för sin musik.

Cyperns vållust: Cypern var den plats vid vilken kärleksgudinnan Venus ansågs ha fötts ur havet.

Behag: Gracer, se nedan.

Gratiers: Gracerna var behagets gudinnor.

Bacchi: Bacchus var vinets gud i klassisk mytologi.

vittbesjungna: 'berömda'.

Skandiens: 'Skandinaviens'.

danad: 'skapad'.

- 305 *pafisk*: Pafos är en stad på Cypern, där Venus skulle ha fötts ur havet.

myrtenträdet: Detta associerades till kärlek och äktenskap.

Freja: Kärlekens och fruktbarhetens gudinna i nordisk mytologi.

Av Oceanens falska bölja: Enligt klassisk mytologi föddes kärleksgudinnan ur havet.

löjen: 'fröjder'.

vi [tårar]: 'varför'.

Dess [Oder]: 'hennes'.

Oder: Gudinnan Freja blev övergiven av sin make Od/Oder, och fällde därför tårar av guld.

Syskon i azuren: Månens vagn kördes enligt klassisk mytologi av månggudinnan Diana och solens vagn av hennes tvillingbror, solguden Apollo.

char: 'vagn'.

306 *Svithiod*: 'Sverige'.

kor: 'kör', 'skara'.

Olympisk: 'himmelsk'.

allsvåldig: 'allsmäktig'.

på tiden vinner: 'övertinner tiden'.

Idalias gördel: Idalia är ett binamn för Venus. För att hjälpa grekerna i trojanska kriget ville Juno locka sin make Jupiter bort från slagfältet och lånade därför en kärleksgördel av Venus, för att med den skönhet som denna skänkte locka Jupiter till älskog.

retelse: 'tjusning', 'lockelse'.

Cypria: Planeten Venus; kärleksgudinnans binamn Cypria är bildat efter hennes födelseplats vid Cypern.

myser: 'småler'.

307 *skygd*: 'skugga'.

pol: 'himmel'.

efemerisk: 'kortlivad', 'tillfällig'.

Förrn: 'Innan'.

Brasilens diamanter: Under 1700-talet blev Brasilien ett viktigt exportland för diamanter.

pärllrikt Ganges: Under antiken importerades pärlor från Indien, här representerat av floden Ganges.

Tagus: Floden Tajo (lat. Tagus) flyter genom Spanien och Portugal och var känd för sina guldfyndigheter.

skygd: 'beskydd', 'värn'.

- ambra*: Ämne från kaskelotvalen som används vid parfymframställning.
- myrrha*: Ett doftämne; flickan Myrrha förvandlades enligt klassisk mytologi till ett myrraträd.
- silkesmaskar*: Larver av silkesfjärilen; av deras kokonger tillverkas silkestråden.
- Iberiens*: Iberien avser Pyreneiska halvön.
- 308 *Nopalens*: Uttrycket avser den växt på vilken koschenillsköldlusen lever, dvs. vissa kaktusarter (fikonopuntia, fikonkaktus). Koschenillsköldlusens röda pigment används för att färga bl.a. textilier.
- åbo*: 'inbyggare', 'boende'.
- den gyllne tiden*: Guldåldern, en särskilt lycklig och fredlig forntid.
- Astrea*: En stjärngudinna i klassisk mytologi. När den lyckliga guldåldern övergick i olyckligare tider var hon den sista av gudarna som lämnade jorden; hon förvandlades sedan till stjärnbilden Jungfrun.
- jungfrukransen*: Krans som bars som huvudbonad av jungfrur.
- skick*: 'gestalt'.
- löjen*: 'leenden'.
- Pallas*: Pallas Athena, stridens och vishetens gudinna i klassisk mytologi.
- Gorgobarnesk*: Gudinnan Athena bar en sköld (egid), på vilken det skräckinjagande gorgonhuvudet avbildades; gorgonerna var fasansfulla odjur med ormar i stället för hår.
- Amor*: En kärleksgud; till hans attribut hörde kärleksblosset.
- 309 *serenader*: Sånger som framförs under en tillbedd kvinnas fönter på kvällen eller natten.
- gäckars*: 'dårars', 'tokars'.
- lager*: Lagerkransen var ett tecken på ära och förtjänst.
- 310 *Alcid*: Sagohjälten Hercules, känd för sina stordåd.
- pol till pol*: Här i betydelsen nord- och sydpol.
- trossa*: 'trotsa'.
- Bältens*: 'Östersjöns'.
- Lucretia*: Romersk kvinna, berömd för sin dygd och skönhet.
- åt Hymens boja*: I äktenskapet; Hymen är bröllopets gud i klassisk mytologi.

Troja [...] Paris [...] Helena: Det trojanska kriget, besjunget i Iliaden, skall ha haft sitt ursprung i att prins Paris enleverade den sköna Helena, maka till kung Menelaos i Sparta; ibland har Helena därför framställts som trolös och lättfärdig.

Arabiens vällukt: Parfymer.

Frygiskt vek: Så handskriften. Den frygiska musiken ansågs vild och orgiastisk; ev. fel för *lydiskt vek* (i handskriften blyertsändring till detta).

våda: 'fara'.

panter: 'kärlekspanter', dvs. barn.

311 *Weidborg*: Weborg, en tapper och djärv sköldmö i nordisk mytologi.

Hervor: Den djärva dottern till hjälten Angantyr.

Att väcka Hjälten ur sin dvala: Hjälten är kung Angantyr, omtalad i *Hervarar saga*. Denne dog och lades i hög på Samsö, där han dödat hjälten Hjalmar den hugstore men också själv dött i striden. Den stridslystna dottern Hervor återvände dock till högen, kallade på sin fars vålnad och återtog hans svärd Tinfing.

Blenda: Kvinna som enligt Blendasäggen, återberättad av Stagnelius i eposet *Blenda*, avvärdade och omintetgjorde ett danskt angrepp under de småländska männens bortavaro.

Sturens Anka: Kristina Nilsson dotter Gyllenstierna (1494–1559), som efter att maken Sten Sture d. y. dött i februari 1520 ledde Stockholms försvar mot Kristian II.

loftet: 'sovrummet' (särskilt om ogifta kvinnors sovrum).

tapeter: Konstfulla vävnader eller gobelänger.

312 *eter*: 'klar luft'.

dag sig jämnade och natt: Avser höstdagjämningen.

snäcka: 'skepp'.

Astrild: Namn på kärleksguden i äldre svensk dikt.

Skandiern: 'skandinaven'.

Manhems: Sveriges.

313 *ljusfull bamm*: 'lysande gestalt'.

[han] går: Dvs. dagen.

Kadriljen

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kungl. bib-

- lioteket, Vf 188. Står där tillsammans med »Upp Flickor! upp, o Gossar!« samt utkast till »Monolog« (se s. 59 f.). Titeln är Stagnelius'.
- 314 *Kadriljen*: En kadrilj är en sällskapsdans.
Favonens: 'västanvindens'.
char: 'vagn'.
- 315 *olik stråt*: 'skilda vägar'.

Upp Flickor! upp, o Gossar!

- Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Står där tillsammans med »Kadriljen« samt utkast till »Monolog« (se s. 59 f.). Handskriften saknar titel.
- 316 *KOR*: 'Kör'.
Elysium: I klassisk mytologi det lyckorike dit halvgudar och särskilt benådade människor kom efter döden.
ter: 'visar'.
En [gudamakt]: Handskriften har *Ens*.
Geniers: 'skyddsandars'.
- 317 *valfrändskaper*: Denna beteckning för själarnas ömsesidiga attraktionskraft användes av Johann Wolfgang von Goethe (1749–1832) i romanen *Die Wahlverwandschaften (Valfrändskaper, 1809)*; Goethe hämtade det i sin tur från den svenske kemisten Torbern Bergman (1735–1784), som använde det om ämnens benägenhet att reagera med varandra.
Bardens: 'diktarens', 'sångarens'.
Är deras lott / Dem: 'är lotten för dem, som'.
Dagblomster: Blommor som blommar bara en dag.
Cytheres: Cythere är ett binamn för Venus (Afrodite), bildat efter ön Kythera, där ett berömt tempel tillägnat kärleksgudinnan fanns.

Och sänker

- Datering: senast 1818. Etablerad från en fragmentarisk handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Står där tillsammans med »Rolig den är«. Handskriften saknar titel. Det ofullständigt bevarade ordet skulle kunna vara »månen«.
- 318 *väder*: 'vindar'.
Rosas häckar: Rosenbuskarna.

Rolig den är

Datering: senast 1818. Etablerad från en fragmentarisk handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Står där tillsammans med »Och sänker«. Dikten har av Stagnelius inkluderats i dramat *Albert och Julia*, där i något förändrad form. Handskriften saknar titel.

Den rad som föregår den som här är den första skulle kunna lyda »Räds ej för griften«.

Rolig: 'lugn', 'rofull'.

319 *Monader*: Här det oförgängliga urämne av vilket världen anses bestå.

vall: 'äng'.

Polskan

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Står där tillsammans med »Valsen«. Titeln är Stagnelius'.

Polskan: En populär sällskapsdans.

löje: 'leende', 'glädje'.

Ljuvt [mitt hjärta]: Handskriften har *Ljuv*.

Gack: 'Gå'.

320 *ras*: 'stojande lek'.

lät: 'lät'.

321 *ambradalen*: 'den väldoftande dalen'.

Valsen

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Står där tillsammans med »Polskan«. Titeln är Stagnelius'.

skräckfantomers: 'vålnaders', 'spökens'.

322 *tonen*: 'tona'.

Serafers: Serafen är ett änglaväsen.

Kerubernas: Keruben är ett änglaväsen.

lycksalighetens Ö: Ett lycksalighetsrike som omtalas i den anonyma konstsgagan med samma namn.

Livets träd: Träd som växer mitt i Edens lustgård (1 Mos. 2:9).

glödgens: 'glöd'.

323 *elysisk*: 'himmelsk', 'paradisisk'.

Rös: Handskriften har möjligen *Rör*; läsningen osäker.

Eoners: här 'långa tidsrymders', 'evigheters'.

Mäktigt sträva hälfterne etc.: Anspelar på Platons dialog *Symposium*, i vilken Aristofanes hävdar att människorna från början var sfäriska, med fyra armar och fyra ben; de föll sedan sönder i två hälfter, och den halva människan letar sedan dess beständigt efter sin förlorade hälft.

Saliga vållustdöd: Avser orgasmen, »den lilla döden«.

Stygiska rövarens spann

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 441–442. Handskriften saknar titel.

Dikten är en översättning av de första 41 raderna i Claudianus' (ca 370–404 e.Kr.) episka dikt *De raptu Proserpinae* ('Om Proserpinas bortrövande'). Claudianus brukar anses som Roms sista betydande ickekristna diktare.

324 *Stygiska rövarens spann*: Döds gudens vagn; efter Styx, gränsfloden till dödsriket.

tenariska: 'underjordiska'; *tenar* kallades ingången till underjorden, efter Tainaron, en bergsudde i sydligaste Lakonien.

Skuggornas Juno: Juno är den klassiska gudavärldens drottning; skuggornas Juno är därför dödsrikets drottning Proserpina, som tillbringade en del av året i dödsriket som maka till döds-guden Pluto.

Febus: Solen; ordet betyder 'ren', 'strålände' och var ett binamn för solguden Apollo.

Ren till de heliga templen jag ser grundvalarne svikta: 'Redan ser jag de heliga templens grundvalar svikta'.

Kekropiska borgen: Athens Akropolis (även kallad Kekropia); Kekrops var enligt myten stadens förste kung.

Eleusis: Stad ca 20 km från Athen; i antiken centrum för mysteriekult ägnad Demeter och Persefone (Ceres och Proserpina).

Triptolems fjällsmyckade ormar: Triptolemos uppfostrades enligt myten av Demeter (Ceres) och skall ha lärt människorna jordbrukskonsten. Han brukar avbildas i en vagn, dragen av ormar.

Hekate: Månen; Hekate var en trollkunnig mångudinna.

Tregestaltad: Hekate avbildas ofta i tre gestalter eller med tre huvuden.

Bacchus: Vinets och fruktbarhetens gud.

murgrönskrans: Till Bacchuskulten hörde murgrönskransen.

tigers [...] bud: Bacchus avbildas ofta iklädd en panter- eller tigerfäll.

Meonisk tyrs: Avser thyrsosstaven, den murgrönsprydda stav som bars av Bacchusdyrkarna. Meonien var ett annat namn för Lydien (nuv. västra Turkiet), som Bacchus enligt myten genomvandrade.

Avernus: 'underjorden', efter Avernersjön (väster om Neapel), som under antiken tänktes som en nedgång till underjorden.

fantomers: 'vålnaders'.

Styx: Gränsflod till dödsriket.

Flegetons: Flegeton var en evigt brinnande svavelflod i dödsriket.

mystärerna: 'mysterierna'.

Cupido: Kärlekens gud.

Glödgade: 'upphettade', 'bringade att glöda'.

Stygierns: Avser dödsguden Pluto, efter floden Styx.

Proserpina: Dödsrikets drottning, gudinnan Ceres dotter, som rövats bort av Pluto och tillbringade en del av året i dödsriket och resten hos sin mor.

Väldet i Kaos bekom: 'fick makten i dödsriket'.

325 [*Modren irrande*] *lopp*: 'löpte'. Syftar på Ceres' letande efter den bortrövade dottern.

lagar hon gav: Ceres ansågs också som lagstiftare, bl. a. enligt Ovidius.

för ollonens föda: 'i stället för födan av ekollon'; Ceres hamnade under sitt letande efter dottern hos kung Keleos i Eleusis, hos vilken hon blev väl omhändertagen. Som tack lärde hon Keleos' son Triptolemos jordbrukskonsten.

dodoniska: I Dodona, nordvästra Grekland, fanns ett berömt orakel, vars svar gavs genom uttydningar av vindens sus i ekarnas bladverk.

guldkärvar: Kärvar av säd.

Erebens Drott: 'underjordens härskare'; Erebos var det underjordiska mörkrets gud.

oförmäld: 'ogift', 'utan hustru'.

makes: här 'makas'.

panter: 'kärlekspanter', dvs. barn.

Tartarens: 'underjordens'; Tartaros var den mörkaste och dyst-raste delen av dödsriket.

Härvis: 'i stora skaror'.

dundrarn i himlen: Jupiter, den högste guden.

Eumenidernas tropp: Hämndgudinnorna.

Tisifoné: En av hämndgudinnorna, vilka avbildades med ormar som hår.

den olycksstrålande furan: Den brinnande fackla som hörde till hämndgudinnornas attribut.

Manerna: 'dödsandarna'.

Till Lyran

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 433. Står där tillsammans med »Till Förrettelsen«. Titeln är Stagnelius'.

tonar: 'besjunger'.

Månens fålar: Månvagnen körs i klassisk mytologi av hästar.

326 *hamn*: 'vålnad'.

Till Förrettelsen

Datering: senast 1818. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 434. Står där tillsammans med »Till Lyran«. Titeln är Stagnelius'.

förskjuten av Gud: Orden är av annan hand ändrade till *men icke av Gud*.

327 *brudsvenner*: 'marskalkar'.

Aftonen nalkas

Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 407–408. Handskriften saknar titel.

azuren: 'himlen'.

Dess [vän]: 'hennes'.

328 *hägnande*: 'beskyddande', 'trygg'.

Cypria: Planeten Venus; kärleksgudinnans binamn Cypria är bildat efter hennes födelseplats vid Cypern.

Besällar: 'lyckliggör'.

Fjärilens Dödssuck

Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s.

- 397–398. Står där tillsammans med ett utkast till »I dunkla regioner« (1820). Titeln är Stagnelius’.
- 329 *Sefyr*: ’västanvind’.
Floras: Flora var blommornas gudinna i klassisk mytologi.
löga: ’tvättar’, ’sköljer’.
Lunas: Luna var en mångudinna.
menlös: ’oskyldig’, ’oskuldsfull’.
Vårens förstling: Gullvivan, vars latinska namn *Primula veris* betyder just detta.
- 330 *kvällens stjärna*: Aftonstjärnan, dvs. planeten Venus.
Elysiens: ’himlens’; Elysion eller Elyséen var i klassisk mytologi det lyckorike dit halvgudar och särskilt benådade människor kom efter döden.
vallar: ’ängar’.

Graven

- Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 290. Står där tillsammans med »Elegi« (1813). Titeln är Stagnelius’.
- Salis*: Johann Gaudenz von Salis-Seewis (1762–1834), schweizisk diktare; Stagnelius’ dikt är en översättning av dennes dikt »Das Grab«.
- Den [klär]*: Handskriften har *Det*.

Jag känner en helig

- Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 375–376. Står där tillsammans med »Vid det öppna fönstret«. En titel, »Lycksalighetens Ö«, är skriven av en hand som troligen inte är Stagnelius’.
- 331 *orangernas*: ’apelsinernas’.
Sefyren: ’västanvinden’.
Ambrosiska: ’gudomliga’.
fästets: ’himlavalvets’.
platanernas natt: ’platanernas skugga’; platanen är ett lönnliknande träd.
övar: ’utövar’.
smaragd: En grön ädelsten; här om trädens grönska.
- 332 *gasers*: ’slöjors’.

- dess [avbild]:* 'hennes'.
i kedjor av vallmo: 'sovande'; vallmo, dvs. opium, har använts som sömnmedel.
- 333 *julle:* Liten, öppen båt.
charn: 'vagnen'.

Vid det öppna fönstret

- Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 377–378. Står där tillsammans med »Jag känner en helig«. En titel, »Dora«, är skriven av en hand som troligen inte är Stagnelius'.
- längst:* 'långt borta'.
myser: 'småler'.
gaser: 'slöjor'.
papaverskålen: Papaver är vallmo, dvs. opium, som använts som sömnmedel.
Morfei bleka flock: Drömmarna; Morfeus är en sömn- och dröm-gud i klassisk mytologi.
- 334 *dess [hjärta]:* 'hennes'.
eter: 'rymd'.
fenster: 'fönster'.
Dockorna: Anspelar på den romerska seden att kvinnor dagen före bröllopet offrade sina leksaker åt gudarna.
saffransbår: 'guldgula hår'.
sjuder: 'svallar', 'strömmar'.
tårdemanten: Tårarna liknas vid diamanter.
- 335 *Hierofanten:* Eg. 'översteprästen', här i bildlig mening om den dyrkade.

Kom, sköna Flicka!

Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kungl. biblioteket, Vf 188. Står där tillsammans med »Se timman, dagarne och åren« (1816–1817). Handskriften saknar titel. Överkorsat står också ett fragment av följande lydelse:

Zemira! stormen viner
 Omkring vår låga hydda
 Bedrövligt Månen skiner

låt: 'låt'.

rökverk: 'rökoffer'.

dälder: 'dalar'.

psalmodier: 'psalmsånger'.

ambradal: 'våldoftande dal'.

336 *Serafer*: Ånglaväsen.

Morgonens rosiga sken

Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 355.

Står där tillsammans med »Morgontanke« (senast 1815) samt fragment till »Förundras icke om Poeten skriver« (1820).

Handskriften saknar titel.

azur: 'klarblå färg'.

Ångande: 'doftande'.

Flora och Västan: Flora var blommornas gudinna i klassisk mytologi och maka till västanvinden Favonius (Sefyr).

olympiska: 'himmelska'.

menlösa: 'oskyldiga', 'oskuldfulla'.

337 *Cyprias*: Kärleksgudinnan Venus' binamn Cypria är bildat efter hennes födelseplats vid Cypern.

Vären med nyckel av guld: Denna och följande två rader utgör en senare ändring; det ursprungliga, ej strukna alternativet lyder:

Inne är sällhetens tid. Var skönhet segrande åter

Nalkas från glömskans och skuggornas flod.

Ceres, den sörjande får sin flydda Proserpina åter.

nyckel av guld: Avser gullvivan, som har haft en rad namn innehållande *nyckel* knutna till sig (såsom majnycklar, Mariennycklar, himmelsnycklar och nyckelblomma).

låter / [...] *opp*: 'öppnar'.

Acherons flod: Acheron är en av dödsrikets floder.

den rövade Dottern: Proserpina, dödsrikets drottning, som tillbringade en del av året i dödsriket som maka till dödsguden Pluto, och resten av året på jorden hos sin mor, fruktbarhetsgudinnan Ceres.

Venus: Kärlekens gudinna.

jägarens blod: Anspelar på myten om hur ynglingen Adonis, som älskades av kärleksgudinnan Venus, under en jakt blev dödad;

ur hans blod uppväxte anemonen. Även Adonis tillbringade halva året i dödsriket och halva hos Venus. Våradonisen, uppkallad efter Adonis, förekommer på Öland.

buren: 'född'.

Norden

Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 311. Står där tillsammans med »Ej för dig Vetandet allena« (1820), några avslutande rader till »MARIA« (i *Liljor i Saron*), »Not till ordet Maria« (1820) och fragment till »Själens himlafärd« (1820). Titeln är Stagnelius'.

Sydlandets stupande Pol: Avser trol. solens branta bana i länder närmare ekvatorn.

besperiska: 'ljuvliga', 'milda'.

orangernas: 'apelsinernas'.

magneten: 'kompassnålen'.

Ovanskligt: 'evigt', 'oförgängligt'.

Resarnes: 'jättarnas'.

Förrn: 'Innan'.

338 *dagens och strålarnes Gud*: Solen.

bärnad: 'krigståg'.

Disa: Här månen; Disa ansågs bland annat som mångudinna i nordisk mytologi.

dess [sovande]: 'hans'.

dess [öga]: 'hennes'.

Gällt: 'Ljudligt'.

Normornas: Nornorna är ödesgudinnor i nordisk mytologi.

Yggdrasil: En ask som enligt nordisk mytologi växer i Åsgård och sträcker sina grenar över världen.

eter: 'luft'.

När trött av Ödets ilar

Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 393–395. Handskriften saknar titel.

339 *sträcka*: 'rikta'.

Lyaii druva: 'vingudens druva'.

samljud: 'harmoni'.

Idalia ned av silversvanor dragen: Idalia är ett binamn för kärleks-

gudinnan Venus. Hennes vagn anses ofta ha dragits av duvor, men också svanen associeras med gudinnan.

Gratier: Gracerna var behagets gudinnor.

- 340 *Amurer*: Amoriner, kärleksgudar, till vilkas attribut blossen och bågen hörde.

rökverk: 'rökoffer'.

vårdälds: 'vårdals'.

Indiens pärlor: I antiken importerades pärlor från Indien.

bryter: 'stiger'.

Olympens barn

Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 422.

Står där tillsammans med en serie äldre sonetter: »Narcissus«, »Evigheten«, »Lidner«, »Sinnlighetens makt« och »Bröderna« (samtliga senast 1815). Handskriften saknar titel.

- 341 *Olympens*: 'himlavalvets', efter gudarnas boning i klassisk mytologi.

Milt i er glans sin fackla Venus tänder: Raden har dubbel innebörd: dels lånar planeten Venus sitt ljus från solen, dels tänds kärlekselden, symboliserad av kärleksgudinnan Venus, under sol och måne.

behagen: Behagets gudinnor.

nidings: 'förbrytares', 'brottslings'.

Oxenstierna

Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 423.

Står där tillsammans med »Grymt verklighetens hårda band«. Titeln är Stagnelius'.

- 342 *Oxenstierna*: Johan Gabriel Oxenstierna (1750–1818), skald och ämbetsman, författare till lärodikten *Skördarne* (1796).

Väl: 'Viss', 'Visserligen'.

Arkadiens: Arkadien är ett grekiskt landskap på Peloponnesos, besjunget i herdepoesin som idylliskt och oförstört.

buren: 'boren', 'född'.

irring: 'villfarelse', 'förvillelse'.

Arkturen: Stjärnan Arcturus (i stjärnbilden Björnvaktaren), använd vid navigering.

Din stolta flykt: Frasen är direkt objekt till *värna*.

stjärniga azuren: 'det stjärnrika himlavalvet'.

Titans gyllne stjärna: Solen; solguden Helios var i klassisk mytologi en av titanerna.

det Hjältenamn Du är vde: Adelsläkten Oxenstiernas namn.

Gauthiods: 'Götalands'.

Grymt verklighetens hårda band

Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 424. Står där tillsammans med »Oxenstierna«. Handskriften saknar titel.

efterskörd: Skörd som görs efter den egentliga skörden.

nattfull: 'mörk (som natten)'.

bimlaburna: 'himlaborna', 'i himlen födda'.

Vals

Datering: 1818–1819. Etablerad från handskrift, Kalmar s. 399–400. Titeln är Stagnelius'.

343 *Tonen*: 'Tona'.

dån: 'ljud'.

Prisen: 'prisa'.

lät: 'låt'.

344 *båtar*: 'hjelper'.

fantomer: 'skuggor', 'vålnader'.

Fritt: 'Frimodigt', 'Ohindrat'.

Amors: Amor var en kärleksgud i klassisk mytologi; till hans attribut hörde pilbågen.

sirar: 'pryder'.

Älvorna

Datering: 1818–1819. Etablerad från egenhändig handskrift, som är inbunden bland Lorenzo Hammarskölds handskrifter på Kungl. biblioteket, Vf 112:3. Titeln är Stagnelius'.

345 *dårlige*: 'dåraktiga'.

mogna: 'bringa att mogna'.

villor: 'villfarelser', 'oriktiga uppfattningar'.

polisen: 'isen vid polerna'.

346 *vall*: 'äng'.

pol: 'himmel'.

KOMMENTARER OCH ORDFÖRKLARINGAR

hjulande: 'välvande'.

däld: 'dal'.

tordönslopp: 'dundrande framfart'.

